

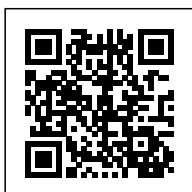

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

9. volební období

499/0

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Zástupce předkladatele: ministr vnitra
Doručeno poslancům: 26. července 2023 v 15:20

V l á d n í n á v r h

ZÁKON

ze dne 2023,

kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna obecního zřízení

Čl. I

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 313/2002 Sb., zákona č. 59/2003 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 169/2008 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 246/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 72/2012 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 239/2012 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 24/2015 Sb., zákona č. 106/2016 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 257/2017 Sb., zákona č. 175/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 263/2019 Sb., zákona č. 36/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 152/2023 Sb. a nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 160/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 26 větě druhé se slova „Ministerstvu financí,“ zrušují, čárka za slovy „a katastrálnímu“ se nahrazuje slovem „a“ a slova „a finančnímu úřadu“ se zrušují.
2. V § 26a odst. 4 větě druhé se čárka za slovy „a katastrálnímu“ nahrazuje slovem „a“ a slova „a Českému statistickému úřadu“ se zrušují.
3. V § 40 se slova „Usnesení, jímž zastupitelstvo obce nebo rada obce rozhodly o nabytí věci“ nahrazují slovy „Informace týkající se nabytí věci obcí nebo dobrovolným svazkem obcí (dále jen „svazek obcí“)“, slovo „způsobem,“ se nahrazuje slovy „způsobem a informace týkající se vzniku užívacího nebo jiného práva obce nebo svazku obcí ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku či jiným obdobným způsobem“ a na konci textu

se doplňují slova „, pokud by jejich zpřístupnění mohlo obec nebo svazek obcí při nabývání této věci anebo při vzniku užívacího nebo jiného práva znevýhodnit proti jiným zájemcům“.

4. Nadpis § 49 se zrušuje.
5. V § 49 odst. 1 se slovo „dobrovolného“ a slova „(dále jen „svazek obcí“)“ zrušují.
6. V § 49 odst. 4 větě druhé se slova „; rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík, přičemž jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů“ nahrazují slovy „a údaje o členských obcích svazku obcí v rozsahu název obce a její identifikační číslo osoby, včetně údaje o dni vzniku a zániku jejich členství“.
7. V § 49 odst. 4 se za větu druhou vkládá věta „Rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík; jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů.“.
8. V § 49 se na konci odstavce 5 doplňuje věta „Návrh změn údajů zapisovaných do rejstříku svazků obcí podává svazek obcí do jednoho měsíce ode dne, kdy změna nastala.“.
9. Za § 53 se vkládají nové § 53a až 53f, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 59 znějí:

„Společenství obcí

§ 53a

(1) Společenství obcí je svazek obcí, který splňuje podmínky stanovené tímto zákonem a který nabyl postavení společenství obcí.

(2) Předmětem činnosti společenství obcí je vedle činností svazku obcí podle § 50 odst. 1 zajišťování koordinace veřejných služeb na území členských obcí a strategického rozvoje tohoto území. Za tímto účelem společenství obcí zpracovává strategii rozvoje společenství obcí. Strategii rozvoje společenství obcí schvaluje shromáždění starostů třípětinovou většinou všech svých členů.

(3) Předmětem činnosti společenství obcí může být i zajišťování činností podle § 53e.

(4) Stanoví-li tak zvláštní zákon, může společenství obcí vykonávat i další činnosti.

§ 53b

- (1) Postavení společenství obcí může nabýt svazek obcí, jehož členy
- a) je alespoň 15 obcí, nebo
 - b) jsou alespoň tři pětiny všech obcí ze správního obvodu obce s rozšířenou působností, jestliže do tohoto správního obvodu náleží méně než 30 obcí.

(2) Členy společenství obcí mohou být pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

(3) Obec může být členem pouze jednoho společenství obcí.

(4) Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, v němž se nachází

- a) nejvýše 40 obcí, může vzniknout 1 společenství obcí,
- b) 41 až 60 obcí, mohou vzniknout nejvýše 2 společenství obcí,
- c) 61 až 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 3 společenství obcí a
- d) více než 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 4 společenství obcí.

§ 53c

(1) Svazek obcí nabývá postavení společenství obcí dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského úřadu o zápisu postavení společenství obcí do rejstříku svazků obcí. Krajský úřad zapíše skutečnost podle věty první, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 53b a 53d. Do rejstříku svazků obcí se zapíše údaj o postavení svazku obcí jako společenství obcí, den nabytí tohoto postavení a den zániku tohoto postavení.

(2) Návrh na zápis postavení společenství obcí podává svazek obcí. K návrhu na zápis přiloží

- a) stanovy, v nichž je uvedeno, že svazek obcí je společenstvím obcí, a v nichž jsou upraveny orgány podle § 53d, a
- b) dokumenty prokazující splnění podmínek podle § 53b.

(3) Opis rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra.

(4) Název společenství obcí obsahuje označení „společenství obcí“, které může být nahrazeno zkratkou „s. o.“.

(5) Součástí sbírky listin rejstříku svazků obcí jsou návrh na zápis postavení společenství obcí podle odstavce 2 a jeho přílohy, rozhodnutí podle odstavce 1 a rozhodnutí podle § 53f.

§ 53d

(1) Nejvyšším orgánem společenství obcí je shromáždění starostů.

(2) V čele společenství obcí stojí předseda, který zastupuje společenství obcí navenek. Předseda je volen shromážděním starostů z řad jeho členů. Stanovy společenství obcí stanoví způsob zastupování předsedy společenství obcí, pokud nevykonává svou funkci.

(3) Rozpočet společenství obcí schvaluje shromáždění starostů.

(4) Stanovy mohou určit další orgány společenství obcí.

§ 53e

(1) Výkon správních činností⁵⁹⁾ může obec zajišťovat prostřednictvím zaměstnance společenství obcí, jehož je obec členem, a to v rozsahu, který určí tajemník obecního úřadu.

(2) Výkon správních činností v přenesené působnosti může obec zajišťovat prostřednictvím zaměstnance společenství obcí pouze ve vztahu k přenesené působnosti, kterou podle zákona vykonávají všechny obecní úřady. Prostřednictvím zaměstnance společenství obcí nemůže obec zajišťovat výkon přenesené působnosti podle volebních zákonů.

(3) Zaměstnanec společenství obcí vykonávající správní činnosti podle odstavce 1 má postavení úředníka územního samosprávného celku zařazeného do obecního úřadu. Oprávnění stanovit a ukládat zaměstnanci společenství obcí pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jeho práci a dávat mu k tomu účelu závazné pokyny má v rozsahu stanoveném v odstavci 1 tajemník obecního úřadu; ostatní práva a povinnosti zaměstnavatele vykonává vůči tomuto zaměstnanci společenství obcí. Na zaměstnance a na společenství obcí se při tom vztahují ustanovení zákona o úřednících územních samosprávných celků obdobně.

§ 53f

Krajský úřad rozhodne o zrušení postavení společenství obcí na návrh společenství obcí. Nesplňuje-li společenství obcí některou z podmínek stanovených v § 53b odst. 1 až 3 po dobu 6 měsíců, je povinno do 30 dnů od uplynutí této doby podat krajskému úřadu návrh na zrušení postavení společenství obcí. Nesplní-li společenství obcí povinnost podle věty druhé, vyzve krajský úřad společenství obcí ke zjednání nápravy ve lhůtě alespoň 6 měsíců, a není-li ve stanovené lhůtě náprava zjednána, rozhodne o zrušení postavení společenství obcí i bez návrhu. Krajský úřad současně rozhodne o změně názvu svazku obcí tak, aby neobsahoval označení podle § 53c odst. 4. Opis rozhodnutí podle věty první nebo třetí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra. Krajský úřad zaznamená v rejstříku svazků obcí údaj o zrušení postavení společenství obcí a změnu názvu společenství obcí.

⁵⁹⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 312/2002 Sb.“.

10. § 65 zní:

„§ 65

(1) Nevykonává-li orgán obce přenesenou působnost v základním rozsahu nebo její část, rozhodne krajský úřad, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu obec náleží. Je-li tato obec současně obcí s pověřeným obecním úřadem, rozhodne krajský úřad, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat jiný pověřený obecní úřad. Krajský úřad zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Rozhodnutí vydává krajský úřad v přenesené působnosti. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní nejméně po dobu 15 dnů na úřední desce^{3b)} obecního úřadu obce, jejíž orgán nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část. Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾“.

11. Za § 65 se vkládá nový § 65a, který zní:

„§ 65a

(1) Nevykonává-li pověřený obecní úřad přenesenou působnost v rozsahu pověřeného obecního úřadu nebo její část, rozhodne Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat obecní úřad obce s rozšířenou působností, do jehož správního obvodu obec s pověřeným obecním úřadem náleží. Je-li tato obec současně obcí s rozšířenou působností, rozhodne Ministerstvo vnitra, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat obecní úřad jiné obce s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní na úřední desce^{3b)} pověřeného obecního úřadu, který nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část, a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Rozhodnutí podle odstavce 1 dále zveřejní obě dotčené obce na svých internetových stránkách. Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾“.

12. § 66b zní:

„§ 66b

(1) Nevykonává-li obecní úřad obce s rozšířenou působností přenesenou působnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo její část, rozhodne Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní na úřední desce^{3b)} obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část, a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Rozhodnutí podle odstavce 1 dále zveřejní obě dotčené obce s rozšířenou působností na svých internetových stránkách. Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾“.

13. V § 72 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „ve výši podle § 73 odst. 1“.

14. V § 72 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „až do maximální výše podle § 73 odst. 2“.

15. V § 72 odst. 3 větě první se slova „orgánů obce“ nahrazují slovem „orgánů“.

16. V § 72 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Je-li člen zastupitelstva obce odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 74 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.“.

Dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce 7 až 9.

17. V § 72 odst. 9 větě první a druhé se číslo „7“ nahrazuje číslem „8“.

18. V § 73 odstavce 1 až 3 znějí:

„(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva obce se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie obce.

(2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva obce se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a podle velikostní kategorie obce.

(3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.“.

19. V § 73 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhláší Ministerstvo vnitra sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.“.

Dosavadní odstavce 4 až 6 se označují jako odstavce 5 až 7.

20. V § 73 odst. 6 úvodní části ustanovení se za slova „obyvatel obce“ vkládají slova „hlášených v obci k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 5“ a slovo „následujícího“ se nahrazuje slovem „tohoto“.

21. V § 74 odst. 1 větě první a druhé se slova „a prováděcího právního předpisu“ zrušují.

22. V § 75 odst. 3 až 5 se slova „Členovi zastupitelstva obce, který“ nahrazují slovy „Osobě, která“.

23. V § 75 odst. 3 větě první se za slovo „náleží“ vkládají slova „po dobu výkonu těchto pravomocí“ a slova „do zvolení nového starosty nebo místostarosty“ se nahrazují slovy „za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.

24. V § 75 odst. 3 se věta druhá nahrazuje větou „Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady obce podle § 102a, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.“.
25. V § 75 odst. 4 se za slovo „období“ vkládají slova „zastupitelstva obce“ a slova „funkce předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce nebo komise rady obce“ se nahrazují slovy „této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.
26. V § 75 odst. 5 se za slovo „je“ vkládají slova „předsedou nebo“, za slovo „období“ se vkládají slova „zastupitelstva obce dosavadní“ a za slovo „funkce“ se vkládají slova „a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.
27. V § 75 se doplňuje odstavec 6, který zní:
- „(6) Náležela-li by členovi zastupitelstva obce v jeden den odměna podle § 75 odst. 3, 4 nebo 5 a současně odměna podle § 72 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 74 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.“.
28. V § 76 odstavce 2 a 3 znějí:
- „(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva obce, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva obce, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.
- (3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva obce, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být obcí poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.“.
29. V § 76 se odstavec 4 zrušuje.
- Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 4.
30. V § 77 odst. 1 větě druhé a v § 77 odst. 2 větě druhé se číslo „6“ nahrazuje číslem „7“.
31. V § 77 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „, za niž mu náleží odměna“.
32. V § 78 odst. 2 se slovo „odstavci“ nahrazuje slovy „§ 77 a předloženo čestné prohlášení podle odstavce“.
33. V § 78 se na konci odstavce 2 doplňují věty „Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 77 odst. 3 a 4, odchodné se vyplácí. Člen zastupitelstva obce, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 77 odst. 3 a 4.“.
34. V § 80 odst. 1 písm. e) se slova „, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce“ zrušují.

35. V § 81a odstavec 6 zní:

„(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu obec náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.“.

36. V § 81a se odstavec 7 zrušuje.

Dosavadní odstavce 8 až 10 se označují jako odstavce 7 až 9.

37. V § 81a odst. 7 se slova „odstavců 6 a 7“ nahrazují slovy „odstavce 6“.

38. V § 84 odst. 2 písm. b) se za slovo „schvalovat“ vkládají slova „střednědobý výhled rozpočtu obce,“.

39. V § 84 odst. 2 písm. e) se za slovo „stanovy“ vkládají slova „, včetně jejich změn,“.

40. V § 84 odst. 2 písm. o) se slova „§ 76, o“ nahrazují slovy „§ 76 a o“ a slova „a o poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou uvolněným členům zastupitelstva obce podle § 81a odst. 6“ se zrušují.

41. V § 85 písm. b), f), g) a i) se částka „20 000 Kč“ nahrazuje částkou „100 000 Kč“.

42. V § 85 písm. c) se částka „50 000 Kč“ nahrazuje částkou „250 000 Kč“.

43. V § 85 se na konci textu písmene c) doplňují slova „, nejedná-li se o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným obcí nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu⁴³⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi“.

44. V § 89 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po níž se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.“.

45. V § 90 větě druhé se za slovo „výjimkou“ vkládají slova „§ 84 odst. 2 písm. k), m) až p), u) a v) a s výjimkou“.

46. V § 92 odst. 3 větě třetí se číslo „15“ nahrazuje číslem „21“.

47. V § 92 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Do lhůt stanovených v odstavcích 1 a 3 se nezapočítává doba, po níž se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.“.

48. Za § 92 se vkládá nový § 92a, který zní:

„§ 92a

(1) Stanoví-li tak předem jednací řád zastupitelstva obce, může se člen zastupitelstva obce účastnit jednání zastupitelstva obce též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti na jednání zastupitelstva obce distančním způsobem. Člen zastupitelstva obce má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva obce osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva obce koná.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně i pro účast veřejnosti na jednání zastupitelstva obce.

(3) O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva obce distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje obecní úřad v informaci podle § 93 odst. 1 nebo 2.“.

49. V § 93 odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 60 zní:

„(2) Je-li nezbytné konat zasedání zastupitelstva obce v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁶⁰⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, zveřejní se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce podle odstavce 1 na úřední desce obecního úřadu alespoň po dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva obce. Záležitosti, které se netýkají řešení situací uvedených ve větě první, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna alespoň 7 dnů před zasedáním zastupitelstva obce.

⁶⁰⁾ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

50. V § 95 odst. 2 větě první se číslo „10“ nahrazuje číslem „15“.

51. V § 100 odst. 1 se za slovo „okamžiku“ vkládají slova „až do doplnění rady alespoň na 5 členů“ a za číslo „3“ se vkládají slova „, s výjimkou vydávání nařízení obce,“.

52. V § 100 odst. 2 se věta druhá nahrazuje větou „Ustanovení § 102 odst. 4 se použije obdobně.“.

53. V § 101 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Stanoví-li tak předem jednací řád rady obce, může se člen rady obce nebo jiná oprávněná osoba zúčastnit schůze rady obce též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na schůzi. Jednací řád stanoví pravidla účasti na schůzi rady obce distančním způsobem. Člen rady obce má vždy právo účastnit se schůze rady obce osobně v místě, v němž se schůze rady obce koná.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

54. V § 101 odst. 4 větě třetí se číslo „7“ nahrazuje číslem „15“.

55. V § 102 odst. 2 se na konce textu písmene g) doplňují slova „; bez tohoto návrhu je jmenování nebo odvolání vedoucího odboru obecního úřadu neplatné“.

56. V § 102a odst. 1 se slova „starosty obce“ nahrazují slovy „starosty nebo místostarosty“.

57. V § 102a se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Za zvolení nové rady obce podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady obce, který má být volen podle § 84 odst. 2 písm. m), jestliže došlo ke zvolení starosty nebo místostarosty; ustanovení § 100 odst. 1 se neuplatní.“.

58. V § 102a odst. 4 se na konci textu věty první doplňují slova „v rozsahu podle § 102 odst. 4“.

59. Za § 103 se vkládá nový § 103a, který zní:

„§ 103a

Je-li to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁶⁰⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, může starosta rozhodovat v záležitostech podle § 102 odst. 3 namísto rady obce, popřípadě zastupitelstva obce, pokud si podle § 84 odst. 4 rozhodování v těchto záležitostech předem vyhradilo. Tím není dotčeno předchozí svěření pravomoci radou obce podle § 102 odst. 3.“.

60. V § 104 odst. 1 větě poslední se slova „(§ 72 odst. 6 a § 81a odst. 1)“ zrušují.

61. V § 107 větě první se za slovo „místostarosty“ vkládají slova „, a jde-li o obec, v níž je volena rada obce, až do zvolení nové rady obce podle § 102a,“.

62. V § 123 odst. 1 větě druhé a v § 124 odst. 1 větě druhé se za slovo „výzvy“ vkládají slova „nebo Ministerstvu vnitra sdělí, že nápravu nezjedná“.

63. V § 123 odst. 1 větě poslední, § 123 odst. 2 větě poslední a v § 123 odst. 4 větě poslední se slova „, jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška obce, kterou byla zjednána náprava“ zrušují.

64. V § 125 odst. 1 větě druhé a v § 126 odst. 1 větě druhé se za slovo „výzvy“ vkládají slova „nebo krajskému úřadu sdělí, že nápravu nezjedná“.
65. V § 125 odst. 1 větě poslední, § 125 odst. 2 větě poslední a v § 125 odst. 4 větě poslední se slova „, jehož přílohou je i nařízení obce, kterým byla zjednána náprava“ zrušují.
66. § 129a včetně nadpisu zní:

„§ 129a

Kontrola výkonu samostatné působnosti

(1) Obec je povinna zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou výkonu samostatné působnosti.

(2) Požádá-li obec o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.

(3) Starosta, popřípadě jím pověřený zástupce, seznámí s protokolem o kontrole zastupitelstvo obce na jeho nejbližším zasedání konaném po ukončení kontroly. V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup obce, přijme obec opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků.

(4) Informaci o přijatých nápravných opatřeních obec vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu nejméně 15 dnů.

(5) Obec informuje Ministerstvo vnitra o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4.

(6) Postup podle odstavců 1 až 4 se uplatní obdobně při kontrole výkonu samostatné působnosti městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města. Městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města informuje o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4 magistrát územně členěného statutárního města.“.

67. V § 134 se odstavec 4 zrušuje.
68. V § 153 se zrušuje označení odstavce 2.
69. Příloha k zákonu zní:

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev obcí

Číslo řádku - velikostní kategorie obce (městské části nebo obvodu)	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území obce (městské části nebo obvodu)		Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
			starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen zastupitelstva bez dalších funkcí
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	obec (městská část nebo obvod)	do 300	1,211	1,065	0,944	0,823	0,726	0,654	0,145	0,073	0,061	0,036
2		301 - 600	1,360	1,197	1,061	0,925	0,816	0,734	0,163	0,082	0,068	0,041
3		601 - 1 000	1,524	1,341	1,189	1,037	0,915	0,823	0,183	0,091	0,076	0,046
4		1 001 - 3 000	1,696	1,493	1,323	1,153	1,018	0,916	0,204	0,102	0,085	0,051
5		3 001 - 5 000	1,868	1,644	1,457	1,270	1,121	1,009	0,224	0,112	0,093	0,056
6		5 001 - 10 000	2,040	1,795	1,591	1,387	1,224	1,102	0,245	0,122	0,102	0,061
7		10 001 - 20 000	2,211	1,946	1,724	1,503	1,326	1,194	0,265	0,133	0,111	0,066
8		20 001 - 50 000	2,413	2,123	1,882	1,641	1,448	1,303	0,290	0,145	0,121	0,072
9		50 001 - 100 000 a územně nečleněná statutární města	2,621	2,307	2,045	1,782	1,573	1,415	0,315	0,157	0,131	0,079
10		100 001 - 200 000 a územně členěná statutární města	2,845	2,504	2,219	1,935	1,707	1,536	0,341	0,171	0,142	0,085
11		nad 200 000	3,451	3,037	2,691	2,346	2,070	1,863	0,414	0,207	0,173	0,104

“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Dobrovolný svazek obcí je povinen do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podat krajskému úřadu návrh na zápis obcí, které jsou ke dni podání návrhu členy dobrovolného svazku obcí, do rejstříku svazků obcí spolu s údajem o dni vzniku členství.
2. Základnu pro výpočet odměny v roce 2024 vyhlásí na základě údaje Českého statistického úřadu o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené za první pololetí roku 2023 známého k 1. říjnu 2023 Ministerstvo vnitra sdělením ve Sbírce zákonů do 30 dnů od tohoto dne nebo ode dne vyhlášení tohoto zákona, podle toho, který den nastane později.

ČÁST DRUHÁ

Změna krajského zřízení

Čl. III

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 231/2002 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 404/2002 Sb., zákona č. 229/2003 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 118/2010 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 246/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 239/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 24/2015 Sb., zákona č. 298/2015 Sb., zákona č. 106/2016 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 257/2017 Sb. a zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 263/2019 Sb., zákona č. 36/2021 Sb., zákona č. 251/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb. a nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 160/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 19 se slova „Usnesení, jímž zastupitelstvo nebo rada rozhodly o nabytí věci“ nahrazují slovy „Informace týkající se nabytí věci krajem“, slovo „způsobem,“ se nahrazuje slovy „způsobem a informace týkající se vzniku užívacího nebo jiného práva kraje ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku či jiným obdobným způsobem“ a na konci textu se doplňují slova „, pokud by jejich zpřístupnění mohlo kraj při nabývání této věci anebo při vzniku užívacího nebo jiného práva znevýhodnit proti jiným zájemcům“.
2. V § 35 odst. 2 písm. h) se slovo „rozpočet“ nahrazuje slovy „střednědobý výhled rozpočtu kraje, rozpočet“.
3. V § 35 odst. 2 písm. j) se za slovo „stanovy“ vkládají slova „včetně jejich změn, a“.
4. V § 35 odst. 2 písm. q) se slova „§ 51, o“ nahrazují slovy „§ 51 a o“ a slova „a o poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou uvolněným členům zastupitelstva podle § 56a odst. 6“ se zrušují.
5. V § 36 se označení odstavce 1 zrušuje.
6. V § 36 písm. b) se částka „100 000 Kč“ nahrazuje částkou „500 000 Kč“.
7. V § 36 písm. c), e), f) a h) se částka „200 000 Kč“ nahrazuje částkou „1 000 000 Kč“.
8. V § 36 písm. c) se slova „v kalendářním roce“ a slovo „účelové“ zrušují a na konci textu se doplňují slova „, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným krajem nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁸⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi“.
9. V § 36 se písmeno d) zrušuje.

Dosavadní písmena e) až o) se označují jako písmena d) až n).

10. V § 40 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Do lhůty stanovené ve větě první se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.“.

11. V § 41 odst. 1 větě druhé se číslo „15“ nahrazuje číslem „21“.

12. V § 41 se doplňuje odstavce 4, který zní:

„(4) Do lhůt stanovených v odstavcích 1 a 2 se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.“.

13. Za § 41 se vkládá nový § 41a, který zní:

„§ 41a

(1) Stanoví-li tak předem jednací řád zastupitelstva, může se člen zastupitelstva účastnit jednání zastupitelstva též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti na jednání zastupitelstva distančním způsobem. Člen zastupitelstva má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva koná.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně i pro účast veřejnosti na jednání zastupitelstva.

(3) O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje krajský úřad v informaci podle § 42 odst. 1 nebo 2.“.

14. V § 42 odstavce 2 včetně poznámky pod čarou č. 38 zní:

„(2) Je-li nezbytné konat zasedání zastupitelstva v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému³⁸⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, zveřejní se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva podle odstavce 1 na úřední desce krajského úřadu alespoň po dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva. Záležitosti, které se netýkají řešení situací uvedených ve větě první, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna nejméně 10 dnů před zasedáním zastupitelstva.

³⁸⁾ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

15. V § 43 větě druhé se číslo 10“ nahrazuje číslem „15“.

16. V § 45 odst. 1 větě druhé se za slovo „opatření“ vkládají slova „, rozhodování podle § 35 odst. 2 písm. m), n) a p) až t)“.

17. V § 45 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.“.
18. V § 47 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „ve výši podle § 48 odst. 1“.
19. V § 47 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „až do maximální výše podle § 48 odst. 2“.
20. V § 47 odst. 3 větě první se slovo „kraje“ zrušuje.
21. V § 47 se doplňuje odstavce 9, který zní:
- „(9) Je-li člen zastupitelstva odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 49 odst. 2 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo.“.
22. V § 48 odstavce 1 až 3 znějí:
- „(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie kraje.
- (2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a podle velikostní kategorie kraje.
- (3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.“.
23. V § 48 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:
- „(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhláší ministerstvo sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.“.
- Dosavadní odstavce 4 až 6 se označují jako odstavce 5 až 7.
24. V § 48 odst. 6 úvodní části ustanovení se za slova „obyvatel kraje“ vkládají slova „hlášených v kraji k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 5“, slova „odstavce 2“ se nahrazují slovy „přílohy k tomuto zákonu“ a slovo „následujícího“ se nahrazuje slovem „tohoto“.
25. V § 50 odst. 3 až 5 se slova „Členovi zastupitelstva, který“ nahrazují slovy „Osobě, která“.
26. V § 50 odst. 3 větě první se za slovo „„náleží““ vkládají slova „po dobu výkonu těchto pravomocí“ a slova „do zvolení nového hejtmána nebo náměstka hejtmána“ se nahrazují slovy „za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.

27. V § 50 odst. 3 se věta druhá nahrazuje větou „Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady podle § 60 odst. 2 nebo § 60a, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.“.
28. V § 50 odst. 4 se za slovo „období“ vkládá slovo „zastupitelstva“ a slova „funkce předsedy nebo člena zvláštního orgánu“ se nahrazují slovy „této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.
29. V § 50 odst. 5 se za slovo „je“ vkládají slova „předsedou nebo“, za slovo „období“ se vkládají slova „zastupitelstva dosavadní“ a za slovo „funkce“ se vkládají slova „a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.
30. V § 50 se doplňuje odstavec 6, který zní:
- „(6) Náležela-li by členovi zastupitelstva v jeden den odměna podle § 50 odst. 3, 4 nebo 5 a současně odměna podle § 47 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 49 odst. 2 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo.“.
31. V § 51 odstavce 2 a 3 znějí:
- „(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.
- (3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být krajem poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.“.
32. V § 51 se odstavec 4 zrušuje.
- Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 4.
33. V § 52 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „, za niž mu náleží odměna“.
34. V § 53 odst. 2 se slovo „odstavci“ nahrazuje slovy „§ 52 a předloženo čestné prohlášení podle odstavce“.
35. V § 53 se na konci odstavce 2 doplňují věty „Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 52 odst. 3 a 4, odchodné se vyplátí. Člen zastupitelstva, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 52 odst. 3 a 4.“.
36. V § 55 odst. 1 písm. c) se slova „, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva“ zrušují.

37. V § 55 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:
- „h) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním kraje na veřejných občanských obřadech.“.
38. V § 56a odstavec 6 zní:
- „(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu kraj náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.“.
39. V § 56a se odstavec 7 zrušuje.
- Dosavadní odstavce 8 až 10 se označují jako odstavce 7 až 9.
40. V § 56a odst. 7 se slova „odstavců 6 a 7“ nahrazují slovy „odstavce 6“.
41. V § 58 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které znějí:
- „(3) Rada vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady.
- (4) Stanoví-li tak předem jednací řád rady, může se člen rady nebo jiná oprávněná osoba zúčastnit schůze rady též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na schůzi. Jednací řád stanoví pravidla účasti na schůzi rady distančním způsobem. Člen rady má vždy právo účastnit se schůze rady osobně v místě, v němž se schůze rady koná.“.
- Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 5 a 6.
42. V § 58 odst. 5 větě třetí se číslo „10“ nahrazuje číslem „15“.
43. V § 59 odst. 1 písm. i) se za slovo „odměn“ vkládají slova „a rozhodování o poskytování návratných finančních výpomocí příspěvkovým organizacím zřízeným krajem“.
44. V § 59 odst. 2 písm. a) až c) se částka „200 000 Kč“ nahrazuje částkou „1 000 000 Kč“.
45. V § 59 odst. 2 písm. a) se slova „v kalendářním roce“ a slovo „úcelové“ zrušují a na konci textu se doplňují slova „, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným krajem nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁸⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi“.
46. V § 59 odst. 2 písm. f) se částka „100 000 Kč“ nahrazuje částkou „500 000 Kč“ a slova „v jednotlivých případech“ se nahrazují slovy „fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce“.
47. V § 59 odst. 4 větě první se za slovo „úřadu“ vkládají slova „zcela nebo zčásti“ a na konci textu se doplňují slova „a f)“.

48. V § 60 odst. 1 se na konci textu věty druhé doplňují slova „s výjimkou vydávání nařízení kraje“.
49. V § 60a se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Za zvolení nové rady podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady, který má být volen podle § 57 odst. 2, jestliže došlo ke zvolení hejtmána nebo náměstka hejtmána.“.
50. Za § 61 se vkládá nový § 61a, který zní:

„§ 61a

Je-li to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému³⁸⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, může hejtmán rozhodovat v záležitostech podle § 59 odst. 2 písm. e) a f) a § 59 odst. 3 namísto rady, popřípadě zastupitelstva, pokud si podle § 37 rozhodování v těchto záležitostech předem vyhradilo. Tím není dotčeno předchozí svěřené pravomoci radou podle § 59 odst. 4.“.

51. V § 64 větě poslední se slova „(§ 48 odst. 2 a § 54)“ zrušují.
52. V § 64b větě první se slova „nového hejtmána nebo náměstka hejtmána“ nahrazují slovy „nové rady podle § 60a“.
53. V § 81 odst. 1 větě druhé a v § 82 odst. 1 větě druhé se za slovo „výzvy“ vkládají slova „nebo ministerstvu sdělí, že nápravu nezjedná“.
54. V § 81 odst. 1 větě poslední, § 81 odst. 2 větě poslední a v § 81 odst. 4 větě poslední se slova „,, jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška kraje, kterou byla zjednána náprava“ zrušují.
55. V § 83 odst. 1 větě druhé a v § 84 odst. 1 větě druhé se za slovo „výzvy“ vkládají slova „nebo věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu sdělí, že nápravu nezjedná“.
56. V § 83 odst. 1 větě poslední, § 83 odst. 2 větě poslední a v § 83 odst. 4 větě poslední se slova „,, jehož přílohou je i nařízení kraje, kterým byla zjednána náprava“ zrušují.
57. § 87 včetně nadpisu zní:

„§ 87

Kontrola výkonu samostatné působnosti

(1) Kraj je povinen zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou výkonu samostatné působnosti.

(2) Požádá-li kraj o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.

(3) Hejtmán, popřípadě jím pověřený zástupce, seznámí s protokolem o kontrole zastupitelstvo na jeho nejbližším zasedání konaném po ukončení kontroly. V případě,

že byl kontrolou shledán nezákonný postup kraje, přijme kraj opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků.

(4) Informaci o přijatých nápravných opatřeních kraj vyvěsí na úřední desce krajského úřadu po dobu nejméně 15 dnů.

(5) Kraj informuje ministerstvo o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4.“.

58. Doplnuje se příloha k zákonu, která zní:

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev krajů

Číslo řádku - velikostní kategorie kraje	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území kraje	Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
		hejtman	náměstek hejtmana	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	hejtman	náměstek hejtmana	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen zastupitelstva bez dalších funkcí
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	kraj do 500 000	3,632	3,196	2,906	2,470	2,179	1,961	0,436	0,254	0,218	0,182
2	kraj 500 001 - 1 000 000	3,753	3,303	3,003	2,552	2,252	2,027	0,450	0,263	0,225	0,188
3	kraj nad 1 000 000	3,874	3,409	3,100	2,635	2,325	2,092	0,465	0,271	0,232	0,194

“.

Čl. IV Přechodné ustanovení

Základnu pro výpočet odměny v roce 2024 vyhlásí na základě údaje Českého statistického úřadu o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené za první pololetí roku 2023 známého k 1. říjnu 2023 Ministerstvo vnitra sdělením ve Sbírce zákonů do 30 dnů od tohoto dne nebo ode dne vyhlášení tohoto zákona, podle toho, který den nastane později.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o hlavním městě Praze

Čl. V

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění zákona č. 145/2001 Sb., zákona č. 273/2001 Sb., zákona č. 320/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 311/2002 Sb., zákona č. 312/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 22/2004 Sb., zákona č. 216/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 387/2004 Sb., zákona č. 421/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 626/2004 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 234/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 66/2008 Sb., zákona č. 169/2008 Sb., zákona č. 298/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 477/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 246/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 239/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 24/2015 Sb., zákona č. 298/2015 Sb., zákona č. 106/2016 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 257/2017 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 263/2019 Sb., zákona č. 36/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 152/2023 Sb. a nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 160/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 17 odst. 2 se za větu první vkládá věta „V případě změny Statutu spočívající ve svěření věci z majetku hlavního města Prahy do správy městské části nebo odejmutí věci z majetku svěřeného městské části se návrh této změny projedná pouze s dotčenou městskou částí.“.
2. V § 24 odst. 6 větě druhé se slova „; rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík, přičemž jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku spolu se stanovami a změny těchto dokumentů“ nahrazují slovy „a údaje o členských obcích svazku obcí v rozsahu název obce a její identifikační číslo osoby, včetně údaje o dni vzniku a zániku jejich členství“.
3. V § 24 odst. 6 se za větu druhou vkládá věta „Rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík; jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů.“.

4. V § 24 se na konci odstavce 7 doplňuje věta „Návrh změn údajů zapisovaných do rejstříku svazků obcí podává svazek obcí do jednoho měsíce ode dne, kdy změna nastala.“.
5. V § 42 se slova „Usnesení, jímž zastupitelstvo hlavního města Prahy, rada hlavního města Prahy, zastupitelstvo městské části nebo rada městské části rozhodly o nabytí“ nahrazují slovy „Informace týkající se nabytí věci hlavním městem Prahou nebo městskou částí“, slovo „způsobem,“ se nahrazuje slovy „způsobem a informace týkající se vzniku užívacího nebo jiného práva hlavního města Prahy nebo městské části ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem“ a na konci textu se doplňují slova „, pokud by jejich zpřístupnění mohlo hlavní město Prahu nebo městskou část při nabývání této věci anebo při vzniku užívacího nebo jiného práva znevýhodnit proti jiným zájemcům“.
6. V § 46 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „, nestanoví-li tento zákon jinak“.
7. V § 53 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „ve výši podle § 54 odst. 1“.
8. V § 53 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „až do maximální výše podle § 54 odst. 2“.
9. V § 53 odst. 3 větě první se slova „orgánů hlavního města Prahy“ nahrazují slovem „orgánů“.
10. V § 53 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Je-li člen zastupitelstva hlavního města Prahy odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 55 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo hlavního města Prahy.“.
11. V § 54 odstavce 1 až 2 znějí:

„(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle zastávané funkce.

(2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle zastávané funkce.“.
12. V § 54 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhláší ministerstvo sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 5.

13. V § 55 odst. 1 se slova „a prováděcího právního předpisu“ zrušují.
14. V § 56 odst. 2 až 4 se slova „Členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který“ nahrazují slovy „Osobě, která“.
15. V § 56 odst. 2 větě první se za slovo „náleží“ vkládají slova „po dobu výkonu těchto pravomocí“ a slova „do zvolení nového primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy“ se nahrazují slovy „za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.
16. V § 56 odst. 2 větě druhé se slova „Členovi rady hlavního města Prahy, která vykonává své pravomoci“ nahrazují slovy „Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady hlavního města Prahy“ a za slovo „odměna“ se vkládají slova „za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.
17. V § 56 odst. 3 se za slovo „období“ vkládají slova „zastupitelstva hlavního města Prahy“ a slova „funkce předsedy nebo člena zvláštního orgánu hlavního města Prahy“ se nahrazují slovy „této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.
18. V § 56 odst. 4 se za slovo „je“ vkládají slova „předsedou nebo“, za slovo „období“ se vkládají slova „zastupitelstva hlavního města Prahy dosavadní“ a za slovo „funkce“ se vkládají slova „a další související nároky spojené s výkonem této funkce“.
19. V § 56 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Náležela-li by členovi zastupitelstva hlavního města Prahy v jeden den odměna podle § 56 odst. 2, 3 nebo 4 a současně odměna podle § 53 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 55 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo hlavního města Prahy.“.

20. V § 57 odstavce 2 a 3 znějí:

„(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva hlavního města Prahy, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být hlavním městem Prahou poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.“.

21. V § 57 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 4.

22. V § 58 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „, za niž mu náleží odměna“.

23. V § 58a odst. 2 se slovo „odstavci“ nahrazuje slovy „§ 58 a předloženo čestné prohlášení podle odstavce“.

24. V § 58a se na konci odstavce 2 doplňují věty „Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 58 odst. 3 a 4, odchodné se vyplátí. Člen zastupitelstva hlavního města Prahy, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 58 odst. 3 a 4.“.

25. V § 58c odst. 1 písm. e) se slova „, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy“ zrušují.

26. V § 58e odstavec 6 zní:

„(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu hlavní město Praha náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.“.

27. V § 58e se odstavec 7 zrušuje.

Dosavadní odstavce 8 až 10 se označují jako odstavce 7 až 9.

28. V § 58e odst. 7 se slova „odstavců 6 a 7“ nahrazují slovy „odstavce 6“.

29. V § 59 odst. 2 písm. e) se za slovo „částmi“ vkládají slova „střednědobý výhled rozpočtu hlavního města Prahy,“.

30. V § 59 odst. 2 písm. i) se za slova „zřizovací listiny“ vkládají slova „, včetně jejich změn,“.

31. V § 59 odst. 2 písm. v) se slova „§ 57, o“ nahrazují slovy „§ 57 a o“ a slova „,a o poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou uvolněným členům zastupitelstva hlavního města Prahy podle § 58e odst. 6“ se zrušují.

32. V § 59 odst. 3 písm. b), d), l), n) a o) se částka „5 000 000 Kč“ nahrazuje částkou „25 000 000 Kč“.

33. V § 59 odst. 3 písm. c) a i) se částka „10 000 000 Kč“ nahrazuje částkou „50 000 000 Kč“.

34. V § 59 odst. 3 se písmena e) a f) zrušují.

Dosavadní písmena g) až r) se označují jako písmena e) až p).

35. V § 59 odst. 3 písm. e) se slova „v době vyhlášení krizového stavu podle jiného právního předpisu²⁵⁾, je-li dotace poskytována v souvislosti s vyhlášeným krizovým stavem“ nahrazují slovy „v době trvání krizového stavu²⁵⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi“.

36. V § 59 odst. 3 písmeno f) zní:

„f) o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nad 1 000 000 Kč v jednotlivých případech fyzickým nebo právnickým osobám a o uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí, nejedná-li se o dotace z prostředků státního rozpočtu, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným hlavním městem Prahou nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁵⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,“.

37. V § 59 odst. 3 písm. k) se částka „2 000 000 Kč“ nahrazuje částkou „10 000 000 Kč“ a slova „a téže osobě“ se nahrazují slovy „fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce“.

38. V § 60 odst. 2 větě druhé a v § 60 odst. 6 se číslo „15“ nahrazuje číslem „21“.

39. V § 60 odstavec 3 včetně poznámky pod čarou č. 41 zní:

„(3) Magistrát hlavního města Prahy informuje občany hlavního města Prahy o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy na úřední desce^{1a)} Magistrátu hlavního města Prahy, a to nejméně 7 dní před jeho konáním. Je-li nezbytné konat zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁴¹⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území hlavního města Prahy vztahuje krizový stav²⁵⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, zveřejní se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy na úřední desce Magistrátu hlavního města Prahy alespoň po dobu 2 dnů před jeho konáním; záležitosti, které se netýkají řešení situací uvedených ve větě před středníkem, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna nejméně 7 dnů před zasedáním zastupitelstva hlavního města Prahy.

⁴¹⁾ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

40. V § 60 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Do lhůt stanovených v odstavcích 1, 2 a 6 se nezapočítává doba, po níž se na území hlavního města Prahy vztahuje krizový stav²⁵⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.“.

41. Za § 60 se vkládá nový § 60a, který zní:

„§ 60a

(1) Stanoví-li tak předem jednací řád zastupitelstva hlavního města Prahy, může se člen zastupitelstva hlavního města Prahy účastnit jednání zastupitelstva hlavního města Prahy též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti na jednání zastupitelstva hlavního města Prahy distančním způsobem. Člen zastupitelstva hlavního města Prahy má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva hlavního města Prahy osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy koná.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně i pro účast veřejnosti na jednání zastupitelstva hlavního města Prahy.

(3) O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva hlavního města Prahy distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje Magistrát hlavního města Prahy v informaci podle § 60 odst. 3.“

42. V § 65 větě třetí se číslo „7“ nahrazuje číslem „15“.

43. V § 67 odst. 1 větě druhé se za slovo „něj“ vkládají slova „, rozhodování podle § 59 odst. 2 písm. g), h) a u) až y)“.

44. V § 67 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po níž se na území hlavního města Prahy vztahuje krizový stav²⁵⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.“.

45. V § 68 odst. 2 písmeno l) zní:

„l) rozhodovat o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nepřesahujících 1 000 000 Kč v jednotlivých případech fyzickým nebo právnickým osobám a o uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí, nejedná-li se o dotace z prostředků státního rozpočtu, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným hlavním městem Prahou nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁵⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,“.

46. V § 68 odst. 2 písm. m), o), q), r) a s) se částka „5 000 000 Kč“ nahrazuje částkou „25 000 000 Kč“.

47. V § 68 odst. 2 písm. n) a p) se částka „10 000 000 Kč“ nahrazuje částkou „50 000 000 Kč“.

48. V § 69a se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Za zvolení nové rady hlavního města Prahy podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů

radu hlavního města Prahy podle § 69 odst. 1, jestliže došlo ke zvolení primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy.“.

49. V § 70 se za odstavce 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Rada hlavního města Prahy vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady hlavního města Prahy.

(4) Stanoví-li tak předem jednací řád rady hlavního města Prahy, může se člen rady hlavního města Prahy nebo jiná oprávněná osoba zúčastnit schůze rady hlavního města Prahy též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na schůzi. Jednací řád stanoví pravidla účasti na schůzi rady hlavního města Prahy distančním způsobem. Člen rady hlavního města Prahy má vždy právo účastnit se schůze rady hlavního města Prahy osobně v místě, v němž se schůze rady hlavního města Prahy koná.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 5 a 6.

50. V § 70 odst. 5 větě třetí se číslo „7“ nahrazuje číslem „15“.

51. Za § 72 se vkládá nový § 72a, který zní:

„§ 72a

Je-li to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁴¹⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území hlavního města Prahy vztahuje krizový stav²⁵⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, může primátor hlavního města Prahy rozhodovat v záležitostech podle § 68 odst. 3 namísto rady hlavního města Prahy, popřípadě zastupitelstva hlavního města Prahy, pokud si podle § 59 odst. 4 rozhodování v těchto záležitostech předem vyhradilo. Tím není dotčeno předchozí svěřené pravomoci radou hlavního města Prahy podle § 68 odst. 3.“.

52. V § 75 větě první se slova „nového primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy“ nahrazují slovy „nové rady hlavního města Prahy podle § 69a“.

53. V § 87 odstavce 4 a 5 znějí:

„(4) Odměna uvolněného člena zastupitelstva městské části se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie městské části.

(5) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva městské části se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie městské části.“.

54. V § 87 se za odstavce 5 vkládají nové odstavce 6 a 7, které znějí:

„(6) Za základnu pro výpočet odměny od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců

v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(7) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 6 vyhláší ministerstvo sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.“.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 8 a 9.

55. V § 87 odst. 9 úvodní části ustanovení se za slova „obyvatel městské části“ vkládají slova „hlášených v městské části k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 8“ a slovo „následujícího“ se nahrazuje slovem „tohoto“.

56. V § 87 se doplňuje odstavec 10, který zní:

„(10) Odměna se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.“.

57. V § 89 odst. 1 písm. j) se za slova „zřizovací listiny“ vkládají slova „, včetně jejich změn,“.

58. V § 89 odst. 1 písm. o) se slova „§ 57, o“ nahrazují slovy „§ 57 a o“ a slova „a o poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou uvolněným členům zastupitelstva městské části podle § 58e odst. 6“ se zrušují.

59. V § 89 odst. 2 písm. b) a f) se částka „50 000 Kč“ nahrazuje částkou „250 000 Kč“.

60. V § 89 odst. 2 se na konci textu písmene b) doplňují slova „, nejedná-li se o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným městskou částí nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁵⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi“.

61. V § 89 odst. 2 písm. f) se slova „a téže osobě“ nahrazují slovy „fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce“.

62. V § 89 odst. 2 písm. h) a j) se částka „100 000 Kč“ nahrazuje částkou „500 000 Kč“.

63. V § 93 odst. 1 písmena b) a c) znějí:

„b) zanikne mandát všem členům zastupitelstva městské části a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, nebo

c) dojde ke sloučení městských částí.“.

64. Za § 96 se vkládá nový § 96a, který zní:

„§ 96a

(1) Rada městské části vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva městské části až do zvolení nové rady městské části nebo do zvolení starosty městské části nebo místostarosty městské části v případě, že se rada městské části nevolí. Ustanovení § 69a odst. 2 a 3 se použijí obdobně. Za zvolení nové

rady městské části podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady městské části, který má být volen podle § 95 odst. 1, jestliže došlo ke zvolení starosty městské části nebo místostarosty městské části.

(2) V městských částech, v nichž rada městské části nebyla před ukončením funkčního období zastupitelstva městské části volena, vykonává její pravomoci v období podle odstavce 1 dosavadní starosta městské části v rozsahu podle § 95 odst. 2. Ustanovení § 69a odst. 2 a 3 se použijí obdobně.“.

65. Za § 99 se vkládá nový § 99a, který zní:

„§ 99a

Dosavadní starosta městské části v období ode dne voleb do zastupitelstva městské části do zvolení nového starosty městské části nebo místostarosty městské části, a jde-li o městskou část, v níž je volena rada městské části, až do zvolení nové rady městské části podle § 96a, vykonává pravomoci starosty městské části; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní místostarosta městské části. Nevykonává-li dosavadní starosta městské části své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní místostarosta městské části, a je-li dosavadních místostarostů městské části více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo městské části zastupováním starosty městské části, jinak ten, kterého pověřil dosavadní starosta městské části.“.

66. V § 106 odst. 1 větě druhé a v § 107 odst. 1 větě druhé se za slovo „výzvy“ vkládají slova „nebo ministerstvu sdělí, že nápravu nezjedná“.
67. V § 106 odst. 1 větě poslední, § 106 odst. 2 větě poslední a v § 106 odst. 4 větě poslední se slova „„ jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy, kterou byla zjednána náprava“ zrušují.
68. V § 108 odst. 1 větě druhé a v § 109 odst. 1 větě druhé se za slovo „výzvy“ vkládají slova „nebo věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu sdělí, že nápravu nezjedná“.
69. V § 108 odst. 1 větě poslední, § 108 odst. 2 větě poslední a v § 108 odst. 4 větě poslední se slova „„ jehož přílohou je i nařízení hlavního města Prahy, kterým byla zjednána náprava“ zrušují.
70. V § 110 odst. 2 větě první se za slovo „nápravu“ vkládají slova „nebo Magistrátu sdělí, že nápravu nezjedná“.
71. § 114 včetně nadpisu zní:

„§ 114

Kontrola výkonu samostatné působnosti

(1) Hlavní město Praha nebo městské části jsou povinny zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou výkonu samostatné působnosti.

(2) Požádá-li hlavní město Praha nebo městská část o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.

(3) Primátor hlavního města Prahy, popřípadě jím pověřený zástupce, nebo starosta městské části, popřípadě jím pověřený zástupce, seznámí s protokolem o kontrole zastupitelstvo hlavního města Prahy nebo městské části na jeho nejbližším zasedání konaném po ukončení kontroly. V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup hlavního města Prahy nebo městské části, přijme hlavní město Praha nebo městská část opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků.

(4) Informaci o přijatých nápravných opatřeních hlavní město Praha nebo městská část vyvěsí na úřední desce Magistrátu nebo úřadu městské části po dobu nejméně 15 dnů.

(5) Hlavní město Praha informuje ministerstvo o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4. Městská část informuje Magistrát o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4.“.

72. V § 120 se odstavec 1 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 2.

73. Příloha č. 2 k zákonu zní:

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstva hlavního města Prahy a členů zastupitelstev městských částí

Číslo řádku – velikostní kategorie městské části a hl. m. Praha			Počet obyvatel s trvalým pobytem na území dané městské části a hl. m. Praha	Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva				
				starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	městská část	do 300	1,211	1,065	0,944	0,823	0,726	0,654	0,145	0,073	0,061	0,036
2		301 - 600	1,360	1,197	1,061	0,925	0,816	0,734	0,163	0,082	0,068	0,041
3		601 - 1 000	1,524	1,341	1,189	1,037	0,915	0,823	0,183	0,091	0,076	0,046
4		1 001 - 3 000	1,696	1,493	1,323	1,153	1,018	0,916	0,204	0,102	0,085	0,051
5		3 001 - 5 000	1,868	1,644	1,457	1,270	1,121	1,009	0,224	0,112	0,093	0,056
6		5 001 - 10 000	2,040	1,795	1,591	1,387	1,224	1,102	0,245	0,122	0,102	0,061
7		10 001 - 20 000	2,211	1,946	1,724	1,503	1,326	1,194	0,265	0,133	0,111	0,066
8		20 001 - 50 000	2,413	2,123	1,882	1,641	1,448	1,303	0,290	0,145	0,121	0,072
9		50 001 - 100 000	2,621	2,307	2,045	1,782	1,573	1,415	0,315	0,157	0,131	0,079
10		100 001 - 200 000	2,845	2,504	2,219	1,935	1,707	1,536	0,341	0,171	0,142	0,085
11		nad 200 000	3,451	3,037	2,691	2,346	2,070	1,863	0,414	0,207	0,173	0,104
hl. m. Praha			3,995	3,516	3,196	2,717	2,397	2,158	0,479	0,280	0,240	0,200

”.

Čl. VI
Přechodná ustanovení

1. Dobrovolný svazek obcí je povinen do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podat příslušnému úřadu návrh na zápis obcí, které jsou ke dni podání návrhu členy dobrovolného svazku obcí, do rejstříku svazků obcí spolu s údajem o dni vzniku členství.
2. Základnu pro výpočet odměny v roce 2024 vyhlásí na základě údaje Českého statistického úřadu o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené za první pololetí roku 2023 známého k 1. říjnu 2023 Ministerstvo vnitra sdělením ve Sbírce zákonů do 30 dnů od tohoto dne nebo ode dne vyhlášení tohoto zákona, podle toho, který den nastane později.

ČÁST ČTVRTÁ
Změna zákona o zaměstnanosti

Čl. VII

V § 25 odst. 1 písm. i) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, se za slovo „celku“ vkládají slova „nebo jinou osobou“ a slovo „mu“ se nahrazuje slovem „jím“.

ČÁST PÁTÁ
ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

Čl. VIII

Zrušují se:

1. Nařízení vlády č. 202/2018 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků.
2. Nařízení vlády č. 338/2019 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění nařízení vlády č. 202/2018 Sb.
3. Nařízení vlády č. 415/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST ŠESTÁ ÚČINNOST

Čl. IX

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024, s výjimkou ustanovení čl. II bodu 2, čl. IV a čl. VI bodu 2, která nabývají účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část:

1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Obecná část důvodové zprávy se zaměřuje především na rozbor změn navrhovaných v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Její závěry však platí i pro změny paralelně navrhované i v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o obcích upravuje možnost **spolupráce obcí** na bázi dobrovolného svazku obcí pouze při výkonu samostatné působnosti. Z praxe přitom vyplývá, že by bylo žádoucí umožnit obcím v rozšířené míře spolupracovat i při výkonu přenesené působnosti a poskytnout jim k tomu sdílený personální aparát v podobě odborníka na danou věcnou oblast spadající do státní správy v situacích, kdy obce nemají v úmyslu sjednat na výkon přenesené působnosti veřejnoprávní smlouvu. Společenství obcí představuje další možnou platformu pro realizace meziobecní spolupráce (tj. nadále se jedná o spolupráci na dobrovolné bázi), a to s ohledem na specifika společenství (územní rozměr, minimální počet obcí, důraz na společný výkon veřejné správy, koordinaci veřejných služeb, rozvoj území svazku, resp. funkce administrativního a poradního centra, které bude obcím nápomocno při řešení problematických oblastí řešených každou obcí) formu spolupráce preferovanou. Společenství obcí má za cíl mimo jiné představovat rovněž institucionalizovaný stabilní subjekt územního rozvoje svazku s vlastní strategií rozvoje společenství obcí (zahrnující i poskytování veřejných služeb a jejich koordinaci) a s efektivní a zároveň dostatečně flexibilní organizační strukturou, a to včetně možnosti poskytování profesionální administrativní podpory všem členským obcím.

Ministerstvo vnitra spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj rovněž diskutovalo zařazení úpravy metropolitního svazku obcí do předkládané novely zákona o obcích. Tento záměr reaguje na opatření 2.4.2 přílohy č. 1 k Akčnímu plánu implementace koncepce Klientsky orientovaná veřejná správa 2030 na léta 2021-2023, schválenému usnesením vlády ze dne 25. května 2020 č. 562, spočívající ve zřízení specifického institutu meziobecní spolupráce v rámci aglomerací. Na základě jednání výše uvedených ministerstev bude vypracování a projednání návrhu právní úpravy institutu meziobecní spolupráce zahrnuto do dalších legislativních prací tak, aby došlo i k naplnění opatření č. 1.2.3 zaměřeného na zajištění flexibilnějšího výkonu veřejné správy v aglomeracích.

Zákony o územních samosprávných celcích (zákon o obcích, zákon o krajích ani zákon o hlavním městě Praze) dosud neobsahují výslovnou právní úpravu umožňující **distanční účast členů zastupitelstva či rady na jednáních těchto orgánů**. Takovou účast však ani výslovně nevylučují. Stávající výkladová praxe týkající se této otázky je proto taková, že člen zastupitelstva či rady se může jednání účastnit i tzv. na dálku s využitím takových technických prostředků, které umožňují jeho distanční přítomnost v reálném čase (typicky využití videokonference), včetně uplatňování jeho práv souvisejících s výkonem

funkce, zejména oprávnění hlasovat a vyjadřovat se k projednávaným záležitostem¹. Přípustnost distanční účasti je odvozována z toho, že zákon o obcích stanoví, že jednání zastupitelstva je usnášeníschopné, je-li *přítomna nadpoloviční většina členů zastupitelstva* (srov. § 92 odst. 3 zákona o obcích a obdobně § 41 odst. 1 zákona o krajích a § 60 odst. 6 ve spojení s § 62 zákona o hlavním městě Praze). Identické pravidlo pak platí i pro schůze rady (§ 101 odst. 2 zákona o obcích, § 58 odst. 2 zákona o krajích, § 70 odst. 2 zákona o hlavním městě Praze). Tyto normy tedy sice vyžadují přítomnost v době zasedání, nestanoví však požadavek, aby tato přítomnost byla osobní (fyzická) v jednacím prostoru. I za stávajícího stavu je tedy možné, aby byl člen zastupitelstva (nebo rady) přítomen na jednání distančně. Musí však být přítomný v reálném čase, tedy v době, kdy zasedání probíhá. Není proto možné např. hlasování tzv. *per rollam*, tedy předem, mimo zasedání, písemně (ústně apod.). Takto hlasující (hlasující „předem“) by totiž nesplnil podmínku *přítomnosti* při jednání. V souvislosti s nedávnou koronavirovou situací, zejména s ohledem na krizová a mimořádná opatření, která upravovala mj. přítomnost osob na hromadných akcích, se distanční způsob účasti zastupitelů na jednáních zastupitelstva začal využívat v daleko širší míře. S tím vyvstala potřeba – zejména z důvodu právní jistoty – tuto účast jednoznačně a výslovně upravit v příslušných právních předpisech.

Platné znění zákonů o územních samosprávných celcích svěřuje některá **rozhodnutí v majetkové oblasti do tzv. vyhrazené pravomoci zastupitelstva**, přičemž tak ve všech třech zákonech činí (v mnoha případech) podle výše předpokládaného plnění. Např. zákon o obcích od své účinnosti (12. 11. 2000) stanovil jako hranici pro právní jednání svěřená do vyhrazené pravomoci zastupitelstva od počátku částku 20 000 Kč, tato částka přitom nebyla dosud měněna a již neodpovídá původnímu záměru svěřit zásadní majetková rozhodnutí zastupitelstvu. Jak uvádí ČNB na svých webových stránkách², průměrná míra inflace za rok 2021 činila 3,8 % a jednalo se o nejvyšší inflaci od roku 2008, tedy nejvyšší za posledních více než deset let. Podle údajů Českého statistického úřadu³ pak průměrná míra inflace v roce 2022 činila 15,1 % a meziroční vzrůst spotřebitelských cen mezi prosincem 2021 a 2022 činil 15,4 %. S ohledem na tyto údaje a všudypřítomné projevy zvyšování cen přestala být i úprava zákona o obcích (a ostatních zákonů), vymezující pravomoci jednotlivých obecních orgánů dle finančních částek, odpovídající realitě současného světa. Jinými slovy původní účel, aby zastupitelstvo rozhodovalo o zásadnějších otázkách v majetkové oblasti, se při stávajících hodnotách vytrácí a zastupitelstvo musí z pozice nejvyššího obecního orgánu rozhodovat o zcela běžném nakládání s obecními prostředky (v poměru k rozpočtu obce). **Upřesňuje se též ochrana informací týkajících se postavení obce v dražbě či ve veřejné soutěži.**

Další potřeba novelizace obecního zřízení vyvstala v souvislosti s živelní katastrofou, která postihla část území České republiky v roce 2021, tedy v souvislosti s ničivým působením tornáda na Moravě. V podmínkách obcí, které byly zasaženy, i těch, které sice nebyly přímo tornádem postiženy, ale chtěly co nejrychleji pomáhat ze svých rozpočtů v obnově obcí zasažených, bylo zjištěno, že pro tyto situace není jejich rozhodování dostatečně operativní. **Nedostatečná operativnost rozhodování při živelních událostech**

¹ Publikovaná judikatura soudů se problematikou distanční účasti a hlasování členů zastupitelstva nebo rady dosud nezabývala.

² <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/komentare-cnb-ke-zverejnenym-statistickym-udajum-o-inflaci-a-hdp/Inflace-v-prosinci-2021-vyrazne-nad-prognozu-CNB-a-vysoko-nad-horni-hranici-tolerancniho-pasma-cile/>

³ <https://www.czso.cz/csu/czso/ci/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-prosinec-2022> a <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/komentare-cnb-ke-zverejnenym-statistickym-udajum-o-inflaci-a-hdp/Inflace-v-prosinci-2022-zpomalila/>.

byla spatřována zejména v nutnosti vytvářet prakticky každé zásadní rozhodnutí jako kolektivní rozhodnutí uvnitř rady/zastupitelstva, kdy z logiky věci vyplývá, že jakákoliv kolektivní rozhodnutí jsou současně časově náročnější, a tedy nedokážou dostatečně flexibilně reagovat na nastalou živelní pohromu jako rozhodnutí jednotlivce. Za tímto účelem se navrhuje, aby byl starosta obce nadán v mimořádných situacích (vymezených vazbou na mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému, na krizové stavy podle krizového zákona a některá mimořádná opatření podle jiných právních předpisů) pravomocí operativně rozhodovat namísto rady ve věcech spadajících do její nevyhrazené pravomoci. Současně se odpovídajícím způsobem upravuje i možnost „zrychleného“ svolání zastupitelstva (do dvou dnů).

Dále se upravuje **odměňování členů zastupitelstev**. Především se zavádí automatická, zákonem garantovaná valorizace odměn členů zastupitelstev obcí, krajů, jakož i členů zastupitelstva hl. města Prahy a členů zastupitelstev jeho městských částí. Úkol vyplynul z usnesení vlády ze dne 30. listopadu 2022 č. 995, které uložilo ministru vnitra předložit vládě návrh legislativního řešení automatické valorizace výše odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků do 31. března 2023. Potřebu tohoto řešení potvrdil i nález Ústavního soudu ze dne 9. května 2023 sp. zn. Pl. ÚS 22/22, vyhlášený pod č. 160/2023 Sb., který s odloženou vykonatelností ke dni 31. prosince 2023 zrušil nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, jakož i zákonná ustanovení zmocňující vládu k vydání tohoto nařízení a vymezující jeho obsah, pro porušení čl. 78 Ústavy (spočívající v příliš širokém zmocnění) a práva na územní samosprávu podle čl. 101 odst. 4 Ústavy. Návrh v zásadě každoroční automatické valorizace výše odměn za výkon funkce členů zastupitelstev územních samosprávných celků je nejvýznamnější změnou dosavadního systému jejich odměňování a odpovídá závěrům Ústavního soudu vyjádřeným ve výše citovaném nálezu. Kromě této změny jsou navrženy úpravy i v oblasti mimořádných odměn – zjednodušuje se „speciální proces“ při přijímání usnesení k mimořádným odměnám (nebude nutné zveřejňovat projednání odměn předem jako samostatný bod v rámci informace o připravovaném jednání zastupitelstva, takže je bude možné projednat i na základě dodatečného zařazení na program zasedání zastupitelstva, i nadále však bude nutné odměny projednávat jako samostatný bod a její přiznání bude nutné řádně odůvodnit). Dále se navrhuje sjednotit systém proplácení nevyčerpané dovolené končícím uvolněným členům zastupitelstva bez ohledu na to, zda se po ukončení výkonu uvolněné funkce vrací či nevrací k uvolňujícímu zaměstnavateli – zatím se nevyčerpaný nárok proplácel automaticky jen těm, kteří zaměstnavatele neměli, ostatní byli znevýhodněni (museli žádat zastupitelstvo, to však žádosti nemuselo vyhovět). Také se navrhuje umožnit podmíněnou výplatu nárokové částky odchodného do 3 měsíců po ukončení výkonu funkce, zejména v důsledku voleb, pokud nenastala jiná překážka odchodné vyplatit, zatímco dosud se vždy muselo čekat, někdy bezdůvodně dlouho, dokud se neustaví nové orgány obce; člen zastupitelstva obce by musel odchodné vrátit, pokud by následně nárok na něj zanikl. Další změny v oblasti odměňování lze označit jako technické či upřesňující reagující na aplikační praxi.

Stávající úprava vykazuje též určité **nejasnosti v postupu obce v návaznosti na provedenou kontrolu výkonu samostatné působnosti a dále se upřesňuje vazba dozorových postupů ve vztahu ke Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků** (zřízené s účinností od 1. 1. 2022). Současně se některé lhůty související s jednáním zastupitelstev, jež jsou obsaženy ve stávající právní úpravě, jeví svou délkou z praktického hlediska jako nedostačující.

Kromě toho se **upravuje i činnost dosavadních orgánů (starosty, místostarosty, rady) v době ode dne voleb do zastupitelstva (od zániku mandátu stávajících zastupitelů) do ustavení nových orgánů.** Platná právní úprava nevylučuje, aby v obcích, v nichž je volena rada obce, došlo ke zvolení nového starosty (místostarosty), avšak bez současného zvolení nové rady jako celku. V praxi tak vedle sebe může působit nový starosta a dosavadní rada obce (jejímž členem se nově zvolený starosta nestává), což může vést k určitým obtížím při vzájemné komunikaci. K jejich zamezení se navrhuje změnit právní úpravu tak, že nově zvolené orgány (starosta, rada) se ujímají svých pravomocí současně, tedy až v okamžiku, kdy je zvolen nový starosta (případně alespoň místostarosta) a zároveň nová rada. Současně se výslovně stanoví, že podmínka zvolení nové rady je splněna již v situaci, kdy je zvolena nadpoloviční většina jejích členů při současném zvolení starosty nebo alespoň místostarosty. Obdobně pak i ve vztahu k zákonu o krajích a zákonu o hlavním městě Praze.

Ve vztahu k **výkonu přenesené působnosti jednotlivými obcemi** nestanoví zákon o obcích dostatečná opatření pro některé specifické případy, v nichž obce přenesenou působnost nevykonávají či ji vykonávají nedostatečně. Stávající znění zákona zejména neumožňuje převést výkon přenesené působnosti z pověřeného obecního úřadu, pokud tento přenesenou působnost sám nevykonává (neobsahuje období opatření jako v případě, že přenesenou působnost nevykonává obec v základním rozsahu nebo obec s rozšířenou působností). Nestanoví ani opatření pro případy, v nichž přenesenou působnost nevykonává v základním rozsahu pověřený obecní úřad nebo v rozsahu pověřeného obecního úřadu obecní úřad obce s rozšířenou působností (podle současného znění není v těchto případech možné výkon přenesené působnosti převést, neboť ten úřad, na který by mělo dojít k převedení výkonu přenesené působnosti, je současně úřadem, který ji v těchto specifických situacích nevykonává).

Současný právní stav se nijak nedotýká problematiky zákazu diskriminace ani problematiky rovnosti mužů a žen a ani navrhované změny nemají na tyto oblasti žádný dopad.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Institut společenství obcí je koncipován jako další možná platforma pro realizaci meziobecní spolupráce na dobrovolné bázi, a to v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností, přičemž se stanoví minimální počet participujících obcí. Kromě spolupráce v rámci společenství obcí mohou obce i nadále vytvářet a vstupovat do dobrovolných svazků obcí i jiných forem meziobecní spolupráce, a to i s přesahem přes hranice správního obvodu obce s rozšířenou působností. Hlavním cílem společenství obcí je sdílení personálních a administrativních kapacit potřebných k zajištění kvalitního a efektivního výkonu veřejné správy, a tudíž administrativní „odbřemenění“ malých obcí, které v České republice převažují: prostřednictvím zaměstnance společenství obcí, tzv. létajícího úředníka, může obec, která je členem tohoto společenství, vykonávat správní činnosti (v samostatné i přenesené působnosti; ve vztahu k přenesené působnosti v základním rozsahu, vyjma na úseku volebních zákonů; nositelem působnosti je nadále daná obec).

Cílem navrhované úpravy je též modernizace jednání zastupitelstva obce a rady obce tak, aby jednání těchto orgánů nebyla paralyzována (znemožněna) v případě, že se jednotliví členové těchto orgánů nebudou moci jednání fyzicky zúčastnit. Je proto navrhována výslovná

úprava tzv. distanční účasti členů zastupitelstva obce, kraje či hlavního města Prahy na jednání zastupitelstva a členů rady obce, kraje či hlavního města Prahy na schůzi rady a možnost distanční účasti veřejnosti (dalších osob) na jednáních zastupitelstev. Návrh možnost využití distanční účasti podmiňuje tím, že ji připouští jednací řád příslušného orgánu.

V reakci na požadavky územních samospráv se navrhuje automatická, zákonem garantovaná valorizace odměn členů zastupitelstev, kdy výše odměn uvolněného člena zastupitelstva a maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze příslušného zákona podle zastávané funkce a velikostní kategorie obce, kraje a městské části hl. města Prahy (u hl. města Prahy pouze v závislosti na zastávané funkci). Za základnu pro výpočet odměny od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

Návrh reaguje též na aktuální vývoj ve společnosti a s tím související změny hodnoty peněz či potřebu flexibilního rozhodování za obec při nastalých živelních pohromách. Je proto navrhováno zvýšení finančních limitů pro majetkoprávní jednání vyhrazená zastupitelstvům územních samosprávných celků tak, aby zastupitelstva rozhodovala o majetkových dispozicích majících v současném ekonomickém kontextu zásadní dopad do rozpočtu územního samosprávného celku. Dále se zákon o obcích doplňuje o speciální pravomoc starosty obce přijmout rozhodnutí v záležitosti tzv. zbytkové pravomoci rady obce, je-li to nezbytné k operativnímu řešení určité mimořádné situace (vymezené vazbou na mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému, na krizové stavy podle krizového zákona a některá mimořádná opatření podle jiných právních předpisů). Obdobná kompetence je svěřena v poměrech kraje hejtmánovi a v hlavním městě Praze primátorovi hlavního města Prahy.

Návrh úpravy stanovující opatření pro případy, kdy příslušné obecní orgány nevykonávají přenesenou působnost dostatečně, je veden cílem zajištění řádného výkonu přenesené působnosti, i v případě, že některý z jejích vykonavatelů řádně nepostupuje. Je navrhováno doplnění a zpřesnění stávající úpravy v souvislosti s převody výkonu přenesené působnosti mezi obcemi, zejména se doplňuje opatření pro případy, kdy neplní přenesenou působnost v základním rozsahu orgán obce s pověřeným obecním úřadem; dále se upravuje opatření pro případy, kdy nevykonává přenesenou působnost některý z orgánů obce s rozšířenou působností (výslovně se rozšiřuje dopad dotčeného ustanovení na jakýkoli orgán této obce); konečně se navrhuje ze zákona o obcích jako nesystémovou vypustit právní úpravu, podle níž je možné provést delegaci určitého rozsahu výkonu státní správy (vykonávané v přenesené působnosti) z obecního úřadu obce s rozšířenou působností na pověřený obecní úřad.

V reakci na poznatky z aplikační praxe je také navrhováno zpřesnění některých otázek právní úpravy odměňování členů zastupitelstev územních samosprávných celků, doplnění právní úpravy v zájmu zefektivnění dozorového procesu vykonávaného Ministerstvem vnitra a krajskými úřady nad vydáváním a obsahem aktů orgánů obcí v samostatné a přenesené působnosti (obecně závazné vyhlášky, nařízení, usnesení, rozhodnutí a jiná opatření) a zpřesnění právní úpravy kontroly výkonu samostatné působnosti obce, které by mělo odstranit určité výkladové nejasnosti stávající právní úpravy. Současně je také nutné reagovat na novou související legislativu. Předmětem navrhovaných změn je dále úprava některých

lhůt, jejichž dodržení v praxi objektivně činilo obtíže. Je proto zejména navrhováno:

- V oblasti odměňování mimo jiné výslovně upravit (v souladu se stávajícím výkladem tohoto ustanovení), že dosavadní funkcionáři obce plní po volbách ze zákona své úkoly do zvolení nových orgánů obce, a to i když znovu zastupiteli zvoleni nebyli, mají nárok na odměnu.
- Jde-li o dozorový proces doplnění ustanovení § 123 odst. 1, § 124 odst. 1, § 125 odst. 1 a § 126 odst. 1 zákona o obcích v tom smyslu, že dozorový orgán po zaslání výzvy ke zjednání nápravy přikročí k dalším zákonem předvídaným úkonům bez dalších odkladů i v situaci, kdy obec, potažmo její orgán, před uplynutím zákonné lhůty 60 dnů ke zjednání nápravy dozorovému orgánu sdělí, že k nápravě rozporovaného aktu nepřistoupí; analogicky jsou tytéž změny zapracovány i do zákona o krajích a zákona o hlavním městě Praze.
- Kromě toho se navrhuje upravit postup obce v návaznosti na provedenou kontrolu výkonu samostatné působnosti (seznámení zastupitelstva s protokolem, výslovné zakotvení povinnosti obce přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků či zpřesnění povinnosti vyvěsit přijatá opatření na úřední desce obecního úřadu a povinnosti informovat Ministerstvo vnitra o splnění povinností navazujících na kontrolu výkonu samostatné působnosti).
- V reakci na zřízení, s účinností od 1. 1. 2022, Sbírky právních předpisů územních samosprávných celků vypustit ze zákona povinnost zasílat jako přílohu sdělení o zjednání nápravy právní předpis obce (a obdobně kraje a hlavního města Prahy).
- Konečně je navrhováno prodloužení délky některých v zákoně stanovených lhůt souvisejících s jednáním zastupitelstev (pro svolání náhradního zasedání zastupitelstva, pro vyhotovení zápisu). V reakci na zkušenosti s dobou nouzového stavu je doplněna úprava umožňující vyhlášení krizového stavu dle zvláštního zákona reflektovat v běhu doby, v níž se zastupitelstvo musí sejít či v níž je povinno konat náhradní zasedání, jakož i v běhu doby, v níž se musí zastupitelstvo sejít, jinak bude rozpuštěno (ve smyslu nezapočítání doby trvání tohoto stavu do dotčených zákonem stanovených lhůt).

Žádné z navržených opatření nemá dopady v oblasti diskriminace či rovnosti mužů a žen.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy v jejím celku

Nutnost zavedení možnosti další spolupráce mezi obcemi plyne zejména z doporučení Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), které obcím v České republice doporučila, jako jednu z možností modernizace a zvýšení efektivity veřejné správy, sdílení služeb mezi těmito obcemi⁴.

Dále je nutné s ohledem na potřebu flexibility obecních orgánů legislativně upravit možnost distanční účasti na jednání zastupitelstva a rady a umožnit starostovi vykonávat

⁴ OECD Economic Surveys: Czech Republic 2016, Executive Summary, https://read.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-czech-republic-2016/executive-summary_eco_surveys-cze-2016-2-en#page2; OECD Economic Surveys: Czech Republic 2020, Executive Summary, <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1b180a5a-en/index.html?itemId=/content/publication/1b180a5a-en>

zbytkové pravomoci rady v případě nepředvídatelných událostí (při živelních pohromách).

Zavedení automatické, zákonem zaručené valorizace odměn členů zastupitelstva reaguje na požadavky samospráv a závěry Ústavního soudu vyjádřené v nálezu ze dne 9. května 2023 sp. zn. Pl. ÚS 22/22 ohledně protiústavnosti stávající právní úpravy, současně umožní vyhnout se v budoucnu hledání konsenzu v této otázce a souvisejícím změnám právní úpravy ze strany vlády. V neposlední řadě je členům zastupitelstva zákonem garantována odměna odpovídající ekonomickému kontextu.

Novela si současně klade za cíl odstranění některých dílčích nedostatků stávající právní úpravy, které byly identifikovány na základě zkušeností z aplikační praxe.

Za účelem zajištění výkonu přenesené působnosti je nutné stanovit opatření pro případy, kdy příslušné obecní orgány nevykonávají přenesenou působnost dostatečně, a to v situacích, které stávající právní úprava neřeší.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Určitá omezení územních samosprávných celků, která zpracovaná novela přináší, jsou odůvodněna ochranou veřejného zájmu na výkonu veřejné správy, a tudíž jsou realizována ve veřejném zájmu. Podle názoru navrhovatele navrhovaná upřesnění stávající právní úpravy nejsou nepřiměřená sledovanému cíli a ani nenarušují ústavním pořádkem zaručené právo územních samosprávných celků na samosprávu (čl. 8 Ústavy).

Společenství obcí jako specifická forma dobrovolného svazku obcí je *další možnou* platformou pro realizaci meziobecní spolupráce (tedy i v případě společenství obcí se jedná o spolupráci obcí na dobrovolné bázi), vychází ze samostatné působnosti obcí a ochoty sdílení zkušeností, informací a zdrojů při řešení společných otázek, a to zejména v oblasti zajišťování vybraných veřejných služeb. Navrhovanou právní úpravou není dotčena neformální spolupráce mezi obcemi, tj. například výměna zkušeností nebo i stávající formální spolupráce obcí v rámci dobrovolných svazků obcí. Podmínka, že obec může být členem pouze jednoho společenství, se nevztahuje na členství v ostatních dobrovolných svazcích obcí či jiných formách meziobecní spolupráce. Kromě spolupráce v rámci společenství obcí mohou obce i nadále vytvářet a vstupovat do dobrovolných svazků obcí i jiných forem meziobecní spolupráce, a to i s přesahem přes hranice správního obvodu obce s rozšířenou působností. Je tak na obcích, aby si vyhodnotily přínosy jejich participace na jednotlivých formách meziobecní spolupráce.

Co se týče institutu automatické valorizace odměn členů zastupitelstva, ačkoliv se budou změny dotýkat rozpočtů územních samosprávných celků, z nichž jsou tyto odměny vypláceny, je nutno zdůraznit, že finanční výdaje, které se v jednotlivých územních samosprávných celcích pojí s odměňováním členů zastupitelstva příslušného územního samosprávného celku, nejsou primárně determinovány nastavením výše odměn členů zastupitelstev právní úpravou, ale v daleko větším rozsahu konkrétními „politickými“ rozhodnutími jednotlivých zastupitelstev v jejich samostatné působnosti (právě zastupitelstva mají pravomoc určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni, zřizovat radu, stanovit počet členů rady, zřizovat a rušit výbory, stanovit počet jejich členů, stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva, rozhodovat o mimořádných odměnách pro

členy zastupitelstva atd.). Je tudíž na rozhodnutí zastupitelstva v samostatné působnosti té které obce, jak s ohledem na rozpočet obce a místní poměry a potřeby systém odměňování nastaví. Současně automatická valorizace na základě zákona a objektivně daného kritéria znamená, že nebude v budoucnu třeba průběžných zásahů vlády a vyjednávání konsenzu dotčených aktérů v této otázce. Toto řešení odpovídá závěrům Ústavního soudu vyjádřeným v nálezu ze dne 9. května 2023 sp. zn. Pl. ÚS 22/22 a jeho přijetí je nezbytné pro zaplnění právní mezery vytvořené zrušením příslušných zákonných ustanovení výrokovou částí citovaného nálezu.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Záležitosti regulované v předložené novele nejsou upraveny na úrovni norem Evropské unie a ani nemají reflexi v judikatuře soudních orgánů Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu navrhované úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhované změny se dotýkají v mezinárodní rovině závazků České republiky vtělených v Evropské chartě místní samosprávy (publikována pod č. 181/1999 Sb.). Podle jejího čl. 8 lze správní dozor vykonávat pouze v případech stanovených ústavou či zákonem, a to způsobem, aby zasahování kontrolujícího orgánu bylo přiměřené významu zájmů, které má chránit. Jak je uvedeno v bodě 4 obecné části důvodové zprávy, předkladatel považuje navržená opatření za přiměřená zájmu na řádném výkonu státní správy přenesené na orgány územních samosprávných celků i zájmu na řádném fungování principů zastupitelské demokracie v rámci těchto územních samosprávných celků.

Navrhovaná automatická, zákonem zakotvená valorizace a zpřesnění a doplnění právní úpravy odměňování včetně změny v tom smyslu, aby také neuvolněným členům zastupitelstva bylo umožněno čerpat z rozpočtu územního samosprávného celku příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění, který dosud mohlo zastupitelstvo schválit jen pro uvolněné členy zastupitelstev, prakticky provádí a je v souladu s čl. 7 odst. 2 Evropské charty místních samospráv (podmínky výkonu odpovědnosti na místní úrovni musí umožňovat přiměřenou finanční náhradu výdajů, k nimž při výkonu příslušné funkce došlo, náhradu ušlých příjmů nebo odměnu za vykonanou práci a odpovídající sociální zabezpečení).

Společenství obcí má představovat novou institucionální formu meziobecní spolupráce, jejíž hlavním cílem je sdílení personálních a administrativních kapacit potřebných k zajištění kvalitního a efektivního výkonu veřejné správy prostřednictvím tzv. létajícího úředníka. V tomto ohledu lze zmínit, že v první polovině roku 2022 proběhla v ČR návštěva monitorovací mise Kongresu místních a regionálních samospráv Rady Evropy k Evropské chartě místní samosprávy, který ve své závěrečné zprávě zmínil velký počet malých obcí čelících nedostatku odborného personálu a uvedl, že podpora a pobídky meziobecní spolupráce mohly být koncipovány tak, aby podporovaly účinnost a zajistily dostupnost odborného personálu pro menší obce.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na mezinárodní konkurenceschopnost ČR,

na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, jakož i dopady na spotřebitele, životní prostředí, výkon statistické služby

Aktuálně nejsou očekávány náklady státního rozpočtu. Pokud jde o navrhované změny v oblasti odměňování, zejména automatickou valorizaci odměn členů zastupitelstev obcí, navrhovaná právní úprava nemá přímé dopady na státní rozpočet. Ve vazbě na zvýšení odměn se ho dotýká jen prostřednictvím relativně zvýšených odvodů daně z příjmu a zákonných plateb pojistného dle zvláštních zákonů, které však tímto návrhem nejsou dotčeny.

V případě ostatních veřejných rozpočtů se promítnou navrhované změny v odměňování do rozpočtů územních samosprávných celků (jednotlivých obcí a krajů), z nichž jsou tyto odměny vypláceny, a to diferencovaně. Jak již bylo výše uvedeno, finanční výdaje, které se v jednotlivých územních samosprávných celcích pojí s odměňováním členů zastupitelstva příslušného územního samosprávného celku, nejsou primárně determinovány nastavením výše odměn členů zastupitelstev právě platnou právní úpravou, ale v daleko větším rozsahu konkrétními „politickými“ rozhodnutími zastupitelstva toho kterého územního samosprávného celku (určení funkcí, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni, zřízení rady a stanovení počtu jejích členů, zřízení a zrušení fakultativně vytvářených výborů, stanovení počtu jejích členů, stanovení výše odměn neuvolněným členům zastupitelstva, rozhodování o mimořádných odměnách pro členy zastupitelstva atd.).

Předkládaná právní úprava nemá žádné sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národností menšiny, ani dopady na životní prostředí, spotřebitele, výkon statistické služby a mezinárodní konkurenceschopnost ČR.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh nepřináší změny v oblasti ochrany osobních údajů.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Bylo provedeno zhodnocení korupčních rizik v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. h) Legislativních pravidel vlády, a to podle Metodiky CIA (Corruption Impact Assessment, Metodika hodnocení korupčních rizik), kterou uveřejnil Vládní výbor pro koordinaci boje s korupcí.

Přiměřenost

Návrh novely zákona se zaměřuje především na

- zavedení institutu společenství obcí jakožto platformy bližší meziobecní spolupráce,
- zavedení možnosti distanční účasti na jednání zastupitelstva/rady,
- přenesení zbytkových pravomocí rady na starostu v mimořádných situacích (např. při živelních pohromách),
- zavedení automatické valorizace odměn členů zastupitelstev a zpřesnění právní úpravy odměňování a reakce obce na výsledky kontroly výkonu samostatné působnosti.

Efektivita

Nově nastavená pravidla lze efektivně implementovat do stávajících poměrů.

Odpovědnost

Obcím má být návrhem umožněno prostřednictvím zaměstnance nově konstruovaného společenství obcí jakožto kvalifikované podoby dobrovolného svazku obcí zajišťovat správní činnosti ve smyslu § 2 odst. 3 zákona o úřednících územních samosprávných celků. Zaměstnanec společenství obcí bude při této činnosti v pozici úředníka obce, tedy odpovědnost zůstává na konkrétní obci.

Z výše uvedeného je patrné, že navrhovaná právní úprava nepřináší nekontrolované rozdělení pravomocí mezi vyšší počet subjektů. Osoby ve společenství obcí i v územních samosprávných celcích odpovědné za konkrétní rozhodnutí lze jasně identifikovat.

Opravné prostředky

Není předmětem navrhované právní úpravy.

Kontrolní mechanismy

Návrh novely zákona nezavádí nové kontrolní mechanismy nad rámec již existujících nástrojů upravených v zákonech o územních samosprávných celcích.

V rámci Ministerstva vnitra rovněž fungují vnitřní kontrolní mechanismy, které vyplývají z principu subordinaace a právní úpravy služebního, resp. pracovního poměru vykonávaného státními zaměstnanci. Jde zejména o oprávnění vedoucích zaměstnanců vést podřízené státní zaměstnance, ukládat jim úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat výkon jejich práce a dávat jim k tomu příkazy.

Transparentnost a otevřená data

Návrh přináší zpřesnění pravidel pro stanovování a vyplácení odměn členům zastupitelstva.

Dobrá praxe

Navrhovaná právní úprava reaguje na poznatky z aplikační praxe. Zamýšlené posílení nástrojů meziobecní spolupráce navazuje na zkušenosti z projektů realizovaných Svazem měst a obcí České republiky. Navrhované postupy a procesy odpovídají stávajícím právním institutům, případně jsou jejich rozvinutím.

Závěr hodnocení korupčních rizik

V rámci zhodnocení korupčních rizik podle Metodiky CIA lze konstatovat, že návrh novely zákona splňuje kritéria přiměřenosti, efektivity a jednoznačné odpovědnosti.

Návrh nové právní úpravy jako celek se shoduje se známou dobrou praxí a navrhované postupy v ní obsažené se jeví přiměřené při srovnání s obdobnou legislativou.

Návrh novely zákonů o územních samosprávných celcích nepřináší oproti stávajícímu stavu zvýšení korupčních rizik. Pokud jde o navrhované zjednodušení specifického procesního režimu schvalování mimořádných odměn (konkrétně vypuštění povinnosti předchozího zveřejnění návrhu na projednání odměny jako samostatného bodu programu připravovaného zasedání zastupitelstva na úřední desce), v zájmu zajištění transparentnosti se ponechává povinnost projednat přiznání odměny v rámci samostatného bodu jednání zastupitelstva (na veřejném zasedání zastupitelstva) a současně povinnost přiznání mimořádné odměny odůvodnit. Ačkoliv bude zvláštní procesní režim zjednodušen, bude i nadále možné mimořádnou odměnu přiznat jen za mimořádné či zvlášť významné úkoly obce, přičemž bude nutné tyto důvody řádně doložit v rámci odůvodnění usnesení.

Odpovědnost jednotlivých obcí je dále posilována možností sdílení služeb s dalšími obcemi v rámci společenství obcí, ale vždy záleží na odpovědném (dobrovolném) rozhodnutí konkrétní obce.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost a obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

11. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zásadami digitálně přívětivé legislativy

Na základě usnesení vlády České republiky ze dne 9. prosince 2019 č. 870 k Plánu legislativních prací vlády na rok 2020 byla vyhodnocena míra shody návrhu zákona se Zásadami digitálně přívětivé legislativy, kterými jsou:

1. Budování přednostně digitálních služeb (princip digital by default)
2. Maximální opakovatelnost a znovupoužitelnost údajů a služeb
3. Budování služeb přístupných a použitelných pro všechny, včetně osob se zdravotním postižením (princip governance accessibility)
4. Sdílené služby veřejné správy
5. Konsolidace a propojování informačních systémů veřejné správy
6. Mezinárodní interoperabilita – budování služeb propojitelných a využitelných v evropském prostoru
7. Ochrana osobních údajů v míře umožňující kvalitní služby (princip GDPR)
8. Otevřenost a transparentnost včetně otevřených dat a služeb (princip open government)
9. Technologická neutralita
10. Uživatelská přívětivost

Navrhované změny se nedotýkají otázky digitální přívětivosti, takže jejich dopad je v tomto smyslu neutrální. Přesah do této oblasti (nepřímý dopad) má pouze navrhovaná změna spočívající ve výslovné úpravě tzv. distanční účasti členů zastupitelstva obce, kraje či hlavního města Prahy na jednání zastupitelstva a členů rady obce, kraje či hlavního města Prahy na schůzi rady a možnost distanční účasti veřejnosti (dalších osob) na jednáních uvedených zastupitelstev. V případě členů těchto orgánů, jakož i veřejnosti (jde-li o zastupitelstva územních samosprávných celků), se jedná o možnost, kterou musí předem zakotvit jednací řád příslušného orgánu. Člen zastupitelstva i veřejnost má vždy právo účastnit se zasedání zastupitelstva osobně. Nejedná se tedy přímo o veřejnou službu, kde by

upřednostňovanou možností mělo být poskytování služeb digitální formou (vyjádřeno zásadou č. 1) z důvodu nižší administrativní zátěže pro úřad i klienta a vyšší atraktivity pro klienta, jako spíše o flexibilnější podmínky pro výkon práva veřejnosti účastnit se zasedání zastupitelstva a pro účast členů těchto orgánů. Je výslovně zakotvena možnost distanční účasti elektronickými prostředky, avšak zároveň nejsou diskriminováni ti, kteří mají z jakéhokoli důvodu s elektronickou komunikací problémy, resp. preferují osobní participaci na zmíněných jednáních. Navrhovaná změna je zejména v souladu se zásadou č. 3 a č. 9 (technologická neutralita – ve smyslu, že každý má právo použít svoje preferované technické prostředky a vybavení, jedná-li se o standardní programové vybavení a způsoby komunikace) či č. 10. Ve vztahu k zásadě č. 7 (ochrana osobních údajů) je nutno uvést, že zasedání zastupitelstva je ze zákona veřejné. Ostatních zásad se navrhovaná změna nedotýká, zejména se netýká maximální opakovatelnosti a znovupoužitelnosti údajů a služeb či propojování informačních systémů veřejné správy. Rovněž se nedotýká mezinárodní spolupráce a budování služeb propojitelných a využitelných v evropském prostoru, otevřenosti či transparentnosti otevřených dat a služeb.

Zvláštní část:

K části první (změna zákona o obcích)

K čl. I

K bodům 1 a 2 (§ 26 a 26a)

Upravuje se povinnost informovat o dohodě o změně hranic obce. V případech změny hranic obce v souladu s ustanovením § 43 odst. 1 písm. a) bod 4 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, dochází ke změně lokalizačních údajů (hranic obcí) bezprostředně po zápisu uvedené dohody či rozhodnutí do katastru nemovitostí. To proto, že důsledkem změny hranice obcí je podle § 32 odst. 1 katastrální vyhlášky (vyhláška č. 357/2013 Sb.) i změna hranice katastrálního území, a tudíž je nezbytné zajistit, aby obě tyto změny proběhly (z pohledu jejich zápisu do informačního systému katastru nemovitostí a následně do Registru územní identifikace, adres a nemovitostí – RÚIAN) současně. Z tohoto důvodu se ukládá povinnost zasílat dohodu o změně hranic obcí (§ 26) nebo rozhodnutí o změně hranic obcí (§ 26a) pouze příslušnému katastrálnímu úřadu a Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu, tedy orgánům, prostřednictvím jejichž činnosti je promítána do RÚIAN. Ostatní orgány budou čerpat informaci o této změně přímo z Registru územní identifikace. K obdobné změně se nepřistoupilo v případě dohody o sloučení obcí nebo připojení obce (§ 19 odst. 6) či rozhodnutí krajského úřadu o oddělení části obce (§ 22 odst. 6), u nichž je nutné zachovat informovanost příslušných orgánů i o obsahu těchto dokumentů (typicky z hlediska finančního vypořádání). Potřebné notifikace o aktuálních změnách pro potřeby Ministerstva financí mu budou zajištěny ve spolupráci s Ministerstvem vnitra a Českého úřadu zeměměřického a katastrálního.

K bodu 3 (§ 40)

Upřesňuje se ochrana postavení obce při získávání věci ve veřejné soutěži, dražbě či jiným obdobným způsobem. Stávající znění § 40 ve svém jazykovém vyjádření vztahuje ochranu pouze na usnesení, jímž zastupitelstvo či rada rozhodly o takovém nabytí věci. Výslovně se však nevztahuje na jiné související informace, které nejsou zachyceny v textu usnesení (typicky na různé podkladové materiály apod.). Přestože je tímto extenzivním způsobem dané ustanovení vykládáno, je vhodné tuto skutečnost, tedy ochranu všech informací týkajících se tohoto nabytí věci, upravit výslovně. Ochrana se bude samozřejmě i nadále vztahovat i na informace uvedené v příslušném schvalovacím usnesení, dochází však k výslovnému rozšíření i na informace, které mohou být zaznamenány i v jiných dokumentech, než je usnesení.

S ohledem na požadavky praxe se ustanovení dále rozšířilo též na ochranu informací k získání užívacího či jiného práva ve veřejné soutěži či jiným obdobným způsobem. Přestože by bylo možné dotčené ustanovení i za současného stavu na tyto případy vztáhnout, neboť „nabytím věci“ lze v soukromoprávní rovině rozumět i nabytí (např. užívacího) práva (srov. vymezení věci v občanském zákoníku), bylo ustanovení doplněno výslovně s cílem posílit právní jistotu územních samosprávných celků při uplatňování této ochrany a současně s ohledem na to, že zákon o obcích užívá pojmy věc a právo na více místech jako odlišné

kategorie (srov. např. § 85). Ustanovení bylo dále doplněno též o případy, v nichž je nabyvatelem věci či práva dobrovolný svazek obcí.

S ohledem na čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, připouštějící možnost ochrany informací pouze na případy (zjednodušeně řečeno) „nezbytné“, byla ochrana omezena i z obsahového hlediska. Návrh výslovně stanoví, že ochraně podléhají jen ty informace, jejichž zpřístupnění by mohlo obec při získávání věci znevýhodnit (typicky nejvyšší nabízené podání v dražbě apod.) oproti jiným zájemcům. Ochrana se bude týkat nejen nabytí věci, ale i jiných způsobů „získání“ věci (např. pokud by se jednalo o veřejnou soutěž o pronájem věci, jíž by se chtěla obec zúčastnit).

K bodům 4 až 8 (§ 49 odst. 1, 4 a 5 a nadpis)

Vzhledem k tomu, že pojem „dobrovolný svazek obcí“ je po doplnění v § 40 poprvé užíván již v tomto ustanovení, v němž se pro něj nově taktéž navrhuje založit legislativní zkratku (viz bod 3), dochází v § 49 odst. 1 ke zrušení založení legislativní zkratky, kterou se zde navrhuje rovnou použít namísto úplného slovního spojení „dobrovolný svazek obcí“.

Zároveň dochází k nápravě legislativně-technického nedopatření provedeného novelou č. 303/2013 Sb.: namísto změny znění skupinového nadpisu ze „Svazek obcí“ na „Dobrovolný svazek obcí“ došlo k přidání nadpisu pod § 49 (viz čl. XXXIX bod 10 zákona č. 303/2013 Sb.). Z toho důvodu není potřeba upravovat znění skupinového nadpisu (původní nezměněné znění odpovídá nyní zamýšlenému znění) a ruší se pouze nadpis § 49.

Změna dále upřesňuje vedení rejstříku svazků obcí. Ukládá, aby v rejstříku byl nově veden též údaj o členských obcích (název a identifikační číslo osoby), a to včetně informace o dni vzniku a zániku jejich členství v dobrovolném svazku obcí. Jedná se přitom o údaj, který musí být uveden i ve stanovách dobrovolného svazku obcí, resp. v jejich změnách - § 50 odst. 2 písm. a) zákona o obcích – a tedy o údaj, který musí krajský úřad jako registrační orgán sledovat. Navrženým doplněním se posílí právní jistota o tom, které obce jsou v konkrétním případě a čase členy svazku obcí. Zápis členské obce nebude mít konstitutivní účinky, členství i nadále bude vznikat a zanikat v souladu se stanovami.

V odstavci 5 se doplňuje výslovné ustanovení o tom, kdo má povinnost podávat návrh na změnu údajů zapisovaných do rejstříku svazků obcí a v jaké lhůtě. Lhůta má pořádkovou povahu, pro její porušení zákon o obcích nestanoví sankci v podobě neúčinnosti navrhované změny apod.

K bodu 9 (§ 53a až 53f)

a) ukotvení meziobecní spolupráce v národních a mezinárodních strategických dokumentech a její dosavadní vývoj, postoje národních sdružení samospráv

Předkládaný návrh je souladný s doporučením OECD, které ČR ve svých Hospodářských přehledech z roku 2016⁵ navrhuje stanovit rámcové podmínky, které pomohou obcím využít výhod společného poskytování služeb, přičemž OECD k této problematice zaujala názor, že by se v ČR mělo hojněji využívat společné zajišťování služeb

⁵ OECD Economic Surveys: Czech Republic, Executive Summary, https://read.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-czech-republic-2016/executive-summary_eco_surveys-cze-2016-2-en#page2

a běžným standardem by se mělo stát srovnávací hodnocení poskytovatelů služeb. V hospodářských přehledech z roku 2020⁶ OECD opětovně zmiňuje problémy plynoucí z velkého množství malých obcí s tím, že vysoká míra fragmentace místních samospráv brání účinnému poskytování veřejných služeb a investic a nedostatek kapacit na místní úrovni ohrožuje kvalitu služeb. Obecní spolupráce je dle OECD běžná, ale v ČR postrádá stabilitu ve správě a financování, sdružení obcí jsou silně závislá na ochotě stávající obecní správy spolupracovat a spoléhají se především na externí zdroje financování. OECD vybízí k incentivám na podporu slučování obcí. Návrh je dále v souladu s koncepcí Klientsky orientované veřejné správy 2030, strategickým materiálem MV ČR definujícím rozvoj veřejné správy v nadcházejících letech⁷, která jako jeden z cílů stanoví zefektivnění meziobecní spolupráce cestou podpory meziobecní spolupráce ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností.

Navrhovaná právní úprava je podporována Svazem měst a obcí ČR (SMO ČR) i Sdružením místních samospráv ČR. Především SMO ČR dlouhodobě podporuje myšlenku meziobecní spolupráce prostřednictvím dobrovolných svazků obcí a jejího formování a zefektivnění v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností. Již v roce 2012 schválila Rada SMO ČR formování meziobecní spolupráce v území správního obvodu obce s rozšířenou působností a ve své činnosti nadále tuto cestu SMO ČR podporoval a podporuje. Myšlenka meziobecní spolupráce tak není nová, přičemž Svaz měst a obcí ČR je, resp. byl od roku 2013 realizátorem dvou projektů, které se zaměřují na meziobecní spolupráci. Již v prvním projektu vznikly jednotlivé analýzy stavu dobrovolných svazků obcí po území správních obvodů jednotlivých obcí s rozšířenou působností. Analýzami stavu fungování dobrovolných svazků obcí bylo kompletně zmapováno jejich fungování v jednotlivých správních obvodech obcí s rozšířenou působností, přičemž pro každý jednotlivý správní obvod byla vypracována podrobná analýza všech dobrovolných svazků obcí, které na jeho území zasahují, a zároveň i doporučení pro budoucí rozvoj v rámci meziobecní spolupráce v dotyčném území. Druhý projekt proběhl pod záštitou SMO ČR s finanční podporou Evropské unie „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“ a byl zaměřen na podporu vytváření a fungování Center společných služeb obcí (CSS)⁸. V rámci těchto CSS byly poskytovány služby v oblasti veřejné správy s důrazem na samosprávné kompetence, ale i v přenesené působnosti s cílem zajistit efektivnější poskytování veřejných služeb občanům. Tzv. Celorepubliková komunikační platforma v rámci projektu CSS (tvořená zástupci dobrovolných svazků obcí zapojených do projektu) problematiku také projednala a schválila navrhovaný postup. V souvislosti se zakončením těchto projektů došlo k přirozené aktivizaci podporovaných strategicky zaměřených víceúčelových svazků zespolu, v jejichž důsledku vznikla např. Asociace dobrovolných svazků obcí Středočeského kraje, či probíhá příprava vzniku celostátní asociace. Konečně v první polovině roku 2022 proběhla v ČR návštěva monitorovací mise Kongresu místních a regionálních samospráv Rady Evropy k Evropské chartě místní samosprávy. V závěrech své monitorovací zprávy⁹ uvádí, že v důsledku roztržitého stavu na 6 254 obcí je v ČR „obecní mapa“ odtržená od funkční

⁶ OECD Economic Surveys: Czech Republic, Executive Summary, <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1b180a5a-en/index.html?itemId=/content/publication/1b180a5a-en>

⁷ <https://www.mvcr.cz/clanek/koncepce-klientsky-orientovana-verejna-sprava-2030.aspx>. Srov. Příloha č. 1 ke Koncepci – Analytická část, bod 3.3.

⁸ <https://www.smocr.cz/cs/projekty/ukoncene-projekty/centra-spolecnych-sluzeb/informace-o-projektu>. Celková realizace projektu včetně přípravné a závěrečné fáze proběhla v období 1. 2. 2016 až 28. 2. 2021, realizace projektu v rámci zapojených území pak od 1.7.2016 do 31.12.2020.

⁹ Monitoring of the application of the European Charter of Local Self-Government in the Czech Republic; Recommendation 486 (2022) https://search.coe.int/congress/pages/result_details.aspx?objectid=0900001680a863aa

a finanční náročnosti a vnějších výzev, kterým čelí veřejná správa. Kvůli historickým a sociokulturním faktorům však existuje neochota sloučit menší obce. Společná jsou spolková sdružení obcí. Podpora a pobídky této spolupráce by dle zprávy mohly být koncipovány tak, aby podporovaly účinnost a zajistily dostupnost odborného personálu pro menší obce. Společenství obcí má přitom představovat novou institucionální formu meziobecní spolupráce, jejíž hlavním cílem bude právě sdílení personálních a administrativních kapacit potřebných k zajištění kvalitního a efektivního výkonu veřejné správy.

Předkládaný návrh tak reaguje na výše uvedené strategické dokumenty a legislativně ukotvuje pozitivní zkušenosti s meziobecní spoluprací v rámci pilotních projektů SMO ČR.

Meziobecní spolupráce je vhodnou cestou pro zvyšování profesionality výkonu veřejné správy, poskytování a rozvoj veřejných služeb v území. Sdílení prostředků a kapacit jednotlivých obcí povede nejen ke zvýšení kvality výkonu veřejné správy v území, ale rovněž i k úspoře finančních prostředků. I zahraniční zkušenosti jednoznačně prokazují, že spojení sil umožní zkvalitnit a zefektivnit veřejné služby, a tím získat pro obce a města další potřebné finanční prostředky pro jejich rozvoj.

Cílem tohoto návrhu je zejména vytvoření podmínek pro dlouhodobý rozvoj spolupráce mezi obcemi skrze vytvoření systémového řešení meziobecní spolupráce, zajištění pomoci a podpory obcím při výkonu účinné a efektivní veřejné správy (samosprávy obcí) - zkvalitnění výkonu samosprávných činností zejména malých obcí a zajištění rovnoprávného přístupu občanů ke kvalitně poskytovaným veřejným službám.

Posílením meziobecní spolupráce a poskytováním systematického servisu samosprávám dojde k posílení institucionální kapacity v území a tím i ke zkvalitnění a zefektivnění veřejné správy v území. Poskytovaný servis napomůže samosprávám vyrovnat se s vysokou administrativní zátěží a nedostatečnou odborností pro výkon konkrétních specifických agend. Postupně dojde rovněž k posílení a zkvalitnění lidských zdrojů v rámci samospráv obcí a prohlubování meziobecní spolupráce v území.

Spolupráce mezi obcemi je v současné době nejčastěji realizována formou dobrovolných svazků obcí, jež jsou legislativně zakotveny v zákoně o obcích. V celé ČR v současné době existuje více než 700 dobrovolných svazků obcí, které však nemají žádný jednotící prvek, ať již např. z hlediska území či vykonávaných kompetencí. Některé dobrovolné svazky obcí jsou založeny s jediným účelem a řeší např. kanalizace či vodovody, jinde jsou naopak svazky tzv. víceúčelové a spolupráce obcí probíhá v širší škále aktivit. Co se týče územního rozměru, ani zde nejsou dobrovolné svazky obcí vázány pravidly a mohou tak působit, resp. sdružovat obce i z celého území ČR. Tato dobrovolnost ve spolupráci obcí nijak nesvazuje obce v možnosti spolupracovat na takových úkolech, které jsou pro ně stěžejní a v kterých spolupracovat chtějí, na druhou stranu však takováto podoba dobrovolných svazků obcí postrádá systémové ukotvení.

b) společenství obcí – obecné vymezení, předmět činnosti

Navrhuje se proto rozšířit stávající znění právní úpravy dobrovolných svazků o tzv. společenství obcí jako specifickou/kvalifikovanou formu dobrovolného svazku obcí. Nejedná se o novou formu právnické osoby, ale o dobrovolný svazek, který získá specifické postavení společenství obcí. To mj. znamená, že se na společenství obcí použijí subsidiárně právní ustanovení týkající se dobrovolných svazků obcí (mimo jiné i co se týče stanov

a orgánů společenství), nestanoví-li ustanovení o společenství obcí jinak. Koncepčně společenství obcí vychází z právní úpravy dobrovolných svazků obcí, na rozdíl od „klasického“ dobrovolného svazku obcí však obsahuje několik specifíků. Dle textu návrhu je tak společenství obcí svazek obcí, jehož členy jsou pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, který splňuje podmínky stanovené tímto zákonem a jemuž bylo přiznáno postavení společenství obcí. Společenství obcí může vzniknout a) nově – dohodou dotčených obcí ve správním obvodu či b) ze stávajícího dobrovolného svazku obcí, který splní, či již splňuje, zákonné požadavky.

Základním smyslem existence společenství obcí je podpora takové meziobecní spolupráce, která probíhá na mikroregionální úrovni. Právě tato úroveň však v ČR z řady důvodů plošně neexistuje a nelze jí tudíž využívat pro výkon veřejné správy. Mezi kraji a obcemi tak není žádná úroveň, na které by mohly být vykonávány úkoly, které mají nadobecní charakter. Tato skutečnost je základním momentem pro vznik společenství obcí, tedy postupně realizovat tuto mikroregionální úroveň. **Společenství obcí je tudíž nutné chápat jako základní pilíř budoucí konstrukce změn v meziobecní spolupráci. Na tento základ (nosnou konstrukci) budou prostřednictvím zvláštních zákonů přesouvány kompetence s nadmístním významem (např. strategické plánování, resp. společné plánování vůbec).**

Hlavními odlišnostmi je, jak bylo uvedeno výše, stanovený územní rozměr, minimální počet obcí a možnost vykonávat správní činnosti prostřednictvím zaměstnance společenství obcí. Na rozdíl od stávajících dobrovolných svazků obcí klade zákonodárce důraz na jejich víceúčelovost a větší využití při společném výkonu veřejné správy. S ohledem na skutečnost, že není vhodné narušovat dlouhodobý princip dobrovolnosti při výkonu meziobecní spolupráce, na kterém spočívá národní právní úprava, zvolil předkladatel *v případě společenství obcí v návrhu kompromisní řešení*. Podle tohoto řešení mají být společenství obcí dostatečně velká, aby se jednoznačně odlišila od „klasických“ dobrovolných svazků obcí, a mají vznikat pouze ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, který předkladatel považuje za funkční mikroregion. Cílem Ministerstva vnitra jako předkladatele je zajištění spolupráce všech obcí ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, které ale nelze, s ohledem na výše uvedené, vynutit či docílit příkazem ze strany státu.

Společenství obcí představuje další možnou platformu pro realizaci meziobecní spolupráce (tj. nadále se jedná o spolupráci na dobrovolné bázi), a to s ohledem na specifika společenství (územní rozměr, minimální počet obcí, důraz na společný výkon veřejné správy, koordinaci veřejných služeb, rozvoj území společenství obcí, resp. funkce administrativního a poradního centra, které bude obcím nápomocno při řešení problematických oblastí řešených každou obcí) formu spolupráce preferovanou. Společenství obcí má za cíl mimo jiné představovat rovněž institucionalizovaný stabilní subjekt územního rozvoje svazku s vlastní strategií rozvoje společenství obcí (dále též jen „strategie“) zahrnující i poskytování veřejných služeb a jejich koordinaci a s efektivní a zároveň dostatečně flexibilní organizační strukturou, a to včetně možnosti poskytování profesionální administrativní podpory všem členským obcím. Společenství obcí je jakožto dobrovolný svazek obcí právnickou osobou veřejného práva, která je založena na základě smlouvy a jejím hlavním úkolem je prosazování společných zájmů členských obcí tak, aby byla v souladu s veřejným zájmem. Zákon upravuje rovněž nejvyšší orgán společenství obcí, který má být shromáždění starostů.

V reakci na výsledky jednání pracovní skupiny zřízené Ministerstvem vnitra v roce 2021, složené ze zástupců samospráv, jejich sdružení a některých dobrovolných svazků obcí,

jakož i zástupců Ministerstva pro místní rozvoj, je v textu právní úpravy výslovně stanoveno, že předmětem činnosti společenství obcí je koordinace veřejných služeb, rozvoj území a vzájemná spolupráce. Tím je zdůrazněno specifické postavení společenství obcí a jeho význam pro rozvoj území správního obvodu obce s rozšířenou působností (s ohledem na vyšší zastoupení obcí a územní rozměr) oproti ostatním dobrovolným svazkům obcí, které mají často roztržitý charakter a jednoúčelové zaměření. Předmětem činnosti společenství obcí, které je formou dobrovolného svazku obcí, mohou být zejména činnosti dle § 50 zákona o obcích, kdy „létající úředník“ (zaměstnanec společenství obcí) je jakousi přidanou hodnotou k obecné činnosti dobrovolného svazku obcí v podobě spolupráce při plnění úkolů v samostatné působnosti obcí, koordinace veřejných služeb a rozvoje území. S ohledem na specifické postavení společenství obcí (reprezentující vyšší počet obcí) návrh výslovně stanoví možnost zvláštních zákonů svěřit společenství obcí určité úkoly (za zákonem stanovených podmínek).

Společenství obcí bude plnit úkoly vymezené členskými obcemi (potud se neliší od standardního dobrovolného svazku obcí). Kromě toho může být zvláštními zákony pověřeno plněním dalších činností. Zákon o obcích pak výslovně předpokládá, že společenství obcí bude vytvářet strategii rozvoje společenství obcí. Tato strategie je střednědobý plánovací dokument, jehož prostřednictvím společenství obcí stanovuje konkrétní cíle a priority své činnosti, tj. formuluje představy o budoucnosti společenství obcí a zároveň navrhuje činnosti vedoucí k naplnění stanovených představ. Tematické zaměření strategie reaguje na již uskutečňované konkrétní činnosti společenství obcí, respektive na zamýšlené činnosti vyplývající ze záměru rozvoje společenství obcí. Zákon dále stanovuje, že strategii schvaluje shromáždění starostů třípětinovou většinou všech svých členů. Cílem je zajistit co největší shodu členů na obsahu strategie, a tím i zajištění její implementace do praxe.

Mnohé subjekty formulují pro potřeby řízení svého rozvoje střednědobou strategii své činnosti, která má zpravidla charakter dokumentu. Podobně i řada stávajících víceúčelových dobrovolných svazků obcí má pro tento účel zpracován plánovací dokument, který zároveň slouží k prezentaci jejich dlouhodobých záměrů dalším subjektům, a to nejen z oblasti veřejné správy, ale také veřejnosti, resp. hospodářským a sociálním partnerům apod. V minulých letech došlo dokonce ke snahám o standardizaci tvorby rozvojového dokumentu např. v rámci prvního projektu SMO ČR „Obce sobě“. Zpracované dokumenty obsahovaly analýzy fungování dobrovolných svazků ve správním území obce s rozšířenou působností, byly identifikovány příležitosti jejich dalšího fungování a formulována doporučení pro budoucí rozvoj v rámci meziobecní spolupráce v dotyčném území (zvláště v oblasti školství, sociálních služeb a odpadového hospodářství).

c) správní obvod obce s rozšířenou působností jako mikroregionální prostor pro výkon meziobecní spolupráce

Je nepochybné, že uskutečňování většiny denních aktivit obyvatelstva dochází na území nejen obce, ale spíše v rámci širšího území, které je menší než území kraje. Svou povahou tato větší území (mikroregiony) v ČR zpravidla odpovídají územnímu obvodu obcí s rozšířenou působností. Obec s rozšířenou působností v praxi mnohdy představuje faktické centrum pro obyvatele přilehlých obcí, a to včetně nabídky pracovních příležitostí. Zároveň však není území správního obvodu obce s rozšířenou působností zpravidla natolik rozlehlé, aby tato skutečnost bránila využití tohoto mikroregionálního prostoru pro výkon meziobecní spolupráce. Zmíněné správní obvody tak představují do značné míry přirozené mikroregiony, kde by měla probíhat meziobecní spolupráce a kde má smysl realizovat strategický rozvoj.

Většinovou shodu těchto správních obvodů s funkčními mikroregiony, kde se odehrává každodenní dojíždka za prací, službami a do škol (= většina denních aktivit obyvatelstva), potvrzují i prvotní pracovní analýzy v rámci projektu Big Data. Mikroregionální úroveň reprezentovaná správním obvodem obce s rozšířenou působností zároveň představuje mezistupeň mezi obcemi a kraji, a je tak důležitým rozvojovým aktérem schopným koordinovat činnosti v tomto území a být partnerem pro další úrovně veřejné správy. V návaznosti na zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu), preferuje překladatel využívání těchto základních územních jednotek, tedy správních obvodů obce s rozšířenou působností.

Zapojení co největšího možného počtu obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností, resp. mikroregionu, do určité aktivity zastřešené společenstvím obcí pak umožní nalézat taková řešení, která pro daný správní obvod obce s rozšířenou působností představují vhodnější varianty než případ, kdy každá z obcí v daném obvodu vystupuje bez jakékoliv další koordinace. V zásadě čím větší počet obcí se k meziobecní spolupráci v tomto prostoru spojí, tím může být spolupráce i z hlediska sdílení nákladů efektivnější. Jelikož nelze požadovat, aby se do činnosti určitého společenství obcí musely zapojit všechny obce určitého správního obvodu, je navrhována minimální hranice 15 členských obcí, která by měla zajistit efektivitu fungování takového společenství obcí a bránit přílišné fragmentaci. Pro případ správního obvodu obce s rozšířenou působností s menším počtem obcí (tento počet je stanoven na méně než 30) je navrhována mírnější podmínka, aby společenství obcí sdružovalo alespoň tři pětiny ze všech obcí, které se v daném správním obvodu obce s rozšířenou působností nacházejí.

Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností může působit jen jedno společenství obcí. Vzhledem k tomu, že existují správní obvody obcí s rozšířenou působností čítající velké množství obcí (největším je správní obvod obce s rozšířenou působností Znojmo vymezený územím 111 obcí), navrhuje se, aby v těchto případech mohla existovat na území správního obvodu obce s rozšířenou působností dvě společenství obcí. Tato možnost je podmíněna tím, že se v tomto obvodě nachází nejméně 40 obcí. V případě správního obvodu obce s rozšířenou působností s více než 60 obcemi pak případně tři společenství obcí, v případě správního obvodu obce s více než 80 obcemi pak případně i 4 společenství obcí.

V případě vzniku několika společenství obcí v rámci správního obvodu by bylo vhodné, aby se společenství obcí co nejméně vzájemně prolínala, tzn. aby členská základna jednoho společenství obcí byla co nejvíce geograficky homogenní, a druhé či další společenství obcí vznikalo tam ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, kde dosud společenství obcí není.

Navrhovaná úprava společenství obcí přináší i nezbytnou systémovost, když s ohledem na odlišný charakter společenství obcí v relaci k současným dobrovolným svazkům obcí stanoví, že obec může být členem pouze jednoho společenství obcí; vzhledem k podmínkám svého vzniku se jednotlivá společenství obcí nebudou překrývat a v území tak vznikne jasný lídr pokrývající určitou část území ČR, se kterým bude možné v dané oblasti jednat. Společenství obcí mají potenciál se stát důležitou součástí výkonu veřejné správy v území. Současně se výslovně stanoví, že členy společenství obcí mohou být pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

d) specifika společenství obcí oproti „klasickému“ dobrovolnému svazku obcí

Na právní poměry společenství obcí se v plném rozsahu použije právní úprava dobrovolných svazků obcí. Společenství obcí totiž neztrácí přiznáním tohoto postavení své postavení dobrovolného svazku obcí, a musí proto plnit všechny zvláštními zákony stanovené povinnosti dobrovolného svazku obcí (vedení účetnictví, přezkum hospodaření apod.). Navrhovaná právní úprava společenství obcí tak upravuje specifika oproti „běžným“ dobrovolným svazkům obcí. Na základě podnětů zástupců obcí a jejich sdružení, s cílem podtrhnout s ohledem na specifika společenství obcí jeho význam oproti jiným dobrovolným svazkům obcí, se mimo jiné zakotvuje jako nejvyšší orgán společenství obcí tzv. shromáždění starostů členských obcí, v jehož čele stojí předseda, který zastupuje společenství obcí navenek. Současně shromáždění starostů určí způsob zastupování předsedy, pokud nevykonává svou funkci. Pro zastupování starostů jednotlivých obcí v rámci shromáždění starostů se uplatní obecná pravidla pro zastupování starosty dle zákona o obcích (§ 104).

Svazek obcí nabývá postavení společenství obcí dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského úřadu o zápisu postavení společenství obcí do rejstříku svazků obcí. Krajský úřad zapíše skutečnost podle věty první, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 53b a 53d. Do rejstříku svazků obcí se zapíše údaj o postavení svazku obcí jako společenství obcí, den nabytí tohoto postavení a den zániku tohoto postavení. Návrh na zápis podává svazek obcí. K návrhu na zápis přiloží dokumenty prokazující splnění podmínek podle § 53b a § 53d odst. 1 až 3. Opis rozhodnutí o přiznání statutu společenství obcí (zápis do rejstříku má konstitutivní charakter a k zápisu dochází na návrh, o němž rozhoduje ve správním řízení krajský úřad) zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra. Obdobně zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra opis rozhodnutí o zrušení postavení společenství obcí dle navrhovaného § 53f. Smyslem zasílání opisů je zajistit Ministerstvu vnitra přehled o společenstvích obcí v území, a to za účelem mapování meziobecní spolupráce, regionální rozvoje a plnění úkolů veřejné správy v území.

e) tzv. „létající úředník“

Ačkoli převážná část činnosti společenství obcí bude v oblasti samostatné působnosti obcí, bude moci společenství obcí poskytnout podporu svým členským obcím i v oblasti přenesené působnosti. Společenství obcí však nebude mít svou vlastní působnost, ani na něj působnost nebude přenášena členskými obcemi. Tzn. že společenství obcí členské obci poskytne sdílený odborný aparát (na společenství obcí by byla oprávněná úřední osoba), ale rozhodování (kompetence) jako takové by zůstalo na obci. Účelem není přenos působnosti z obcí na společenství obcí, např. vydávaná rozhodnutí tedy budou rozhodnutími obce, resp. obecního úřadu. Navrhuje se, aby zaměstnanec společenství obcí mohl připravit podklady pro rozhodnutí obce, kdy bude vystupovat v konkrétní věci jako zaměstnanec obce – úředník a bude mít postavení oprávněné úřední osoby ve smyslu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Navrhovaná právní úprava tak vychází vstříc požadavkům obcí (dotazníková šetření v rámci projektů SMO ČR), které požadují po svazcích obcí odbornou pomoc v oblasti přenesené působnosti, přičemž současná právní úprava jim to neumožňuje.

Zaměstnanec společenství obcí v případě, kdy bude vykonávat správní činnosti pro zapojené obce, se považuje za úředníka obce a platí pro něj obdobná pravidla a požadavky (např. co se týká odbornosti a vzdělávání) jako na úředníky obcí. Tzn. že i na zaměstnance společenství obcí vykonávajícího správní činnosti jsou kladeny stejné předpoklady pro vznik

pracovního poměru jako na úředníka uvedené v § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o úřednících územních samosprávných celků).

Obdobně se na úředníka – zaměstnance společenství obcí použijí i další ustanovení zákona o úřednících územních samosprávných celků, např. § 10 – doba trvání pracovního poměru, § 11 – převedení na jinou práci, § 13 – odstupné, § 14 – pracovní pohotovost, § 15 – odpovědnost společenství obcí za škodu na majetku, § 16 – základní povinnosti úředníka. Úředník – zaměstnanec společenství obcí je povinen si prohlubovat kvalifikaci účasti na vstupním a průběžném vzdělávání a při přípravě a ověření zvláštní odborné způsobilosti ve smyslu § 18 zákona o úřednících územních samosprávných celků, přičemž mu je společenství obcí povinno zajistit prohlubování kvalifikace ve smyslu § 17 zákona o úřednících územních samosprávných celků. Pokud se jedná o požadavek prokázat zvláštní odbornou způsobilost, lze s ohledem na § 21 odst. 4 písm. b) zákona o úřednících územních samosprávných celků dovozovat, že zaměstnanec společenství obcí bude povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro každou vykonávanou správní činnost. Splnění požadavku prokázání zvláštní odborné způsobilosti může být nahrazeno rovnocenným vzděláním podle § 33 a 34 zákona o úřednících územních samosprávných celků.

„Létající úředník“ je zaměstnancem společenství obcí v pracovním poměru (vzájemný vztah je upraven pracovní smlouvou); úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele vůči němu plní příslušný orgán společenství obcí. „Létající úředník“ bude k výkonu správní činnosti pro konkrétní obec přidělen na základě a v rozsahu dohody mezi obcí a společenstvím obcí, a to pokynem o přidělení k výkonu správních činností uděleným zaměstnanci – „létajícímu úředníkovi“ společenstvím obcí. Pokyn o přidělení bude obsahovat typicky zejména jméno, popřípadě jména, příjmení, datum a místo narození a bydliště zaměstnance – „létajícího úředníka“, název a sídlo obce, ke které bude přidělen, správní činnosti, které bude zaměstnanec pro obec vykonávat, určení doby přidělení, místo výkonu práce, časový rozsah výkonu správních činností pro obec, určení vedoucího úředníka obce, případně jiné osoby (tajemník obecního úřadu obce, která bude „létajícího úředníka“ využívat, starosta v obcích bez tajemníka; srov. § 110 odst. 3 zákona o obcích) oprávněné přidělovat zaměstnanci práci a kontrolovat ji. V rámci přidělení k výkonu správních činností u konkrétní obce bude práci přidělovat a její výkon řídit vedoucí úřadu obce, ke které je „létající úředník“ přidělen, resp. konkrétní vedoucí úředník dané obce (tajemník obecního úřadu obce, která bude „létajícího úředníka“ využívat, starosta v obcích bez tajemníka - § 110 odst. 3 zákona o obcích). Odměnu za práci stanoví a vyplácí „létajícímu úředníkovi“ zaměstnavatel, tzn. společenství obcí. Odměňování „létajícího úředníka“ nebude blíže regulováno, bude tedy v režimu mzdy podle zákoníku práce.

Zákonem není upraveno, kdo a jakým způsobem stanoví rozsah a obsah výkonu správních činností prostřednictvím zaměstnance společenství obcí – „létajícího úředníka“. Předpokládá se, že tuto věc rámcově upraví stanovy společenství obcí (výkon jakých agend prostřednictvím „létajícího úředníka“ vůbec společenství obcí nabízí, jakým způsobem dochází k dohodě o rozsahu a obsahu „čerpání“). Stanovy především vymezí vztah **obce a společenství obcí**, konkrétní obsah „čerpání služeb“ (výkonu správních činností prostřednictvím „létajícího úředníka“) pak bude zpravidla upraven dohodou mezi obcí a společenstvím obcí (např. druh správní činnosti, kterou bude obec prostřednictvím „létajícího úředníka“ zajišťovat, rozsah výkonu správní činnosti, úhrada za „čerpání služeb“, stanovení konkrétního zaměstnance společenství obcí, který bude k výkonu správních činností u obce přidělen). Koordinace využívání sdíleného úředníka bude tedy rámcově předmětem

úpravy stanov a promítne se do dohod o čerpání služeb sdíleného úředníka, uzavřených mezi konkrétními členskými obcemi a společenstvím obcí.

Co se týká odpovědnosti za nesprávné rozhodnutí či nesprávný úřední postup dle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů, odpovědnost za rozhodnutí zůstává obci, musí se vycházet z principu, že společenství obcí v konkrétní věci „propůjčuje“ svého zaměstnance obci. Na zaměstnance společenství obcí se za situace, kdy dojde ke způsobení škody při výkonu veřejné moci a kdy zaměstnanec společenství obcí působil jako oprávněná úřední osoba, pohlíží jako na zaměstnance obce, a to se všemi důsledky – např. i možnost obce požadovat po takovém zaměstnanci regresní úhradu.

Nevytváří se žádný nový antisystémový prvek, postavení úředníka – zaměstnance společenství obcí je shodné s postavením klasického úředníka obce. Úprava pouze umožňuje spolupráci obcí ve formě sdílení společného zaměstnance vykonávajícího příslušnou agendu pro více obcí, což s sebou přináší větší zkušenost a větší znalost problematiky (čím více případů řeší, tím jsou zkušenější) úředníka zaměstnaného u společenství obcí.

f) shrnutí

Společenství obcí, které soustředí obce v rámci téhož správního obvodu obce s rozšířenou působností, má tedy potenciál stát se rozhraním, v němž se na jedné straně budou setkávat aktivity v oblasti regionálního rozvoje a regionální politiky a na straně druhé se bude systematicky prosazovat meziobecní spolupráce. Cílem je vytvoření takové platformy meziobecní spolupráce, která vychází ze samostatné působnosti obcí a ochoty sdílení zkušeností, informací a zdrojů při řešení společných otázek, a to zejména v oblasti zajišťování vybraných veřejných služeb, které jsou v kompetenci obcí. Stejně tak je kladen důraz na společný postup při realizaci cílů vyžadujících interakci s ostatními aktéry v území nebo vytváření územních partnerství a paktů s institucemi veřejných sektorů působícími v území.

Navrhovanou právní úpravou není dotčena neformální spolupráce mezi obcemi, tj. například výměna zkušeností nebo i stávající formální spolupráce obcí v rámci dobrovolných svazků obcí. Podmínka, že obec může být členem pouze jednoho společenství obcí, se nevztahuje na členství v ostatních dobrovolných svazcích obcí či jiných formách meziobecní spolupráce. Kromě spolupráce v rámci společenství obcí mohou obce i nadále vytvářet a vstupovat do dobrovolných svazků obcí i jiných forem meziobecní spolupráce, a to i s přesahem přes hranice správního obvodu obce s rozšířenou působností. Je tak na obcích, aby si vyhodnotily přínosy jejich participace na jednotlivých formách meziobecní spolupráce.

K bodu 10 (§ 65)

V ustanovení § 65 je navrhováno několik doplnění a zpřesnění.

Především se v nové druhé větě odstavce 1 doplňuje opatření pro případy, kdy neplní přenesenou působnost v základním rozsahu orgán obce s pověřeným obecním úřadem. V takovém případě se nově stanoví, že krajský úřad převede přenesenou působnost na jiný pověřený obecní úřad.

Změna dikce první věty odstavce 1 a též odstavce 2 má za cíl zpřesnění ustanovení, aby bylo zřejmé, o který rozsah přenesené působnosti se v daném případě jedná, tedy

o základní rozsah přenesené působnosti vymezený v § 61 odst. 1 písm. a) zákona o obcích. Původní znění odkazující obecně na povinnosti podle § 7 odst. 2, které bylo použito i v § 66b (a v rámci jednotnosti by jinak muselo být použito i v novém § 65a) nebylo dostatečně přesné a jednoznačné.

Rozhodnutí krajského úřadu se dále zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci v souladu s § 52d zákona č. 111/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 11 (§ 65a)

Stávající znění zákona o obcích výslovně neupravuje opatření, pokud některý orgán obce s pověřeným obecním úřadem nebude (zcela nebo zčásti) vykonávat některé z činností svěřených mu v přenesené působnosti (na rozdíl od takových situací v případě obcí s rozšířenou působností nebo „základních“ obcí). Tyto situace nelze řešit ani za užití § 65 odst. 1 zákona o obcích, podle něhož krajský úřad rozhodne, že pro obec, jejíž orgán nevykonává státní správu, bude přenesenou působností nebo část přenesené působnosti vykonávat pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu patří (pověřený obecní úřad nemůže patřit do správního obvodu jiného pověřeného obecního úřadu). V zákoně se proto doplňuje oprávnění Ministerstva vnitra rozhodnout o tom, že přenesenou působností nebo její část bude vykonávat obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází obec s pověřeným obecním úřadem. Principy právní úpravy vycházejí z dnes platného ustanovení § 66b, týkající se přenesení výkonu přenesené působnosti obcemi s rozšířenou působností. Nenavrhuje se však možnost přenést přenesenou působnost veřejnoprávní smlouvou.

Rozhodnutí krajského úřadu se kromě úřední desky pověřeného obecního úřadu zveřejní rovněž na internetových stránkách obou dotčených obcí, přičemž musí být zveřejněno po celou dobu jeho platnosti (může být zveřejněno na „elektronické úřední desce“, tedy tím, že bude ponecháno i po zákonem předvídanou povinnou dobu 15 dnů, případně na jiném místě internetových stránek). Jedná se o specifickou povinnost stanovenou pouze pro případy převodu přenesené působnosti v rozsahu pověřeného obecního úřadu a přenesené působnosti obcí s rozšířenou působností (§ 66b), a to s ohledem na zásadní dopad takovýchto rozhodnutí. U převodu přenesené působnosti v základním rozsahu (§ 65) se s tímto trvajícím povinným zveřejněním nepočítá, příslušné údaje jsou dostupné v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci. Rozhodnutí krajského úřadu se dále zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci v souladu s § 52d zákona č. 111/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 12 (§ 66b)

K novým odstavcům 1 a 2

Upravuje se opatření pro případy, kdy nevykonává přenesenou působnost obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Obdobně jako v § 65 jsou též navrhovány formulační změny, které mají za cíl zpřesnění textu ustanovení ve vztahu k tomu, jaký rozsah přenesené působnosti se v daném případě jedná. Oproti stávajícímu platnému stavu se rozhodnutí ministerstva rovněž zveřejní na internetových stránkách obou obcí s rozšířenou působností (viz odůvodnění předchozího bodu).

Ke zrušení odstavců 3 a 4

Úprava, podle níž je možné provést delegaci určitého rozsahu výkonu státní správy (vykonávané v přenesené působnosti) z obecního úřadu obce s rozšířenou působností na pověřený obecní úřad, se jeví nesystémová. Vykazuje následující nedostatky:

- ustanovení umožňuje fakticky rozšiřovat okruh obcí s rozšířenou působností (byť i jen pro výkon některých kompetencí) nebo vytvářet mezityp s rozsahem kompetencí mezi pověřeným obecním úřadem a obecním úřadem obce s rozšířenou působností, a to mimo rámec stanovený zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a zákonem č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů (zákon o územně správním členění státu), ve spojení s vyhláškou č. 346/2020 Sb.;
- chybí úprava spolupráce Ministerstva vnitra s jinými ministerstvy či ústředními správními úřady, které zaštiťují agendy, které by předmětným postupem mohly být delegovány;
- text ustanovení nezodpovídá, zda by delegace mohla být provedena na dobu neurčitou nebo s časovým omezením, taktéž chybí možnost zrušení této delegace, a to i jako nástroje pro řešení situace, kdy takto delegovaná kompetence nebude pověřeným obecním úřadem zajišťována.

Z výše uvedených důvodů se navrhuje tuto právní úpravu ze zákona o obcích, do kterého byla ostatně doplněna na základě poslaneckého pozměňovacího návrhu, vypustit.

K bodům 13 až 17 (§ 72)

K odst. 1

Doplnění odkazu na § 73 odst. 1 jednoznačně vymezuje, že stanovení odměn bude dle tohoto ustanovení, v němž se předpokládá „automatická“ valorizace.

K odst. 2

Doplnění odkazu na § 73 odst. 2 jednoznačně vymezuje, že stanovení odměn bude dle tohoto ustanovení, v němž se předpokládá „automatická“ valorizace.

K odst. 3

Navrhuje se upravit dikci předposlední věty vypuštěním slova „obce“ ze slovního spojení „orgány obce“. Orgány obce totiž nejsou komise a výbory zastupitelstva (jsou to jen orgány orgánů), ustanovení by se ale na ně též mělo vztahovat. Jedná se pouze o upřesnění, neboť aktuálně je již vykládáno, že obce a kraje mohou při odměňování přihlídnout i k účasti na jednání komisí a výborů.

K novému odst. 6

Vkládá se nový odstavec 6, přičemž se jedná pouze o upřesňující textovou změnu. Cílem je jednoznačně vymezit výši odměny za den, kdy by došlo ke změně funkce v průběhu funkčního období. Takovému členu zastupitelstva by připadla za předmětný den jen jedna

odměna, a to ta vyšší. Obdobné pravidlo už platí pro souběh výkonu uvolněných funkcí dle § 74 odst. 2.

K bodům 18 až 20 (§ 73)

K odst. 1 až 4

Navrhuje se zavést automatickou valorizaci výši odměn, a to zejména na základě požadavku územních samospráv. Základní pravidla systému jsou upravena v nově vložených odstavcích 1 až 4, které nahrazují stávající odstavce 1 až 3 (odstavec 1 byl v mezidobí zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 9. května 2023 sp. zn. Pl. ÚS 22/22, nově navrhovaný odstavec 1 tak vyplňuje vzniklou mezeru v zákonné úpravě).

Navrhuje se, aby výše odměn členů zastupitelstev v jednotlivých kalendářních letech byla zakotvena a konstruována formou v zákoně stanovených koeficientů v členění dle jednotlivých funkcí v daných velikostních kategoriích obcí a stanovené základny s její „automatickou“ valorizací navázáním na ukazatel průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu k 1. říjnu předchozího kalendářního roku. Uvedenou základnu by zveřejňovalo Ministerstvo vnitra ve Sbírce zákonů. Ministerstvo vnitra následně vydá standardní „tabulku odměn za měsíc“ ve formě metodiky. Ministerstvo vnitra tedy nebude sdělením ve Sbírce zákonů vydávat tabulku odměn (po vzoru stávající přílohy nařízení vlády č. 318/2017 Sb.), ale jen údaj o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství. Odpovědnost za stanovení odměn tak bude na obcích. Obce však budou moci využít metodické tabulky Ministerstva vnitra.

Uvedený ukazatel je průběžně upřesňován na základě dat, které Český statistický úřad dostává a zpracovává a jedná se o údaj, který v zásadě není konečný ale jen „předběžný/průběžný“ (konečné údaje jsou známy až s výrazně delším časovým odstupem). Považovali jsme proto za vhodné v zákoně uvést konkrétní časový okamžik, ke kterému by byl daný ukazatel zjištěn a následně zveřejněn jako základna. Datum 1. října bylo zvoleno z toho důvodu, že data za I. pol. by již měla být k dispozici a současně bude dostatek času na zveřejnění ve Sbírce zákonů, ale zároveň i seznámení obcí a krajů, aby mohly výši odměn zohlednit ve svých rozpočtech, ev. aby si mohly přijmout usnesení, kterými by změnily novou výši odměn neuvolněným členům zastupitelstev od 1. 1. následujícího kalendářního roku.

Zavedení „automatismu“ valorizace odměn bude znamenat, že již nebude nutné změny ve výši odměn projednávat s územními samosprávnými celky. Bude „garantována“ valorizace pro představitele územních samospráv. Nová výše odměn v jednotlivých kalendářních letech vyplyne přímo ze zákona, vláda ji už nebude schvalovat ani ovlivňovat. Případnou reakci na negativní vývoj veřejných rozpočtů by musel řešit zvláštní zákon, obdobně jako v případě zmrazení platů představitelům státní moci, poslancům, senátorům a soudcům.

K odst. 6

Cílem právní úpravy je přesně vymezit okamžik, ve kterém mají obce posuzovat změnu počtu obyvatel pro zařazení obce do velikostní kategorie.

Dosavadní úprava umožňovala reagovat na změnu velikostní kategorie o více než 20 % v průběhu kalendářního roku, oproti stavu k 1. lednu roku, ve kterém se konaly volby, nicméně vzhledem k možnému kolísání počtu obyvatel v průběhu kalendářního roku se pro praxi jeví nutné přesně vymezit okamžik, ve kterém mají obce posuzovat změnu počtu obyvatel pro zařazení obce do velikostní kategorie. Dosavadní právní úprava umožňovala změnu zařazení obce do velikostní kategorie až od následujícího roku po zjištění změny počtu obyvatel. Vzhledem k zakotvení pevného data posuzování počtu obyvatel hlášených v obci k trvalému pobytu k 1. lednu se jeví vhodné nově zařadit obce s větším či menším počtem obyvatel do příslušné kategorie právě od 1. ledna roku, ve kterém došlo ke změně počtu obyvatel hlášených v obci k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, nikoliv až od následujícího kalendářního roku.

K bodu 21 (§ 74 odst. 1)

Technická změna související s novým způsobem odměňování, pro který již nebude vydáván prováděcí právní předpis (nařízení vlády).

K bodům 22 až 27 (změna § 75 odst. 3 až 6)

Doslovný výklad stávajícího znění předmětných ustanovení omezuje odměňování dosavadních členů obecních orgánů v době po volbách na členy zastupitelstva, tedy formálně jen na ty, kteří i po volbách mají mandáty v zastupitelstvu. Nicméně může dojít k situaci, kdy dosavadní funkcionáři jsou podle zákona i nadále povinni plnit své úkoly, v novém funkčním období se však již nestali zastupiteli. Změna právní úpravy proto (v souladu se stávající interpretací dotčeného ustanovení) vztáhne odměnu i na ně, a to pro dobu výkonu dosavadních pravomocí. V odstavci 5 se navíc upřesňuje, že jde o dosavadní odměnu, tak jak je tomu i v odstavcích 3 a 4. V návaznosti na to je zpřesnění a formulační sjednocení s odstavcem 5 navrhováno v druhé větě odstavce 3, aby bylo zřejmé, o jakou dosavadní odměnu se jedná.

Do ustanovení odstavců 3 až 5 je rovněž doplněn text „a další související nároky spojené s výkonem této funkce“ z toho důvodu, aby bylo jednoznačné, že i během této doby bude mít tato osoba nároky spojené s dovolenou (čerpání, vznik nároku), čerpáním dalších plnění dle § 80, nároky na poskytnutí pracovního volna k výkonu funkce či náhrady za ztráty na výdělků z titulu výkonu funkce.

Změnu dále doplňuje nový odstavec 6. Dosavadní úprava neřeší v praxi častou situaci, kdy především v den konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce, avšak v některých případech i po dobu výrazně delší, mají členové zastupitelstva dva překrývající se zákonné nároky na odměnu, jednu z „mezivolebního období“ a druhou za výkon nově získaných funkcí na základě rozhodnutí nového zastupitelstva obce. V potaz bude brán i případný souhrn odměn za jednotlivé funkce dle § 74 odst. 3.

K bodům 28 a 29 (§ 76)

K odst. 2

Cílem reformulace textu ustanovení je jednoznačně vymezit možnost poskytnout mimořádnou odměnu neuvolněnému členu zastupitelstva, který byl v průběhu kalendářního roku rovněž uvolněným členem zastupitelstva obce (typicky např. uvolněný starosta,

ze kterého se po volbách stane neuvolněný člen zastupitelstva obce). Zavádí se proto pravidlo, že pokud byl daný člen zastupitelstva obce alespoň po část roku (přitom nezáleží na její délce) v pozici uvolněného člena zastupitelstva obce, bude se na něj vztahovat limit výše mimořádných odměn platný pro uvolněné členy zastupitelstva obce.

K odst. 3

Cílem je upřesnění, zjednotnění a dání do souladu s odst. 2. Jednoznačným způsobem se vymezuje možnost poskytnout mimořádnou odměnu neuvolněnému členu zastupitelstva, který byl v průběhu kalendářního roku rovněž neuvolněným členem zastupitelstva obce v jiné funkci (např. z neuvolněného starosty se stal „řadový“ neuvolněný člen zastupitelstva). Již v současné době je toto ustanovení vykládáno tak, že rozhodný pro stanovení hranice maximální odměny je výkon funkcí, které v průběhu kalendářního roku dotčený člen zastupitelstva vykonával, avšak současně s ohledem na to, kolik honorovaných funkcí v případě neuvolněných funkcí zákon (§ 74 odst. 3) připouští.

K odst. 4 a 5

Navrhuje se zjednodušit specifický procesní režim schvalování mimořádných odměn. Konkrétně se navrhuje vypustit povinnost předchozího zveřejnění návrhu na projednání odměny jako samostatného bodu programu připravovaného zasedání zastupitelstva na úřední desce (§ 93 odst. 1). V zájmu zajištění transparentnosti se však ponechává povinnost projednat přiznání odměny v rámci samostatného bodu jednání zastupitelstva a současně povinnost přiznání mimořádné odměny odůvodnit. Změna má především umožnit to, aby projednání odměny mohlo být zařazeno na program probíhajícího zasedání i tzv. dodatečně, postupem předvídaným v § 94 zákona o obcích (před zasedáním podle odst. 1 i v průběhu zasedání podle odst. 2). V mnoha případech totiž návrh na přiznání odměny nevychází od „vedení“ obce, ale od řadových zastupitelů, kteří jej vznášejí až v průběhu zasedání. To současná úprava vylučuje, čímž přiznání odměny zbytečným způsobem komplikuje. Byť bude zvláštní procesní režim zjednodušen, bude možné mimořádnou odměnu přiznat jen za mimořádné či zvlášť významné úkoly obce, přičemž bude nutné tyto důvody řádně doložit v rámci odůvodnění usnesení.

Co se týče vypuštění povinnosti zveřejnit informaci jako samostatný bod v pozvánce na jednání zastupitelstva, z aplikační praxe během účinnosti právní úpravy (od 1. 1. 2018) vyplynulo, že obce rozhodují o zcela zásadnějších záležitostech, kde není takto specifický proces vymezen a zachování specifického procesního režimu u schvalování mimořádných odměn tak lze vnímat jako disproporční a nestandardní. Jedná se zejména o možnost rozhodovat o přidělení dotací, darů, nakládání s majetkem, rozhodování o budoucím rozvoji obce apod. Rovněž rozhodnutí zastupitelstva o stanovení výše odměn neuvolněným členům zastupitelstev či rozhodování o jejich změně, stejně tak i rozhodování o změně charakteru funkce z neuvolněné na uvolněnou nepodléhá „přísnějšímu“ specifickému režimu při projednání. Také například odvolání starosty či rady obce takovému režimu nepodléhá. Všechny tyto záležitosti mohou znamenat významně zásadnější dopad do rozpočtu obce, kdy hledisko transparentnosti vůči veřejnosti je v uvedených případech minimálně srovnatelné. Vypuštění povinnosti předem zveřejnit bod na pozvánce z právní úpravy také neznamená, že by automaticky mělo docházet k nějakému „utajovanému“ projednávání takovýchto bodů. Nadále se tento bod bude projednávat na veřejném zasedání zastupitelstva obce a v zásadě by měl být, obdobně jako další body, o kterých zastupitelstvo dopředu ví, že budou projednávány, řádně zveřejněn na pozvánce na zasedání zastupitelstva. Rovněž občané obce

budou mít možnost před schválením tohoto bodu se ke schvalování mimořádných odměn vyjádřit.

K bodu 30 (§ 77 odst. 1 a 2)

Legislativně technická úprava v návaznosti na přečíslování odstavců v § 72.

K bodu 31 (§ 77 odst. 4)

Cílem úpravy je vymezit, že v případě „opětovného“ zvolení po odvolání nebo vzdání se funkce v průběhu funkčního období neuvolněným místostarostou, který nebude mít žádnou odměnu, bude dotyčnému náležet odchodné. Obdobně je tomu tak i při ztrátě mandátu (viz § 77 odst. 3).

K bodům 32 a 33 (§ 78 odst. 2)

Cílem je jednoznačně vymezit podmínky pro výplatu odchodného – tzn. jak ověření podmínek „opětovného nezvolení“, tak i podmínky „beztretnosti“. Obce tak před výplatou odchodného budou muset jednak mít doloženo čestné prohlášení o beztretnosti, jednak z okolností bude muset být patrné, že nebude možné opětovné zvolení do dané funkce.

Současně se doplňuje i omezení doby, po kterou je nutné vyčkat na ověření podmínek, na 3 měsíce. Cílem tohoto ustanovení je zabránit situacím, kdy by dlouhodobě nebylo možné ověřit podmínku „opětovného nezvolení“ - jedná se např. o případy opakovaných voleb či dlouhodobé neobsazení funkcí na radnicích při poklesu členů zastupitelstva apod. V takových případech by bylo dlouhodobé nevyplacení odchodného nedůvodné.

Pokud se však následně po těchto 3 měsících ukáže, že podmínky opětovného nezvolení splněny nebyly (tzn. že dotyčný bude opět zvolen starostou apod.), vrácení odchodného bude řešeno mezi obcí a dotčeným členem zastupitelstva tak, že dotyčný bude povinen ze zákona odchodné vrátit. Tato pojistka je do zákona zavedena z důvodu, aby bylo zabráněno případnému účelovému obcházení zákona, či z důvodu déletrvajícího hledání shody na ustavení nových orgánů (viz aktuálně např. příklad hlavního města Prahy, kde trvalo déle než 4 měsíce od voleb, než byla ustavena rada a zvolen primátor).

K bodu 34 (§ 80 odst. 1 písm. e/)

V roce 2018 byla podrobně diskutována problematika možného zavedení sociálního (důchodového) pojištění zejména neuvolněných členů zastupitelstva (zejména starostů a místostarostů). Po provedení analýzy skutečných praktických dopadů se od tohoto požadavku ustoupilo (pozn. analýza z roku 2018 prokázala, že by neuvolněný starosta nebo místostarosta musel čerpat 26,3 let důchod, aby se mu v případě zavedení sociálního pojištění vrátily jeho snížené reálné příjmy za volební období, a to bez ohledu na výši odměny; rovněž pro obce by zavedení znamenalo další mandatorní výdaje). Nicméně v souvislosti s provedenou analýzou bylo navrženo provést změny zákona o obcích tak, aby také neuvolněným členům zastupitelstva bylo umožněno čerpat z rozpočtu obce příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění, který dosud mohlo zastupitelstvo schválit jen pro uvolněné členy zastupitelstev.

K bodům 35 až 37 (§ 81a odst. 6 a 7)

Cílem právní úpravy je sjednocení právní úpravy tak, aby uvolněným členům zastupitelstva obce byla vždy při skončení uvolnění pro výkon funkce nahrazena nevyčerpaná dovolená, a to bez ohledu na trvání jejich pracovního nebo obdobného poměru a bez nutnosti žádat zastupitelstvo obce o tuto náhradu. Dojde rovněž ke zjednodušení právní úpravy a odpadnutí nutnosti obce zjišťovat, zda bývalí uvolnění členové zastupitelstva obce jsou, nebo nejsou v době skončení uvolnění pro výkon funkce v pracovněprávním nebo obdobném vztahu, což v praxi mohlo činit potíže.

K bodům 38 až 40 (§ 84 odst. 2 písm. b/, e/ a o/)

K písm. b)

Zákon o obcích ani zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, výslovně nesvěřují přijetí střednědobého výhledu rozpočtu do pravomoci zastupitelstva obce. Ta je sice z § 3 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb. odvoditelná, v zájmu právní jistoty se však příslušnost zastupitelstva výslovně doplňuje i do § 84.

K písm. e)

S ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 8 As 149/2017-45, se v ustanovení o příslušnosti zastupitelstva schvalovat zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy výslovně doplňuje též příslušnost ke schvalování změn těchto dokumentů. Nejvyšší správní soud naproti tomu v uvedeném rozsudku dovodil, že v případě, že je kraj (obec) jediným společníkem obchodní společnosti, schvaluje změny těchto dokumentů rada při plnění úkolů kraje (obce) jakožto jediného společníka, a to v rámci své vyhrazené pravomoci [§ 59 odst. 1 písm. j) zákona o krajích, resp. § 102 odst. 2 písm. c) zákona o obcích]. Tento názor se však nejeví v praxi jako vhodný, neboť zastupitelstvo by mělo být oprávněno schvalovat nejen tyto dokumenty, ale i jejich změny (v opačném případě by rada mohla postupnými změnami obsah těchto dokumentů, původně schválených zastupitelstvem, zcela změnit).

K písm. o)

S ohledem na navržené změny v § 81a týkající se poskytování náhrady za nevyčerpanou dovolenou, která bude dle nového znění § 81a odst. 6 poskytována *ex lege*, se navrhuje zrušit již nadbytečnou kompetenci zastupitelstva rozhodovat o poskytnutí této náhrady.

K bodům 41 až 43 (§ 85)

K písm. b), c, f), g) a i)

V souvislosti s nárůstem cen od roku 2000, kdy vstoupil v účinnost zákon o obcích, se zvyšují limity pro plnění vyhrazená zastupitelstvu (platné od počátku účinnosti zákona o obcích). Na základě dohody se zástupci zájmových sdružení územních samosprávných celků (Asociace krajů, Sdružení místních samospráv a Svaz měst a obcí) byl zvolen pro navýšení klíč 5násobku původní hodnoty (a tímto klíčem jsou násobeny i částky v zákoně

o krajích a zákoně o hlavním městě Praze). Jde-li o zvolené navýšení, představuje částku vyšší, než je nárůst spotřebitelských cen od roku 2000, který byl oproti současné době o cca 50 % (srov. údaje Českého statistického úřadu, dostupné na https://www.czso.cz/csu/czso/isc_cr).

V ustanovení § 85 písm. c), který upravuje příslušnost zastupitelstva k rozhodování o dotacích a návratných finančních výpomocích, se doplňuje výjimka pro návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným obcí a pro dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi. V případě návratných finančních výpomocí příspěvkovým organizacím bude toto rozhodování náležet do vyhrazené pravomoci rady obce podle § 102 odst. 2 písm. b) zákona o obcích [podle § 34 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb. je poskytování návratné finanční výpomoci obecní příspěvkové organizaci úkolem zřizovatele]. V případě dotací a návratných finančních výpomocí ostatním osobám v době krizového stavu, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření nebo v souvislosti s nimi bude toto rozhodování náležet do nevyhrazené pravomoci rady obce podle § 102 odst. 3 zákona o obcích, s možností zastupitelstva si takové rozhodnutí vyhradit pro sebe podle § 84 odst. 4.

K bodu 44 (§ 89 odst. 1)

Podle § 89 odst. 1 nesejde-li se zastupitelstvo obce po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Výslovně se stanoví, že do této doby se nezapočítává doba, po níž se na území obce vztahuje krizový stav podle krizového zákona [v souladu s § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb. se krizovým stavem rozumí vyhlášený stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu], mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku podle zákona o ochraně veřejného zdraví (§ 69 zákona č. 258/2000 Sb.) nebo mimořádné veterinární opatření podle veterinárního zákona (§ 54 a 55 zákona č. 166/1999 Sb.).

K bodu 45 (§ 90)

Zejména v malých obcích se objevují případy, kdy po komunálních volbách část zastupitelů nespokojených s výsledky voleb rezignuje na mandát člena zastupitelstva a při současné absenci náhradníků (ti též „odstoupí“, případně nejsou) dojde k tomu, že zastupitelstvo obce podléhá režimu ustanovení § 90 zákona o obcích a má omezeny své zásadní rozhodovací kompetence. V případě, kdy k takovému jednání dojde ještě před ustavujícím zasedáním, mohou být negativní důsledky ještě výraznější. Rezignace jsou často podávány účelově právě kvůli tomu, aby dosavadní starosta nebyl nahrazen novým starostou (kterého by zvolila z voleb vzešlá nová většina) - rezignací při současném poklesu pod 5 zastupitelů se možnost volby nového starosty vyloučí. Spolupráce zastupitelstva obce a jeho (dosavadního) starosty pak často nefunguje a obec je minimálně na několik měsíců (do konání tzv. nových voleb) do značné míry paralyzována.

Ustanovení § 90 proto vyžaduje určitou revizi rozšířením kompetencí, které by mohla zastupitelstva pod 5/polovinu členů vykonávat, a to o možnost takového zastupitelstva zvolit nového starostu i místostarostu a stanovit jim odměny (určit, že budou funkce vykonávat jako uvolnění) a rozhodovat v souvisejících záležitostech (stanovení odměn neuvolněným zastupitelům, náhrady výdělku paušální částkou, souhlas se vznikem pracovního poměru

zastupitele k obci, stanovení pravidel pro poskytování cestovních náhrad zastupitelům a rozhodování o peněžitých plněních členům výborů, komisí či zvláštních orgánů obce, kteří nejsou současně zastupiteli obce). To by mohlo omezit praktiky účelového snížení počtu členů zastupitelstva pod klíčovou mez 5 členů s cílem zabránit volbě nového starosty.

K bodu 46 (§ 92 odst. 3)

Navrhuje se prodloužení lhůty pro svolání náhradního zasedání z 15 dnů na 21 dnů. Návrh vychází z praktických zkušeností obcí, kdy, zejména v letních měsících, může docházet k situaci, ve které bude předem jasné, že ani v patnáctidenní lhůtě svolané náhradní zasedání zastupitelstva nebude usnášeníschopné.

K bodu 47 (§ 92 odst. 4)

Lhůty stanovené v § 92 neplynou po dobu, po níž se na území obce vztahuje krizový stav podle krizového zákona [v souladu s § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb. se krizovým stavem rozumí vyhlášený stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu], mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku podle zákona o ochraně veřejného zdraví (§ 69 zákona č. 258/2000 Sb.) nebo mimořádné veterinární opatření podle veterinárního zákona (§ 54 a 55 zákona č. 166/1999 Sb.).

K bodu 48 (§ 92a)

Obecně

Cílem předloženého návrhu je výslovná úprava tzv. distanční účasti členů zastupitelstva obce, kraje či hlavního města Prahy na jednání zastupitelstva a členů rady obce, kraje či hlavního města Prahy na schůzi rady a možnost distanční účasti veřejnosti (dalších osob) na jednáních uvedených orgánů.

Zákony o územních samosprávných celcích (zákon o obcích, zákon o krajích ani zákon o hlavním městě Praze) dosud neobsahují výslovnou právní úpravu umožňující distanční účast členů zastupitelstva či rady na jednáních těchto orgánů. Takovou účast však ani výslovně nevylučují. Stávající výkladová praxe týkající se této otázky je proto taková, že člen zastupitelstva či rady se může jednání účastnit i tzv. na dálku s využitím takových technických prostředků, které umožňují jeho distanční přítomnost v reálném čase (typicky využití videokonference), včetně uplatňování jeho práv souvisejících s výkonem funkce, zejména oprávnění hlasovat a vyjadřovat se k projednávaným záležitostem¹⁰. Přípustnost distanční účasti je odvozována z toho, že zákon o obcích stanoví, že jednání zastupitelstva je usnášeníschopné, je-li *přítomna nadpoloviční většina členů zastupitelstva* (srov. § 92 odst. 3 zákona o obcích a obdobně § 41 odst. 1 zákona o krajích a § 60 odst. 6 ve spojení s § 62 zákona o hlavním městě Praze). Identické pravidlo pak platí i pro schůze rady (§ 101 odst. 2 zákona o obcích, § 58 odst. 2 zákona o krajích, § 70 odst. 2 zákona o hlavním městě Praze). Tyto normy tedy sice vyžadují přítomnost v době zasedání, nestanoví však požadavek, aby tato přítomnost byla osobní (fyzická) v jednacím prostoru. I za stávajícího stavu je tedy možné, aby byl člen zastupitelstva (nebo rady) přítomen na jednání distančně. Musí však být přítomný v reálném čase, tedy v době, kdy zasedání probíhá. Není proto možné

¹⁰ Publikovaná judikatura soudů se problematikou distanční účasti a hlasování členů zastupitelstva nebo rady dosud nezabývala.

např. hlasování tzv. *per rollam*, tedy předem, mimo zasedání, písemně (ústně apod.). Takto hlasující (hlasující „předem“) by totiž nesplnil podmínku *přítomnosti* při jednání.

Cílem navrhovaných změn je poskytnutí jednoznačného právního rámce pro možnost distanční účasti členů zastupitelstva a rady, případně dalších osob, na jednání těchto orgánů obecní a krajské samosprávy. Dále uvedené odůvodnění právní úpravy je sice zpracováno primárně ve vztahu k problematice obecní samosprávy, tedy k zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, učiněné závěry však platí i pro změny paralelně navrhované i v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Návrh předpokládá regulaci pouze ve vztahu k jednání zastupitelstva a ke schůzím rady. Distanční účast není výslovně upravována pro jednání výborů zastupitelstva a komisí rady. Jejich činnost spočívající především v kontrole a v iniciování vůči zastupitelstvu a radě takovou výslovnou úpravu nevyžaduje, neboť tyto orgány nevykonávají žádné rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Zda budou svá jednání vést též s distanční účastí svých členů, je tedy ponecháno na rozhodnutí těchto orgánů, případně zastupitelstva či rady, pokud těmto orgánům stanoví procedurální pravidla jejich činnosti.

Návrh vychází z obdobné formulace užití např. v občanském soudním řádu (§ 39), tedy vychází z toho, že přítomnost člena zastupitelstva (rady) lze zajistit *s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku*. Mělo by se jednat o takové zařízení (zpravidla prostřednictvím internetu), které *de facto* zajistí přítomnost člena zastupitelstva blízkou se jeho fyzické přítomnosti, včetně uplatňování jeho práv, zejména práva hlasovat, práva vyjadřovat se k projednávaným věcem a podávat návrhy na projednání (srov. zvolená formulace, pokud *umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání*). Přenos obrazu a zvuku tedy musí být tzv. obousměrný, musí umožňovat sledování jak zastupitele přítomného on-line, tak sledování průběhu zasedání v jednacím místnosti.

Návrh možnost využití distanční účasti podmiňuje tím, že ji připouští jednacím řád příslušného orgánu. Jinak řečeno musí být předem (před příslušným zasedáním či schůzí) stanoveno, že je distanční účast přípustná a za jakých podmínek. Obec i jednotliví členové orgánů se tak mohou na distanční účast předem připravit.

Důsledky porušení podmínek stanovených jednacím řádem, zejména ve vazbě na existenci, resp. zákonnost přijatých usnesení, bude nutné zkoumat případ od případu. Pokud by bylo umožněno hlasovat zastupiteli, který nesplnil jednacím řádem stanovené podmínky (např. by se jednalo o jinou než jednacím řádem předvídanou situaci), jeho účast a hlasování by nebylo možné považovat za platné (a bylo-li by přijato usnesení převahou tohoto jednoho neplatného hlasu, *de iure* by vůbec nevzniklo). Naopak pokud by bylo ze strany obce aktivně znemožněno hlasovat distančně zastupiteli, který podmínky splnil, mohlo by to v krajním případě vést až k závěru o nezákonnosti přijatého usnesení.

Distanční účast není stanovena pouze pro určité specifické situace (např. krizový stav apod.). S touto možností se počítá obecně, a to v závislosti na uvážení každé obce, zejména na technických možnostech dané obce i členů zastupitelstva či rady. Z tohoto důvodu též návrh výslovně stanoví, že distanční účast není povinná, resp. obec nemůže zastupitelům stanovit distanční účast jako jedinou možnou, obligatorní. Nedisponuje-li zastupitel potřebným technickým vybavením nebo z jiného důvodu nebude chtít distanční účast využít,

bude i nadále oprávněn účastnit se zasedání osobně v místě, v němž se zasedání koná. To by mělo poskytnout zastupitelům adekvátní ochranu proti jejich nucení k distanční účasti (což by v případě některých mohlo vést až k vyloučení jejich účasti z důvodu např. technické nezpůsobilosti apod.). Při přípravě návrhu byla zvažována též možnost povinné distanční účasti, doplněná o povinnost obce zabezpečit tuto distanční účast (např. poskytnutím technických prostředků apod.). Tato varianta však byla vyhodnocena jako potencionálně nadbytečně zatěžující veřejné rozpočty. Zároveň však platí, že distanční účast není pro zastupitele *ex lege* nároková. Zavedení možnosti distanční účasti je tedy plně na zvážení obce, pokud tak stanoví v jednacím řádu.

Úprava distanční účasti na jednání zastupitelstva, resp. to, že zastupitel není povinen k distanční účasti, pak vylučuje možnost, aby jednání bylo konáno výlučně distančně. Vždy bude třeba, aby bylo jednání svoláno do určitého místa, z něhož bude „vedeno“. Zastupitelé i veřejnost se pak budou moci rozhodnout (za podmínek stanovených jednacím řádem), zda využijí distanční účasti, nebo zda se dostaví osobně na jednání. Návrh nemá samozřejmě za cíl vznik absurdních situací, v nichž by byli všichni zastupitelé přítomni pouze distančně. Je ovšem především na politické odpovědnosti zastupitelů, aby se takovým situacím vyvarovali.

Distanční hlasování tak, jak je upraveno v zákoně, tedy požadavkem na přenos obrazu a zvuku, nevylučuje tajné hlasování. I nadále bude možné, aby se zastupitelé či radní usnesli na tom, že o určité otázce bude hlasováno tajně (zákony o územních samosprávných celcích vycházejí z toho, že hlasování, stejně jako průběh celého zasedání zastupitelstva, je veřejné, nevylučují však, že zastupitelstvo se usnese na tom, že o určité otázce bude hlasováno tajně). Podmínkou však je, že bude zajištěn takový způsob hlasování, který i v případě distančně přítomných členů bude tajnost zaručovat.

Pokud jde o technické prostředky, které umožňují vedení jednání (typicky různé videokonferenční programy), je ponecháno plně na rozhodnutí obce (kraje), který z dostupných programů zvolí. Namátkou lze uvést např. Zoom free, Hangouts Meet Enterprise, Webex apod.¹¹.

K § 92a:

Ustanovení § 92a odst. 1 výslovně stanoví možnost distanční účasti členů zastupitelstva obce na jednání zastupitelstva. Podmínkou distanční účasti je, že ji připouští jednací řád. Sama obec (její zastupitelstvo) tedy úpravou v jednacím řádu rozhodne, zda tuto formu přítomnosti na jednání zastupitelstva vůbec využije. Přihlédne přitom k místním podmínkám, ale i k technickým možnostem zajištění této účasti, včetně případných nákladů, které by s takovou formou účasti mohla mít. Bez výslovné úpravy v jednacím řádu zastupitelstva nebude distanční účast možná.

Jednací řád pak kromě samotného připuštění této možnosti vymezí i její bližší podmínky. Zákon záměrně nestanoví, v čem mají tyto podmínky spočívat. Může se jednat o vymezení technických podmínek (zařízení, způsob připojení apod.), ale i o vymezení případů, v nichž je tato možnost využita. Není vyloučeno ani to, aby jednací řád „zmocnil“ starostu, resp. svolavatele zasedání, aby podle konkrétních okolností rozhodl při svolávání zasedání, že na tomto konkrétním zasedání bude distanční účast zastupitelů přípustná. Jinak

¹¹ <https://www.lupa.cz/clanky/jak-na-videokonference-aplikace-spoji-i-desitky-ucastniku-jsou-za-penize-i-zdarma/>.

řečeno jednací řád může nejen stanovit případy, kdy bude přímo na jeho základě distanční účast možná, může ale též svěřit rozhodnutí o využití této možnosti *ad hoc* starostovi.

Pokud se obec rozhodne využít distanční účasti a upraví ji v jednacím řádu, bude muset „na své straně“ zabezpečit technické prostředky, aby se jednotliví zastupitelé (či veřejnost) mohli účastnit. Bude však na jejím uvážení, do jaké míry zabezpečí toto technické vybavení i pro jednotlivé zastupitele (počítače, internetové připojení apod.). Jelikož člen zastupitelstva není povinen k distanční účasti (srov. výslovné ustanovení § 92a), nemůže tak ani „nárokovat“ od obce poskytnutí odpovídajícího technického vybavení. Svým způsobem půjde v praxi o určitou „domluvu“ mezi obcí a zastupitelem, který má v úmyslu využít možnosti distanční účasti, na technickém způsobu provedení.

Využití distanční účasti nebrání ani případnému tajnému hlasování (srov. výše v obecné části důvodové zprávy). Jejím využití nebrání ani případné používání hlasovacího zařízení v jednacím prostoru obce. Takové technické zařízení totiž slouží toliko k záznamu o tom, jak jednotliví zastupitelé hlasovali. Buď bude možné takové hlasovací zařízení ovládat daným zastupitelem též „on-line“ (na dálku), nebo v souladu s hlasováním daného zastupitele např. zapisovatel či předsedající zasedání označí v příslušném technickém hlasovacím zařízení, jak daný zastupitel hlasoval.

Zákon nestanoví výslovně opatření pro případy, že v určitém okamžiku nebude distanční účast z technických důvodů možná, ani důsledky takové situace. Opatření pro tyto situace (např. vyhlášení přestávky apod.) může řešit jednací řád. Důsledky nefunkčnosti systému pak bude nutné posuzovat individuálně, podle konkrétních okolností. Nicméně riziko toho, že systém z nějakého důvodu nebude využitelný, nelze *a priori* považovat za překážku pro zavedení této možnosti. Stejně tak samotný fakt, že zastupiteli v určitém okamžiku připojení selhalo, nebude bez dalšího důvodem pro konstatování neplatnosti či nezákonnosti přijatých rozhodnutí (usnesení).

Pro zajištění distanční účasti členů zastupitelstva musejí být zvoleny takové prostředky, které umožní přenos obrazu a zvuku (nepostačí tedy pouhý přenos zvuku, tedy typicky telefonní spojení) a které současně umožní, aby zastupitel mohl uplatňovat svá práva, zejména právo hlasovat, vyjadřovat se k projednávaným věcem a právo navrhopat projednání konkrétních záležitostí.

Ustanovení § 92a odst. 3 zákona o obcích předpokládá i distanční účast veřejnosti. Ani ta nemá povinnost ji využít, a to s ohledem na možnost uplatňování práva podle § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích, tedy práva vyjádřit na jednání zastupitelstva stanovisko k projednávaným věcem (týká se občanů obce, vlastníků nemovitosti na území obce a některých státních příslušníků cizích států; srov. § 16 a 17 zákona o obcích). Distanční účast veřejnosti může být v jednacím řádu omezena i technickými možnostmi obce, např. počtem přihlášených (podobně, jako je v případě fyzické účasti tato omezena kapacitou jednací místnosti, může být i distanční účast veřejnosti omezena „kapacitou“ internetového připojení obce a dalšími technickými podmínkami).

O možnosti distanční účasti musí být informováno prostřednictvím informace o konání zasedání, zveřejňované podle § 93 odst. 1 a 2 zákona o obcích na úřední desce obecního úřadu. Není ani vyloučeno, aby byli např. přítomni distančně jen členové zastupitelstva, zatímco v případě veřejnosti jednací řád distanční účast neumožní, či pro ni stanoví odlišné podmínky. Informace musí obsahovat jak sdělení o tom, že taková možnost připadá do úvahy,

tak o konkrétních situacích, v nichž je přípustná (např. pouze pro zastupitele v nařízené karanténě nebo izolaci), jakož i o bližších podmínkách (např. způsob připojení apod.). Neuvedení této možnosti v informaci zveřejněné o zasedání zastupitelstva podle § 93 odst. 1 a 2 obecně nebude mít za následek nemožnost distanční účasti, resp. neplatnost hlasování distančně se účastnících zastupitelů. V daném případě jde totiž v podstatě jen o zopakování toho, co již stanoví jednací řád zastupitelstva. Výjimkou by byla jen situace, pokud by distanční účast zastupitelů na konkrétním jednání zastupitelstva byla vázána na *ad hoc* rozhodnutí svolatele (starosty), tedy pokud by jednací řád zastupitelstva fakticky delegoval rozhodnutí o distanční účasti na konkrétním zasedání na starostu. V takovém případě by totiž neuvedení této informace na úřední desce mohlo znevýhodnit ty zastupitele, kteří o možné distanční účasti předem nevěděli, což by mohlo vést až k dopadům na zákonnost průběhu zasedání a na něm přijatých usnesení. Svým způsobem by se jednalo o specifický případ reálného znemožnění distanční účasti zastupitelům (srov. výše).

Návrh výslovně neupravuje povinnost ověřovat totožnost distančně přítomných členů zastupitelstva či ověřovat to, zda určitá osoba z řad veřejnosti je nadána právem podle § 16 odst. 2 písm. c) (tedy prokazovat občanství obce, státní občanství a trvalý pobyt či vlastnictví nemovitosti na území obce). Takové prověřování totiž není nezbytné ani při fyzické přítomnosti v jednací místnosti (typicky, není-li o totožnosti či o oprávnění pochybnost), a není proto nezbytné na něm trvat v případě účasti distanční. Pokud však bude v konkrétním případě takové ověření namístě, lze zvolit různé způsoby, např. ukázání občanského průkazu do monitoru (případně pouze pro předsedajícího tak, aby nebylo možné údaje veřejně sdílet a potencionálně zneužít).

Distanční účast na jednání rady obce je předmětem navrhované změny ustanovení § 101 odst. 3.

K bodu 49 (§ 93 odst. 2)

V souvislosti s nově zakotvenou pravomocí starosty rozhodovat v případě mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému, nebo je-li to nezbytné k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území obce vztahuje krizový stav, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření (§ 103a), se upravuje též ustanovení o zkrácení doby pro zveřejnění pozvánky pro jednání zastupitelstva. V těchto situacích bude možné informaci zveřejnit pouze na dobu 2 dnů, avšak s tím omezením, že bude možné rozhodovat jen záležitosti, o nichž je nutné rozhodnout k řešení mimořádné události, krizového stavu nebo mimořádného opatření. V podrobnostech, včetně vyložení vztahu této právní úpravy k oblasti krizového řízení, srov. důvodová zpráva k ustanovení § 103a.

K bodu 50 (§ 95 odst. 2)

Navrhuje se, v reakci na podněty menších obcí, prodloužení lhůty pro vyhotovení zápisu ze zasedání zastupitelstva z 10 na 15 dní. V obcích, kde není žádný uvolněný funkcionář ani žádný zaměstnanec na plný úvazek, může nastat s dodržáním 10denní lhůty objektivní problém.

K bodům 51 a 52 (§ 100 odst. 1 a 2)

V ustanoveních § 100 odst. 1 se upřesňuje rozsah pravomocí, které může zastupitelstvo svěřit starostovi v případě, že počet členů rady poklesne pod 5 a není na nejbližším zasedání zastupitelstva doplněn. Výslovně se stanoví, že zastupitelstvo nemůže svěřit starostovi vydávání nařízení obce (ty bude, stejně jako v případě obcí, v nichž rada volena není, vydávat zastupitelstvo; § 84 odst. 3).

V ustanovení § 100 odst. 2 se upravují důsledky poklesu počtu členů zastupitelstva pod 11. V tomto případě končí činnost rady. Jedná se tedy o totožnou situaci jako v případě, že rada obce vůbec nebyla volena. Namísto toho, aby tyto pravomoci vykonávalo zastupitelstvo, volí se identické – a praktické – řešení, které je stejné jako v obcích, v nichž rada volena není. Pravomoci rady jsou podle § 102 odst. 4 rozděleny mezi zastupitelstvo a starostu.

K bodu 53 (§ 101 odst. 3)

Úprava distanční účasti na schůzi rad obce vychází z obdobných principů jako distanční účast na jednání zastupitelstva, proto lze odkázat na odůvodnění k § 92a. Oproti úpravě ve vztahu k jednání zastupitelstva však obsahuje návrh v případě schůzí rady obce určitou odlišnost.

Stejně jako v případě členů zastupitelstva nebudou ani členové rady povinni distanční účast využít. Avšak na rozdíl od úpravy distanční účasti na jednání zastupitelstva, která nemůže být povinná ani pro veřejnost, bude možné v případě účasti jiných osob na schůzi rady obce stanovit distanční přítomnost jako „povinnou“. Na rozdíl od jednání zastupitelstva, které musí být vždy veřejné (§ 93 odst. 3 zákona o obcích), schůze rady obce probíhají neveřejně (§ 101 odst. 1 zákona o obcích). Na rozdíl od účasti veřejnosti na jednání zastupitelstva, u níž v případě občanů obce, vlastníků nemovitostí a některých cizích státních příslušníků musí být zajištěna možnost uplatňovat právo vyjádřit se podle § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích, v případě jiných osob účastnících se schůze rady obce jejich účast nároková není (srov. § 101 odst. 1 větu druhou zákona o obcích). Proto se v případě distanční účasti jiných osob na schůzi rady obce nestanoví možnost tuto distanční účast odmítnout. Avšak pokud rada obce přizve na své jednání jinou osobu (např. člena statutárního orgánu obecní obchodní společnosti) a bude vyžadovat její distanční účast, bude na obci, aby tuto distanční účast pozvané osobě zajistila např. vhodným technickým zařízením. To platí i pro účast tajemníka obecního úřadu, který se schůze rady účastní s hlasem poradním (§ 110 odst. 5 zákona o obcích).

K bodu 54 (§ 101 odst. 4)

Prodlužuje se lhůta pro pořízení zápisu ze schůze rady obce ze 7 na 15 dní. Sedmidenní lhůta se v praxi ukázala jako příliš krátká. Prodloužení umožní kvalitnější přípravu zápisu, včetně formulace přijatých usnesení.

K bodu 55 (§ 102 odst. 2 písm. g/)

Dle stávajícího znění tohoto ustanovení jmenuje vedoucí odborů obecního úřadu rada obce na návrh tajemníka obecního úřadu. Navrhuje se doplnit toto ustanovení v tom smyslu, že bez takového návrhu je jmenování nebo odvolání neplatné, a tím jednoznačně vyjádřit

povahu takového návrhu a posílit v tomto ohledu postavení tajemníka a omezit možnou svévoli rady, resp. jmenování/odvolání osob proti vůli tajemníka obecního úřadu. Absence návrhu tajemníka nebo nepřihlédnutí k takovému návrhu způsobuje automaticky neplatnost provedeného jmenování či odvolání. Taková koncepce odpovídá postavení tajemníka a jeho úkolům, které pro něj vyplývají ze zákona o obcích ve vztahu k obecnímu úřadu a jeho zaměstnancům (statutární orgán zaměstnavatele), jakož i jeho odpovědnosti, kterou nese za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti vůči starostovi obce.

K bodům 56 až 58 (§ 102a odst. 1 a 4)

K odst. 1

V ustanovení odstavce 1 se upravuje situace, kdy v obci po volbách již nebude volena rada (počet volených zastupitelů byl nižší než 15) a na ustavujícím zasedání nedojde ke zvolení starosty, ale pouze místostarosty. I v tomto případě – v souladu s koncepcí § 107 zákona o obcích – dojde k ukončení výkonu pravomocí dosavadní rady a nově zvolený místostarosta bude (až do zvolení starosty) vykonávat úkoly starosty i ty úkoly rady, které v obcích, v nichž rada není volena, vykonává starosta (§ 102 odst. 4 zákona o obcích). Dále se pro ujasnění výkladových obtíží výslovně doplňuje, že za zvolení nové rady je třeba považovat situaci, kdy dojde ke zvolení alespoň nadpoloviční většiny jejích členů a současně ke zvolení starosty či alespoň místostarosty.

K odst. 4

V odstavci 4 se upřesňuje rozsah pravomocí dosavadního starosty obce, které vykonává „za radu“. V těchto případech vykonává starosta pravomoci rady v rozsahu § 102 odst. 4 (část pravomocí tedy bude vykonávat zastupitelstvo).

K bodu 59 (§ 103a)

Zákon o obcích se doplňuje o speciální pravomoc starosty obce přijmout rozhodnutí v záležitosti tzv. zbytkové pravomoci rady obce, je-li to nezbytné v souvislosti s řešením *mimořádné události* podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území obce vztahuje *krizový stav* podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, *mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku* podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo *mimořádné veterinární opatření* podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o situace, kdy je nutné rozhodovat operativně, rychle.

Mimořádnou událostí se podle § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb. rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací. **Krizovou situací** pak je v souladu s § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb. mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (tedy terminologií tohoto zákona krizový stav).

Rozhodnutí musí být učiněno pouze k řešení této situace (ať již se týká samotné obce, nebo např. pomoci obci jiné). Rozhodnutí může spočívat v jakémkoli řešení určité otázky, včetně rozhodnutí o právním jednání. Starosta bude oprávněn takové rozhodnutí učinit bez ohledu na to, zda byl radou k takovému rozhodování předem pověřen (postupem podle § 102 odst. 3), případně i v případech, v nichž si zastupitelstvo takové rozhodnutí předem vyhradilo podle § 84 odst. 4. K aplikaci této výjimky je však nutné přistupovat omezeně, neboť případný exces by mohl vést až k neplatnosti právního jednání s ohledem na § 41 odst. 2 a 3 zákona o obcích (v případě, že by nebyly splněny podmínky pro rozhodnutí starosty namísto rady obce, absentovalo by zákonem předvídané rozhodnutí příslušného orgánu jako podmínka platnosti právního jednání).

V praxi může dojít k situaci, kdy rada postupem podle § 102 odst. 3 zákona o obcích svěřila předem rozhodování v určitých záležitostech starostovi nebo obecnímu úřadu. Takové svěřením se vznikem situace předvídané v § 103a neruší. Pokud byla určitá pravomoc svěřena starostovi před vznikem této situace, má ji svěřenu i v době, kdy by ji mohl vykonávat na základě výslovného zmocnění v § 103a. Pokud byla určitá pravomoc svěřena obecnímu úřadu (konkrétnímu útvaru), pak vznikem této situace ji může vykonávat i nadále obecní úřad (na základě předchozího svěřením), typicky vedoucí příslušného odboru – nedochází k „přesunu“ na starostu na základě § 103a. Jinak řečeno, v případě „střetu“ předchozího svěřením podle § 102 odst. 3 a svěřením na základě § 103a bude vykonávat příslušný orgán pravomoci v souladu se svěřením podle § 102 odst. 3 a ostatní, předem nesvěřené pravomoci (tedy „ve zbytku“) bude vykonávat starosta na základě § 103a.

Navrhovaná právní úprava se žádným způsobem netýká působnosti obecních orgánů v oblasti krizového řízení a integrovaného záchranného systému (pravomocí stanovených krizovým zákonem nebo zákonem o integrovaném záchranném systému). Představuje toliko „dočasné přerozdělení“ pravomocí k rozhodování v záležitostech uvedených v § 102 odst. 3 zákona o obcích, tedy v záležitostech samostatné působnosti (v záležitostech nemajících povahu plnění úkolů podle krizových předpisů). V situacích vymezených v § 103a se rozhodování v těchto záležitostech „pouze“ dočasně přesunuje z rady (její nevyhrazené pravomoci) do pravomoci starosty. Tímto by nemělo dojít ke konkurenci mezi řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému a mimořádnou situací podle tohoto zákona. V případě souběhu mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému a mimořádné situace popsané v zákoně o obcích nebude dotčena možnost řešení mimořádné události v rámci působnosti stanovené orgánu územní samosprávy v souladu se zákonem o integrovaném záchranném systému, tj. v přenesené působnosti (viz § 35a zákona o integrovaném záchranném systému).

K bodu 60 (§ 104 odst. 1)

S ohledem na související změny se ruší neaktuální odkaz na jiná ustanovení zákona.

K bodu 61 (§ 107)

V ustanovení se výslovně doplňuje řešení tzv. volebního mezidobí v obcích, v nichž je volena rada obce. Dosavadní právní úprava nevyklučovala, že dojde ke zvolení nového starosty, avšak nikoli úspěšně ke zvolení nové rady (§ 102a). Nastávaly tak situace, kdy v obci působil nově zvolený starosta, avšak dosavadní rada obce, což může působit přinejmenším komplikace ve vzájemné komunikaci a při řešení naléhavých záležitostí. Nově

bude platit, že nově zvolený starosta (a místostarosta) se v obcích, v nichž je volena rada obce, ujímá funkce až v okamžiku, kdy dojde ke zvolení nové rady (srov. § 102a a tam uvedená změna).

K bodům 62 až 65 (§ 123 odst. 1, 2 a 4, § 124 odst. 1, § 125 odst. 1, 2 a 4 a § 126 odst. 1)

Dle ustanovení upravujících dozor Ministerstva vnitra a krajských úřadů nad vydáváním a obsahem aktů orgánů obcí v samostatné a přenesené působnosti (obecně závazné vyhlášky, nařízení, usnesení, rozhodnutí a jiná opatření) je před pozastavením účinnosti či vykonatelnosti aktu (§ 123 odst. 1, § 124 odst. 1 a § 125 odst. 1 zákona o obcích), nebo přímým zrušením aktu (§ 126 odst. 1 zákona o obcích) povinností dozorového orgánu adresovat obci (příslušnému orgánu obce) výzvu ke zjednání nápravy ve lhůtě 60 dnů ode dne jejího doručení. Za současného stavu dozorový orgán nemůže před uplynutím této lhůty přistoupit k dalším úkonům dozorového procesu, byť by obec bezprostředně po doručení výzvy jednoznačně sdělila, že nápravu dobrovolně nezjedná, a to například z důvodu, že chce zákonnost (právnost) svého aktu obhajovat v dalších fázích dozorového procesu.

Praxe dokládá, že je-li ze strany obce deklarováno, že nápravu rozporovaného aktu nezjedná, pozbývá další vyčkávaní s uplatněním navazujících dozorových úkonů smysl, resp. pouze prodlužuje trvání potencionálních protiprávních účinků napadeného aktu. V souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů, konkrétně zásadami rychlosti a procesní ekonomie (§ 6 správního řádu), jakož i obecným principem právní jistoty, je žádoucí, aby akt, jehož zákonnost (právnost) byla dozorovým orgánem zpochybněna a u nějž je zřejmé, že jeho náprava dobrovolně zjednána nebude, byl bez zbytečných odkladů sistován rozhodnutím dozorového orgánu (event. dle § 126 odst. 1 zákona o obcích přímo zrušen), a podroben kognici Ústavního či správního soudu.

Z uvedených důvodů se navrhuje ustanovení § 123 odst. 1, § 124 odst. 1, § 125 odst. 1 a § 126 odst. 1 zákona o obcích doplnit v tom smyslu, že dozorový orgán po zaslání výzvy ke zjednání nápravy přikročí k dalším zákonem předvídaným úkonům bez dalších odkladů i v situaci, kdy obec, potažmo její orgán, před uplynutím zákonné lhůty 60 dnů ke zjednání nápravy dozorovému orgánu sdělí, že k nápravě rozporovaného aktu nepřistoupí.

Dále s ohledem na skutečnost, že obecně závazné vyhlášky jsou nyní vyhlášovány prostřednictvím Sbírky právních předpisů územních samosprávných celků, postačí, pokud obec vyrozumí ministerstvo jen o zjednání nápravy (tj. nebude přikládat právní předpis, kterým byla zjednána náprava), jelikož příslušná změnová či rušící obecně závazná vyhláška bude dostupná ve Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků (v níž si ministerstvo zjednání nápravy po vyrozumění od obce prověří). Identické platí i pro krajský úřad při postupu podle § 125.

K bodu 66 (§ 129a)

Navrženou změnou dochází k upřesnění stávající právní úpravy, aby její dikce byla pro adresáty srozumitelnější a nezakládala možnost různých výkladů. Nově je dána povinnost seznámit zastupitelstvo obce se zněním celého protokolu o kontrole, a nikoli jen s výsledky kontroly. Cílem je zamezení zkreslení informací na jednáních zastupitelstva obce, ke kterým v praxi u některých obcí docházelo.

Navrhováno je rovněž výslovně zakotvit povinnost obce přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků. Tato povinnost se ze stávající právní úpravy pouze dovozuje.

Dále dochází ke zpřesnění povinnosti vyvěsit přijatá opatření na úřední desce obecního úřadu a povinnosti informovat Ministerstvo vnitra o splnění povinností navazujících na kontrolu výkonu samostatné působnosti.

K bodům 67 a 68 (§ 134 odst. 4 a § 153)

Body reagují na navrhované změny v oblasti odměňování a na nález Ústavního soudu ze dne 9. května 2023 sp. zn. Pl. ÚS 22/22, kterým došlo ke zrušení prováděcího právního předpisu, jakož i § 134 odst. 3 vymezujícího obsah toho prováděcího právního předpisu a § 153 odst. 1 obsahujícího odpovídající zákonné zmocnění. V souvislosti se zrušením § 134 odst. 3 a změnou přílohy zákona o obcích (viz bod 69) se proto navrhuje i zrušení § 134 odst. 4. Zároveň se v návaznosti na citovaný nález Ústavního soudu provádí legislativně-technická úprava v § 153 spočívající ve zrušení označení zbývajících odstavců.

K bodu 69 (příloha)

Tabulka v příloze obsahuje pro jednotlivé funkce v oblasti obecní samosprávy a různé velikosti obcí koeficienty, kterými se bude násobit základna pro výpočet odměny. Tím bude určena výše odměny konkrétního člena zastupitelstva.

K čl. II (přechodná ustanovení)

K bodu 1

Stanoví se, že dobrovolný svazek obcí bude muset do rejstříku svazků obcí doplnit údaj o členských obcích do 2 let od nabytí účinnosti zákona.

K bodu 2

S ohledem na navrhované nabytí účinnosti se výslovně upravuje, jak bude v roce 2023 zveřejněna první základna pro výpočet odměny platná pro rok 2024. Tuto základnu vyhlásí Ministerstvo vnitra ve Sbírce zákonů, neboť podle aktuálního stavu nabyde zákon č. 222/2016 Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a o tvorbě právních předpisů vyhlášených ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv (zákon o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv), účinnosti až 1. ledna 2024.

Vzhledem k tomu, že i v tomto případě se bude vycházet z údaje Českého statistického úřadu k 1. říjnu 2023, je třeba i stanovit, do kdy bude základna vyhlášena, ať již by zákon nabyl platnosti před tímto datem, nebo později.

K části druhé (změna zákona o krajích)

K čl. III

K bodu 1 (§ 19)

Srov. změna § 40 zákona o obcích.

K bodu 2 (§ 35 odst. 2 písm. h/)

Srov. změna § 84 odst. 2 písm. b) zákona o obcích.

K bodu 3 (§ 35 odst. 2 písm. j/)

Srov. změna § 84 odst. 2 písm. e) zákona o obcích.

K bodu 4 (§ 35 odst. 2 písm. q/)

Srov. změna § 84 odst. 2 písm. o) zákona o obcích.

K bodu 5 (§ 36 odst. 1)

Jedná se o nápravu legislativně-technického nedostatku způsobeného předchozí novelou zákona: zákonem č. 231/2002 Sb. (čl. I bod 79) byly v § 36 zrušeny odstavce 2 až 4, načež v § 36 zůstal pouze jeden odstavec. Zároveň však nedošlo formálně ke zrušení označení odstavce 1 v souladu s čl. 56 odst. 2 písm. e) Legislativních pravidel vlády a odstavec 1 byl tak následně i nadále v některých pozdějších novelách citován. Pro zabránění dalším budoucím nejasnostem se proto označení odstavce 1 v § 36 tímto bodem formálně zrušuje.

K bodům 6 až 9 (§ 36 písm. b/, c/, d/, e/, f/ a h/)

Srov. změna § 85 písm. b), c), f), g) a i) zákona o obcích. Ustanovení § 36 písm. c) se formulačně upravuje po vzoru obdobného ustanovení v zákoně o obcích (§ 85 písm. c/). Zároveň se na žádost řady zástupců územní samosprávy zrušuje zvláštní režim pro rozhodování o poskytování dotací obcím upravený v písmeni d) a toto rozhodování se tak sjednocuje s rozhodováním o poskytování dotací jiným osobám podle písmene c).

K bodu 10 (§ 40 odst. 1)

Srov. nově doplňované ustanovení § 92 odst. 4 zákona o obcích.

K bodu 11 (§ 41 odst. 1)

Srov. změna § 92 odst. 3 zákona o obcích.

K bodu 12 (§ 41 odst. 4)

Srov. nově doplňované ustanovení § 92 odst. 4 zákona o obcích.

K bodu 13 (§ 41a)

Srov. nově doplňované ustanovení § 92a zákona o obcích.

K bodu 14 (§ 42 odst. 2)

Srov. změna § 93 odst. 2 zákona o obcích.

K bodu 15 (§ 43)

Srov. změna § 95 odst. 2 zákona o obcích.

K bodu 16 (§ 45 odst. 1)

Srov. změna § 90 zákona o obcích.

K bodu 17 (§ 45 odst. 2)

Srov. změna § 89 odst. 1 zákona o obcích.

K bodům 18 až 21 (§ 47)

Srov. změna § 72 odst. 1 až 3 a 6 zákona o obcích.

K bodům 22 až 24 (§ 48)

Srov. změna § 73 zákona o obcích.

K bodům 25 až 30 (§ 50)

Srov. změna § 75 zákona o obcích.

K bodům 31 a 32 (§ 51)

Srov. změna § 76 zákona o obcích.

K bodu 33 (§ 52 odst. 4)

Srov. změna § 77 odst. 4 zákona o obcích.

K bodům 34 a 35 (§ 53 odst. 2)

Srov. změna § 78 odst. 2 zákona o obcích.

K bodům 36 a 37 (§ 55 odst. 1)

Srov. změna § 80 odst. 1 písm. e) zákona o obcích. Dále se doplňuje možnost poskytnout členovi zastupitelstva kraje příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním kraje na veřejných občanských obřadech obdobně, jako je tato možnost dána v zákoně o obcích. Termín veřejný občanský obřad zákonem

podrobněji definován není, takový obřad by měl nicméně splňovat určitá základní kritéria (veřejnost – tzn. zásadně volný přístup, a nikoliv soukromý obřad, s účastí občanů – tzn. nejen pro úzce vymezené osoby např. církevní hodnostáře, a ceremoniální charakter). Lze sem zařadit například udělování ceny kraje nebo obřad k uctění památky významných osob či obětí války. Nemusí se přitom jednat o veřejné občanské obřady, které jsou „pořádány krajem“ (např. představitel kraje může být vyslán na státní pohřeb apod.). Současně by však měla být přiměřeně zohledněna i četnost účasti na takovýchto obřadech a případně i další podmínky dle § 55 odst. 2 zákona o krajích.

K bodům 38 až 40 (§ 56a)

Srov. změna § 81a zákona o obcích.

K bodu 41 (§ 58 odst. 3)

Zákon o krajích dosud nestanoví výslovně povinnost rady kraje vydat svůj jednací řád (na rozdíl od zákona o obcích). Jelikož jednou z podmínek distanční účasti na schůzi rady kraje je to, že tak stanoví jednací řád, doplňuje se do § 58 obdobná povinnost jako v případě zákona o obcích, tedy povinnost vydat jednací řád rady, čímž se sjednocuje právní úprava s ostatními zákony o územních samosprávných celcích. Lze dodat, že podle internetových stránek jednotlivých krajů má v současnosti jednací řády rady zpřístupněno 12 krajů (včetně hlavního města Prahy), jejichž text je dostupný až na jednu výjimku online – viz tabulka. Fakticky tedy splnění této nové povinnosti nebude pro většinu krajů představovat žádné administrativní nároky.

Kraj	JŘ dostupný ?	Kde
Středočeský kraj	ANO	https://www.kr-stredocesky.cz/web/14432/170
Jihomoravský kraj	ANO	https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=324446&TypeID=1
Olomoucký kraj	ANO	file:///C:/Users/TomankovaP/Downloads/jednaci-rad-rady-olomouckeho-kraje-07-03-2022.pdf
Kraj Vysočina	NE	na webové stránce úřadu nelze dohledat (ani informaci, zda byl vydán)
Moravskoslezský kraj	ANO	https://www.msk.cz/kraj/zastupitelstvo/usneseni.html?c=86&t=r&tx=jednac%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d&nfulltext=jednac%C3%AD%20%C5%99%C3%A1d&ncis=&nres=&ndatu m=&nrada=1&nzast=&schuze=3&id=86&d=2020-11-30%2000:00:00.000000
Pardubický kraj	ANO	https://www.pardubickykraj.cz/jednaci-rad-rpk
Plzeňský kraj	ANO	https://www.plzensky-kraj.cz/jednaci-rad-rpk-a-komisi-rpk
Královéhradecký kraj	ANO	http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/volene-organy/vybory-komise/jednaci-rad-rady-a-

		komisi-rady-kralovehradeckeho-kraje-1968/
Zlínský kraj	ANO	https://www.kr-zlinsky.cz/jednaci-rad-rady-cl-197.html
Jihočeský kraj	ANO	file:///C:/Users/TomankovaP/Downloads/J%C5%98%20RK%20od%201.10.2020%20-%20ke%20zve%C5%99ejn%C4%9Bn%C3%AD.pdf
Ústecký kraj	ANO	https://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1676900
Liberecký kraj	ANO	https://liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/rada/jednaci-rad-rk
Karlovarský kraj	ANO	https://www.kr-karlovarsky.cz/samosprava/Stranky/Rada.aspx

K bodu 41 (§ 58 odst. 4)

Srov. změna § 101 odst. 3 zákona o obcích.

K bodu 42 (§ 58 odst. 5)

Srov. změna § 101 odst. 4 zákona o obcích.

K bodům 43 až 46 (§ 59 odst. 1 písm. i/ a § 59 odst. 2)

Reakce na úpravy v § 36 zákona o krajích.

K bodu 47 (§ 59 odst. 4)

Po vzoru příslušné úpravy v zákoně o obcích (§ 102 odst. 3) se výslovně stanoví, že rada může svěřovat pravomoci zcela i zčásti. Současně se rozsah svěřitelných pravomocí rozšiřuje i na § 59 odst. 2 písm. f), tedy na oprávnění rozhodovat o poskytování darů.

K bodu 48 (§ 60 odst. 1)

Srov. změna § 100 odst. 1 zákona o obcích.

K bodu 49 (§ 60a odst. 1)

Srov. změna § 102a odst. 1 zákona o obcích.

K bodu 50 (§ 61a)

Srov. nově doplňované ustanovení § 103a zákona o obcích.

K bodu 51 (§ 64)

Srov. změna § 104 odst. 1 zákona o obcích.

K bodu 52 (§ 64b)

Srov. změna § 107 zákona o obcích.

K bodům 53 až 56 (§ 81 až 84)

Srov. změna § 123 až 126 zákona o obcích.

K bodu 57 (§ 87)

Srov. změna § 129a zákona o obcích.

K bodu 58 (příloha)

Doplňuje se nová příloha, ohledně jejíhož obsahu lze odkázat na odůvodnění změny přílohy k zákonu o obcích.

K čl. IV (přechodné ustanovení)

Srov. přechodné ustanovení čl. II bod 2.

K části třetí (změna zákona o hlavním městě Praze)

K čl. V

K bodu 1 (§ 17 odst. 2)

Změna zjednodušuje proceduru při rozhodování o odnětí či svěření majetku do správy městské části. V těchto případech postačí, je-li projednána změna Statutu, jíž ke svěření či odejmutí majetku dochází, pouze s dotčenou městskou částí.

K bodům 2 až 4 (§ 24 odst. 6 a 7)

Srov. změna § 49 odst. 4 a 5 zákona o obcích.

K bodu 5 (§ 42)

Srov. změna § 40 zákona o obcích.

K bodu 6 (§ 46 odst. 1)

Změna související s úpravou § 17 odst. 2.

K bodům 7 až 10 (§ 53)

Srov. změna § 72 zákona o obcích.

K bodům 11 a 12 (§ 54)

Srov. změna § 73 zákona o obcích.

K bodu 13 (§ 55 odst. 1)

Srov. změna § 74 odst. 1 zákona o obcích.

K bodům 14 až 19 (§ 56)

Srov. změna § 75 zákona o obcích.

K bodům 20 a 21 (§ 57)

Srov. změna § 76 zákona o obcích.

K bodu 22 (§ 58 odst. 4)

Srov. změna § 77 odst. 4 zákona o obcích.

K bodům 23 a 24 (§ 58a odst. 2)

Srov. změna § 78 odst. 2 zákona o obcích.

K bodu 25 (§ 58c odst. 1 písm. e/)

Srov. změna § 80 odst. 1 písm. e) zákona o obcích.

K bodům 26 až 28 (§ 58e odst. 6 a 7)

Srov. změna § 81a zákona o obcích.

K bodu 29 (§ 59 odst. 2 písm. e/)

Srov. změna § 84 odst. 2 písm. b) zákona o obcích.

K bodu 30 (§ 59 odst. 2 písm. i/)

Srov. změna § 84 odst. 2 písm. e) zákona o obcích.

K bodu 31 (§ 59 odst. 2 písm. v/)

Srov. § 84 odst. 2 písm. o) zákona o obcích.

K bodům 32 až 37 (§ 59 odst. 3)

Srov. změny § 85 zákona o obcích. Zároveň dochází ke sjednocení terminologie s obdobnými ustanoveními v § 85 zákona o obcích a § 36 a § 59 odst. 2 zákona o krajích.

K bodu 38 (§ 60 odst. 2 a 6)

V odstavci 2 se sjednocuje lhůta pro konání tzv. mimořádného zasedání zastupitelstva se zákonem o obcích (§ 92 odst. 1) na 21 dní.

Obdobně se mění i lhůta pro náhradní zasedání v odstavci 6 - srov. změna § 92 odst. 3 zákona o obcích.

K bodu 39 (§ 60 odst. 3)

Srov. změna § 93 odst. 2 zákona o obcích.

K bodu 40 (§ 60 odst. 7)

Srov. nově doplňované ustanovení § 92 odst. 4 zákona o obcích.

K bodu 41 (§ 60a)

Srov. nově doplňované ustanovení § 92a zákona o obcích.

K bodu 42 (§ 65)

Srov. změna § 95 odst. 2 zákona o obcích.

K bodu 43 (§ 67 odst. 1)

Srov. změna § 90 zákona o obcích.

K bodu 44 (§ 67 odst. 3)

Srov. změna § 89 odst. 1 zákona o obcích.

K bodům 45 až 47 (§ 68 odst. 2 písm. l/ až s/)

Srov. změna § 85 písm. b), c), f), g) a i) zákona o obcích. Současně se jedná o reakce na úpravy v § 59 odst. 3 zákona o hlavním městě Praze.

K bodu 48 (§ 69a odst. 1)

Srov. změna § 102a odst. 1 zákona o obcích.

K bodu 49 (§ 70 odst. 3)

Zákon o hlavním městě Praze dosud nestanoví výslovně povinnost rady hlavního města Prahy vydat svůj jednací řád (na rozdíl od zákona o obcích). Jelikož jednou z podmínek distanční účasti na schůzi rady je to, že tak stanoví jednací řád, doplňuje se do § 70 obdobná povinnost jako v případě zákona o obcích, tedy povinnost vydat jednací řád rady, čímž se sjednocuje právní úprava s ostatními zákony o územních samosprávných celcích. Lze dodat, že podle internetových stránek hlavního města Prahy rada hlavního města Prahy jednací řád vydaný má (https://www.praha.eu/public/65/7/3d/1972166_1070396_Jednaci_rad_Rady_HMP_brezen_2020_.pdf). Fakticky tedy splnění této nové povinnosti nebude představovat žádné administrativní nároky.

K bodu 49 (§ 70 odst. 4)

Srov. změna § 101 odst. 3 zákona o obcích.

K bodu 50 (§ 70 odst. 5)

Srov. změna § 101 odst. 4 zákona o obcích.

K bodu 51 (§ 72a)

Srov. nově doplňované ustanovení § 103a zákona o obcích.

K bodu 52 (§ 75)

Srov. změna § 107 zákona o obcích.

K bodům 53 až 55 (§ 87)

Srov. změna § 73 zákona o obcích.

K bodu 56 (§ 87 odst. 10)

Doplňuje se dosud chybějící ustanovení o zaokrouhlování výše odměny člena zastupitelstva městské části.

K bodu 57 (§ 89 odst. 1 písm. j/)

Srov. změna § 84 odst. 2 písm. e) zákona o obcích.

K bodu 58 (§ 89 odst. 1 písm. o/)

Srov. změna § 84 odst. 2 písm. o) zákona o obcích.

K bodům 59 až 62 (§ 89 odst. 2 písm. b/, f/, h/ a j/)

Srov. změna § 85 písm. b), c), f), g) a i) zákona o obcích.

K bodu 63 (§ 93 odst. 1)

Sjednocují se důvody pro jmenování správce městské části s obdobným ustanovením zákona o obcích pro jmenování správce obce (§ 98 odst. 1 zákona o obcích).

K bodu 64 (§ 96a)

Srov. změna § 102a odst. 1 zákona o obcích. Výslovně se upravuje speciální úprava činnosti rady městské části v době ode dne voleb do zvolení nových orgánů městské části. Speciální úprava (oproti § 69a) je nutná, neboť v některých městských částech není rada volena. Ve zbytku však bude i pro městské části aplikovatelná úprava platná pro radu hlavního města Prahy, tj. § 69a odst. 2 a 3, což se pro posílení právní jistoty stanoví výslovným odkazem (byť by toto pravidlo platilo na základě § 94 odst. 1 zákona o hlavním městě Praze i bez výslovného odkazu).

K bodu 65 (§ 99a)

Srov. změna § 107 zákona o obcích. Výslovně se upravuje speciální úprava činnosti dosavadního starosty a místostarosty městské části v době ode dne voleb do zvolení nových orgánů městské části. Speciální úprava (oproti § 75) je nutná, neboť v některých městských částech není rada volena, a je tudíž nutné specificky upravit zánik povinnosti dosavadního starosty (místostarosty) plnit své povinnosti.

K bodům 66 až 70 (§ 106 až 110)

Srov. změna § 123 až 126 zákona o obcích.

K bodu 71 (§ 114)

Srov. změna § 129a zákona o obcích.

K bodu 72 (§ 120 odst. 1)

Srov. změna § 153 zákona o obcích.

K bodu 73 (příloha č. 2)

Nové znění přílohy, ohledně jehož obsahu lze odkázat na odůvodnění změny přílohy k zákonu o obcích.

K čl. VI (přechodná ustanovení)

Srov. odůvodnění přechodných ustanovení k zákonu o obcích.

K části čtvrté (změna zákona o zaměstnanosti)

V souvislosti se změnami odměňování osob v době tzv. volebního mezidobí, tedy v době ode dne voleb do zastupitelstva do ustavení nových orgánů (§ 75 odst. 3 až 5 zákona o obcích a obdobné změny v zákoně o krajích a zákoně o hlavním městě Praze), je nutné upravit též ustanovení § 25 odst. 1 písm. i) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

Změna zákonů o územních samosprávných celcích v příslušných ustanoveních počítá s tím, že odměňování budou po dobu trvajícího výkonu funkcí v době volebního mezidobí i osoby, které již nejsou po volbách členy zastupitelstva.

Stávající znění **§ 25 odst. 1 písm. i) zákona o zaměstnanosti** stanoví, že „uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště a která...není členem zastupitelstva územního samosprávného celku, jestliže jsou mu vypláceny odměny jako členům zastupitelstev územních samosprávných celků, kteří tyto funkce vykonávají jako uvolnění členové.“. Podle zákona o zaměstnanosti se tedy nemohou stát uchazeči o zaměstnání osoby, které jsou členy zastupitelstva a jsou odměňovány jako uvolnění členové. V návaznosti na navrhované změny výše uvedených zákonů je tedy nutné ustanovení zákona o zaměstnanosti upravit tak, aby zůstal zachován smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o zaměstnanosti, tedy **aby z možnosti zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání byly vyloučeny také osoby, které nadále vykonávají pravomoci starosty apod.** a jsou za to obdobně jako uvolnění členové zastupitelstva nadále odměňováni, avšak již nejsou v pozici zastupitelů.

K části páté (zrušovací ustanovení)

K čl. VIII

Vzhledem k nové úpravě stanovování výše odměn členů zastupitelstev, která již nepočítá s prováděcím právním předpisem a zrušuje zmocnění k jeho vydání, se navrhuje zrušit novely stávajícího nařízení vlády č. 318/2017 Sb. Samotné nařízení vlády č. 318/2017 Sb. již bylo zrušeno nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 22/22.

K části šesté (účinnost)

K čl. IX

Cílem předkladatele je, aby především nová úprava určování výše odměn členů zastupitelstev byla využitelná již pro rok 2024. Proto se navrhuje nabytí účinnosti dnem 1. ledna 2024 s tím, že přechodná ustanovení upravující první publikaci výše základny pro výpočet odměny nabydou účinnosti již dnem následujícím po dni vyhlášení. Sdělení o výši základny totiž bude třeba publikovat co nejdříve, aby územní samosprávné celky mohly s novou výší odměn ve svých rozpočtových kalkulacích počítat a mohly se nové právní úpravě případně přizpůsobit i zastupitelstvy určené odměny neuvolněných členů zastupitelstev.

V Praze dne 12. července 2023

Předseda vlády:

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.

podepsáno elektronicky

1. místopředseda vlády a ministr vnitra:

Mgr. Bc. Vít Rakušan

podepsáno elektronicky

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Ministerstvo vnitra	Předpokládaný termín nabytí účinnosti: 1. ledna 2024 (s výjimkou některých přechodných ustanovení, u kterých se předpokládá nabytí účinnosti dnem následujícím po dni vyhlášení zákona)
Implementace práva EU: NE	
2. Cíl návrhu zákona	
• Cílem předkládaného návrhu je především právní zakotvení společenství obcí, výslovná právní úprava distanční účasti na jednání orgánů územních samosprávných celků a doplnění právní úpravy odměňování členů zastupitelstev obcí, krajů, jakož i členů zastupitelstva hl. města Prahy a členů zastupitelstev jeho městských částí. • Návrh zákona proto obsahuje následující základní novelizační okruhy: 1. Zavedení institutu společenství obcí jakožto platformy bližší spolupráce mezi obcemi (formou specifického dobrovolného svazku obcí v rámci správního obvodu jedné obce s rozšířenou působností). Prostřednictvím společenství obcí budou obce moci zajišťovat i výkon správních činností (sdílený úředník). 2. Distanční účast na jednání orgánů územních samosprávných celků – výslovná úprava tzv. distanční účasti členů zastupitelstva obce, kraje či hlavního města Prahy na jednání zastupitelstva a členů rady obce, kraje či hlavního města Prahy na schůzi rady a možnost distanční účasti veřejnosti (dalších osob) na jednáních zastupitelstev. 3. Odměňování členů zastupitelstva – návrh není cílen k tomu změnit oproti stávající právní úpravě dosavadní úroveň výše odměn uvolněných i neuvolněných členů zastupitelstva, ale formou zákona (v jednotlivých zákonech o územních samosprávných celcích) nastavit mechanismus pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev, jakož i pro jejich zvyšování (valorizaci), aktuálně i s ohledem na nálezy Ústavního soudu pl. ÚS 22/22 ze dne 9. května 2023, který stávající právní úpravu s účinností k 31. 12. 2023 v podstatné části zrušil; dále jsou navrhovány určité nevýznamné změny v právní úpravě odměňování členů zastupitelstev, které přinášejí řešení praktických problémů, které se vyskytly v oblasti odměňování. 4. Zvýšení limitů pro vyhrazená majetkoprávní jednání. 5. Doplnění a zpřesnění stávající úpravy v oblasti pravidel pro řešení situací, kdy obec nevykonává státní správu, která na ni byla státem delegována.	

6. Úprava fungování orgánů samosprávy v době mezi volbami do zastupitelstev a ustavením nových obecních či krajských orgánů.
7. Reakce na zkušenosti z praxe (doplnění a zpřesnění stávající právní úpravy), zejména se upravuje postup obce v návaznosti na provedenou kontrolu výkonu samostatné působnosti či se prodlužuje délka některých v zákoně stanovených lhůt souvisejících s jednáním zastupitelstev (pro svolání náhradního zasedání zastupitelstva a vyhotovení zápisu ze zasedání zastupitelstva). Rovněž se navrhuje doplnit ustanovení o dozoru v tom smyslu, že dozorový orgán po zaslání výzvy ke zjednání nápravy přikročí k dalším zákonem předvídaným úkonům bez dalších odkladů i v situaci, kdy obec před uplynutím zákonné lhůty ke zjednání nápravy dozorovému orgánu sdělí, že k nápravě rozporovaného aktu nepřistoupí.
8. Technické změny, zejména vypuštění povinnosti zasílat v rámci dozorového procesu jako přílohu sdělení o zjednání nápravy právní předpis územně samosprávného celku v reakci na zřízení, s účinností od 1. 1. 2022 (změnový zákon č. 36/2021 Sb.), Sbírky právních předpisů územních samosprávných celků.

3. Agregované dopady návrhu zákona

3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: ANO

Náklady

S výjimkou běžných provozních nákladů, v závislosti na indexu růstu průměrné mzdy v národním hospodářství, lze očekávat zvýšené osobní výdaje v souvislosti se změnami v oblasti odměňování členů zastupitelstva, a to do územních rozpočtů, neboť odměny členů zastupitelstev jsou vypláceny z rozpočtů jednotlivých územních samosprávných celků. Samotná právní úprava však ani v oblasti odměňování členů zastupitelstev přímé dopady do rozpočtů jednotlivých územních samosprávných celků nevyvolává – jen nastavuje zákonný systém (ukazatel) rozhodný pro valorizaci odměn. V závislosti na růstu průměrné mzdy v národním hospodářství se odměny členů zastupitelstev zvyšovaly i nyní, jen ne ze zákona, ale z rozhodnutí vlády. Dopady do jednotlivých rozpočtů budou diferencované, a to v přímé závislosti na souvisejících, výlučně samosprávných, rozhodnutích příslušných zastupitelstev (mají pravomoc určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni, zřizovat radu, stanovit počet členů rady, zřizovat a rušit výbory, stanovit počet jejich členů, stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva, rozhodovat o mimořádných odměnách pro členy zastupitelstva atd). Finanční výdaje spojené s odměňováním tak nejsou primárně definovány nastavením výše odměn, jako spíše zmíněnými politickými rozhodnutími zastupitelstev. Navrhovaná právní úprava nemá přímé dopady na státní rozpočet. Ve vazbě na zvýšení odměn se ho dotýká jen prostřednictvím relativně zvýšených odvodů daně z příjmu a zákonných plateb pojistného dle zvláštních zákonů, které však tímto návrhem nejsou dotčeny.

V případě ostatních navrhovaných změn je předpokládán finanční dopad institutů na veřejné rozpočty neutrální, mnohdy kladný, přínos je především kvalitativní. Co se týče společenství obcí, s ohledem na vyšší zastoupení obcí v této nové formě meziobecní spolupráce by měla být spolupráce z hlediska sdílení nákladů efektivnější. Podobně sdílení personálních a administrativních kapacit by mělo přispět k zajištění kvalitního a efektivního výkonu veřejné správy v území. Zvýšení finančních limitů pro vyhrazená majetkoprávní jednání je nastavením dělby vyhrazených pravomocí zastupitelstva a rady tak, aby odpovídal růstu cen a nezatěžoval zastupitelstvo bagatelními úkony; posílení pravomocí starosty v „mimořádných“ situacích představuje dočasné přerzdělení pravomocí k rozhodování in tzv. nevyhrazených záležitostech samostatné působnosti

Přínosy

Zlepšení meziobecní spolupráce a její vztažení i na výkon správních činností

Jasný právní rámec pro distanční účast na jednání orgánů územních samosprávných celků

Navýšení finančních limitů pro majetkoprávní úkony vyhrazené zastupitelstvům reflektuje změnu ekonomického prostředí, k níž došlo od roku 2000, tak, aby zastupitelstvu bylo ve vyhrazené pravomoci ponecháno rozhodování mající ve stávajícím „cenovém“ kontextu závažný dopad do majetkové sféry územních samosprávných celků.

Odměňování: zavedení automatické valorizace odměn bez nutnosti průběžných zásahů ze strany vlády a neustálého hledání konsenzu v této otázce. Valorizace bude garantována zákonem.

3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne

3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: NE

3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): ANO

3.5 Sociální dopady: NE

3.6 Dopady na spotřebitele: Ne

3.7 Dopady na životní prostředí: NE

3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne

Navrhovaná úprava nebude mít dopady ve vztahu k zákazu diskriminace ve smyslu zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů. Nebude mít bezprostřední ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nepovede k diskriminaci ani jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje ani nezvýhodňuje ani jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne

3.10 Korupční rizika: Ne

3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

1. DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE

1.1 Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Definice problému^{*)}

1.2.1 Posílení spolupráce obcí

Převažující formou meziobecní spolupráce (vedle vytváření společných podniků, uzavírání veřejnoprávních smluv apod.) je institut dobrovolného svazku obcí (DSO), jehož právní rámec zakotvuje zákon o obcích. Stávající DSO mohou podle zákona o obcích vzniknout v území kdekoli, bez ohledu na hranice správních obvodů, a nejsou vázány na minimální počet svých členů. DSO jsou tak velmi různorodá co do počtu svých členů i co do své působnosti. V současné době dominují malé a jednoúčelové svazky, které vznikají z důvodu momentálních (krátkodobých) společných zájmů svých členů. Často se navíc po splnění svého účelu, např. vybudování kanalizace, stávají nefunkčními.

Takto fragmentovaná DSO se jen stěží dají využít pro koordinovaný rozvoj území, zajištění dostupnosti služeb či zlepšení kvality výkonu veřejné správy. Jelikož tyto svazky navíc nemají přímou vazbu na územně správní členění státu, je tím limitován jejich potenciál pro další úkoly z oblasti veřejné správy. Ze stávajících DSO nelze vytvořit do budoucna funkční síť, odvozenou od členských obcí, která by ale plnila úkoly „nadobecní“ povahy, tj. úkoly, které jdou svou povahou a významem nad možnosti jednotlivých obcí – např. společné plánování v různých oblastech (strategické plánování). Mezi kraji a obcemi není v současné době žádná úroveň, na níž by mohly být vykonávány tyto úkoly, které mají „nadobecní charakter“. Je proto třeba podpořit meziobecní spolupráci na mikroregionální úrovni, zejména strategický regionální rozvoj tohoto území a plnění úkolů veřejné služby ve prospěch občanů na takovém území (těžící z vyšší participace členských obcí a většího množství sdružených prostředků). Mikroregionální úroveň je v České republice (až na výjimky) správní obvod obcí s rozšířenou působností.

Potřeba posílit a zefektivnit spolupráci obcí v České republice je v zásadě všeobecně známa, a to i na evropské úrovni. Zefektivnění spolupráce obcí je jedním z témat, jimž se věnuje Koncepce klientsky orientovaná veřejná správa 2030¹, přičemž tento dokument výslovně zmiňuje jako jedno z opatření na podporu meziobecní spolupráce zefektivnění spolupráce v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností, tj. přirozených mikroregionů. Zlepšení spolupráce obcí, např. zavedením právní úpravy, která by obcím umožnila využívat výhod společného poskytování služeb, České republice doporučila i Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), naposledy v dokumentu „Přehled o stavu veřejné správy v ČR“².

^{*)} Aplikační problémy i navrhovaná řešení jsou ve zprávě pojednány z hlediska zákona o obcích, závěry však platí obdobně i pro zákon o krajích a zákon o hlavním městě Praze.

¹Koncepce byla vládou ČR schválena usnesením č. 562 ze dne 25. května 2020

<https://www.mvcr.cz/clanek/koncepce-klientsky-orientovana-verejna-sprava-2030.aspx>

²Viz např. Hospodářské přehledy OECD, Česká republika, červen 2016

(<http://www.oecd.org/economy/surveys/Czech-Republic-2016-overview-hospodarske-prehledy.pdf>); OECD Economic Surveys: Czech Republic 2020, Executive Summary, <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/1b180a5a-en/index.html?itemId=/content/publication/1b180a5a-en>

Podle OECD malá velikost obcí a velmi roztržštěná místní správa brání účinnému poskytování veřejných služeb a realizaci investic. Česká republika je zemí s nejvyšším počtem obcí na obyvatele v OECD, což výrazně ztěžuje koordinaci veřejných služeb a fakticky ohrožuje naplnění principu rovného přístupu obyvatelstva k veřejným službám bez ohledu na geografická či prostorová znevýhodnění. Obce spolu běžně vzájemně spolupracují, tato spolupráce nicméně postrádá dle OECD stabilitu ve správě a financování. Účinným způsobem, jak zlepšit účinnost a kvalitu poskytování služeb, by mohla být dle OECD povinná spolupráce obcí v zákonem definovaném souboru veřejných služeb. Kromě toho by dle OECD malé obce měly být motivovány ke slučování. Situace v ČR se tak výrazně odchyluje od stavu místní správy v jiných zemích OECD, respektive dynamiky jejího vývoje.

Potřebu strategické spolupráce obcí ve funkčních mikroregionech v kontextu koncepcí Ministerstva vnitra (Klientsky orientovaná veřejná správa) a Ministerstva pro místní rozvoj (Strategie regionálního rozvoje ČR 21+, Koncepce rozvoje venkova) akcentovala i tzv. Jihlavská deklarace z roku 2021, kterou signovalo několik desítek dobrovolných svazků obcí.

K administrativní zátěži

V první polovině roku 2022 proběhla v ČR návštěva monitorovací mise Kongresu místních a regionálních samospráv Rady Evropy k Evropské chartě místní samosprávy, která mj. upozornila na nedostatek administrativních pracovníků s nezbytnými právními a finančními znalostmi na místní úrovni (tj. na nutnost posílit správní kapacitu na místní úrovni a kvalitu veřejné správy) s tím, že podpora a pobídky k takové spolupráci by mohly být navrženy tak, aby posílily efektivitu a zajistily dostupnost odborných pracovníků pro menší obce.

Malé obce se také často potýkají s administrativní zátěží při plnění úkolů v samostatné a přenesené působnosti. Pro velmi malé obecní úřady, často tvořené pouze starostou, který svoji funkci vykonává jako neuvolněný a je k dispozici pouze několik málo hodin týdně, je i výkon správních činností v samostatné působnosti, a i v základním rozsahu přenesené působnosti zatěžující, resp. těmto obecním úřadům chybí patřičná odbornost. Neexistuje přesná statistika obcí, v nichž působí starosta jako neuvolněný, neboť tyto údaje nejsou obce povinny Ministerstvu vnitra oznamovat, na základě poznatků z aplikační praxe ministerstva však lze odhadovat, že půjde cca o 1 000 obcí.

Segmentace

Pro účely měření efektivnosti v oblasti výkonu správy obcí se abstrahuje při segmentaci od dojezdové vzdálenosti. Uvažují se dva typy segmentací. V obou typech je patrná neefektivnost výkonu veřejné správy v případě malých obcí.

Segmentace podle počtu obyvatel pro hodnocení obcí v oblasti státní správy					
Velikostní skupina	Obyvatel od	Obyvatel do	Počet obcí	Efektivnost na celém souboru	Efektivnost ve skupině
1	0	199	1 428	64,1 %	66,1 %
2	200	499	1 992	57,9 %	62,2 %
3	500	999	1 379	62,1 %	75,4 %
4	1 000	1 999	755	71,7 %	86,3 %
5	2 000	4 999	427	84,3 %	93,4 %
6	5 000	9 999	142	93,3 %	114,6 %
7	10 000	19 999	69	93,7 %	129,5 %
8	20 000	49 999	44	107,5 %	144,9 %
9	50 000	a víc	17	121,0 %	140,9 %

Velikostní skupina	Obyvatel od	Obyvatel do	Počet obcí	Efektivnost na celém souboru	Efektivnost ve skupině
Total			6 253	65,4 %	73,8 %

Zdroj: Metodika uplatnění neparametrických metod k analýze a ke komparaci efektivnosti obcí TAČR č. TL01000463 AMBIS vysoká škola, a.s. a České vysoké učení technické v Praze Fakulta dopravní (2021)

Segmentace podle typu obce a přítomnosti úřadů v obci pro hodnocení obcí v oblasti veřejné správy

Skupina Typ obce	Typ obce	Další úřady v obci	Počet obcí	Efektivnost na celém souboru	Efektivnost ve skupině
10	I		5 012	61,2 %	61,4 %
11	I	Matriční, ale ne stavební úřad	625	73,6 %	82,2 %
12	I	Stavební úřad, matriční ano i ne	228	85,4 %	97,5 %
20	II		183	90,9 %	105,3 %
30	III		205	99,3 %	104,5 %
Total			6 253	65,4 %	67,5 %

Zdroj: Metodika uplatnění neparametrických metod k analýze a ke komparaci efektivnosti obcí TAČR č. TL01000463 AMBIS vysoká škola, a.s. a České vysoké učení technické v Praze Fakulta dopravní (2021)

1.2.2 Distanční účast na jednání orgánů územních samosprávných celků

V reakci na krizová a mimořádná opatření, která z důvodu ochrany před nemocí covid-19 upravovala mj. přítomnost osob na hromadných akcích, se distanční způsob účasti zastupitelů na jednáních zastupitelstva začal využívat v daleko širší míře. I když zákon distanční účast nevyklučuje, chybí jasná pravidla poskytující právní rámec pro její uplatnění.

1.2.3 Odměňování

Stávající právní úprava pravidelnou valorizaci odměn členů zastupitelstev nezaručuje. Usnesení vlády pouze ministru vnitra ukládá pravidelně (v praxi to znamená prakticky každoročně) předkládat vládě legislativní návrh na zvýšení odměn členům zastupitelstev k 1. lednu následujícího kalendářního roku, pokud se statistický ukazatel průměrné nominální mzdy v národním hospodářství za rozhodné období zvýší (usnesení vlády č. 627 z 11. září 2017). Rozhodnutí, zda skutečně dojde k navýšení odměn tak závisí výhradně na vládě. V zákoně žádné další mantinely či vodítka nebyly. Vláda pak rozhoduje na základě aktuální situace (např. v době pandemie se odměny nezvyšovaly, v době ekonomického růstu se zvyšovaly naopak více než byl nárůst ukazatele apod.). Tento stav považovaly zejména územní samosprávné celky za nevyhovující. Rovněž bylo poukazováno na odlišnost mechanismu valorizace od jiných volených zástupců, a to zejména poslanců a senátorů.

Výše uvedenou absenci zákonných mantinelů pro valorizaci odměn členů zastupitelstev zohlednil i Ústavní soud ve svém nálezu č. pl. ÚS 22/22 ze dne 9. května 2023, kde mj. „...Ústavní soud dospěl k závěru, že nestanovil-li zákonodárce meze pro vydání nařízení vlády, kterým se stanoví výše odměn členů zastupitelstev ani mechanismus jejich valorizace, porušil čl. 78 Ústavy. Současně tím zákonodárce ve věcech spadajících do samostatné působnosti (srov. bod 58) porušil právo na územní samosprávu podle čl. 101 odst. 4 Ústavy, neboť zasáhl do činnosti územních samosprávných celků způsobem nestanoveným zákonem.“. Ústavní soud pak vybraná ustanovení dotčených zákonů, stejně jako nařízení vlády č. 318/2017 Sb., zrušil, přičemž vykonatelnost rozhodnutí odložil do 31. 12. 2023.

Z těchto důvodů se jako nutné jeví navrhnout nový systém respektující daný nálezn Ústavního soudu. Jako řešení je navrhována automatická valorizace odměn členů zastupitelstev garantovaná zákonem tak, že se výše odměn uvolněného člena zastupitelstva a maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze tohoto zákona podle zastávané funkce a velikostní kategorie obce. Za základnu pro výpočet odměny od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku. Výši základny pro výpočet odměny vyhlásí Ministerstvo vnitra sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů. Takovýto systém by byl již zcela oproštěn od rozhodování vlády.

1.2.4. Zvýšení finančních limitů pro majetkoprávní úkony

Stávající nastavení limitů majetkoprávního jednání pro rozhodování orgánů obcí v podobě, jak byla stanovena v roce 2000 při přijetí zákonů o územních samosprávních celcích (hranice pro povinné rozhodování zastupitelstva o určitých právních jednáních je nyní 20 000 Kč), vede v důsledku změny ekonomické reality (růstu cen) k „zahlcení“ zastupitelstva rozhodováním o méně významných majetkoprávních jednáních (která jsou bez závažnějších dopadů na hospodaření obce a život v obci). Zastupitelstvu jako nejvyššímu orgánu obce v samostatné působnosti by měla být zákonem (a to je smyslem vyhrazené zákonné pravomoci) vyhrazena k rozhodování majetkoprávní jednání zásadního dopadu pro hospodaření a rozvoj obce: příprava jeho jednání je s ohledem na požadavky související se zásadou veřejnosti zasedání náročnější a periodicita zasedání nižší než u rady obce, jejíž rozhodování je operativnější. V důsledku růstu cen se při stávajícím nastavení finančních limitů pro majetkoprávní jednání orgánů územních samospráv vytrácí původní cíl jejich právního zakotvení, a sice vyhradit zastupitelstvu rozhodování o zásadnějších otázkách majetkové povahy.

1.2.5 Další témata navrhované novelizace

Vedle čtyř výše popsaných hlavních témat novelizace bylo do návrhu zákona zařazeno několik změn, které mají povahu technickou, resp. zpřesňují stávající úpravu či reagují na poznatky Ministerstva vnitra z praxe (odstranění mezer v zákoně).

- Změny v oblasti přenesené působnosti – stávající právní úprava neřeší některé specifické případy, v nichž obce přenesenou působnost nevykonávají či ji vykonávají nedostatečně (jde o pravidla pro řešení situací, kdy obec nevykonává státní správu, která na ní byla delegována zákonem a kdy za zajištění jejího výkonu, na rozdíl od samostatné působnosti obce, nese v konečném důsledku odpovědnost stát, proto výkon státní správy obci odejímá a stanoví, a musí stanovit subjekt, který ji pro obec bude vykonávat) a které stávající pravidla nepokrývají. Konkrétně se jedná o případy, kdy neplní přenesenou působnost v základním rozsahu orgán obce s pověřeným obecním úřadem. Stávající znění zákona o obcích výslovně neupravuje opatření, pokud některý orgán obce s pověřeným obecním úřadem nebude (zcela nebo zčásti) vykonávat některé z činností svěřených mu v přenesené působnosti. Dále neřeší případy, kdy nevykonává přenesenou působnost některý z orgánů obce s rozšířenou působností (výslovně se rozšiřuje dopad dotčeného ustanovení na jakýkoli orgán této obce). Zákon o obcích dále nesystémově obsahuje právní úpravu, podle níž je možné provést delegaci určitého rozsahu výkonu státní správy (vykonávané v přenesené působnosti) z obecního úřadu obce s rozšířenou působností na pověřený obecní úřad.

- V reakci na mimořádné situace, např. tornádo vyvstává potřeba posílení rozhodovací pravomoci starosty (a obdobně hejtmána a primátora hlavního města Prahy) v určitých specifických situacích vyžadujících operativní rozhodnutí (nikoliv tedy kolektivního orgánu).
- Z výkonu dozorové pravomoci Ministerstva vnitra se jeví jako žádoucí, aby dozorový orgán po zaslání výzvy ke zjednání nápravy mohl přikročit k dalším zákonem předvídaným úkonům bez dalších odkladů i v situaci, kdy obec před uplynutím zákonné lhůty 60 dnů ke zjednání nápravy dozorovému orgánu sdělí, že k nápravě rozporovaného aktu nepřistoupí.
- Z praktických zkušeností i z požadavků zástupců samospráv vyplývá potřeba méně zásadního prodloužení lhůty pro vyhotovení zápisů z jednání orgánů obce.
- V reakci na zkušenosti s dobou nouzového stavu není žádoucí, aby se do minimální lhůty, v níž se schází zastupitelstvo územního samosprávného celku, dále do lhůty, v níž se musí konat náhradní zasedání zastupitelstva, a konečně lhůty, v níž se musí zastupitelstvo sejít, jinak bude rozpuštěno, započítávala doba, po níž se na území obce vztahuje vyhlášený krizový stav podle § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. jde vlastně o objektivní důvody vis maior, které konání zasedání brání.
- Poznatky získané při dosavadní aplikaci dotčených ustanovení zejména v následujících oblastech ukazují na potřebu technické změny a zpřesnění v zákoně: postup obce v návaznosti na provedenou kontrolu výkonu samostatné působnosti (zejména je třeba upřesnit stávající právní úpravu tak, aby její dikce byla pro adresáty srozumitelnější a nezakládala možnost různých výkladů; je třeba zakotvit povinnost seznámit zastupitelstvo obce se zněním celého protokolu o kontrole, a nikoli jen s výsledky kontroly); v zákoně je stále zakotvena povinnost zasílat jako přílohu sdělení o zjednání nápravy právní předpis územně samosprávného celku, ačkoliv s účinností od 1. 1. 2022 funguje Sběrka právních předpisů územních samosprávných celků.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

K meziobecní spolupráci

Mezi kraji a obcemi není v současné době žádná úroveň, na které by mohly být systémově vykonávány úkoly, které mají „nadobecní charakter“. Stávající dobrovolné svazky obcí jsou v současnosti většinou malé a jednoúčelové.

Zákon o obcích navíc upravuje možnost spolupráce obcí na bázi dobrovolného svazku obcí (DSO) pouze při výkonu samostatné působnosti. Jedná se v řadě případů o zajištění konkrétních úkolů při zajišťování veřejných služeb obyvatelstvu (zvláště provozování vodovodů, kanalizace, škol) společnými kapacitami či společnými podniky. Zároveň řada malých obcí z důvodu nedostatečné odborné a personální kapacity poptává konkrétní služby pro zajištění chodu obce v samostatné působnosti (příprava podkladů pro jednání zastupitelstva, vnitřních předpisů a obecních vyhlášek, výběrová řízení, zpracování programů rozvoje obce apod.).

Spolupráce v rámci stávajících DSO nemá systémový charakter. Navíc je-li obec členem několika víceúčelových či monotematických svazků, může docházet k rozměňování kapacit a zdrojů obcí a ve výsledku tak k jejich neúčasti na aktivitách svazku. Z pohledu výkonu veřejné správy, které se fakticky dotýká, nepředstavuje systémové řešení, které by vedlo ke garantování dostupnosti služeb občanům, jeho rovného přístupu bez ohledu na geografický handicap, k řízení kvality služeb a zlepšení kvality výkonu veřejné správy.

K výkonu správních činností

Stávající právní úprava, jde-li o „odbrevení při výkonu správních činností“, nabízí pouze možnost uzavření veřejnoprávní smlouvy. To vyžaduje nalezení druhé obce ochotné ji uzavřít a na jejím základě přenesenou působnost zajišťovat, zároveň se jedná o určité vzdání se pravomocí ze strany první obce. V praxi se nezávisle na právní úpravě (resp. dokonce s ní v rozporu) vyskytuje najímání kvalifikovaných pracovníků/externistů. Takové osoby však nejsou součástí obecního úřadu ve smyslu § 109 odst. 1 zákona o obcích, nemůže u nich být ani garantováno dodržení zákonných požadavků na kvalifikaci, nejasnosti mohou vyvstat v otázce odpovědnosti takových externistů.

Distanční účast členů zastupitelstva

Zákony o územních samosprávných celcích (zákon o obcích, zákon o krajích ani zákon o hlavním městě Praze) dosud neobsahují výslovnou právní úpravu umožňující distanční účast členů zastupitelstva či rady nebo účast veřejnosti na jednáních těchto orgánů. Takovou účast však ani výslovně nevylučují. Stávající výkladová praxe týkající se této otázky je proto taková, že člen zastupitelstva či rady se může jednání účastnit i tzv. na dálku s využitím takových technických prostředků, které umožňují jeho distanční přítomnost v reálném čase (typicky využití videokonference), včetně uplatňování jeho práv souvisejících s výkonem funkce, zejména oprávnění hlasovat a vyjadřovat se k projednávaným záležitostem. Vystává potřeba – zejména z důvodu právní jistoty – tuto účast jednoznačně a výslovně upravit v příslušných právních předpisech.

Co se týče zvýšení finančních limitů pro majetkoprávní úkony, stávající zákonné nastavení těchto limitů neodráží změnu ekonomického kontextu v podobě nárůstu cen, k němuž došlo od roku 2000, kdy byl přijat zákon o obcích, zákon o krajích a zákon o hlavním městě Praze.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Dotčenými subjekty jsou ve všech případech územní samosprávné celky (obce, kraje – převážná část návrhů se týká samostatné působnosti územních samosprávných celků, nastavení dělby pravomocí mezi jednotlivými orgány, nová možnost meziobecní spolupráce v rámci společenství obcí), dále členové orgánů obcí i krajů (pravidla odměňování) a veřejnost (ve vztahu k distanční účasti na jednání orgánů územních samosprávných celků) a vedoucí úřadů územních samosprávných celků (ve vztahu k nové úpravě jejich odpovědnosti za výkon přenesené působnosti) a dále též Ministerstvo vnitra jako orgán vykonávající koordinační úlohu v oblasti organizace a výkonu veřejné správy, vykonávající dozor a kontrolu nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků.

1.5 Popis cílového stavu

Cílový stav vychází ze shora popsaného právního stavu a jeho nedostatků.

Primárním cílem návrhu je umožnit (nikoliv autoritativně vnucovat) **spolupráci obcí na půdorysu funkčního mikroregionu** (za ten je považován správní obvod obce s rozšířenou působností) se zapojením co největšího počtu obcí. Spojení velkého množství obcí a sdružení finančních prostředků je efektivním řešením pro rozvoj mikroregionu a zkvalitnění poskytování veřejných služeb občanům. Jak bylo uvedeno výše, mezi kraji a obcemi v současnosti není taková úroveň, na které by mohly být vykonávány úkoly, které mají nadobecní charakter.

Stávající úprava DSO není svázána podmínkami týkajícími se např. počtu členských obcí nebo příslušnosti členských obcí do určitého správního obvodu (obce s rozšířenou působností, kraje).

S ohledem na skutečnost, že není vhodné narušovat dlouhodobý princip dobrovolnosti při výkonu meziobecní spolupráce, na kterém spočívá národní právní úprava je vhodné zvolit kompromisní řešení, a to nastavením podmínek pro vznik nové formy meziobecní spolupráce, co se týče minimálního zastoupení členských obcí v ní a jejího územního vymezení. Dalším cílem je vytvoření podmínek pro sdílení personálních a administrativních kapacit, tedy podpora obcí při výkonu plnění úkolů v samostatné a přenesené působnosti, čímž se sleduje zkvalitnění výkonu správních činností zejména malých obcí, personálně i odborně poddimenzovaných, a tím zajištění rovnoprávného přístupu občanů ke kvalitně poskytovaným veřejným službám. Stávající právní úprava dobrovolných svazků obcí je určena pro spolupráci čistě v oblasti.

V případě zajišťování veřejných služeb se zpravidla ukazuje, že efektivnější je realizovat tyto služby pro větší územní jednotky. Příkladem je kalkulace efektivnosti zajišťování služeb v oblasti základního školství, prezentovaná v projektu „Metodika uplatnění neparametrických metod k analýze a ke komparaci efektivnosti obcí“, TAČR č. TL01000463 realizovaném týmem AMBIS vysoká škola, a.s. a České vysoké učení technické v Praze Fakulta dopravní (2021).

Mezi kraji a obcemi v současnosti není nastavena žádná úroveň, na které by mohly být vykonávány úkoly, které mají nadobecní charakter. DSO zpravidla neoperují v přirozených územích, definovaných prostorovou mobilitou obyvatel. Stávající úprava DSO není svázána podmínkami týkajícími se např. počtu členských obcí nebo příslušnosti členských obcí do určitého správního obvodu (obce s rozšířenou působností, kraje).

Nastavení systému veřejné správy na nadobecní úrovni by mělo respektovat preferenci prostorového pohybu obyvatelstva. Česká republika se snaží na úrovni mikroregionálních center (ORP) standardizovat výkon státní správy v území, stanovit jejich správní obvod s ohledem na funkční soudržnost a takto definovanou správní „vrstvu“ profilovat coby úroveň základní, vůči které jsou skladebné (směrem dolů či nahoru) další specifické správní obvody (okresy, POÚ, výhledově i stavební úřady). V současné době orgány těchto obcí s rozšířenou působností (obecní úřady obce s rozšířenou působností – ORP vykonávají přenesenou působnost (státní správa, jejímž výkonem jsou pověřeny) v nejširším rozsahu. Jsou však v centru širšího funkčního území, jehož rozvoj se dotýká samostatné působnosti obcí. Jejich postavení bylo potvrzeno daty mobilních operátorů o prostorovém pohybu obyvatel a nově i ze SLBD 2021.

V kontextu své správní činnosti je Ministerstvo vnitra připraveno případně přistoupit ke změně správních hranic obvodů ORP, bude-li to odrážet prostorové preference mobility a přání obyvatel a veřejný zájem.

Mikroregionální centra tvořící jádra funkčních mikroregionů jsou na území Česka poměrně rovnoměrně rozložená a představují stabilizační prvky sídelní struktury. Jejich výrazné oslabení či kolaps (ztráta centrálních funkcí, vymizení nabídky služeb) by znamenal výrazné snížení kvality života obyvatelstva na venkově (prodražení života na venkově – nutnost delší dojížděky, zvýšení nezaměstnanosti, snížení dostupnosti veřejných služeb, frustrace místních komunit, oslabení komunitního života, odchod progresivních složek obyvatelstva – selektivní migrace, urychlení depopulace, tlak na další rozpad sítě služeb).

Tato centra byla v minulosti (v období habsburské monarchie, ČSR) pověřena funkcí okresní samosprávy, respektive byla centrem správních (politických) okresů. Prostřednictvím této soustavy zajišťovala regulační činnost správy na úrovni mikroregionu (vrchnostenská správa) nebo usilovala o zajištění veřejných služeb pro občany obcí tvořících území samosprávného okresu (sociální a zdravotní zařízení, správa „okresních“ silnic) a hospodářský rozvoj,

prosperitu území. Dnes řadu těchto úkolů plní kraje, neboť je efektivnější je řešit ve větších územních celcích (typicky oblast zdravotnictví, správa silnic), či není na této úrovni zajišťována (podpora hospodářského rozvoje). Zároveň s ohledem na společenský vývoje je zde celá řada úkolů, které je efektivní systémově řešit na nadobecní úrovni (školský, sociální oblast, odpadové hospodářství atd.) s cílem zajištění dostupnosti služby, dosažení alokační efektivnosti veřejných investic, provozních úspor (úspory z rozsahu), řízení kvality služeb apod.

Meziobecní spolupráce většího počtu obcí ve správním obvodu ORP může tento handicap odstranit. Tím, že sdruží volené představitele obcí tvořících funkční mikroregion, vytvoří kritickou kapacitu, umožňující efektivně společně zajišťovat veřejné služby. Zároveň s reminiscencí na okresní shromáždění, které fungovalo jako orgán okresních úřadů v letech 1990-2000 až do jejich zániku, by došlo k vytvoření legitimizační platformy, v jejímž rámci je možno rozhodovat o rozvoji společného území (často odpovídajícímu de facto historickému okresu).

Současně je možné spolupracovat s úřednickým aparátem ORP, který realizuje v přenesené působnosti řadu úkolů, jejímiž adresáty jsou právě obce. Skutečnost, že tyto úkoly jsou dány do přenesené působnosti často souvisí s tím, že v tomto území není jiný nositel veřejné moci, který by transparentně reprezentoval zájmy občanů. Při formování politiky v území a pro její efektivní zacílení se ukazuje jako potenciálně velmi přínosné nastavit komunikaci mezi těmito úředníky a společenstvím obcí. Zvláště výhodná by mohla být spolupráce v oblasti školství, územního plánování, ochrany životního prostředí apod. Obce sdružené ke spolupráci v rámci správního obvodu ORP by tedy byly nejen objektem politiky, ale mohly by se přímo podílet na jejím formulování v okamžiku, kdy by se společenství obcí stalo neopominutelným partnerem.

Vytvoření kritické kapacity mezi výkonem státní správy (formou dekoncentrace shora, tj. úředníci ORP vykonávající přenesený výkon) a samosprávy (zdola, reprezentované společenstvím obcí) by umožnilo posílit postavení místních aktérů při diskusích o vybavenosti území a zajištění dostupnosti dalších veřejných služeb se státem i kraji. Dalo by se očekávat, že zájmem společenství by bylo i zachování dalších ekonomických funkcí v území.

Sledovaným přidruženým cílem posílení meziobecní spolupráce je také sdílení personálních a administrativních kapacit, tedy podpora obcí při výkonu veřejné správy /nejen v samostatné, ale i přenesené působnosti/, za účelem zkvalitnění výkonu správních činností zejména malých obcí (personálně i odborně poddimenzovaných) a tím zajištění rovnoprávného přístupu občanů ke kvalitně poskytovaným veřejným službám.

Dále návrh, jde-li o odměňování, sleduje automatickou, zákonem garantovanou valorizaci odměn členů zastupitelstev. Navrhuje se, aby výše odměn členů zastupitelstev v jednotlivých kalendářních letech byla zakotvena a konstruována formou v zákoně stanovených koeficientů v členění dle jednotlivých funkcí v daných velikostních kategoriích obcí a stanovené základny s její „automatickou“ valorizací navázáním na ukazatel průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu k 1. říjnu předchozího kalendářního roku. Uvedenou základnu by zveřejňovalo Ministerstvo vnitra ve Sbírce zákonů. Zavedení „automatismu“ valorizace odměn bude znamenat, že již nebude nutné změny ve výši odměn projednávat s územními samosprávnými celky a nebude závislé na rozhodování vlády. Bude „garantována“ valorizace pro představitele územních samospráv. Uvedená změna by současně **řešila problém vyvolaný nálezem Ústavního soudu pl. ÚS 22/22 ze dne 9. května 2023, jenž k 31. 12. 2023 zrušil s věcí související ustanovení § 73 odst. 1, § 134 odst. 3 a § 153 odst. 1 zákona o obcích, § 48 odst. 1 a § 98 zákona o krajích, § 54**

odst. 1 a § 87 odst. 4 zákona o hlavním městě Praze, jakož nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. **Jde-li o distanční účast na jednání orgánů územních samosprávných celků**, cílem navrhovaných změn je odstranění právního vakua (které distanční účast nevylučuje) poskytnutím jednoznačného právního rámce pro možnost distanční účasti členů zastupitelstva a rady, jakož i veřejnosti. Každý územní samosprávný celek si musí sám zvážit, zda si zejména s ohledem na finanční možnosti distanční účast „může dovolit“. Návrh možnost využití distanční účasti podmiňuje tím, že ji připouští, předem, jednacím řádem příslušného orgánu.

Dále je cílem ponechat v oblasti vyhrazených majetkoprávních jednání zastupitelstev rozhodování o zásadnějších otázkách majetkové povahy /v kontextu nárůstu cen), aby bylo odbřemeněno od rozhodování banálních majetkových záležitostí. Návrh dále sleduje v oblasti distanční účasti na jednání orgánů územních samosprávných celků posílení právní jistoty při postupu dle stávající výkladové praxe. Dále návrh usiluje o zpřesnění pravidel pro řešení situací, kdy obec nevykonává státní správu, která na ní byla delegována zákonem a kdy musí být zákonem stanoven subjekt, který ji za ni bude vykonávat, jelikož finální odpovědnost za výkon státní správy nese stát. Návrh má taktéž umožnit operativní rozhodování starosty/hejtmana/primátora v mimořádných situacích, kdy rozhodování kolektivních orgánů není dostatečně pružné.

Jde-li o oblast kontroly nad výkonem samostatné působnosti obcí, je cílem

- upřesnění stávající právní úpravy, aby její dikce byla pro adresáty srozumitelnější a nezakládala možnost různých výkladů;
- nově zakotvit povinnost seznámit zastupitelstvo obce se zněním celého protokolu o kontrole, a nikoli jen s výsledky kontroly tak, aby bylo zamezeno zkreslení informací na jednáních zastupitelstva obce, ke kterým v praxi u některých obcí docházelo;
- výslovně zakotvit povinnost obce přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků, neboť tato povinnost se ze stávající právní úpravy pouze dovozuje;
- zpřesnit povinnost vyvěsit přijatá opatření na úřední desce obecního úřadu a povinnosti informovat Ministerstvo vnitra o splnění povinností navazujících na kontrolu výkonu samostatné působnosti.

1.6 Zhodnocení rizika

Jde-li o meziobecní spolupráci, neřešení otázky posílení a zefektivnění meziobecní spolupráce povede k pokračující alokační neefektivitě, absenci řízení kvality veřejné správy a veřejných služeb na místní úrovni a z pohledu občanů k postupnému vymizení veřejných i soukromých služeb z méně exponovaných území (např. již nyní se vyskytují akutní problémy se zajištěním veřejných služeb v tzv. vnitřních a vnějších periferiích). Současný systém však není schopen efektivně řešit ani dynamický vývoj v zázemí aglomerací a zvýšenou poptávku po veřejných službách (aktuálně diskutovaná předškolní a školní výchova).

V případě ostatních navrhovaných legislativních změn, nedojde-li k legislativnímu řešení problému, nebude stávající právní úprava poskytovat možnost dostatečně flexibilně/operativně přijímat rozhodnutí v „mimořádných situacích (které nejsou, jak vyplynulo z nedávných událostí – pandemie covid-19, tornádo apod.). Nebude-li zakotven právní rámec distanční účasti na jednání orgánů územních samosprávných celků, bude v této oblasti přetrvávat nejistota ohledně použití tohoto institutu v praxi. Jde-li o navýšení finančních limitů pro rozhodování, neřešení problému bude znamenat zatížení zastupitelstva rozhodováním

o bagatelních majetkoprávních úkonech (což stávající hranice pro povinné rozhodování zastupitelstva o určitých právních jednáních 20 000 Kč je). Nelze odhlédnout od toho, že stávající limity způsobují komplikace i v případě mimořádných situací, kdy je třeba přijmout určité majetkoprávní rozhodnutí rychle, což zastupitelstvo ovládané zásadou veřejnosti s nízkou periodicitou jednání neumožňuje. Nebude-li přistoupeno k doplnění a zpřesnění stávající úpravy v oblasti pravidel pro řešení situací, kdy obec nevykonává státní správu, která na ni byla státem delegována (přenesenou působnost), nebudou zákonem pokryty některé specifické případy, v nichž obce přenesenou působnost nevykonávají či ji vykonávají nedostatečně. Na rozdíl od samostatné působnosti obce přitom nese v konečném důsledku za výkon státní správy odpovědnost stát, takže je namístě, aby zákon předvídal a řešil veškeré situace, kdy obce nevykonávají státní správu a je třeba ji obci odejmout a zajistit její výkon jiným subjektem.

Jde-li o odměňování, neřešení problému bude znamenat rozpor stávající právní úpravy s výše zmíněným nálezem ÚS, resp. od 1. ledna 2024 chybějící právní úpravu v oblasti odměňování: nález Ústavního soudu pl. ÚS 22/22 ze dne 9. května 2023 stávající právní úpravu s účinností k 31. 12. 2023 v podstatné části zrušil, přičemž tímto „odkladem“ dal zákonodárci právě prostor pro nastavení pravidel odměňování v souladu se závěry tohoto nálezu.

2. Návrh variant řešení

2.1 Posílení spolupráce obcí – institut tzv. společenství obcí jako dobrovolného svazku obcí se speciálním statusem

1. Zachování stávajícího právního stavu.
2. Spolupráce obcí na jiném právním základě.
3. Vytvoření společenství obcí na půdorysu DSO bez navázání na správní obvod ORP (tedy rozvolnění z hlediska funkčního regionu)
4. Vytvoření společenství obcí na půdorysu DSO ve správních obvodech ORP

2.2 Distanční účast (členů těchto orgánů a veřejnosti) na jednání obecních orgánů

1. Zachování stávajícího právního stavu.
2. Stanovení distanční účasti jen pro určité specifické situace.
3. Povinná distanční účast doplněná o povinnost obce zabezpečit tuto distanční účast (např. poskytnutím technických prostředků apod.).
4. Zavedení možnosti distanční účasti, se kterou se počítá obecně, je v plném rozsahu ponecháno na uvážení a rozhodnutí dotčených obecních orgánů, přičemž je podmíněno zakotvením této možnosti v jednacím řádu takového orgánu. Člen zastupitelstva obce má vždy právo účastnit se zasedání zastupitelstva obce osobně a jeho „distanční“ účast není nároková. Obdobně to platí i pro veřejnost.

2.3 Odměňování členů zastupitelstev

1. Zachování stávajícího právního stavu (varianta 0).
2. Automatická valorizace odměn (varianta 1).
3. Svěření rozhodování o výši odměn územním samosprávám (varianta 2).

2.4. Zvýšení finančních limitů pro majetkoprávní úkony vyhrazené zastupitelstvu obce

1. Zachování stávajícího právního stavu.
2. Zvýšení limitů pro vyhrazenou pravomoc zastupitelstva obce na pětinasobek
3. Zvýšení limitů pro vyhrazenou pravomoc zastupitelstva obce na 3,75násobek
4. Nastavení hranice mezi rozhodováním zastupitelstva a rady v oblasti majetkoprávních úkonů nikoliv zákonem, ale rozhodnutím zastupitelstva. Zastupitelstvo by rozhodlo, obdobně jako u rozpočtových opatření, do jaké výše radě/starostovi rozhodování o majetkoprávních úkonech svěří.

2.5 Další témata navrhované novelizace

Do návrhu zákona bylo zařazeno i několik dalších změn zpravidla technické povahy, které stávající právní úpravu upřesňují v reakci na poznatky získané praxí, doplňují ji s cílem odstranit mezery současné právní úpravy, popř. z ní některá ustanovení z důvodu nesystematičnosti vypouštějí (§ 66b odst. 3 a 4 - delegace určitého rozsahu výkonu státní správy vykonávané v přenesené působnosti z obecního úřadu obce s rozšířenou působností na pověřený obecní úřad.

U všech těchto změn však s ohledem na jejich malý rozsah, a i na očekávané minimální dopady není zapotřebí vyhodnocení variant. Jedná se o tyto změny:

Doplnění a zpřesnění stávající úpravy v oblasti pravidel pro řešení situací, kdy obec nevykonává státní správu, která na ni byla státem delegována

Jde o zpřesnění pravidel pro řešení situací, kdy obec nevykonává státní správu, která na ni byla delegována zákonem a kdy za zajištění jejího výkonu, na rozdíl od samostatné působnosti obce, nese v konečném důsledku odpovědnost stát, proto výkon státní správy obci odejímá a stanoví, který subjekt bude úkoly plnit.

Jde o reakci na zjevnou mezeru současné právní úpravy, která obsahuje postup pouze pro případy, kdy není vykonávána přenesená působnost v základním rozsahu nebo v rozsahu obce s rozšířenou působností. Vlastní řešení je pak přizpůsobením existujících ustanovení pro tento dosud neřešený případ, dle našeho mínění tedy není zapotřebí podrobnější vyhodnocení variant. Dále se jako nesystémová vypouští ustanovení týkající se možnosti delegace určitého rozsahu výkonu státní správy z obecního úřadu obce s rozšířenou působností na pověřený obecní úřad.

Konkrétně se jedná o doplnění a zpřesnění stávající úpravy pro některé specifické případy, v nichž obce přenesenou působnost nevykonávají či ji vykonávají nedostatečně (jde o pravidla pro řešení situací, kdy obec nevykonává státní správu, která na ni byla delegována zákonem a kdy za zajištění jejího výkonu, na rozdíl od samostatné působnosti obce, nese v konečném důsledku odpovědnost stát, proto výkon státní správy obci odejímá a stanoví) a které stávající pravidla nepokrývají. Především se doplňuje opatření pro případy, kdy neplní přenesenou působnost v základním rozsahu orgán obce s pověřeným obecním úřadem. Stávající znění zákona o obcích výslovně neupravuje opatření, pokud některý orgán obce s pověřeným obecním úřadem nebude (zcela nebo zčásti) vykonávat některé z činností svěřených mu v přenesené působnosti; v zákoně se proto doplňuje oprávnění Ministerstva vnitra rozhodnout o tom, že přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází obec s pověřeným obecním úřadem. Dále se upravuje opatření pro případy, kdy nevykonává přenesenou působnost některý z orgánů obce s rozšířenou působností (výslovně se rozšiřuje dopad dotčeného ustanovení na jakýkoli orgán

této obce). Konečně se navrhuje ze zákona o obcích jako nesystémovou vypustit právní úpravu, podle níž je možné provést delegaci určitého rozsahu výkonu státní správy (vykonávané v přenesené působnosti) z obecního úřadu obce s rozšířenou působností na pověřený obecní úřad.

Zefektivnění dozorového procesu

Spočívá v tom, že dozorový orgán po zaslání výzvy ke zjednání nápravy přikročí k dalším zákonem předvídaným úkonům bez dalších odkladů i v situaci, kdy obec před uplynutím zákonné lhůty 60 dnů ke zjednání nápravy dozorovému orgánu sdělí, že k nápravě rozporovaného aktu nepřistoupí.

Prodloužení délky některých v zákoně stanovených lhůt a nezapočítání doby „mimořádné situace“ do některých zákonných lhůt stanovených pro jednání zastupitelstva

Prodlužuje se doba pro pořízení zápisu ze zasedání zastupitelstva a schůze rady. Vychází se z praktických zkušeností i z požadavků zástupců samospráv (u zápisů ze zasedání zastupitelstva z 10 na 15 dní, u rady ze 7 na 15). Důvodem pak je především osobní zainteresovanost více osob (zápis musí podepsat též určení ověřovatelé, což bývají osoby mimo úřad).

V reakci na zkušenosti s dobou nouzového stavu se doplňuje právní úprava v tom smyslu, že do minimální lhůty, v níž se schází zastupitelstvo územního samosprávného celku, dále do lhůty, v níž se musí konat náhradní zasedání zastupitelstva, a konečně lhůty, v níž se musí zastupitelstvo sejít, jinak bude rozpuštěno, **se nezapočítává** doba, po níž se na území obce vztahuje vyhlášený krizový stav podle § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Technické změny a zpřesnění

Reaguje se jimi na poznatky získané při dosavadní aplikaci dotčených ustanovení zejména v následujících oblastech: upřesňuje se mimo jiné postup obce v návaznosti na provedenou kontrolu výkonu samostatné působnosti (seznámení zastupitelstva s protokolem, výslovné zakotvení povinnosti zastupitelstva obce přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků či zpřesnění povinnosti vyvést přijatá opatření na úřední desce obecního úřadu a povinnosti informovat Ministerstvo vnitra o splnění povinností navazujících na kontrolu výkonu samostatné působnosti); reakce na zřízení, s účinností od 1. 1. 2022, Sbírky právních předpisů územních samosprávných celků (vypuštění povinnosti zasílat jako přílohu sdělení o zjednání nápravy právní předpis územně samosprávného celku).

Posílení rozhodovací pravomoci starosty (a obdobně hejtmána a primátora hlavního města Prahy) v určitých specifických situacích vyžadujících operativní rozhodnutí (nikoliv tedy kolektivního orgánu).

Doplňuje se speciální pravomoc starosty/primátora/hejtmána přijmout rozhodnutí v záležitostech tzv. zbytkové pravomoci rady, je-li to nezbytné k řešení určité „mimořádné situace“, a to v reakci na zkušenosti s dobou nouzového stavu či na potřebu flexibilního rozhodování za územní samosprávný celek při nastalých živelních pohromách. Návrh vychází z požadavků praxe, doplnění speciální úpravy bylo dojednáno se zástupci zájmových sdružení samospráv a je vhodné i s ohledem na to, že často rady na takové převody pravomocí nepamatují a až

v době, kdy taková mimořádná situace nastane, se ukáže neexistence zmocňovacího usnesení rady jako problematická. Jedná se toliko o „mimořádnou“ delegaci rozhodování v záležitostech samostatné působnosti podle § 102 odst. 3 zákona o obcích (nevyhrazená pravomoc rady, kterou může svěřit starostovi nebo obecnímu úřadu) z rady na starostu. Změny jsou přitom vztaženy k mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému a krizovému stavu podle krizového zákona, mimořádnému opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádnému veterinární opatření. Takové rozhodnutí může spočívat v jakémkoli řešení určité otázky, včetně rozhodnutí o právním jednání; starosta bude oprávněn takové rozhodnutí učinit bez ohledu na to, zda byl radou k takovému rozhodování předem pověřen (postupem podle § 102 odst. 3), případně i v případech, v nichž si zastupitelstvo takové rozhodnutí předem vyhradilo podle § 84 odst. 4.

Navrhovaná právní úprava se žádným způsobem netýká působnosti orgánů územních samosprávných celků v oblasti krizového řízení (pravomocí stanovených krizovým zákonem). Představuje toliko „dočasné přerozdělení“ pravomocí k rozhodování v tzv. nevyhrazených záležitostech samostatné působnosti (v záležitostech nemajících povahu plnění úkolů podle krizových předpisů, které mají charakter *lex specialis*; působnosti stanovené krajskému úřadu nebo hejtmanovi nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo starostovi obce s rozšířenou působností nebo obecnímu úřadu nebo starostovi podle tohoto zákona jsou nadto výkonem státní správy, tj. výkonem přenesené působnosti).

Změny navrhované v oblasti kontroly a dozoru v oblasti výkonu samostatné působnosti

Jedná se o změny v rovině drobných zpřesnění reagujících na poznatky získané při dosavadní aplikaci dotčených ustanovení. Ani v tomto případě se vyhodnocování variant nejeví nezbytné, navržená řešení jsou technická či parametrická a byla koncipována tak, aby bylo jejich cíle dosaženo při minimálním rozsahu zásahu do stávající právní úpravy

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Zkoumanými náklady jsou finanční dopady na veřejné rozpočty (včetně personálního zabezpečení) na jedné straně a mimoekonomické dopady na straně druhé.

3.2 Náklady

Z hlediska hodnocení dopadů navrhovaných řešení je provedená analýza spíše **kvalitativní** než kvantitativní, tj. zaměřuje se zejména na posouzení mimopeněžních přínosů a nákladů, avšak na hospodářský efekt lze částečně (u některých navrhovaných opatření) usuzovat. Dle názoru předkladatele je **předpokládaný finanční dopad** níže popsaných institutů **na veřejné rozpočty** neutrální, mnohdy kladný.

V případě změn v meziobecní spolupráci se bude jednat o zcela dobrovolnou spolupráci, tedy každá obec si bude moci vyhodnotit, zda je pro ni výhodnější zajišťování správních činností vlastními silami nebo využití pomoci společenství obcí. Finanční podpora ze strany státu se nepředpokládá (společenství bude financováno z členských příspěvků a výnosů z činnosti společenství). Smyslem meziobecní spolupráce je koordinované plnění předmětu činnosti s využitím spojených prostředků; s ohledem na vyšší zastoupení obcí ve nové formě meziobecní spolupráce by měla být spolupráce z hlediska sdílení nákladů efektivnější.

Sdílení personálních a administrativních kapacit i by mělo přispět k zajištění kvalitního a efektivního výkonu veřejné správy v území.

V případě distanční účasti je návrh záměrně koncipován široce tak, aby o distanční účasti mohly rozhodnout obce (kraje) podle svých konkrétních potřeb a možností. Výslovně se stanoví, že člen zastupitelstva má vždy právo účastnit se zasedání zastupitelstva osobně. Pokud by takové právo neměl, znamenalo by to pro obec povinnost zajistit technické podmínky (zejména příslušnou elektroniku atd.) všem zastupitelům individuálně. Distanční účast na druhou stranu není nároková, pokud ji nárokovou neučiní jednací řád.

Jde-li o navýšení finančních limitů pro vyhrazená majetkoprávní jednání, jedná se o úpravu vzájemné dělby rozhodovacích pravomocí mezi orgány obce v reakci na růst cen tak, aby zastupitelstvu byla vyhrazena k rozhodnutí pouze zásadní (pro hospodaření obce/kraje) majetkoprávní úkony.

Co se týče posílení pravomocí starosty/hejtmána/primátora v „mimořádných“ situacích vyžadujících operativní rozhodnutí, jedná se pouze o „mimořádnou“ delegaci/přerozdělení rozhodování v záležitostech samostatné působnosti podle § 102 odst. 3 zákona o obcích (nevyhrazená pravomoc rady, kterou může svěřit starostovi nebo obecnímu úřadu) z rady na starostu.

Doplnění a zpřesnění stávající úpravy v oblasti pravidel pro řešení situací, kdy obec nevykonává státní správu, která na ni byla státem delegována (přenesenou působnost): v konečném důsledku nese odpovědnost za výkon státní správy stát, proto výkon státní správy obci odejímá a stanoví, kdo bude v takovém případě přenesenou působnost pro takovou obec vykonávat. V rozhodnutí, kterým k tomu dochází, krajský úřad/Ministerstvo vnitra rozhodne současně o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. *Dodatečné náklady na státní rozpočet tedy nevznikají*: příspěvek na výkon státní správy, který obec dostává od státu, se pouze převede na subjekt, který *za ni* dle tohoto rozhodnutí přenesenou působnost bude vykonávat.

3.2.1 Náklady v souvislosti se změnou právní úpravy odměňování

Navrhovaná právní úprava nemá přímé dopady na státní rozpočet. Ve vazbě na zvýšení odměn se ho dotýká jen prostřednictvím relativně zvýšených odvodů daně z příjmu a zákonných plateb pojistného dle zvláštních zákonů, které však tímto návrhem nejsou dotčeny.

Odměny členů zastupitelstev jsou vypláceny z rozpočtů jednotlivých územních samosprávných celků. Finanční dopady zvýšení odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, a to bez ohledu na zvolenou variantu, se proto budou týkat výlučně jen rozpočtů jednotlivých obcí a krajů, a to **diferencovaně**.

Předmětná právní úprava se aktuálně **dotýká celkem 61 780 členů zastupitelstev v obcích**³ (z toho je 2 552 členů zastupitelstev městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst či městských částí hlavního města Prahy a 65 členů Zastupitelstva hlavního města Prahy) **v 6 383 zastupitelstvech**, a dále **675 členů v 13 zastupitelstvech krajů**. Postavení zastupitelstev v jednotlivých územních samosprávných celcích je shodné (jde o jejich nejvyšší samosprávný orgán), mají stejné či obdobné pravomoci a úkoly, přesto, v závislosti na místních podmínkách, každé má svou individualitu.

³ Viz <https://www.volby.cz>.

Jak už bylo shora uvedeno, finanční výdaje, které se v jednotlivých územních samosprávných celcích pojí s odměňováním členů zastupitelstva příslušného územního samosprávného celku, nejsou primárně determinovány nastavením výše odměn členů zastupitelstev právě platnou právní úpravou, ale v daleko větším rozsahu konkrétními „politickými“ rozhodnutími zastupitelstva toho kterého územního samosprávného celku.

S ohledem na to, že personální záležitosti a odměňování členů zastupitelstev územních samosprávných celků, jakož i jejich hospodaření podle vlastního rozpočtu, představuje výlučně samosprávnou záležitost jednotlivých územních samosprávných celků zaručených jim Ústavou – **stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků jen, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem** (čl. 101 odst. 1). Stejně tak informační povinnost, zejména z oblasti jejich samostatné působnosti, plní územní samosprávné celky jen v rozsahu stanoveném zákonem. V souvislosti s eventuální potřebou zpracovat k navrhované úpravě podrobnou dostatečně strukturovanou analýzu dopadů navrhované právní úpravy, např. v členění na uvolněné a neuvolněné členy zastupitelstev, dle jednotlivých funkcí (např. s dopadem na členy rady), v členění dle jednotlivých velikostních kategorií obcí, tak zpracovatel naráží na absenci jakýchkoliv průřezových údajů z této oblasti, **s výjimkou povinných údajů poskytovaných ze strany obcí a krajů Ministerstvu financí o vývoji jejich rozpočtového hospodaření** zejména na podkladě v povinném rozsahu vedené účetní evidence⁴. Obce ani kraje nemají žádnou statistickou či informační povinnost, pokud jde o počet celkem zřízených funkcí (např. v radě, výborech zastupitelstva či v komisích rady), ani informační povinnost o počtu uvolněných funkcí. Obce a kraje nemají také za povinnost zasílat Ministerstvu vnitra příslušná usnesení zastupitelstev a ministerstvo tak tyto údaje nemá k dispozici. Kromě toho jde o údaje, které se průběžně více či méně mění. Dále uvedený rozbor či komentář, pokud jde o finanční dopady navrhované právní úpravy, je shora uvedenou skutečností omezen, proto bylo možné poskytnout ho víceméně jen v obecné rovině.

Jak již bylo také uvedeno výše, navržená právní úprava „pouze“ mění mechanismus valorizace odměn a jejím cílem není navyšovat stávající odměny členů zastupitelstev. Dopady navržené právní úpravy v dělení na uvolněné a neuvolněné je proto možné vymezit jen v níže uvedených modelových případech na jednotlivých funkcích. Na počet uvolněných a neuvolněných členů zastupitelstev v jednotlivých obcích a krajích nebude mít přijetí právní úpravy téměř žádný přímý vliv (viz dále).

Pro uvolněné členy zastupitelstev bude přijetí právní úpravy znamenat **automatickou změnu** (navýšení) jejich odměny za měsíc adekvátní procentuálnímu nárůstu uvedeného ukazatele.

Pro neuvolněné členy zastupitelstev (s výjimkou starosty) právní úprava nadále stanovuje jen maximální výši odměn a rozhodnutí o tom, zda budou odměny neuvolněným členům poskytovány a v jaké výši, je vyhrazeno zastupitelstvu daného územního samosprávného celku. Při předpokládané účinnosti navrhované úpravy k 1. lednu 2024 tak **bude především na zastupitelstvech územních samosprávných celků, zda v reakci na přijatou změnu právní úpravy budou přijímat rozhodnutí měnící výši odměn jejich neuvolněných členů, nebo tyto ponechají ve stávající výši. Stejně tak bude záviset jen na rozhodnutí zastupitelstev jednotlivých územních samosprávných celků, zda v souvislosti se zavedením automatické valorizace odměn „objektivizují“ počet zřízených uvolněných funkcí** (což lze doporučit), aby jejich celkový počet odpovídal potřebám místní samosprávy a byl trvale přiměřený k možnostem (proporcím) místního rozpočtu.

⁴ Viz zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Zvýšení „odměn za měsíc“ členům zastupitelstev územních samosprávných celků se ve svém důsledku provázaně pojí s možným zvýšením výdajů územních samosprávných celků na „mimořádné odměny“. O přiznání mimořádné odměny rozhoduje příslušné zastupitelstvo v každém případě individuálně. Jde o výlučně nenárokové plnění, a tak **predikovat souhrnnou výši mimořádných odměn poskytnutých členům zastupitelstev územních samosprávných celků v jednom kalendářním roce, event. míru jejich zvýšení nelze**. Taktéž odchodné, které je v zákonem stanovených případech nárokové, se od výše „odměny za měsíc“ ke dni ukončení výkonu funkce odvíjí – činí až 4násobek odměny za měsíc.

Z údajů dostupných předkladateli prostřednictvím specializovaného informačního portálu Ministerstva financí⁵ o souhrnných výdajích územních samosprávných celků na funkční požitky členů zastupitelstev a na související zákonné odvody pojistného v roce 2021, a to s jejich korekcí o odhad míry jejich navýšení v důsledku zvýšení odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků s účinností od 1. ledna 2023 o 10 %⁶, **v roce 2023 lze očekávat souhrnné osobní výdaje na funkční požitky a zákonné pojistné členů zastupitelstev územních samosprávných celků v následující výši:**

Tabulka č. 1

Odhad souhrnných ročních výdajů územních samosprávných celků na odměny členů jejich zastupitelstev v roce 2023

Typ územního samosprávného celku	Odměny za měsíc vyplacené členům zastupitelstev celkem (v tis. Kč)	Z celkových odměn odměny uvolněných členů (v tis. Kč)	Podíl odměn vyplacený uvolněným členům (cca v %)	Pojistné na sociální zabezpečení (v tis. Kč)	Pojistné na veřejné zdravotní pojištění (v tis. Kč)	Celkem výdaje na odměny za měsíc a z územních rozpočtů hrazené pojistné (v tis. Kč)
Obce	6 465 388	3 497 775	54,1	867 448	581 885	7 914 721
Kraje	305 019	226 934	74,4	56 280	27 452	388 751
Praha	347 723	216 631	62,3	53 724	31 295	432 742
Celkem	7 118 130	3 941 340	55,4	977 452	640 632	8 736 214

Odhad zvýšených souhrnných osobních výdajů z územních rozpočtů na odměny za měsíc pro členy zastupitelstev územních samosprávných celků a související povinné platby pojistného dle zvláštních zákonů, pokud by se jejich odměny za měsíc od 1. ledna 2024 zvýšily, vychází z odhadu srovnatelných výdajů za rok 2023. Pokud se odměny členům zastupitelstev územních samosprávných celků k 1. lednu 2024 adekvátně růstu průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství v předchozím období zvýší (bez ohledu, zda formou navržené automatické valorizace či ještě z rozhodnutí vlády, např. formou novelizace stávajícího nařízení vlády č. 318/2017 Sb.), pak lze počítat s tím, že

- každé zvýšení odměn **o 1 %** vyvolá velmi přibližným odhadem **zvýšení „souhrnných ročních výdajů územních samosprávných celků na odměny členů jejich zastupitelstev**

⁵ Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz/analiza/>.

⁶ Viz nařízení vlády č. 415/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů.

a související zákonné odvody“ celkem cca o 87 mil. Kč, z toho jen vlastní zvýšení odměn činí cca 71 mil. Kč,

- zvýšení odměn **o 10 %** by odhadem znamenalo zvýšení „souhrnných ročních výdajů územních samosprávných celků na odměny členů jejich zastupitelstev a související zákonné odvody“ celkem **cca o 874 mil. Kč**, z toho jen vlastní zvýšení odměn by činilo cca 712 mil. Kč,
- zvýšení odměn **o 5 %** pak cca polovinu z toho, tj. **cca 436 mil. Kč**.

Kvantifikace dopadů navrženého zvýšení odměn do rozpočtů jednotlivých územních samosprávných se bude lišit zejména v závislosti na počtu uvolněných členů zastupitelstva toho kterého územního celku (pokud ho zastupitelstvo nepřehodnotí). Pro skupinu neuvolněných členů zastupitelstva není přímý (nárokový) dopad navržené změny téměř žádný – výjimkou je zvýšení nárokové minimální odměny u neuvolněného starosty, což je z hlediska rozpočtových dopadů nevýznamné.

Při pokračujícím každoročním navyšování odměn členům zastupitelstev formou automatické valorizace je nutné počítat s tím, že každým dalším navýšením odměn se dopady do územních rozpočtů dále zvýší. Prostým matematickým koeficientem lze odhadnout, že další zvýšení odměn o 10 % už bude mít dopad do územních rozpočtů blížící se 1 miliardě Kč.

3.3 Přínosy

Mimoekonomické dopady navrhované právní úpravy se vztahují k jejímu základnímu cíli – **zefektivnění meziobecní spolupráce** – obce mají možnost (aniž by byly dotčeny stávající možnosti spolupráce, je především na obcích, jakou formu spolupráci zvolí a jak si vyhodnotí přínosnost spolupráce) využít nové formy spolupráce. Základním smyslem nové úpravy je podpora takové meziobecní spolupráce, která probíhá na mikroregionální úrovni a v níž bude zapojeno maximum obcí v obvodu obce s rozšířenou působností. Právě tato úroveň však v ČR z řady důvodů plošně neexistuje. Dále úprava sleduje zvýšení kvality výkonu veřejné správy v území a „administrativní odbřemenění menší obce podporou sdílení administrativních kapacit.

V případě právní změny v odměňování nejsou přínosy navrhovaného řešení objektivně měřitelné ani kvantifikovatelné. Lze je očekávat jen individuálně v kvalitě výkonu funkcí jednotlivými členy zastupitelstva v důsledku stálé finanční motivace, potažmo v kvalitě výkonu samosprávy jednotlivých územních samosprávných celků, v níž se však kumuluje vliv mnoha aspektů. V souhrnu jde o výsledek politické odpovědnosti v jednotlivých územních samosprávných celcích oběma zvolenými zastupiteli.

3.4 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Ad 2.1 (Posílení spolupráce obcí)

Varianta 1: nulová varianta, v zachování současného stavu

Za současného stavu je meziobecní spolupráce zajišťována především prostřednictvím stávajících DSO dle § 49,50 a následujících. Stávající pojetí DSO je však vhodné jen pro fakultativní činnosti, které obce vykonávají v rámci samostatné působnosti. Neumožňuje

systémově využít strukturu DSO pro potřeby veřejné správy z důvodu jejich odlišného nastavení a věcného zaměření.

Přínosy: Jde o spolupráci obcí, která je v prostředí ČR dlouhodobého charakteru, s ohledem na zákonnou úpravu je velmi jednoduše aplikovatelná a flexibilní.

Rizika:

Tyto *ad hoc* struktury zpravidla nemají profesionalizovanou administrativní kapacitu, nejsou schopny strategického plánování ani zajištění strategického dialogu mezi obcemi. Obecně nelze jejich činnost z pohledu personálního a finančního zabezpečení hodnotit jako dlouhodobě udržitelnou. Rovněž možnost zajištění odborné podpory činnosti obcí je mizivá. V případě, že tuto aktivitu poskytují, nemají poptávající obce zajištěnou záruku za správnost a kvalitu připravených podkladů. Případné vytváření materiálů pro rozhodování obcí a poskytování poradenství při výkonu přenesené působnosti je pak v rozporu se zněním zákona.

Využití stávajících DSO pro potřeby koordinace veřejných služeb (např. aktuálně diskutovanou oblast základního školství a předškolní výchovy) či koordinace rozvoje území v podstatě nelze z výše uvedené nesystémovosti využít. Zachování současného stavu by rovněž vedlo ke zmaření investic v rozsahu cca 1,6 mld. Kč, uvolněné v minulých letech z prostředků EU a státního rozpočtu s cílem podpořit systémovou spolupráci obcí v území při zajišťování veřejných služeb.

V případě *nulové varianty* nebudou reflektovány potřeby a nesnáze řady obcí při zajišťování správních činností vykonávaných v přenesené působnosti. Stávající právní úprava nabízí pouze možnost uzavření veřejnoprávní smlouvy, což vyžaduje nalezení druhé obce ochotné ji uzavřít a na jejím základě přenesenou působnost zajišťovat, zároveň se jedná o určité vzdání se pravomocí ze strany první obce. Diskutována byla možnost, která se již v praxi nezávisle na právní úpravě (resp. dokonce s ní v rozporu) vyskytuje, najímání kvalifikovaných pracovníků nikoli na pozici úředníka územního samosprávného celku ve smyslu zákona č. 312/2002 Sb. (tedy do pracovního poměru), nýbrž jako určitého externistu, který zpracovává podklady. Výsledná správní rozhodnutí pak podepisuje např. starosta. Takové osoby však nejsou součástí obecního úřadu ve smyslu § 109 odst. 1 zákona o obcích, nemůže u nich být ani garantováno dodržení zákonných požadavků na kvalifikaci, nejasnosti mohou vyvstat v otázce odpovědnosti takových externistů.

Varianta 2: Vytvoření nové formy meziobecní spolupráce odlišné od stávajících DSO

Současná odborná diskuse připouští, že by vedle stávající právní úpravy DSO mohly existovat ještě další instituty meziobecní spolupráce, které by lépe, než je tomu v případě DSO, zohlednily všechny varianty výkonu samostatné působnosti, např. i případy, kdy v rámci samostatné působnosti dochází na základě zákona k výkonu veřejné moci. Zároveň by mohly vykonávat i specifický okruh přenesené působnosti vyžadující společné stanovisko obcí daného území.

Přínosy:

Nová právní forma by umožnila nezávisle na stávající formě DSO a praxi odlišně upravit jak vlastní postavení entity, tak podrobněji řešit její vztahy vůči členským obcím a ostatním subjektům veřejné správy – především ústředním orgánům státu a krajům. Vedle přímých

kompetencí, které by mohly mít i originální úpravu v zákoně, by bylo možno nově a jednotně upravit postavení orgánů této entity, jejich vzájemné vztahy a dosáhnout tak větší jednotnosti.

Rizika:

Ministerstvo vnitra tuto variantu zvažovalo, nakonec však od ní ustoupilo z následujících důvodů. Vznik nové entity by znamenal složitější transformaci existujících víceúčelových DSO s tím, že by panovaly nejasnosti o zachování stávajících závazků spojených se současnou činností DSO, a to nejen vůči členům ale i třetím stranám (poskytovatelé dotací). Rovněž aktuální dotační tituly financované z fondů EU s takovou entitou narozdíl od DSO nepočítají a mohly by tak být vytvořeny bariéry pro čerpání prostředků. V neposlední řadě vytvoření nové formy nepodpořily zastřešující organizace, hájící zájmy obcí a města a podporující meziobecní spolupráci v ČR.

Varianta 3: Vytvoření společenství obcí na půdorysu DSO bez navázání na správní obvod ORP (tedy rozvolnění z hlediska funkčního mikroregionu)

Tato varianta by předpokládala společenství obcí jako kvalifikovanou formu DSO, avšak bez vázanosti na správní obvod ORP, tj. formu, u které není požadována územní skladebnost a u které není vytvářena vazba na územní struktury státu.

Přínosy:

Legitimizace využívání sdíleného úředníka, tj. došlo by k vytvoření legislativního rámce pro jeho činnost a jednoznačnému rozdělení zodpovědnosti.

Rizika:

Základním rizikem je zachování stávajícího stavu, který předkladatel považuje za nedostatečný. Strategický rozvoj v kontextu politiky státu a krajů by byl v podstatě znemožněn, případné plánovací aktivity společenství obcí by nenacházely partnera ze strany veřejné správy. Regionální politika státu, např. v oblasti hospodářsky a sociálně ohrožených území pracuje právě se správními jednotkami ORP, kde se snaží povzbudit činnost obcí, podpořit jejich spolupráci a aktivizovat hospodářské a sociální partnery.

Plánovací činnost, která nerespektuje funkční vztahy v území, nemá šanci ovlivnit územní vztahy, ovlivnit dynamiku rozvoje. Je nekompatibilní s aktivitami české regionální politiky a rozvojové politiky krajů, s činnostmi v oblasti územního plánování (nemožnost využití např. územně analytických podkladů). Rovněž sektorové politiky či sběr statistických dat o území respektují územně správní jednotky.

Varianta 4: Vytvoření společenství obcí na půdorysu DSO ve správních obvodech ORP (podpora rozvoje tzv. funkčního mikroregionu)

Jedná se o řešení na půdorysu existujícího právního institutu (dobrovolného svazku obcí) tak, aby spolupráce obcí probíhala v rámci správního obvodu ORP.

Společenství obcí je dle této varianty kvalifikovanou formou DSO se zákonem vymezenými specifiky týkajícími se činnosti společenství a podmínek jejich vzniku, pro kterou návrh používá označení společenství obcí. SO tak mají být dostatečně velká, aby se jednoznačně odlišila od „klasických“ DSO, a mají vznikat pouze ve správním obvodu ORP, který předkladatel považuje za funkční mikroregion. Cílem předkladatele je zajištění spolupráce, resp. vytvoření podmínek takové spolupráce všech obcí ve správním obvodu ORP, kterého ale nelze s ohledem na

zachovaný zákonný princip dobrovolné spolupráce obcí docílit příkazem ze strany státu. Je přitom navrhováno, aby každá obec mohla být členem pouze jednoho společenství obcí (tedy nebude umožněno, aby různé správní činnosti zajišťovala obec pomocí různých společenství obcí) a jsou též nastavena kritéria životaschopnosti společenství obcí s ohledem na minimální počet členských obcí. V zájmu zachování skladebnosti výkonu veřejné správy v území je též nezbytné, aby spolupráce v rámci společenství obcí nepřekračovala hranice správních obvodů obcí s rozšířenou působností. S ohledem na tato specifika společenství (územní rozměr vázaný na správní odbor ORP, minimální počet členských obcí, důraz na společný výkon veřejné správy, koordinaci veřejných služeb, rozvoj území svazku, resp. funkce administrativního a poradního centra, které bude obcím nápomocno při řešení problematických oblastí řešených každou obcí) se jedná o formu spolupráce preferovanou. Společenství obcí představuje další možnou platformu pro realizaci meziobecní spolupráce na dobrovolné bázi: kromě spolupráce v rámci společenství obcí mohou obce i nadále vytvářet a vstupovat do DSO i jiných forem meziobecní spolupráce, a to i s přesahem přes hranice správního obvodu obce s rozšířenou působností.

Společenství obcí ve smyslu této varianty má primárně představovat institucionalizovaný stabilní subjekt územního rozvoje svazku s vlastní strategií rozvoje společenství obcí (zahrnující i poskytování veřejných služeb a jejich koordinaci) a s efektivní a zároveň dostatečně flexibilní organizační strukturou, a to včetně možnosti poskytování profesionální administrativní podpory všem členským obcím. Jednou z přidružených funkcionalit společenství bude možnost společenství poskytovat členským obcím služby sdíleného úředníka, který je zaměstnancem společenství: plnění úkolů v samostatné nebo přenesené působnosti může tedy obec zajišťovat prostřednictvím tohoto sdíleného úředníka společenství obcí, jehož je obec členem. **Ministerstvo vnitra sice připravuje koncepci změn výkonu přenesené působnosti na jednotlivých úrovních obcí (přípraven věcný záměr zákona), s cílem dosažení efektivního výkonu státní správy přenesené na obce včetně ponechání minimálních úkolů státní správy na menších obcích, využití sdíleného úředníka umožní nicméně v krátkodobějším horizontu částečně řešit administrativní zátěž, kterou dnes malé obce při výkonu základní působnosti přenesené státní správy mají. Společenství obcí bude „pouze“ členské obci poskytovat sdílený odborný aparát, ale působnost jako taková zůstane obci (nebude přenášena členskými obcemi na společenství).**

Postavení sdíleného úředníka bude mít jasný právní rámec: Sdílený úředník jako zaměstnanec společenství bude mít zákonem stanovené postavení (fikci) úředníka podle zákona č. 312/2002 Sb. – tzn. zaměstnance obce zařazeného do obecního úřadu. V rámci přidělení zaměstnance společenství ke konkrétní obci/obecnímu úřadu bude mít oprávnění stanovit a ukládat mu pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jeho práci a dávat mu k tomu účelu závazné pokyny tajemník tohoto obecního úřadu, popř. starosta v obci, kde není funkce tajemníka zřízena, ostatní práva a povinnosti zaměstnavatele vykonává vůči tomuto zaměstnanci společenství obcí. Povinnosti stanovené zákonem č. 312/2002 Sb. vedoucímu úřadu bude plnit příslušný orgán společenství obcí. V rámci přidělení k výkonu správních činností u konkrétní obce bude práci přidělovat a její výkon řídit vedoucí úřadu obce, ke které je „létající úředník“ přidělen, resp. konkrétní vedoucí úředník dané obce. Odměnu za práci stanoví a vyplácí „létajícímu úředníkovi“ zaměstnavatel, tzn. společenství obcí.

Přínosy:

V případě společenství obcí se bude jednat o zcela dobrovolnou spolupráci, tedy každá obec si bude moci vyhodnotit, zda je pro ni výhodnější zajišťování správních činností vlastními silami

nebo využití pomoci společenství obcí. Finanční podpora společenství obcí ze strany státu se nepředpokládá (společenství bude financováno z členských příspěvků a výnosů z činnosti společenství). S ohledem na vyšší zastoupení obcí ve společenství by měla být spolupráce z hlediska sdílení nákladů efektivnější. Sdílení personálních a administrativních kapacit v rámci společenství by mělo přispět k zajištění kvalitního a efektivního výkonu veřejné správy v území. Jelikož je společenství svazkem obcí svého druhu, jsou náklady související s činností tohoto svazku velmi podobné až identické. Zákonem není upraveno, kdo a jakým způsobem stanoví rozsah a obsah výkonu správních činností prostřednictvím zaměstnance společenství obcí – „létačícího úředníka“. Předpokládá se, že tuto věc rámcově upraví stanovy společenství obcí (výkon jakých agend prostřednictvím „létačícího úředníka“ vůbec společenství nabízí, jakým způsobem dochází k dohodě o rozsahu a obsahu „čerpání“). Stanovy především vymezí vztah obce a společenství obcí, konkrétní obsah „čerpání služeb“ (výkonu správních činností prostřednictvím „létačícího úředníka“) pak bude zpravidla upraven dohodou mezi obcí a společenstvím obcí (např. druh správní činnosti, kterou bude obec prostřednictvím „létačícího úředníka“ zajišťovat, rozsah výkonu správní činnosti, úhrada za „čerpání služeb“, stanovení konkrétního zaměstnance společenství obcí, který bude k výkonu správních činností u obce přidělen).

Údaj o postavení společenství obcí bude uváděn ve stávajícím rejstříku DSO vedeném krajskými úřady. Svazek obcí nabývá postavení společenství obcí dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského úřadu o zápisu postavení společenství obcí do rejstříku svazků. Krajský úřad zapíše skutečnost podle věty první, jsou-li splněny podmínky stanovené pro vznik společenství. Stejnopis rozhodnutí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra. S ohledem na množství svazků obcí, podmínky vzniku společenství obcí a množství předvídaných správních úkonů tak nedojde k zatížení činnosti krajských úřadů.

Společenství obcí ve smyslu této preferované varianty zajišťuje strategický rozvoj území v rámci funkčního mikroregionu vymezeného hranicemi správního obvodu ORP a disponuje dostatečnou administrativní kapacitou, která je schopna profesionálně plnit úkoly spojené s rozvojem území a zajišťovat odbornou podporu činnosti členských obcí.

S ohledem na územní struktury, ve kterých funguje veřejná správa, se společenství stává partnerem pro stát a kraje při realizaci úkolů, vyžadujících dosažení souhlasu obcí daného území. To umožňuje sladění politik obcí kraje a státu a vytváření synergických efektů. Předpokládá se větší účelnost politik a posílení alokační efektivity investiční politiky.

Vzájemná diskuse umožní nastavení účelné spolupráce zvláště v oblasti školství, odpadového hospodářství, územního rozvoje, potenciálně i ve sféře sociální a zdravotní péče, dopravní obslužnosti a v dalších sférách. Jedná se o mechanismus víceúrovňové koordinace jednotlivých stupňů veřejné správy, samosprávy a státní správy (multilevel governance). Zavedení měkkého nástroje koordinace reaguje rovněž na doporučení mezinárodních organizací, zvláště pak OECD, EU či Rady Evropy. Ministerstvo vnitra je ochotno řešit případný nesoulad mezi funkčním mikroregionem a správním regionem ORP změnou správních hranic.

Navrhovaná právní úprava je podporována SMO ČR, jakož i Sdružením místních samospráv ČR. SMO ČR dlouhodobě podporuje myšlenku meziobecní spolupráce prostřednictvím dobrovolných svazků obcí (DSO) a jejího formování a zefektivnění v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností. Lze také zmínit již ukončený projekt, který zaznamenal pozitivní ohlas mezi participujícími obcemi a který vycházel z obdobné filozofie jako společenství obcí a proběhl pod záštitou Svazu měst a obcí ČR (SMO ČR) s finanční podporou Evropské unie

„Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce“, který byl zaměřen na podporu vytváření a fungování Center společných služeb obcí (CSS)⁷. V rámci těchto CSS byly poskytovány služby v oblasti veřejné správy s důrazem na samosprávné kompetence, ale i v přenesené působnosti s cílem zajistit efektivnější poskytování veřejných služeb občanům. Tato varianta je podporována i Asociací dobrovolných svazků obcí ČR.

Rizika:

Nedostatečné metodické vedení ze strany Ministerstva vnitra a Ministerstva pro místní rozvoj, nedostatečná motivace ze strany státu.

Ad 2.2 Distanční účast na jednání

Varianta 1: Nulová varianta (zachování stávajícího stavu)

V případě nulové varianty je sice distanční účast členů zastupitelstva či rady na jednáních těchto orgánů možná, jelikož ji zákon nevylučuje, nicméně při neexistenci jednoznačného právního rámce bude v této oblasti přetrvávat nejistota ohledně použití tohoto institutu v praxi.

Přínosy: nelze stanovit

Rizika: chybějící právní rámec a z toho plynoucí právní nejistota ohledně fungování institutu distanční účasti

Varianta 2: Stanovení distanční účasti jen pro určité specifické situace

Ministerstvo vnitra návrh záměrně koncipovalo široce tak, aby o distanční účasti mohly rozhodnout obce a kraje podle svých konkrétních potřeb a možností.

Přínosy: právní jistota ohledně užívání tohoto institutu

Rizika: nemožnost širšího využití institutu; omezení možnosti uplatnění distančního jednání zastupitelstev pouze na krizové a obdobné stavy by bylo výrazným zúžením oproti stávající situaci, kdy distanční jednání není výslovně upraveno, ale je používáno, přičemž nyní předložené znění též vychází z původního návrhu obsaženého ve sněmovním tisku č. 1113 z minulého volebního období.

Varianta 3: Povinná distanční účast doplněná o povinnost obce zabezpečit tuto distanční účast

Byla zvažována též možnost povinné distanční účasti, doplněná o povinnost obce zabezpečit tuto distanční účast (např. poskytnutím technických prostředků apod.).

Přínosy: přínosy pro územní samosprávný celek ani veřejnost nelze stanovit

Riziko: Tato varianta však byla vyhodnocena jako potencionálně nadbytečně zatěžující veřejné rozpočty.

Varianta 4: Zavedení možnosti distanční účasti, se kterou se počítá obecně, je v plném rozsahu ponecháno na uvážení a rozhodnutí dotčených obecních orgánů, přičemž je podmíněno zakotvením této možnosti předem v jednacím řádu takového orgánu

⁷ <https://www.smocr.cz/cs/projekty/ukoncene-projekty/centra-spolecnych-sluzeb/informace-o-projektu>

Předkladatel proto preferuje variantu zakotvení právního rámce pro obecnou možnost (nikoliv vázanou toliko na specifické situace) distanční účasti členů zastupitelstva a rady, případně dalších osob, na jednání těchto orgánů obecní a krajské samosprávy (nikoli tedy výborů zastupitelstev či rady, které nedisponují rozhodovací pravomocí v samostatné působnosti) a je tudíž ponecháno na samotných těchto orgánech, popř. orgánech obce, které je zřizují, zda svá jednání povedou s distanční účastí. Návrh možnost využití distanční účasti podmiňuje tím, že ji připouští jednací řád příslušného orgánu. S touto možností se počítá obecně, a to v závislosti na uvážení každé obce, zejména na technických možnostech dané obce i členů zastupitelstva či rady. Úprava distanční účasti na jednání zastupitelstva, resp. to, že zastupitel má vždy právo účastnit se zasedání zastupitelstva obce osobně (tj. není povinen k distanční účasti), pak vylučuje možnost, aby jednání bylo konáno výlučně distančně. Ani veřejnost nemá povinnost distanční účasti využít, a to s ohledem na možnost uplatňování práva podle § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích, tedy práva vyjádřit na jednání zastupitelstva stanovisko k projednávaným věcem (týká se občanů obce, vlastníků nemovitosti na území obce a některých státních příslušníků cizích států; srov. § 16 a 17 zákona o obcích), resp. s ohledem na obdobná oprávnění zakotvená v zákoně o krajích a zákoně o hlavním městě Praze. Vždy bude třeba, aby bylo jednání svoláno do určitého místa, z něhož bude „vedeno“. O možnosti distanční účasti a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, musí být veřejnost informována prostřednictvím informace o konání zasedání. Zastupitelé i veřejnost se pak budou moci rozhodnout (za podmínek stanovených jednacím řádem), zda využijí distanční účasti, nebo zda se dostaví osobně na jednání.

Přínosy:

- jasný právní rámce odstraňující právní nejistotu v této oblasti
- zavedení distanční účasti je možností, nikoliv povinností
- o distanční účasti musí být rozhodnuto předem (jasná pravidla pro členy orgánu i veřejnost), nadto o možnosti účastnit se jednání zastupitelstva obce distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje obecní úřad v informaci o konání zasedání- možnost územního samosprávného celku přizpůsobit si pravidla své individuální situaci a potřebám, zvážit případnou administrativní zátěž

Rizika:

- v zásadě eliminována právě tím, že možnost distanční účasti musí být stanovena předem v jednacím řádu daného orgánu a člen zastupitelstva i veřejnost mají právo účastnit se zasedání zastupitelstva osobně; podobně není distanční účast nároková

Ad 2.3 Odměňování

Varianta 0 - nulová varianta (zachování stávajícího stavu)

Zákon by pravidelnou valorizací odměn členů zastupitelstev nezaručoval, nadále by byla **ošetřena usnesením vlády**, které by ministru vnitra ukládalo pravidelně (každoročně) předkládat vládě legislativní návrh na zvýšení odměn členům zastupitelstev k 1. lednu následujícího kalendářního roku, pokud se statistický ukazatel průměrné nominální mzdy v národním hospodářství za rozhodné období zvýší (obdobně jako dosud usnesení vlády č. 627 z 11. září 2017).

Přínosy

- Možnost pružně reagovat na mimořádné situace a zohlednit aktuální zřetелеhodné aspekty.
- Možnost přizpůsobit zvolený postup aktuálním požadavkům ze strany územních samospráv a současně aktuálním politickým a ekonomickým cílům, každý návrh se zástupci územních samospráv (zejména se Svazem měst a obcí ČR, Sdružením místních samospráv ČR

a Asociací krajů ČR) v politické i věcné linii předem diskutovat. Možnost dojednat žádoucí a akceptovatelný konsensus.

- Možnost přijmout výsledně jednoduché a zejména vůči obcím vstřícné řešení.
- Přichází v úvahu realizovat navýšení odměn pro některé velikostní kategorie územních samosprávných celků a pro některé funkce členů zastupitelstev diferencovaně.
- Skutečný nárůst odměn členů zastupitelstev v jednotlivých letech by nebyl na určitou hodnotu průměrné mzdy v národním hospodářství automaticky navázán, mohl by nárůstu průměrné mzdy přesně odpovídat, ale také by mohl kolem něho kladnou či zápornou odchylkou oscilovat – tak jako dosud, v příznivých letech by mohl být nárůst odměn členů zastupitelstev i podstatně vyšší, v jiných naopak nižší či žádný s tím, že se pak skokově dorovná.

Rizika

- Není zaručena „automatická“ valorizace.

Varianta 1 – automatická valorizace odměn

Tato varianta předpokládá automatickou valorizaci výše odměn. Vychází z požadavku územních samospráv.

Výše odměn členů zastupitelstev v jednotlivých kalendářních letech by byla konstruována formou v zákoně obecně stanovené základny pro výpočet konkrétní výše odměn, a to s předpokladem její „automatické“ valorizace navázáním

- na každoročně zveřejňovaný **ukazatel „průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené za první pololetí předchozího kalendářního roku“** podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu k 1. říjnu předchozího kalendářního roku;
- a na „tabulku“ v zákoně stanovených koeficientů pro výpočet konkrétní nárokové výše odměn uvolněných členů zastupitelstev územních samosprávných celků a maximální možné výše odměn neuvolněných členů zastupitelstev územních samosprávných celků (dále též **„koeficienty určující výši odměn členů zastupitelstev“**) v členění dle jednotlivých funkcí v daných velikostních kategoriích územních samosprávných celků.

Tabulku konstantních koeficientů pro výpočet konkrétní nárokové výše odměn uvolněných členů zastupitelstev územních samosprávných celků a maximální možné výše odměn neuvolněných členů zastupitelstev územních samosprávných celků v členění dle jednotlivých funkcí v daných velikostních kategoriích obcí a krajů by stanovil **zákon**. Uvedenou základnu (výši průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu k 1. říjnu předchozího kalendářního roku) by zveřejňovalo Ministerstvo vnitra ve Sbírce zákonů.

Výše odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků by tedy už nadále nebyla vydávána formou právního předpisu (nařízením vlády s konkrétní tabulkou výše odměn v jeho příloze), vyplývala by přímo ze zákona a oproti dosavadnímu stavu by se de facto každoročně měnila – nejen v položkách nárokových odměn uvolněných členů, ale i v položkách maximální možné výše odměn neuvolněných členů zastupitelstev.

Každoročně by byl publikován ve Sbírce zákonů jen příslušný údaj o průměrné hrubé měsíční nominální mzdě na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství. Každý jednotlivý

územní samosprávný celek (obec, městská část, kraj), dle toho do které velikostní kategorie územních samosprávných celků aktuálně patří, by si sám, a to vynásobením „základny“ příslušnými koeficienty (např. pro stanovení nárokové výše odměny uvolněného starosty, uvolněného místostarosty a jiných, pro stanovení maximální možné výše odměny neuvolněného starosty, místostarosty, člena rady a jiných) počítal, jaká výše odměn uvolněným členům jeho zastupitelstva od 1. ledna příslušného kalendářního roku náleží a jakou maximální výši od 1. ledna příslušného kalendářního roku může poskytovat za výkon jednotlivých funkcí neuvolněným členům jeho zastupitelstva. Ministerstvo vnitra by vydávalo standardní „tabulku odměn za měsíc“ jen ve formě „metodiky“.

Zavedení „automatismu“ valorizace odměn bude znamenat, že odpadne de facto každoroční a průběžný proces hledání konsensu, zda, jakým procentem a od kdy odměny členům zastupitelstev navýšit. Každoroční výše (valorizace) odměn členů zastupitelstev bude „garantována“ zákonem. Případnou reakci na negativní vývoj veřejných rozpočtů by musel řešit zvláštní zákon, obdobně jako v případě zmrazení platů představitelům státní moci, poslancům a senátorům.

Přínosy

- Zavedení „automatismu“ a „garance“ valorizace nárokové výše odměn uvolněných a maximální možné výše odměn neuvolněných členů zastupitelstev všech územních samosprávných celků. Vláda ji už nebude schvalovat ani ovlivňovat.
- Eliminace v některých letech dlouhodobého a problematického hledání konsensu, zda, jakým procentem a od kdy odměny členům zastupitelstev navýšit.
- „Garance“ valorizace pro představitele územních samospráv.

Rizika

- Nemožnost reagovat na mimořádné situace typu covid-19, válka, zásadní výpadky veřejných rozpočtů. Případnou reakci na negativní vývoj veřejných rozpočtů by musel řešit zvláštní zákon, obdobně jako v případě zmrazení platů představitelům státní moci, poslancům a senátorům.
- „Zpožděná“ reakce na aktuální vývoj průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství – vzhledem k tomu, že oficiální statistický ukazatel průměrné měsíční mzdy za určité období je známý a zjistitelný až ex post – po jeho uplynutí, sebrání a zpracování statistických dat za toto období (kalendářní rok/pololetí) od jednotlivých respondentů. Například pro stanovení odměn na rok 2024 bude včas k dispozici jen údaj o výši „průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v národním hospodářství“ za předminulý kalendářní rok 2022 a údaj o výši „průměrné hrubé měsíční mzdy v národním hospodářství“ za 1. – 2. čtvrtletí roku 2023.
- „Nepřesnost“ ukazatele, neboť údaje jsou v průběhu času „korigovány“ a konečné výsledný ukazatel je znám až se zpožděním cca 2 let.
- Teoreticky nelze vyloučit snížení rozhodného ukazatele průměrné mzdy ve srovnání s předchozím stavem, a tedy ani následné snížení odměn členů zastupitelstev ve srovnání s předchozím rokem.
- Riziko, že automaticky navýšené odměny členů zastupitelstev mohou v případě některých (menších) obcí představovat přílišnou zátěž pro jejich rozpočty.
- Vyšší pracnost, zejména pro menší obce.

Varianta 2 – svěření rozhodování o výši odměn územním samosprávám

Řešení spočívá v **komplexním svěření rozhodování o odměnách členů zastupitelstev do působnosti územních samosprávných celků bez jakéhokoliv omezení**. O výši odměn by tak rozhodovaly obce a kraje samy. I toto řešení by vyžadovalo změnu stávajících zákonů.

Přínosy

- Autonomní rozhodování územních samospráv na základě jejich rozpočtových možností a se zohledněním funkcí, resp. úkolů jednotlivých členů zastupitelstev.

Rizika

- Nelze očekávat, že by toto řešení všem členům zastupitelstev pravidelnou valorizací odměn přineslo, rozhodnutí by bylo čistě na zastupitelstvech jednotlivých obcí a krajů.
- Odměňování osob činných ve veřejné správě, včetně členů zastupitelstev územních samosprávných celků, musí respektovat obecné principy práva EU, které se odměňováním zabývají (včetně související judikatury Soudního dvora EU), tj. obecný zákaz diskriminace v odměňování. Při absenci jednotné právní úpravy odměňování členů zastupitelstev by přitom neexistoval nástroj, jak toto zajistit.
- Politická citlivost schvalování odměn v jednotlivých zastupitelstvech a riziko možného finančního znevýhodnění některých zastupitelů.
- Pokud by se zastupitelstvo konkrétní obce na výši odměn pro své členy neshodlo, mohly by nastat situace, že i uvolnění členové zastupitelstva budou po určitou dobu zcela bez odměny.
- Možná rozpočtová neodpovědnost územních samospráv a výrazná alokace finančních zdrojů ve prospěch odměn členů zastupitelstev; možné excesy ve prospěch některých členů zastupitelstev. Nevratnost a dlouhodobé důsledky chybných (neobjektivních, subjektivně nastavených) rozhodnutí v neprospěch rozvoje některých obcí; možné riziko zadlužení obcí.

Pro Variantu 2 nelze jakékoliv finanční dopady predikovat. Vůbec nelze odhadnout, jakou výši odměn by jednotlivé územní samosprávné celky svým členům poskytovaly. Přístup jednotlivých územních samosprávných celků k odměňování svých členů bude zcela individuální, a tedy i značně diferencovaný. Pro tuto variantu nelze finanční dopady zpracovat, a to ani velmi hrubým odhadem. Dále se tedy předkládá bližší porovnání finančních dopadů jen **pro Variantu 0 a Variantu 1**.

Srovnání „Varianty 0“ a „Varianty 1“ z finančního hlediska

Úvodem nutno předeslat, že v **návruhu koeficientů**, na nichž je postavena **Varianta 1**, které determinují a současně i výrazně diferencují výši odměn za výkon jednotlivých funkcí, **není zabudován (skryt) žádný automatický nárůst odměn** členům zastupitelstev obcí, krajů či hlavního města Prahy oproti jejich výši k 1. lednu 2023 dle nařízení vlády č. 318/2017 Sb., a to jak v jejich horizontálním členění podle jednotlivých velikostních kategorií obcí a krajů, tak ve vertikálním členění dle náročnosti jednotlivých uvolněných a neuvolněných funkcí. Ve výsledku přebírá míru jejich dosavadní diferenciace.

Pro výši odměn členů zastupitelstev **k 1. lednu 2024** (předpokládaná účinnost návrhu zákona) má být rozhodující „průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku“, tj. za 1. pololetí roku 2023. Zvýší-li se uvedený statistický ukazatel průměrné mzdy za 1. pololetí

roku 2023⁸ oproti předchozímu roku o 5 % (odhadem na částku 40 982 Kč), vzrostou stávající tabulkové odměny (nárokové odměny uvolněných členů zastupitelstev a maximální odměny neuvolněných členů zastupitelstev) stanovené nařízením vlády č. 318/2017 Sb. taktéž **v průměru o 5 %**, resp. budou kolem této hodnoty (v důsledku zaokrouhlování) oscilovat.

Porovnání dosavadního způsobu zvyšování odměn (novelizací příslušného nařízení vlády, které znamenalo navýšení dosavadních tabulkových odměn členů zastupitelstev vládou stanoveným koeficientem) a nově navržené metody „automatické valorizace“ je demonstrováno v následujících tabulkách na příkladech dopadů jednotlivých metod do výše odměn vybraných uvolněných starostů, primátorů a hejtmanů, neboť výše odměn uvolněných starostů, primátorů a hejtmanů pak determinuje výši odměn v ostatních uvolněných, ale i v neuvolněných funkcích.

Tabulka č. 2

Srovnání dopadů jednotlivých variant na stávající výši odměn (vybrané příklady)

	Výše odměn v roce 2023 (v Kč)	Varianta 0			Varianta 1			
		Zvýšená odměna o 5 % (v Kč) dosavadním způsobem	Zvýšení v Kč	Zvýšení v %	Zákonný koeficient určující výši odměn	Výše odměny	Zvýšení v Kč	Zvýšení v %
Uvolněný starosta obce od 601 do 1 000 obyvatel	59 495	62 470	2 975	5,000	1,524	62 457	2 962	4,979
Uvolněný starosta města od 10 001 do 20 000 obyvatel	86 287	90 601	4 314	5,000	2,211	90 611	4 324	5,011
Primátor územně členěného statut. města (s výjimkou Brna a Ostravy)	111 051	116 604	5 553	5,000	2,845	116 594	5 543	4,991
Hejtman středně velkého kraje	146 491	153 816	7 325	5,000	3,753	153 805	7 314	4,993
Primátor hlavního města Prahy	155 943	163 740	7 797	4,999	3,995	163 723	7 780	4,989

⁸ Dle údajů zveřejněných ČSÚ k 20. 12. 2022 (39 030 Kč).

Taktéž **z dlouhodobějšího hlediska**, pokud jde o skutečnou výši odměn dotčených členů zastupitelstev, neprokazuje porovnání dosavadního systému s nově navrženým zásadní rozdíly – s výjimkou toho, že dosud navýšení odměn podmiňovalo rozhodnutí vlády, nově by mělo vyplývat přímo ze zákona. Porovnání obou systémů vyplývá z následujících tabulek s demonstrací na příkladech dosavadní skutečné výše odměn a předpokládané nové výše odměn uvolněných starostů, primátorů a hejtmanů. Od výše jejich odměn se pak parametricky (dosud systémem interních koeficientů menších než 1, v případě automatické valorizace systémem zákonem stanovených koeficientů) odvíjí výše odměn za výkon dalších uvolněných funkcí (místostarostů, náměstků primátora, náměstků hejtmana, radních) i maximální výše odměn za výkon jednotlivých neuvolněných funkcí.

Tabulka č. 3

Prezentace dosavadního systému (Varianty 0) na vybraných příkladech

	Dosavadní úprava					
	Stanovená výše odměny uvolněného starosty, primátora, hejtmana v letech					
	2018	2019	2020-2022	2023	Absolutní nárůst odměny v Kč v letech 2019–2023 (ve srovnání s rokem 2018)	Nárůst odměn za 5 let v %
Uvolněný starosta obce od 601 do 1000 obyvatel	45 952	49 169	54 086	59 495	13 543	29,5
Uvolněný starosta města od 10 001 do 20 000 obyvatel	66 647	71 312	78 443	86 287	19 640	29,5
Primátor územně členěného statutárního města (bez Brna a Ostravy)	85 773	91 777	100 955	111 051	25 278	29,5
Hejtman středně velkého kraje	113 147	121 067	133 174	146 491	33 344	29,5
Primátor hlavního města Prahy	120 447	128 878	141 766	155 943	35 496	29,5

Poznámka: Dle údajů Českého statistického úřadu průměrná měsíční mzda v národním hospodářství v období 2017-2021, ve srovnání s rokem 2016, vzrostla z částky 27 764 Kč na 37 903 Kč, tj. o 36,5 %.

Tabulka č. 4

Prezentace dopadů předpokládané „automatické valorizace“ (Varianty 1) na výši individuálních měsíčních odměn za výkon funkce

	Stanovená výše odměny na r. 2023 (dle dosavadní úpravy)	Předpokládaná automatická valorizace (Varianta 1)					
		Předpokládaná výše stanoveného koeficientu	Odhad výše odměny za měsíc			Absolutní nárůst odměn za 5 let v Kč	Nárůst odměn za 5 let v %
			2024	2026	2028		
<i>Odhad rozhodné průměrné mzdy v Kč *)</i>	x	x	40 982	45 183	49 814	x	x
Uvolněný starosta obce od 601 do 1000 obyvatel	59 495	1,524	62 457	68 859	75 917	16 422	27,6
Uvolněný starosta města od 10 001 do 20 000 obyvatel	86 287	2,211	90 611	99 900	110 139	23 852	27,6
Primátor územně členěného statutárního města (bez Brna a Ostravy)	111 051	2,845	116 594	128 546	141 721	30 670	27,6
Hejtman středně velkého kraje	146 491	3,753	153 805	169 572	186 963	40 472	27,6
Primátor hlavního města Prahy	155 943	3,995	163 723	180 506	199 007	43 064	27,6

Poznámka: Odhad rozhodné průměrné mzdy – modelová situace pravidelného meziročního nárůstu „hrubé měsíční mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku“ o 5 %.

Z hlediska dopadů na individuální výši odměn uvolněných členů zastupitelstva za výkon jednotlivých funkcí, resp. maximální možné výše odměn neuvolněných členů zastupitelstva lze považovat **obě metody za srovnatelné**.

Současně je však z uvedených příkladů zřejmý poměrně **prudký postupný nárůst** odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků v absolutních částkách, zejména u nejvyšších funkcí, a to v případě automatické valorizace už **bez možnosti jejich progresi** jakkoliv (bez změny zákona) ovlivnit či žádoucím směrem usměrnit.

Odhad progresu individuálních ročních příjmů z výkonu funkce v případě automatické valorizace

	Předpoklad roční výše odměn v tis. Kč			Možný roční příjem včetně mimořádných odměn v tis. Kč		
	2024	2026	2028	2024	2026	2028
Uvolněný starosta obce od 601 do 1 000 obyvatel	749	826	911	874	964	1 063
Uvolněný starosta města od 10 001 do 20 000 obyvatel	1 087	1 199	1 322	1 269	1 399	1 542
Primátor územně členěného statutárního města (bez Brna a Ostravy)	1 400	1 543	1 701	1 632	1 800	1 984
Hejtman středně velkého kraje	1 846	2 035	2 244	2 153	2 374	2 617
Primátor hlavního města Prahy	1 965	2 166	2 388	2 292	2 527	2 786

Poznámka: Pokud jde o dopady do rozpočtů jednotlivých územních samosprávných celků, je nutné roční výdaje na odměny ještě povýšit o zákonné pojistné⁹, které územní samosprávný celek za zastupitele odvádí, dle stávající úpravy celkem ve výši 33,8 % (24,8+9) z tzv. vyměřovacího základu.

Dle dlouhodobě zastávaných připomínek Úřadu vlády ČR (odboru kompatibility) k legislativním návrhům předkladatele, které se týkají odměňování členů zastupitelstev územních samosprávných celků, *Listina základních práv EU zakazuje v čl. 21 diskriminaci jako celek. Dále podle judikatury Soudního dvora EU musí být odměňování ve veřejném sektoru prováděno nediskriminačním způsobem podle tzv. principu jednoho zdroje tak, aby bylo zajištěno rovné zacházení v odměňování za stejnou práci a práci stejné hodnoty, a to v rámci všech subjektů odměňovaných z jednoho zdroje – státního rozpočtu¹⁰. Ačkoliv náhrady za odměny zastupitelů jdou na vrub rozpočtů územních samosprávných celků, tyto rozpočty jsou součástí komplexního systému veřejných financí, a proto je nutno z pohledu uvedené judikatury posuzovat veřejnou správu a odměňování v ní jako celek.*

Členové zastupitelstev územních samosprávných celků jsou v postavení fyzických osob vykonávajících „veřejnou funkci“, což je postavení zcela odlišné od postavení zaměstnanců, resp. státních zaměstnanců ve veřejných službách a správě vykonávajících zde „závislou činnost“, stejně jako poslanci a senátoři (dále jen „poslanec“) Parlamentu ČR, i když **členové zastupitelstev územních samosprávných celků vykonávají veřejnou funkci**, do níž byli zvoleni, **na místní, regionální či krajské úrovni**, zatímco poslanci Parlamentu ČR coby politici a zvolení členové zákonodárného sboru ČR na celostátní úrovni.

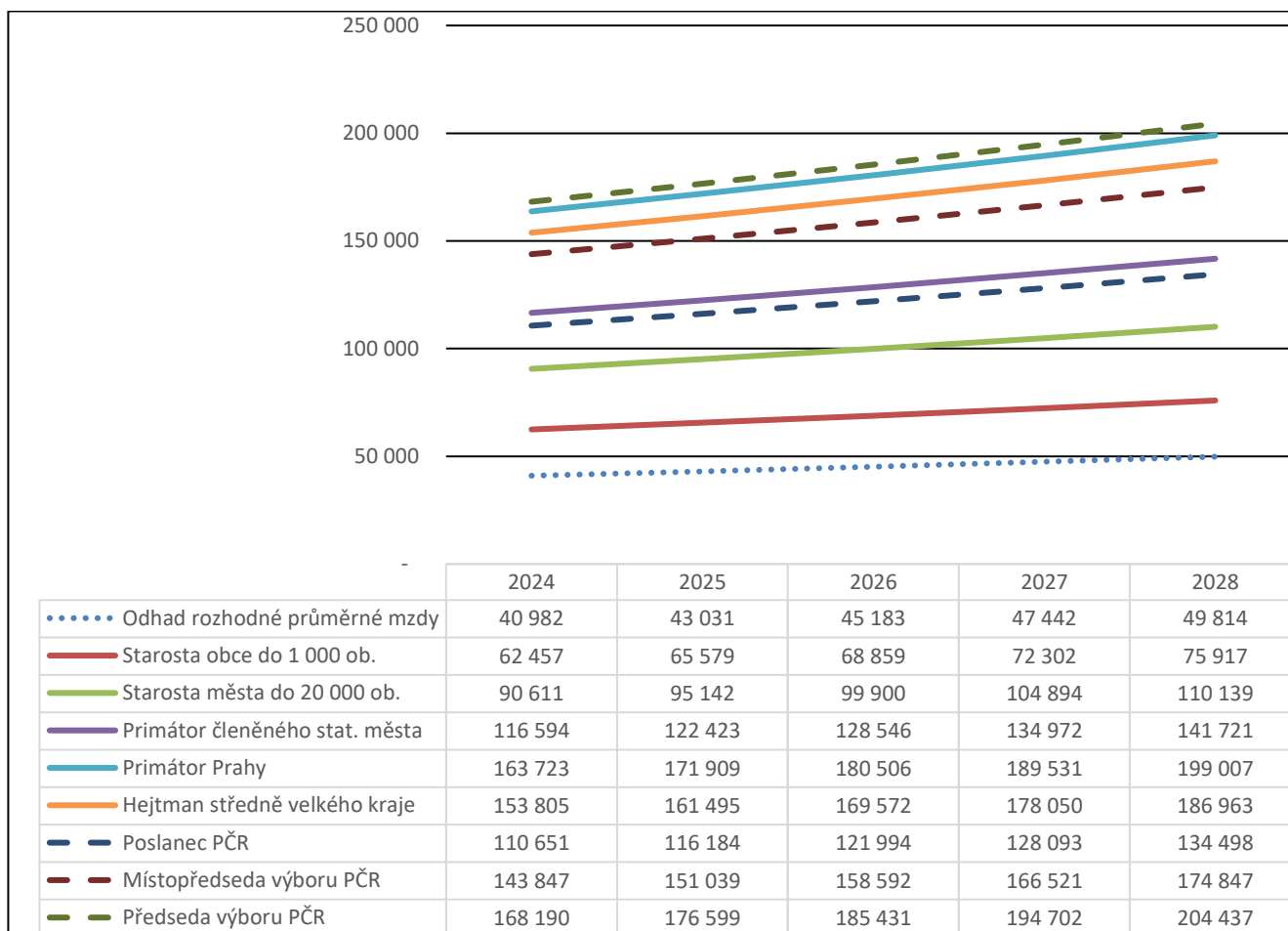
⁹ Viz zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ Viz rozsudky C-320/00 ve věci *Lawrence* a C-256/01 ve věci *Allonby*.

Byť jde v souhrnu o velkou skupinu „osob činných ve veřejném sektoru“ a jejich odměňování z veřejných zdrojů (tzv. na principu jednoho zdroje), přesto je nutné vzít v úvahu, že jde o skupinu velice různorodou. „Členové zastupitelstev“, „zaměstnanci ve veřejné (státní) správě“, ale taktéž „poslanci Parlamentu ČR“ představují zcela odlišné skupiny osob, jejichž činnost ve veřejné správě je **nesrovnatelná** z hlediska právního postavení, obsahu, územního dosahu, náročnosti a odpovědnosti vykonávaných činností. Proto jsou honorovány na základě zcela různých systémů odměňování, přičemž každý z nich má své zákonitosti a v posledních letech jen do určité míry koordinovaný vývoj. Nepovažujeme za zcela nezbytné vázat navýšení odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků, které bude hrazeno výlučně jen z územních rozpočtů, na vývoj platů zaměstnanců ve státní správě, který bude přímou výdajovou položkou státního rozpočtu. Ovšem určité srovnání odměn členů zastupitelstev (za výkon funkce v místní, regionální, nejvýše krajské úrovni) s platy poslanců, resp. senátorů a tzv. představitelů státní moci (kteří vykonávají funkci na celostátní úrovni) je nutné. Sami zástupci členů zastupitelstev se s poslanci srovnávají a **narovnání valorizace odměn členů zastupitelstev na systém valorizace platu poslanců se dožadují.**

Zavedením nového principu automatické valorizace odměn členů zastupitelstev se výše ročních odměn členů zastupitelstev územních samosprávných celků v nejvyšších funkcích (tj. ve funkcích hejtmanů, jejich náměstků, primátora hlavního města Prahy a jeho náměstků, jakož i primátorů statutárních měst a jejich náměstků) platu poslanců (postupem času stále více) výrazně přiblíží, **v některých případech plat poslanců převyší.** Uvedené dokumentují následující grafy.

Prezentace odhadu vývoje měsíčních odměn členů zastupitelstev (bez vlivu mimořádných odměn) v porovnání s platem poslanců v Kč

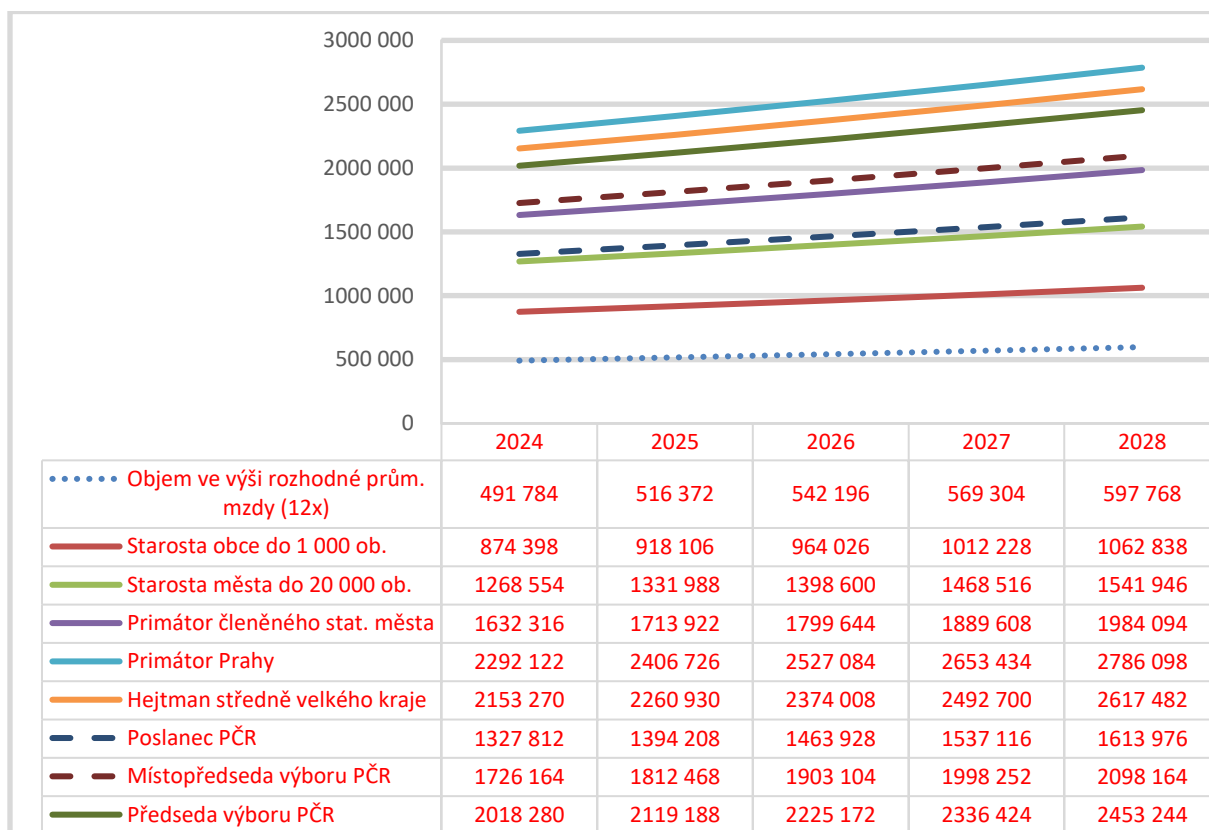

Poznámka: Modelová situace s předpokladem každoročního růstu průměrné mzdy o 5 %. Výše platu poslanců (v zájmu srovnatelnosti) je konstruována na modelový případ, že by platová základna pro stanovení jejich platů na příslušný kalendářní rok vycházela ze stejné výše průměrné mzdy jako odměny členů zastupitelstev.

Na rozdíl od připravované právní úpravy pro členy zastupitelstev, v případě poslanců¹¹ „platová základna činí od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku 2,5násobek a pro soudce 3násobek průměrné hrubé měsíční nominální mzdy na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok“ (ta je obvykle nižší, než průměrná mzda za 1. pololetí minulého kalendářního roku).

¹¹ Viz § 3 odst. 3 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů; dále v § 8 citovaného zákona je stanoveno, jak se z platové základny, v závislosti na zastávané funkci, určuje plat poslance.

Odhad ročních odměn členů zastupitelstev (včetně dvojnásobku mimořádných odměn) v porovnání s platem poslanců v Kč

Poznámka: Systém odměňování poslanců „mimořádné odměny“ nezná, poslancům poskytované „náhrady“ dle zákona (§ 12) nemají charakter platu.

Údaje zobrazené ve shora uvedeném grafu evokují **riziko**, a to ve spojení s tím, že počet uvolněných členů v jednotlivých zastupitelstvech obcí, měst a krajů není nijak limitován (stanovit počet a výčet funkcí, pro které budou členové zastupitelstva v daném územním celku uvolněni, je vyhrazeno zastupitelstvu), že **v některých územních samosprávných celcích půjde na odměny členů zastupitelstva až značný objem jejich finančních zdrojů**. Současně není žádoucí, byť jde o rozhodování v samostatné působnosti, aby tyto finanční zdroje byly odčerpávány na úkor „veřejných zájmů“.

Soustavné a podstatné zvyšování odměn členům zastupitelstev může mít paradoxně i negativní vliv na kvalitu zastupitelské samosprávy některých územních samosprávných celků – eventuálním nárůstem zájemců (pokud by se připustil) o místně nadprůměrně placené funkce, nikoliv o vlastní kvalitu samosprávy.

Individuální dopady automatické valorizace do rozpočtů jednotlivých územních samosprávných celků

Obě posuzované varianty (0 – ponechání dosavadního stavu, aby o navýšení odměn rozhodovala vláda, 1 – automatická valorizace), pokud k navýšení odměn pro konkrétní kalendářní rok dojde, **jsou z hlediska individuálních dopadů do rozpočtů jednotlivých**

územních samosprávných rovnocenné. Jen v případě varianty 1 nelze vývoj ovlivnit jinak než zákonem.

Lze očekávat, že finanční dopady automatické valorizace do rozpočtů jednotlivých územních samosprávných celků budou **značně diferencované**, neboť zastupitelstvům jednotlivých územních samosprávných celků je mimo jiné vyhrazeno – určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni, zřizovat radu, stanovit počet členů rady, zřizovat a rušit výbory, stanovit počet jejich členů, stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva, rozhodovat o mimořádných odměnách pro členy zastupitelstva atd. **Finanční výdaje, které se v jednotlivých územních samosprávných celcích pojí s odměňováním jeho členů, nejsou primárně determinovány nastavením výše odměn členů zastupitelstev právě platnou právní úpravou, ale v daleko větším rozsahu konkrétními „politickými“ rozhodnutími zastupitelstva toho kterého územního samosprávného celku, nejvíce pak tím, kolik uvolněných funkcí daný územní samosprávný celek zřídil.** Každá uvolněná funkce je „výrazně dražší“, a to nejen pokud jde o výši odměny, která je v případě uvolněných nároková v zákonem stanovené výši, ale také pokud jde o územním samosprávným celkem placené pojistné. Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti dle zvláštního zákona, aktuálně ve výši 24,8 % z vyměřovacího základu, tj. poskytnutých odměn, platí územní samosprávný celek jen za uvolněné členy. Za všechny členy zastupitelstva (včetně neuvolněných) územní samosprávný celek platí jen „zdravotní pojištění“ (nyní 9 % z vyměřovacího základu).

Nahodilým šetřením¹² v rámci vybraného vzorku bylo zjištěno, že počet uvolněných členů zastupitelstev v jednotlivých velikostních kategoriích obcí se pohybuje v následujících rozpětích:

Tabulka č. 6

Počet uvolněných členů zastupitelstva ve vybraných velikostních kategoriích obcí

Velikost obce – počet obyvatel	Počet uvolněných	Průměr	Velikost obce – počet obyvatel	Počet uvolněných	Průměr
do 300	0 až 1	0,3	od 3 001 do 10 000	od 1 do 3	1,8
od 301 do 600	0 až 1	0,7	od 10 001 do 20 000	od 1 do 3	1,9
od 601 do 1 000	1 až 2	1,1	od 20 001 do 50 000	od 3 do 5	3,5
od 1 001 do 3 000	1 až 2	1,2	nad 50 000 do 200 000	od 3 do 12	6,3
Brno (cca 380 000)	14	x	Ostrava (cca 280 000)	8	x

Poznámka: Výrazně diferencovaný počet uvolněných členů zastupitelstva je zřízen v jednotlivých městských částech hlavního města Prahy (viz zápisy z ustavujících zasedání zveřejněné na internetových stránkách příslušných městských částí), například Městská část Praha 5 (cca 83 000 obyvatel) zřídila **16** uvolněných funkcí (39 % ze všech 41 členů zastupitelstva), zatímco jiné městské části s počtem obyvatel nad 100 000 „jen“ **8 či 9** uvolněných.

Shledáváme jako důvodné, že se v některých územních samosprávných celcích stejného typu (velikosti) počet uvolněných členů zastupitelstva více či méně liší, např. v menších obcích v závislosti na možnostech obecního rozpočtu, zda starosta vykonává úřad obce v zásadě sám (s neuvolněným místostarostou a minimálním počtem úředníků), v závislosti na spravovaném

¹² Zdroj: Vybrané zápisy z ustavujících zasedání zastupitelstev obcí a měst po volbách v září 2022, zveřejněné na internetových stránkách jednotlivých obcí a měst.

majetku obce, míře rozvoje obce formou investic atd. Shora uvedené údaje (spolu s ne výjimečnou praxí, že se počet uvolněných členů zastupitelstva po volbách předem „dohaduje“, někdy až vymáhá) však svědčí také o tom, že **v některých územních samosprávných celcích počet uvolněných členů nemusí odpovídat objektivní potřebě jejich samosprávy, ale může být nadsazený.** Míra nadsazení počtu uvolněných členů oproti objektivní potřebě pak obvykle představuje výdaj z územního rozpočtu („politickou daň“) za uzavření dané koalice a aktuálně zvolené vedení.

Značně diferencovaný dopad eventuálního zvýšení odměn členům zastupitelstev v závislosti na počtu uvolněných členů zastupitelstva lze demonstrovat na následujících příkladech:

Tabulka č. 7

Odhad zvýšených výdajů na odměny členů zastupitelstva územního samosprávného celku v závislosti na počtu uvolněných členů v případě zvýšení odměn o 10 %

Velikost obce (města, městské části) či kraje	Počet uvolněných členů	Odhad ročních výdajů na měsíční odměny v roce 2023	Odhad roční výše odměn po zvýšení odměn o 10 %	Zvýšení výdajů na odměny	Zvýšení výdajů na odměny včetně zákonných plateb pojistného
		v tis. Kč			
Obec do 1 000 obyvatel	1	713,9	785,3	71,4	95,5
	2	1 342,2	1 476,4	134,2	179,6
Město do 10 000 obyvatel	1	955,5	1 051,0	95,5	127,8
	3	2 637,2	2 900,9	263,7	352,8
Město nad 50 000 (do 100 000) obyvatel	3	3 388,5	3 727,4	338,9	453,4
	8	8 201,0	9 021,1	820,1	1 097,3
	16	16 401,6	18 041,8	1 640,2	2 194,6
Středně velký kraj	10	14 766,3	16 243,0	1 476,7	1 975,8
Hlavní město Praha	20	31 438,0	34 581,8	3 143,8	4 206,4

V rámci rozpočtu každého územního samosprávného celku je nutné počítat i s odměnami neuvolněných členů, avšak **odhad objemu průměrných výdajů jednotlivých obcí či krajů na odměny jejich neuvolněných členů nelze provést ani odhadem, stejně tak nelze odhadnout, jak se v rozpočtu jednotlivých územních samosprávných celků promítne tabulkové zvýšení maximálních odměn, které mohou mít.** Současně taktéž za neuvolněné členy bude dopad do jednotlivých územních rozpočtů značně diferencovaný, a to v důsledku odlišných politických rozhodnutí jednotlivých zastupitelstev, které výdaje jednotlivých územních samosprávných celků na odměny neuvolněných členů determinují (celkovým počtem neuvolněných členů daného zastupitelstva, zřízením rady obce a počtem jejich neuvolněných členů, počtem zřízených výborů zastupitelstva a komisí rady, zda zastupitelstvo stanoví jejich odměny na úrovni maxima nebo ve středu možného rozpětí, zda se odměny za výkon více funkcí kumulují atd.). Avšak **odměny neuvolněných členů jsou nenárokové, nezvyšují se automaticky, jen z rozhodnutí příslušného zastupitelstva.**

Ad 2.4 Zvýšení finančních limitů pro majetkoprávní úkony

Varianta 1: Nulová varianta (zachování stávajícího stavu)

Přínosy: nelze stanovit

Rizika: V případě *nulové varianty* nebude reflektováno zvyšování cen v ekonomice, k němuž došlo od r. 2000 (schválení zákona o obcích; od té doby nebyly limity předmětem novelizace). Stávající finanční limity jsou příliš nízké a zatěžují zastupitelstvo schvalováním z hlediska ekonomického dopadu méně závažných (ve světle současné ekonomické situace) právních jednání; vytrácí se cíl zákonodárce sledovaný vyhrazením významných majetkoprávních jednání nejvyššímu orgánu obce. Vyhrazení rozhodovací pravomoci zastupitelstvu v případě majetkoprávních úkonů, které mají závažný dopad do majetkové sféry obce, je namístě, ovšem s ohledem na vývoj cen od roku 2000 je třeba tuto hranici aktualizovat, tj. navýšit.

Varianta 2: Zvýšení limitů pro vyhrazenou pravomoc zastupitelstva obce na pětinasobek

Varianta 3: Zvýšení limitů pro vyhrazenou pravomoc zastupitelstva obce na 3,75násobek

Přínosy variant 2 a 3: zákonem vyhrazená pravomoc zastupitelstva bude odpovídat ekonomické realitě a cíli, aby zastupitelstvo rozhodovalo jen o zásadních majetkoprávních záležitostech; umožní se také operativnější rozhodování v mimořádných situacích (např. rychlé poskytnutí daru či finanční pomoci v nižší výši); stanovení hranice zákonem znamená předvídatelnost, a tudíž právní jistotu třetích stran vstupujících do právních vztahů s územními samosprávnými celky

Rizika: nejsou – hranice nastavena po dohodě se zástupci místních samospráv tak, aby nenarušila vzájemnou vyváženost dělby pravomocí mezi radu a zastupitelstvo

Varianta 4: Nastavení hranice mezi rozhodováním zastupitelstva a rady v oblasti majetkoprávních úkonů nikoliv zákonem, ale rozhodnutím zastupitelstva

Další možnou variantou, která byla diskutována na úrovni SMO ČR, je nastavení hranice mezi rozhodováním zastupitelstva a rady v oblasti majetkoprávních úkonů nikoliv zákonem, ale rozhodnutím zastupitelstva. S tím, že zastupitelstvo by rozhodlo, obdobně jako u rozpočtových opatření, do jaké výše radě/starostovi rozhodování o majetkoprávních úkonech svěří.

Přínosy: v zásadě ne obecně, nýbrž jen ve vztahu k samosprávám (ponechání „volného prostoru“)

Rizika: Určení limitů samotným zastupitelstvem by zvýšilo právní nejistotu třetích stran.

4. Stanovení pořadí variant

4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Ve vztahu k posílení spolupráce obcí (viz kapitola 2.1) je namístě volit variantu č. 4: zakotvení možnosti spolupráce obcí dobrovolnými svazky obcí, které budou splňovat speciální kritéria (návrh zákona je nazývá společenství obcí). Jedná se o tedy o řešení na půdorysu existujícího právního institutu (dobrovolného svazku obcí) tak, aby spolupráce obcí probíhala v rámci správního obvodu ORP.

Ve vztahu k distanční účasti na jednání orgánů právům člena zastupitelstva obce (viz kapitola 2.2) byla zvolena varianta č. 4, tj. zavedení možnosti distanční účasti je v plném rozsahu ponecháno na uvážení a rozhodnutí dotčených obecních orgánů (nemusí vůbec zavést, mohou si upravit pravidla dle své individuální situace, potřeb), přičemž je podmíněno zakotvením této možnosti v jednacím řádu takového orgánu.

Ve vztahu k odměňování členů zastupitelstva byla zvolena varianta 1, tedy automatická valorizace odměn bez nutnosti zásahů vlády. Takové řešení je současně zákonnou garancí valorizace pro představitele územních samospráv bez nutnosti průběžného hledání konsensu dotčených aktérů.

Co se týče zvýšení finančních limitů pro majetkoprávní úkony vyhrazené zastupitelstvu obce, byla zvolena varianta č. 2, tj. pro účely navýšení byl zvolen klíč 5násobku původní hodnoty. Tímto klíčem byly násobeny částky v zákoně o krajích a zákoně o hlavním městě Praze, jakož i v zákoně o obcích. Konsenzus stran potřeby navýšení těchto limitů vyplývá z předchozích jednání předkladatele se zástupci územních samospráv, v rámci mezirezortního připomínkového řízení bylo otázkou pouze to, o kolik má být limit navýšen, aby byla zachována rovnováha dělbý pravomocí mezi zastupitelstvem a radou. Zvolená varianta výsledky tohoto řízení reflektuje.

4.2 Zhodnocení dalších dopadů zvolených variant

Předkladatel závěrem konstatuje, že předkládaný návrh zákona nevyvolá žádné dopady v oblasti mezinárodní konkurenceschopnosti ČR, podnikatelského prostředí, životního prostředí, v sociální oblasti, v oblasti ochrany spotřebitele ani v oblasti výkonu státní statistické služby. Těchto oblastí se totiž navrhované změny vůbec nedotýkají. Předložený návrh rovněž nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace či principu rovnosti mužů a žen, neboť ty změny, které se dotýkají práv a povinností fyzických osob, jsou koncipovány zcela neutrálně.

Navrhované změny dotýkající se fungování územních samosprávných celků nejsou zásadní povahy a neznamenaají takový zásah do stávajícího fungování územní veřejné správy, který by ovlivnil plnění jejích funkcí v bezpečnostní oblasti. Proto ani nehrozí negativní dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

Podrobnější vyhodnocení korupčních rizik je provedeno v důvodové zprávě, na tomto místě lze konstatovat, že návrh novely zákona splňuje kritéria přiměřenosti, efektivity a jednoznačné odpovědnosti ve smyslu Metodiky CIA. Návrh nové právní úpravy jako celek se shoduje se známou dobrou praxí a navrhované postupy v ní obsažené se jeví přiměřené při srovnání s obdobnou legislativou.

Návrh novely zákonů o územních samosprávných celcích přináší oproti stávajícímu stavu minimální zvýšení korupčních rizik. Dochází jen k částečné změně ustanovení, která zakotvují procesní povinnosti týkající se rozhodování zastupitelstev územních samosprávných celků o mimořádných odměnách členům těchto zastupitelstev – v informaci o programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce již nebude nutné předem zveřejnit návrh na projednání mimořádné odměny jako samostatný bod, ale zůstává povinnost návrh jako samostatný bod projednat a především pak povinnost přiznání odměny v usnesení zastupitelstva obce odůvodnit. Přesto nadále v obecné poloze platí, že navržený program každého připravovaného zasedání zastupitelstva by měl být dostatečně informativní

a podrobný, aby se mohla veřejnost předem seznámit s otázkami, které budou na zasedání zastupitelstva projednávány.

Z aplikační praxe během účinnosti právní úpravy (od 1. 1. 2018) vyplynulo, že obce rozhodují o zcela zásadnějších záležitostech, kde není specifický proces vymezen. Jedná se zejména o možnost rozhodovat o přidělení dotací, darů, nakládání s majetkem, rozhodování o budoucím rozvoji obce apod. Rovněž rozhodnutí zastupitelstva o stanovení výše odměn neuvolněným členům zastupitelstev či rozhodování o jejich změně, stejně tak i rozhodování o změně charakteru funkce z neuvolněné na uvolněnou nepodléhá „přísnějšímu“ specifickému režimu při projednání. Také například odvolání starosty či rady obce takovému režimu nepodléhá. Všechny tyto záležitosti mohou znamenat významně zásadnější dopad do rozpočtu obce. Hledisko transparentnosti vůči veřejnosti je v uvedených případech minimálně srovnatelné. V těchto případech je možno také spatřovat určitou nedůvodnou disproporci oproti stávající úpravě. Vypuštění povinnosti předem zveřejnit bod na pozvánce z právní úpravy také neznamená, že by automaticky mělo docházet k nějakému „utajovanému“ projednávání takovýchto bodů. Nadále se tento bod bude projednávat na veřejném zasedání zastupitelstva obce a v zásadě by měl být, obdobně jako další body, o kterých zastupitelstvo dopředu ví, že budou projednávány, řádně zveřejněn na pozvánce na zasedání zastupitelstva. Občané obce mimoto budou mít možnost se před schválením tohoto bodu k poskytnutí mimořádných odměn vyjádřit.

5. Implementace doporučené varianty a její vynucování

Implementace předkládaného návrhu nevyžaduje vytvoření ani zásadní změny činnosti organizačních struktur. Respektování zákonné úpravy bude zajištěno podle povahy věci především prostředky kontroly nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků a dozoru nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření ÚSC v samostatné působnosti, které vykonává Ministerstvo vnitra. Navrhované změny se v převážné části vztahují k samostatné působnosti ÚSC (samosprávě) a usilují o optimální nastavení vzájemných vztahů orgánů obce při rozhodování s cílem dosáhnout flexibility/optimálního vyvážení v rámci rozhodování při současném respektování základních zásad činnosti ÚSC (informování veřejnosti, transparentnost hospodaření s majetkem ÚSC, ponechání zásadních rozhodnutí v kompetenci nejvyššího orgánu ÚSC) a o stanovení limitů a základních pravidel pro takové rozhodování či úpravy procesních lhůt (zákony dotčené těmito změnami, zákony o ÚSC, jsou normami organizačními, které primárně vymezují působnost jednotlivých orgánů obce a jejich vzájemný vztah).

V případě společenství obcí jde o meziobecní spolupráci na dobrovolné bázi, registrační povinnosti společenství se neliší od stávajících dobrovolných svazků. Pohybujeme se na úrovni převážně samostatné působnosti (do které stát zasahuje pouze v zákonem stanovených případech), nejedná se tedy o v pravém slova smyslu o činnosti, které budou regulované subjekty nuceny provádět v důsledku implementace a jejich vynucování.

Předkládaný návrh neobsahuje při respektování variant doporučených v tomto hodnocení řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Poradenství při implementaci navrhované právní úpravy bude zajišťováno zejména metodickou činností Ministerstva vnitra jakožto gestora zákonů o ÚSC v rámci zodpovídání dotazů ÚSC, jakož i metodickými materiály k jednotlivým oblastem. Se zpracováním metodického materiálu se počítá zejména ve vztahu k nově zaváděnému institutu společenství obcí (podrobnosti vztahů

společenství – členská obec, společenství-úředník, obec – létající úředník, případně vzorové stanovy společenství) a k postavení tzv. létajícího úředníka včetně případné koordinace postupu mezi jednotlivými tajemníky, pokud jde o vytěžování „létajících úředníků“. Ministerstvu vnitra budou zasílány stejnopisy rozhodnutí o přiznání postavení společenství, a to právě za účelem monitorování fungování institutu společenství v praxi. V rámci předkladatele funguje rovněž pracovní skupina pro meziobecní spolupráci sdružující zástupce dotčených ministerstev, samospráv i DSO.

Co se týče zajištění prostředků pro výkon činností dotčených návrhem, v případě společenství obcí se jedná o sdílení prostředků a kapacit jednotlivých obcí (sdílený odborný aparát a sdílení prostředků při plnění úkolů veřejných služeb ve prospěch občanů a strategický regionální rozvoj v území společenství majícího povahu mikroregionu), nikoliv přenášení činností na obce.

Důvodem vstupu do společenství obcí (jde o spolupráci na dobrovolné bázi) a využití jeho služeb by mělo být vyhodnocení ekonomických přínosů takového kroku ze strany jednotlivých obcí: může vést nejen ke zvýšení kvality výkonu veřejné správy v území, ale rovněž i k úspoře finančních prostředků. V případě doplnění pravidel ve specifických případech, kdy obce nevykonávají na ně delegovanou státní správu, je finanční aspekt řešen v rámci rozhodnutí příslušných orgánů státní správy, kdy se jako v obdobných již zákonem řešených případech odejmutí výkonu státní správy obci rozhodne o převodu státního příspěvku na výkon přenesené působnosti. Nezavádí se speciální rejstřík společenství: svazek obcí nabývá postavení společenství obcí dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského úřadu o zápisu postavení společenství obcí do stávajícího rejstříku svazků obcí vedeného krajským úřadem, který bude mít novou povinnost zasílat MV stejnopis rozhodnutí.

6. Přezkum účinnosti regulace

Účinnost předkládané novely zákona bude v praxi ověřována především v rámci kontroly (a dozoru) výkonu samostatné působnosti podle zákonů o územních samosprávných celcích. První vyhodnocení účinnosti regulace předpokládáme po 5 letech od nabytí účinnosti (4leté funkční období zastupitelstev + 1 rok).

S ohledem na povahu řešených problémů nelze navrhnout konkrétní kvantitativní kritéria, Ministerstvo vnitra bude situaci v územní samosprávě a ve výkonu územní veřejné správy důsledně analyzovat a všimnout si indicií (v rámci výše zmíněné kontroly nad výkonem samostatné působnosti územních samosprávných celků, dozoru nad jejich akty vydanými v samostatné působnosti a metodické činnosti), zda přijatá právní úprava je či není dostačující či zda není obcházena. Krajský úřad, který bude vést rejstřík společenství, bude mít povinnost zasílat MV opis rozhodnutí – MV bude tak moci monitorovat využívání institutu společenství v praxi.

7. Konzultace a zdroje dat

Předpokládané úpravy byly projednány v rámci připomínkového řízení se zástupci ústředních orgánů státní správy, se Svazem měst a obcí České republiky, Sdružením místních samospráv a s Asociací krajů České republiky.

Zdrojem dat byly zejména zkušenosti Ministerstva vnitra, spojené s výkladem zákonů o územních samosprávných celcích a s prováděním kontroly a dozoru nad výkonem samostatné působnosti. Je třeba ale uvést, že Ministerstvo vnitra se nesetkává v rámci své působnosti se

všemi případy v těchto oblastech, neboť valná většina konkrétních kauz na úrovni obcí je řešena krajskými úřady. Proto neexistuje komplexní statistika výskytu jednotlivých typů problémů v území, k Ministerstvu vnitra se dostávají případy týkající se krajů, či kde vystupuje jakožto nadřízený orgán vůči krajským úřadům.

Ministerstvo vnitra v souvislosti s připravovanou novelizací průběžně konzultovala sdružení hájící zájmy samospráv, přičemž je vyzvala i k zaslání podnětů k případným legislativním změnám. Zasláné podněty byly vyhodnoceny na společném jednání zástupců Ministerstva vnitra a těchto sdružení a zapracovány do návrhu změn.

8. Kontakty na zpracovatele RIA

Kontaktní útvar: Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra (kontaktní osoba: Mgr. Ludka Hadroušková, email: ludka.hadrouskova@mvcv.cz) a ve vztahu ke společenství obcí Odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy (Mgr. et Mgr. Petr Schlesinger, email: petr.schlesinger@mvcv.cz).

Úplné znění dotčených ustanovení novelizovaných zákonů s vyznačením navrhovaných změn

I. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

§ 26

Změny hranic obcí, při nichž nedochází ke sloučení obcí, připojení obce nebo oddělení části obce, se uskutečňují na základě dohody zúčastněných obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem. Uzavření dohody oznámí obec ~~Ministerstvu financí, Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu, a příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.~~

§ 26a

(1) Je-li území obce nebo jeho část součástí katastrálního území jiné obce, vyzve Ministerstvo vnitra dotčené obce, aby ve lhůtě 1 roku uzavřely dohodu podle § 26.

(2) Nedojde-li k uzavření dohody podle odstavce 1 ve stanovené lhůtě, rozhodne o změně hranic obcí po projednání s příslušným katastrálním úřadem Ministerstvo vnitra z moci úřední.

(3) Ministerstvo vnitra při rozhodování podle odstavce 2 přihlédne zejména k historickým hranicím a současným územním vazbám dotčených obcí, k vlastnictví pozemků a staveb, k výsledkům místních referend, pokud se v této věci konala, a k průběhu dosavadních jednání dotčených obcí.

(4) Pravomocné rozhodnutí je podkladem pro změny údajů o katastrálních územích a hranicích obcí v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, popřípadě v dalších veřejných rejstřících. Ministerstvo vnitra zašle opis pravomocného rozhodnutí Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu, ~~a příslušnému katastrálnímu úřadu a Českému statistickému úřadu.~~

(5) Řízení o změně hranic obcí ukončené pravomocným rozhodnutím nelze obnovit a pravomocné rozhodnutí o změně hranic obcí nelze přezkoumat ve správním řízení.

§ 40

~~Usnesení, jímž zastupitelstvo obce nebo rada obce rozhodly o nabytí věci~~ **Informace týkající se nabytí věci obcí nebo dobrovolným svazkem obcí (dále jen „svazek obcí“) v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo o jejím nabytí jiným obdobným způsobem, způsobem a informace týkající se vzniku užívacího nebo jiného práva obce nebo svazku obcí ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem se až do ukončení dražby, veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku nebo jiného obdobného postupu nezprístupňují podle tohoto zákona ani neposkytují podle jiného právního předpisu³⁴⁾, pokud by jejich zpřístupnění mohlo obec nebo svazek obcí při nabývání této věci anebo při vzniku užívacího nebo jiného práva znevýhodnit proti jiným zájemcům.**

³⁴⁾ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Svazek obcí

§ 49

~~Dobrovolný svazek obcí~~

(1) Obce mají právo být členy ~~dobrovolného~~ svazku obcí (~~dále jen „svazek obcí“~~) za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů.

(2) Obce mohou vytvářet svazky obcí, jakož i vstupovat do svazků obcí již vytvořených. Členy svazku obcí mohou být jen obce.

(3) Svazek obcí je právnickou osobou, která vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

(4) Svazek obcí nabývá právní osobnosti zápisem do rejstříku svazků obcí vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla svazku obcí. Do rejstříku svazků obcí se zapisuje den vzniku svazku obcí, den jeho zrušení s uvedením právního důvodu, den jeho zániku, název a sídlo svazku obcí, identifikační číslo osoby svazku obcí poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, předmět činnosti svazku obcí, orgány, kterými svazek obcí jedná, a jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících jejich působnost spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán svazek obcí zastupuje, údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce; ~~rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík, přičemž jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů a údaje o členských obcích svazku obcí v rozsahu název obce a její identifikační číslo osoby, včetně údaje o dni vzniku a zániku jejich členství. Rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík; jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů.~~ Krajský úřad vede rejstřík svazků obcí v přenesené působnosti.

(5) K návrhu na zápis do rejstříku svazků obcí se přikládá smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami; součástí této smlouvy nebo stanov je také určení, kdo jsou první členové statutárního orgánu. Návrh podává osoba zmocněná obcemi, které jsou členy svazku obcí. **Návrh změn údajů zapisovaných do rejstříku svazků obcí podává svazek obcí do jednoho měsíce ode dne, kdy změna nastala.**

Společenství obcí

§ 53a

(1) Společenství obcí je svazek obcí, který splňuje podmínky stanovené tímto zákonem a který nabyl postavení společenství obcí.

(2) Předmětem činnosti společenství obcí je vedle činností svazku obcí podle § 50 odst. 1 zajišťování koordinace veřejných služeb na území členských obcí a strategického rozvoje tohoto území. Za tímto účelem společenství obcí zpracovává strategii rozvoje společenství obcí. Strategii rozvoje společenství obcí schvaluje shromáždění starostů třípětinovou většinou všech svých členů.

(3) Předmětem činnosti společenství obcí může být i zajišťování činností podle § 53e.

(4) Stanoví-li tak zvláštní zákon, může společenství obcí vykonávat i další činnosti.

§ 53b

(1) Postavení společenství obcí může nabýt svazek obcí, jehož členy

- a) je alespoň 15 obcí, nebo**
- b) jsou alespoň tři pětiny všech obcí ze správního obvodu obce s rozšířenou působností, jestliže do tohoto správního obvodu náleží méně než 30 obcí.**

(2) Členy společenství obcí mohou být pouze obce nacházející se ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností.

(3) Obec může být členem pouze jednoho společenství obcí.

(4) Ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, v němž se nachází

- a) nejvýše 40 obcí, může vzniknout 1 společenství obcí,**
- b) 41 až 60 obcí, mohou vzniknout nejvýše 2 společenství obcí,**
- c) 61 až 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 3 společenství obcí a**
- d) více než 80 obcí, mohou vzniknout nejvýše 4 společenství obcí.**

§ 53c

(1) Svazek obcí nabývá postavení společenství obcí dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského úřadu o zápisu postavení společenství obcí do rejstříku svazků obcí. Krajský úřad запиše skutečnost podle věty první, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 53b a 53d. Do rejstříku svazků obcí se запиše údaj o postavení svazku obcí jako společenství obcí, den nabytí tohoto postavení a den zániku tohoto postavení.

(2) Návrh na zápis postavení společenství obcí podává svazek obcí. K návrhu na zápis přiloží

- a) stanovy, v nichž je uvedeno, že svazek obcí je společenstvím obcí, a v nichž jsou upraveny orgány podle § 53d, a**
- b) dokumenty prokazující splnění podmínek podle § 53b.**

(3) Opis rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra.

(4) Název společenství obcí obsahuje označení „společenství obcí“, které může být nahrazeno zkratkou „s. o.“.

(5) Součástí sbírky listin rejstříku svazků obcí jsou návrh na zápis postavení společenství obcí podle odstavce 2 a jeho přílohy, rozhodnutí podle odstavce 1 a rozhodnutí podle § 53f.

§ 53d

(1) Nejvyšším orgánem společenství obcí je shromáždění starostů.

(2) V čele společenství obcí stojí předseda, který zastupuje společenství obcí navenek. Předseda je volen shromážděním starostů z řad jeho členů. Stanovy společenství obcí stanoví způsob zastupování předsedy společenství obcí, pokud nevykonává svou funkci.

(3) Rozpočet společenství obcí schvaluje shromáždění starostů.

(4) Stanovy mohou určit další orgány společenství obcí.

§ 53e

(1) Výkon správních činností⁵⁹⁾ může obec zajišťovat prostřednictvím zaměstnance společenství obcí, jehož je obec členem, a to v rozsahu, který určí tajemník obecního úřadu.

(2) Výkon správních činností v přenesené působnosti může obec zajišťovat prostřednictvím zaměstnance společenství obcí pouze ve vztahu k přenesené působnosti, kterou podle zákona vykonávají všechny obecní úřady. Prostřednictvím zaměstnance společenství obcí nemůže obec zajišťovat výkon přenesené působnosti podle volebních zákonů.

(3) Zaměstnanec společenství obcí vykonávající správní činnosti podle odstavce 1 má postavení úředníka územního samosprávného celku zařazeného do obecního úřadu. Oprávnění stanovit a ukládat zaměstnanci společenství obcí pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jeho práci a dávat mu k tomu účelu závazné pokyny má v rozsahu stanoveném v odstavci 1 tajemník obecního úřadu; ostatní práva a povinnosti zaměstnavatele vykonává vůči tomuto zaměstnanci společenství obcí. Na zaměstnance a na společenství obcí se při tom vztahují ustanovení zákona o úřednících územních samosprávných celků obdobně.

⁵⁹⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 312/2002 Sb.

§ 53f

Krajský úřad rozhodne o zrušení postavení společenství obcí na návrh společenství obcí. Nesplňuje-li společenství obcí některou z podmínek stanovených v § 53b odst. 1 až 3 po dobu 6 měsíců, je povinno do 30 dnů od uplynutí této doby podat krajskému úřadu návrh na zrušení postavení společenství obcí. Nesplní-li společenství obcí povinnost podle věty druhé, vyzve krajský úřad společenství obcí ke zjednání nápravy ve lhůtě alespoň 6 měsíců, a není-li ve stanovené lhůtě náprava zjednána, rozhodne o zrušení postavení společenství obcí i bez návrhu. Krajský úřad současně rozhodne o změně názvu svazku obcí tak, aby neobsahoval označení podle § 53c odst. 4. Opis rozhodnutí podle věty první nebo třetí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra. Krajský úřad zaznamená v rejstříku svazků obcí údaj o zrušení postavení společenství obcí a změnu názvu společenství obcí.

~~§ 65~~

~~(1) Neplní-li orgán obce povinnost podle § 7 odst. 2, rozhodne krajský úřad, že pro ni bude přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti vykonávat pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu patří. Krajský úřad zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti. Rozhodnutí vydává krajský úřad v přenesené působnosti; při jeho vydávání se nepostupuje podle správního řádu.~~

~~(2) Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní nejméně po dobu 15 dnů na úřední desce^{3b)} obecního úřadu obce, jejíž orgán neplnil povinnosti podle § 7 odst. 2. Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾.~~

§ 65

(1) Nevykonává-li orgán obce přenesenou působnost v základním rozsahu nebo její část, rozhodne krajský úřad, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu obec náleží. Je-li tato obec současně obcí s pověřeným obecním úřadem, rozhodne krajský úřad, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat jiný pověřený obecní úřad. Krajský úřad zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Rozhodnutí vydává krajský úřad v přenesené působnosti. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní nejméně po dobu 15 dnů na úřední desce^{3b)} obecního úřadu obce, jejíž orgán nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část. Rozhodnutí krajského úřadu podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾.

^{3b)} § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

§ 65a

(1) Nevykonává-li pověřený obecní úřad přenesenou působnost v rozsahu pověřeného obecního úřadu nebo její část, rozhodne Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat obecní úřad obce s rozšířenou působností, do jehož správního obvodu obec s pověřeným obecním úřadem náleží. Je-li tato obec současně obcí s rozšířenou působností, rozhodne Ministerstvo vnitra, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat obecní úřad jiné obce s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní na úřední desce^{3b)} obecního pověřeného úřadu, který nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část, a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Rozhodnutí podle odstavce 1 dále zveřejní obě dotčené obce na svých

internetových stránkách. Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾.

§ 66b

~~(1) Neplní-li obecní úřad obce s rozšířenou působností, povinnost podle § 7 odst. 2, rozhodne Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, že pro něj bude přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti vykonávat jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Rozhodnutí Ministerstva vnitra vydá do 60 dnů ode dne, kdy se dozvědělo o neplnění povinnosti podle věty první. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.~~

~~(2) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní na úřední desce^{3b)} obecního úřadu s rozšířenou působností, který neplnil povinnosti podle § 7 odst. 2, a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní ve Věstníku právních předpisů kraje.~~

~~(3) Ministerstvo vnitra na návrh obce s pověřeným obecním úřadem a s doporučením krajského úřadu a po projednání s příslušnou obcí s rozšířenou působností může rozhodnout o delegování určitého rozsahu výkonu státní správy obce s rozšířenou působností na obec s pověřeným obecním úřadem. Žádost podává obec nejpozději do 15. ledna kalendářního roku. Rozhodnutí Ministerstva vnitra může nabýt právní moci jen k 1. lednu kalendářního roku. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvků na výkon přenesené působnosti. Při vydání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.~~

~~(4) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 3 se uveřejní na úřední desce pověřeného obecního úřadu a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Dále se rozhodnutí zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾.~~

§ 66b

(1) Nevykonává-li obecní úřad obce s rozšířenou působností přenesenou působnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo její část, rozhodne Ministerstvo vnitra po projednání s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem, že tuto přenesenou působnost nebo její část bude vykonávat jiný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Ministerstvo vnitra zároveň rozhodne o převodu příspěvku na výkon přenesené působnosti nebo jeho části. Při vydávání tohoto rozhodnutí se nepostupuje podle správního řádu.

(2) Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní na úřední desce^{3b)} obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který nevykonával podle odstavce 1 přenesenou působnost nebo její část, a na úředních deskách obecních úřadů v jeho správním obvodu nejméně po dobu 15 dnů. Rozhodnutí podle odstavce 1 dále zveřejní obě dotčené obce s rozšířenou působností na svých internetových stránkách. Rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 se zveřejní v rejstříku převodů agend orgánů veřejné moci⁵⁸⁾.

§ 72

(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytuje obec za výkon funkce odměnu **ve výši podle § 73 odst. 1**. Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo obce určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva obce uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo obce jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, poskytuje obec odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce může obec poskytovat za výkon funkce odměnu **až do maximální výše podle § 73 odst. 2**. V takovém případě se odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem obce, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva obce, kterým odměnu stanovilo.

(3) V usnesení podle odstavce 2 zastupitelstvo obce stanoví výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce za měsíc, a to částkou v celých korunách, přitom může přihlédnout k plnění individuálních úkolů, které jednotlivým neuvolněným členům zastupitelstva obce uložilo, a předem stanoveným způsobem k jejich účasti na jednání ~~organů obce~~ **organů**, jejichž jsou členy. Usnesení podle odstavce 2 pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva obce, které odměnu stanovilo.

(4) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, poskytuje obec odměnu v rozmezí od 0,3 do 0,6násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty. Pokud zastupitelstvo obce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, odměnu nestanovilo, náleží mu ode dne zvolení do funkce starosty odměna ve výši 0,3násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty.

(5) Odměna se členovi zastupitelstva obce poskytuje měsíčně. Pokud člen zastupitelstva obce vykonával funkci jen po část měsíce, náleží mu za tento měsíc odměna ve výši násobku jedné třicetiny jeho odměny a počtu kalendářních dnů, po které funkci v daném měsíci vykonával.

(6) Je-li člen zastupitelstva obce odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 74 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.

~~(6)~~**(7)** Nevykonává-li uvolněný člen zastupitelstva obce funkci z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let podle zákona o nemocenském pojištění, odměna mu nenáleží, nestanoví-li tento zákon jinak.

~~(7)~~**(8)** Uvolněnému členovi zastupitelstva obce za každý kalendářní den od prvního do čtrnáctého kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží odměna ve výši 60 % jedné třicetiny odměny. Pro účely stanovení výše odměny ve snížené výši podle věty

první se jedna třicetina odměny upraví obdobným způsobem, jakým se upravuje denní vyměřovací základ pro stanovení nemocenského z nemocenského pojištění⁵¹⁾.

~~(8)~~**(9)** Odměna stanovená podle odstavce ~~7~~ **8** se snižuje o 50 %, pokud se nemocenské podle právních předpisů o nemocenském pojištění snižuje na polovinu. Odměna ve snížené výši stanovená podle odstavce ~~7~~ **8** a podle věty první za jednotlivý kalendářní den se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

⁵¹⁾ § 21 a 22 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

§ 73

(1) Zrušen

~~(2) Velikostní kategorie obcí podle odstavce 1 jsou stanoveny v příloze k tomuto zákonu.~~

~~(3) Odměna uvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci primátora statutárního města, ve velikostní kategorii obcí nad 200 000 obyvatel se stanoví tak, aby činila nejméně 2,5násobek odměny uvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, v obci ve velikostní kategorii obcí do 300 obyvatel a současně nebyla vyšší než odměna uvolněného člena zastupitelstva kraje, který vykonává funkci hejtmána kraje, v kraji ve velikostní kategorii krajů do 500 000 obyvatel.~~

(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva obce se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie obce.

(2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva obce se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a podle velikostní kategorie obce.

(3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhláší Ministerstvo vnitra sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

~~(4)~~**(5)** Při určení výše odměny člena zastupitelstva obce se vychází z počtu obyvatel obce⁵²⁾, kteří byli hlášeni v obci k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva obce.

~~(5)~~**(6)** Změní-li se v průběhu volebního období zastupitelstva obce počet obyvatel obce hlášených v obci k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 5 o více než 20 % tak, že dojde ke změně

zařazení obce ve velikostní kategorii obcí podle přílohy k tomuto zákonu, náleží od 1. ledna ~~následujícího~~ tohoto kalendářního roku

- a) uvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna ve výši odpovídající velikostní kategorii obce,
- b) neuvolněnému členovi zastupitelstva obce dosavadní odměna, pokud nepřesahuje maximální výši odměny pro příslušnou velikostní kategorii obce, jinak mu přísluší odměna v maximální výši.

~~(6)~~ (7) Odměna se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

⁵²⁾ § 3 odst. 3 písm. g) zákona č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 158 odst. 8 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 74

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je oprávněn k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství⁵³⁾, může zastupitelstvo obce s přihlédnutím k časové náročnosti a četnosti obřadů zvýšit odměnu až o 2 000 Kč nad maximální výši odměny stanovenou za výkon jeho funkce podle tohoto zákona ~~a prováděcího právního předpisu~~. Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je pověřen řízením obecní policie⁵⁴⁾, může zastupitelstvo obce s přihlédnutím k časové náročnosti této činnosti zvýšit odměnu až o 2 000 Kč nad maximální výši odměny stanovenou za výkon jeho funkce podle tohoto zákona ~~a prováděcího právního předpisu~~.

(2) V případě souběhu výkonu více funkcí náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za tu z jeho funkcí, za kterou náleží nejvyšší odměna.

(3) V případě souběhu výkonu více funkcí může být neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytnuta odměna až do výše souhrnu odměn za tři různé funkce. Do tohoto souhrnu lze zahrnout pouze odměny za výkon funkce člena rady obce, předsedy nebo člena výboru zastupitelstva obce, předsedy nebo člena komise rady obce anebo předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce. Pokud zastupitelstvo obce nerozhodne o poskytnutí odměny podle věty první, náleží neuvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna schválená zastupitelstvem obce.

⁵³⁾ § 11a odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁴⁾ § 3 odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., ve znění zákona č. 274/2008 Sb.

§ 75

(1) Místostarostovi, který po dobu delší než 4 týdny nepřetržitě zastupoval podle § 104 odst. 1 věty třetí starostu v plném rozsahu jeho funkce z důvodu jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonával funkci, náleží od prvního dne zastupování odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší.

(2) Členovi zastupitelstva obce, který byl zastupitelstvem obce pověřen výkonem pravomocí starosty podle § 103 odst. 6, náleží odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší.

(3) ~~Členovi zastupitelstva obce, který~~ **Osobě, která** nadále vykonává pravomoci starosty nebo místostarosty podle § 107, náleží **po dobu výkonu těchto pravomocí** dosavadní odměna ~~do zvolení nového starosty nebo místostarosty za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.~~ Členovi rady obce, která vykonává své pravomoci podle § 102a, náleží dosavadní odměna ~~do zvolení nové rady obce nebo do zvolení starosty v případě, že se rada obce nevolí.~~ **Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady obce podle § 102a, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.**

(4) ~~Členovi zastupitelstva obce, který~~ **Osobě, která** je předsedou nebo členem zvláštního orgánu obce nebo komise rady obce, které byl svěřen výkon přenesené působnosti podle § 103 odst. 4 písm. c), náleží po skončení funkčního období **zastupitelstva obce** do odvolání z funkce dosavadní odměna za výkon funkce ~~předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce nebo komise rady obce této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.~~

(5) ~~Členovi zastupitelstva obce, který~~ **Osobě, která** je **předsedou nebo** členem komise rady obce, které nebyl svěřen výkon přenesené působnosti, náleží po skončení funkčního období **zastupitelstva obce dosavadní** odměna za výkon této funkce **a další související nároky spojené s výkonem této funkce** po dobu výkonu pravomocí dosavadní rady obce podle § 102a.

(6) Náležela-li by členovi zastupitelstva obce v jeden den odměna podle § 75 odst. 3, 4 nebo 5 a současně odměna podle § 72 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 74 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.

§ 76

(1) Členovi zastupitelstva obce může obec poskytnout mimořádnou odměnu za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů obce.

~~(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce uvolněnému členovi zastupitelstva obce nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.~~

~~(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce nesmí být vyšší než dvojnásobek maximální výše odměny, kterou za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc stanoví zákon a prováděcí právní předpis.~~

(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva obce, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva obce, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva obce, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být obcí poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

~~(4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva obce musí být uveden jako samostatný bod navrženého programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce.~~

~~(5)~~ (4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva obce musí být odůvodněn a projednán jako samostatný bod programu jednání zastupitelstva obce. Důvod poskytnutí mimořádné odměny musí být uveden v usnesení zastupitelstva obce, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta.

§ 77

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, a uvolněnému členovi zastupitelstva obce, jimž zanikl mandát člena zastupitelstva obce, poskytne obec odchodné, pokud jim ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva obce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 72 odst. 6 7 se nepřihlíží.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, a uvolněnému členovi zastupitelstva obce, kteří byli v průběhu funkčního období odvoláni nebo se vzdali funkce, poskytne obec odchodné, pokud jim ke dni odvolání nebo vzdání se funkce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 72 odst. 6 7 se nepřihlíží.

(3) Odchodné podle odstavce 1 při zániku mandátu člena zastupitelstva obce dnem voleb do zastupitelstva obce členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl v novém funkčním období opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva obce nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, za niž mu náleží odměna. O opětovné zvolení do funkce podle věty první nejde, jde-li o druhé a následující obsazení uvedené funkce v průběhu funkčního období.

(4) Odchodné podle odstavce 2 členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl nejpozději na následujícím zasedání zastupitelstva obce opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva obce nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, **za niž mu náleží odměna.**

(5) Odchodné členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání.

(6) Vznikl-li členovi zastupitelstva obce nárok na odchodné v době, kdy je proti němu vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, odchodné se nevyplácí. Byl-li člen zastupitelstva obce pro trestný čin uvedený ve větě první pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, platí, že nárok na odchodné nevznikl; v opačném případě se odchodné vyplácí.

(7) Odchodné podle odstavce 2 lze členovi zastupitelstva obce poskytnout ve funkčním období pouze jednou.

§ 78

(1) Odchodné se stanoví ve výši odměny, která členovi zastupitelstva obce náležela za měsíc ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva obce nebo ke dni odvolání nebo vzdání se funkce, k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejvíce však tří ukončených let výkonu funkce. Do rozhodné doby podle věty první se započte i doba, po kterou člen zastupitelstva obce podle § 77 odst. 3 nebo 4 do opětovného zvolení do funkce nevykonával funkci uvolněného člena zastupitelstva obce nebo funkci neuvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty.

(2) Odchodné je splatné, jsou-li splněny podmínky stanovené v ~~odstavci § 77~~ **a předloženo čestné prohlášení podle odstavce 3**, a vyplácí se jednorázově v nejbližším výplatním termínu. **Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 77 odst. 3 a 4, odchodné se vyplácí. Člen zastupitelstva obce, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 77 odst. 3 a 4.**

(3) Člen zastupitelstva obce je povinen předložit čestné prohlášení, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného stanovené v § 77 odst. 5 a 6.

§ 80

(1) Členovi zastupitelstva obce lze z peněžního fondu nebo z rozpočtu obce poskytnout

- a) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku, jde-li o starostu, místostarostu nebo člena zastupitelstva obce pověřeného k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství⁵³⁾,
- b) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním obce na veřejných občanských obřadech,
- c) příspěvek na podporu vzdělávání v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce,
- d) příspěvek na stravování, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce,
- e) příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění, ~~jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce,~~
- f) odměnu při významném životním výročí,
- g) příspěvek na pojištění rizik spojených s výkonem funkce člena zastupitelstva obce,
- h) příspěvek na podporu zdravotních, kulturních a sportovních aktivit, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce,

i) příspěvek na rekreaci, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce.

(2) Plnění podle odstavce 1 lze členovi zastupitelstva obce poskytnout za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům obce.

⁵³⁾ § 11a odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 81a

(1) Uvolněný člen zastupitelstva obce má nárok na dovolenou v délce 5 týdnů za kalendářní rok, přičemž nejvýše 25 dnů dovolené může připadnout na pondělí až pátek, pokud tento den není svátkem.⁵⁶⁾

(2) Pokud výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva obce netrvá po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc výkonu funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Odměna se za dobu čerpání dovolené nekrátí.

(4) Obec poskytne uvolněnému členovi zastupitelstva obce též tu část dovolené, kterou nevyčerpal u svého zaměstnavatele před uvolněním k výkonu veřejné funkce.

(5) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou nebo její část v průběhu příslušného kalendářního roku, převádí se mu nárok na ni do bezprostředně následujícího kalendářního roku, v němž se eviduje jako nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku a čerpá se přednostně. Do dalšího kalendářního roku se již tento nárok nepřevádí.

~~(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce, který je ke dni ukončení výkonu funkce v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, může mu na základě jeho žádosti obec poskytnout náhradu za nevyčerpanou dovolenou nebo její část. Uvolňující zaměstnavatel poskytne zbývající část dovolené za příslušný kalendářní rok, která nebyla vyčerpana nebo nahrazena. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nepřevádí ani ji nelze nahradit.~~

(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu obec náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.

~~(7) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce, který ke dni ukončení výkonu funkce není v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu obec náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje.~~

~~(8)~~(7) Náhrada za nevyčerpanou dovolenou podle ~~odstavců 6 a 7~~ **odstavce 6** se určí jako násobek počtu kalendářních dnů, za které je poskytována, a jedné třicetiny odměny, která náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce ke dni ukončení výkonu funkce.

~~(9)~~(8) Vyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou v rozsahu větším, než mu náleží podle odstavců 1 až 5, posuzuje se odměna za každý den čerpání dovolené nad rámec zákonného nároku jako přeplatek poskytnuté odměny.

~~(10)~~(9) Obecní úřad vede evidenci o čerpání dovolené uvolněných členů zastupitelstva obce. Člen zastupitelstva obce oznámí předem čerpání dovolené obecnímu úřadu prostřednictvím starosty.

⁵⁶⁾ Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 84

(1) Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce (§ 35 odst. 1).

(2) Zastupitelstvu obce je vyhrazeno

- a) schvalovat program rozvoje obce,
- b) schvalovat **střednědobý výhled rozpočtu obce**, rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní závěrku obce sestavenou k rozvahovému dni,
- c) zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- d) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny,
- e) rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy, **včetně jejich změn**, a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,²⁹⁾
- f) delegovat zástupce obce, s výjimkou § 102 odst. 2 písm. c), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast,
- g) navrhopvat zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání; to neplatí, rozhoduje-li rada obce ve věcech jediného společníka obchodní společnosti podle § 102 odst. 2 písm. c),
- h) vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- i) rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- j) navrhopvat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí,
- k) určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni,
- l) zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce,
- m) volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce,
- n) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,
- o) stanovit paušální částku náhrady výdělků ušlého v souvislosti s výkonem funkce podle § 71 odst. 3, rozhodovat o mimořádných odměnách podle ~~§ 76, o § 76 a o plněních pro~~ členy zastupitelstva obce podle § 80 ~~a o poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou uvolněným členům zastupitelstva obce podle § 81a odst. 6,~~
- p) vyslovovat souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi obcí a členem zastupitelstva obce,

- q) zřizovat a zrušovat obecní policii,
- r) rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,
- s) rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranstvích,
- t) udělovat a odnímat čestné občanství obce a ceny obce,
- u) stanovit pravidla pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce,
- v) rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů obce,
- x) rozhodovat o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení a zrušení veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení, navrhnout zástupce do jeho dozorčí rady a rozhodovat o převodu vlastnického práva k majetku, s nímž hospodáří veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení nebo o jeho pronájmu v případech, kdy to stanoví zvláštní právní předpis,^{29a)}
- y) plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem.

(3) Není-li zřízena rada obce, vydává nařízení obce zastupitelstvo obce.

(4) Zastupitelstvo obce si může vyhradit další pravomoc v samostatné působnosti obce mimo pravomoc vyhrazené radě obce podle § 102 odst. 2.

(5) Zastupitelstvo obce rozhoduje o zrušení usnesení rady obce, jsou-li mu předložena k rozhodnutí podle § 105 odst. 1.

²⁹⁾ Například § 110 a 163 obchodního zákoníku, § 4 zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, § 3 zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech).

^{29a)} Zákon č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů.

§ 85

Zastupitelstvu obce je dále vyhrazeno rozhodování o těchto právních jednáních:

- a) nabytí a převod hmotných nemovitých věcí včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů, s výjimkou inženýrských sítí a pozemních komunikací, převod bytů a nebytových prostorů z majetku obce,
- b) poskytování věcných darů v hodnotě nad ~~20 000 Kč~~ **100 000 Kč** a peněžitých darů ve výši nad ~~20 000 Kč~~ **100 000 Kč** fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce,
- c) poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nad ~~50 000 Kč~~ **250 000 Kč** v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám a uzavření veřejnoprávních smluv o jejich poskytnutí, **nejedná-li se o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným obcí nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu⁴³⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,**
- d) uzavření smlouvy o společnosti⁴⁴⁾ a poskytování majetkových hodnot podle smlouvy o společnosti⁴⁴⁾, jejíž je obec společníkem,
- e) peněžité i nepeněžité vklady do právnických osob,
- f) vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než ~~20 000 Kč~~ **100 000 Kč**,
- g) zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než ~~20 000 Kč~~ **100 000 Kč**,

- h) dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- i) postoupení pohledávky vyšší než ~~20 000 Kč~~ **100 000 Kč**,
- j) uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru nebo zápůjčky, o převzetí dluhu, o převzetí ručitelského závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o společnosti⁴⁴⁾,
- k) zastavení nemovitých věcí,
- l) vydání komunálních dluhopisů,
- m) nabytí a převod práva stavby a smluvní zřízení práva stavby k pozemku ve vlastnictví obce,
- n) zpeněžení hmotné nemovité věci ve vlastnictví obce nebo práva stavby ve veřejné dražbě a nabytí hmotné nemovité věci nebo práva stavby obcí v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem; tuto pravomoc může zastupitelstvo obce zcela nebo zčásti svěřit radě obce nebo starostovi.

⁴⁴⁾ § 2716 a násl. občanského zákoníku.

§ 89

(1) Nesejde-li se zastupitelstvo obce po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí může obec podat žalobu k soudu. **Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po níž se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.**

(2) Nebude-li zastupitelstvo obce nebo jiný orgán obce postupovat v souladu s rozhodnutím soudu o povinnosti vyhlásit místní referendum, vyzve Ministerstvo vnitra zastupitelstvo obce, aby do 2 měsíců zjednálo nápravu. Jestliže tak zastupitelstvo obce v této lhůtě neučiní, Ministerstvo vnitra je rozpustí. Proti tomuto rozhodnutí může obec podat žalobu k soudu³⁰⁾.

(3) Do doby, než bude zvoleno nové zastupitelstvo obce, postupuje se podle § 102a a 107.

³⁰⁾ § 67 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

§ 90

Poklesne-li počet členů zastupitelstva obce o více než polovinu, popřípadě pod 5 a zastupitelstvo obce nemůže být doplněno z náhradníků, oznámí obecní úřad neprodleně tuto skutečnost krajskému úřadu. V takovém případě nemůže zastupitelstvo obce rozhodovat o záležitostech podle § 84 odst. 2 a 85, s výjimkou **§ 84 odst. 2 písm. k), m) až p), u) a v) a s výjimkou** přijímání rozpočtových opatření a stanovení pravidel rozpočtového provizoria.

§ 92

(1) Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta. Starosta je povinen svolat zasedání zastupitelstva obce, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva obce, nebo hejtman kraje. Zasedání

zastupitelstva obce se koná nejpozději do 21 dnů ode dne, kdy žádost byla doručena obecnímu úřadu.

(2) Nesvolá-li starosta zasedání zastupitelstva obce podle odstavce 1, učiní tak místostarosta, popřípadě jiný člen zastupitelstva obce.

(3) Zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Jestliže při zahájení jednání zastupitelstva obce nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva obce. Do ~~15~~**21** dnů se koná jeho náhradní zasedání. Svolá se postupem podle odstavce 1 nebo 2.

(4) Do lhůt stanovených v odstavcích 1 a 3 se nezapočítává doba, po níž se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.

§ 92a

(1) Stanoví-li tak předem jednací řád zastupitelstva obce, může se člen zastupitelstva obce účastnit jednání zastupitelstva obce též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti na jednání zastupitelstva obce distančním způsobem. Člen zastupitelstva obce má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva obce osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva obce koná.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně i pro účast veřejnosti na jednání zastupitelstva obce.

(3) O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva obce distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje obecní úřad v informaci podle § 93 odst. 1 nebo 2.

§ 93

(1) Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. Informaci vyvěsí na úřední desce^{3b)} obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.

~~(2) V době vyhlášení krizového stavu podle jiného právního předpisu⁴³⁾ se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce podle odstavce 1 zveřejní na úřední desce obecního úřadu alespoň po dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva obce; záležitosti, které se netýkají vyhlášeného krizového stavu, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna nejméně 7 dnů před zasedáním zastupitelstva obce.~~

(2) Je-li nezbytné konat zasedání zastupitelstva obce v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁶⁰⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, zveřejní se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce podle odstavce 1 na úřední desce obecního úřadu alespoň po dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva obce. Záležitosti, které se netýkají řešení situací uvedených ve větě první, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna alespoň 7 dnů před zasedáním zastupitelstva obce.

(3) Zasedání zastupitelstva obce je veřejné.

(4) Požádá-li na zasedání zastupitelstva obce o slovo člen vlády nebo jím určený zástupce, senátor, poslanec, nebo zástupce orgánů kraje, musí mu být uděleno.

⁶⁰⁾ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴³⁾ § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 95

(1) O průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení.

(2) Zápis, který je nutno pořídit do ~~10~~**15** dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce.

§ 100

(1) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady obce pod 5 a na nejbližším zasedání zastupitelstva obce nebude doplněn alespoň na 5, vykonává od tohoto okamžiku **až do doplnění rady alespoň na 5 členů** její pravomoc zastupitelstvo obce, které může rozhodování o záležitostech podle § 102 odst. 2 a 3, **s výjimkou vydávání nařízení obce**, svěřit zcela nebo zčásti starostovi.

(2) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů zastupitelstva obce pod 11 a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, končí činnost rady obce uplynutím třicátého dne od uprázdnění mandátů v zastupitelstvu obce. ~~Funkce rady obce vykonává v takovém případě zastupitelstvo obce, které může svěřit plnění některých úkolů rady obce starostovi.~~ **Ustanovení § 102 odst. 4 se použije obdobně.**

(3) Jestliže v průběhu funkčního období přesáhne počet členů rady obce jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce, aniž počet jeho členů poklesne pod 11, plní rada obce nadále své funkce.

§ 101

(1) Rada obce se schází ke svým schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Rada obce může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat dalšího člena zastupitelstva obce a jiné osoby.

(2) Rada obce je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů; k platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

(3) Stanoví-li tak předem jednací řád rady obce, může se člen rady obce nebo jiná oprávněná osoba zúčastnit schůze rady obce též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na schůzi. Jednací řád stanoví pravidla účasti na schůzi rady obce distančním způsobem. Člen rady obce má vždy právo účastnit se schůze rady obce osobně v místě, v němž se schůze rady obce koná.

~~(3)~~(4) Rada obce pořizuje ze své schůze zápis, který podepisuje starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze rady obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis ze schůze rady obce musí být pořízen do 7 15 dnů od jejího konání. O námitkách člena rady obce proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady obce. Zápis ze schůze rady obce musí být uložen u obecního úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva obce.

~~(4)~~(5) Rada obce vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady obce.

§ 102

(1) Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.

(2) Radě obce je vyhrazeno

- a) zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- b) plnit vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce, s výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce (§ 84 odst. 2),
- c) rozhodovat ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- d) vydávat nařízení obce,
- e) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- f) stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu (§ 109 odst. 2),
- g) na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem^{32b}); **bez tohoto návrhu je jmenování nebo odvolání vedoucího odboru obecního úřadu neplatné,**
- h) zřizovat a zrušovat podle potřeby, komise rady obce (dále jen „komise“), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,

- i) kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- j) stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- k) přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá obecním úřadem v samostatné působnosti a komisemi,
- l) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- m) schvalovat organizační řád obecního úřadu,
- n) plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem,
- o) schvalovat účetní závěrku obcí zřízené příspěvkové organizace sestavenou k rozvahovému dni.

(3) Rada obce zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo; rada obce může tyto pravomoci zcela nebo zčásti svěřit starostovi nebo obecnímu úřadu; rada obce může svěřit obecní policii zcela nebo zčásti rozhodování o právních jednáních souvisejících s činností obecní policie.

(4) V obcích, kde starosta vykonává pravomoc rady obce (§ 99 odst. 2), je zastupitelstvu obce vyhrazeno též rozhodování ve věcech uvedených v odstavci 2 písm. c), d), f), j), k) a o).

(5) Je-li rada obce odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada obce, vykonává dosavadní rada obce svou pravomoc až do zvolení nové rady obce.

^{32a)} § 13 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

^{32b)} Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů.

³³⁾ Zákon č. 143/1992 Sb. Nařízení vlády č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, některých dalších orgánů a obcí, ve znění pozdějších předpisů.

§ 102a

(1) Rada obce vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady obce nebo do zvolení ~~starosty obce~~ **starosty nebo místostarosty** v případě, že se rada obce nevolí (§ 99 odst. 3). **Za zvolení nové rady obce podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady obce, který má být volen podle § 84 odst. 2 písm. m), jestliže došlo ke zvolení starosty nebo místostarosty; ustanovení § 100 odst. 1 se neuplatní.**

(2) Jestliže soud vyhoví návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování, je rada obce ode dne právní moci rozhodnutí soudu do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce, kromě pravomocí stanovených v odstavci 1, oprávněna stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření^{32c)}.

(3) Jestliže nedošlo ke zvolení zastupitelstva obce, protože okrsková volební komise neodevzdala zápis o průběhu a výsledku hlasování, vykonává rada obce ode dne následujícího po dni, ve kterém končila lhůta okrskové volební komise k odevzdání zápisu o průběhu a výsledku hlasování, do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce, pravomoci podle odstavce 2.

(4) V obcích, v nichž rada obce nebyla před ukončením funkčního období zastupitelstva obce volena (§ 99 odst. 3), vykonává její pravomoci v období podle odstavce 1 dosavadní starosta (§ 107) **v rozsahu podle § 102 odst. 4.** Ustanovení odstavců 2 a 3 se použijí obdobně.

^{32c)} § 13 odst. 2 a § 16 zákona č. 250/2000 Sb.

§ 103a

Je-li to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁶⁰⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území obce vztahuje krizový stav⁴³⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, může starosta rozhodovat v záležitostech podle § 102 odst. 3 namísto rady obce, popřípadě zastupitelstva obce, pokud si podle § 84 odst. 4 rozhodování v těchto záležitostech předem vyhradilo. Tím není dotčeno předchozí svěřené pravomoci radou obce podle § 102 odst. 3.

§ 104

(1) Starostu zastupuje místostarosta. Zastupitelstvo obce může zvolit více místostarostů a svěřit jim některé úkoly. Místostarosta, kterého určí zastupitelstvo obce, zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává funkci (~~§ 72 odst. 6 a § 81a odst. 1~~).

(2) Starosta spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce.

§ 107

Dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového starosty nebo místostarosty, **a jde-li o obec, v níž je volena rada obce, až do zvolení nové rady obce podle § 102a**, vykonává pravomoci starosty podle § 103; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní místostarosta. Nevykonává-li dosavadní starosta své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní místostarosta, a je-li dosavadních místostarostů více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo obce zastupováním starosty, jinak ten, kterého pověřil dosavadní starosta. Vykonával-li ke dni voleb pravomoci starosty člen zastupitelstva obce podle § 103 odst. 6, použijí se věty první a druhá obdobně.

§ 123

(1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška obce zákonu, vyzve Ministerstvo vnitra obec ke zjednání nápravy. Nejednala-li obec nápravu do 60 dnů od doručení výzvy **nebo Ministerstvu vnitra sdělí, že nápravu nezjedná**, rozhodne Ministerstvo vnitra o pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky. Účinnost obecně závazné vyhlášky obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci. Ministerstvo vnitra v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo obce nápravu ve stanovené lhůtě, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška obce, kterou byla zjednána náprava.~~

(2) V případě zřejmého rozporu obecně závazné vyhlášky obce s lidskými právy a základními svobodami může Ministerstvo vnitra pozastavit její účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost obecně závazné vyhlášky obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci. Ministerstvo vnitra v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo obce nápravu ve stanovené lhůtě, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška obce, kterou byla zjednána náprava.~~

(3) Nejedná-li zastupitelstvo obce nápravu ve stanovené lhůtě a není-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá Ministerstvo vnitra do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky obce. Je-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá Ministerstvo vnitra takový návrh Ústavnímu soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li zastupitelstvo obce nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3, sdělí obec neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a Ministerstvu vnitra. Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obce zruší do 15 dnů od doručení sdělení obce o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška obce, kterou byla zjednána náprava.~~

§ 124

(1) Je-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nejde-li o obecně závaznou vyhlášku obce, vyzve Ministerstvo vnitra obec ke zjednání nápravy. Nejedná-li příslušný orgán obce nápravu do 60 dnů od doručení výzvy **nebo Ministerstvu vnitra sdělí, že nápravu nezjedná**, pozastaví Ministerstvo vnitra výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti. Výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci. Ministerstvo vnitra v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti se zákonem může Ministerstvo vnitra pozastavit výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci. Ministerstvo vnitra v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce

o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(3) Nejedná-li příslušný orgán obce ve stanovené lhůtě nápravu a není-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá Ministerstvo vnitra do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu příslušnému soudu návrh na zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti. Je-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá Ministerstvo vnitra takový návrh příslušnému soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán obce před rozhodnutím soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí obec neprodleně tuto skutečnost soudu a Ministerstvu vnitra. Ministerstvo vnitra své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti zruší do 15 dnů od doručení sdělení obce o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(5) Ministerstvo vnitra o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v samostatné působnosti nerozhodne, jestliže již bylo vykonáno; v takovém případě podá pouze návrh soudu na jeho zrušení.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nepoužijí v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případě, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu samostatné působnosti obcí upraveny zvláštním právním předpisem³⁷⁾.

³⁷⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

§ 125

(1) Odporuje-li nařízení obce zákonu nebo jinému právnímu předpisu, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy. Nejedná-li příslušný orgán obce nápravu do 60 dnů od doručení výzvy **nebo krajskému úřadu sdělí, že nápravu nezjedná**, rozhodne krajský úřad o pozastavení účinnosti tohoto nařízení obce. Účinnost nařízení obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí krajského úřadu obci. Krajský úřad v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, krajský úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení obce zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení obce, kterým byla zjednána náprava.~~

(2) V případě zřejmého rozporu nařízení obce s lidskými právy a základními svobodami může krajský úřad pozastavit jeho účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost nařízení obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí krajského úřadu obci. Krajský úřad

v rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, krajský úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení obce zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení obce, kterým byla zjednána náprava.~~

(3) Nejedná-li příslušný orgán obce nápravu ve stanovené lhůtě, podá ředitel krajského úřadu do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu Ústavnímu soudu návrh na zrušení nařízení obce. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí krajského úřadu o pozastavení účinnosti nařízení obce pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán obce před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí obec neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a krajskému úřadu. Krajský úřad rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení obce zruší do 15 dnů od doručení sdělení obce o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení obce, kterým byla zjednána náprava.~~

§ 126

(1) Odporuje-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce v přenesené působnosti zákonu, jinému právnímu předpisu a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnici ústředního správního úřadu nebo opatření krajského úřadu přijatému při kontrole výkonu přenesené působnosti, vyzve krajský úřad obec ke zjednání nápravy. Nejedná-li obec nápravu do 60 dnů od doručení výzvy **nebo krajskému úřadu sdělí, že nápravu nezjedná**, krajský úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce zruší a o rozhodnutí o zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v přenesené působnosti informuje obecní úřad.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu obce v přenesené působnosti se zákonem může krajský úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu obce zrušit bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy.

~~§ 129a~~

~~Kontrola výkonu samostatné působnosti~~

~~(1) Požádá-li obec, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.~~

~~(2) Starosta, popřípadě jím pověřený zástupce, na nejbližším zasedání zastupitelstva obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města konaném po ukončení kontroly seznámí zastupitelstvo obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města s výsledky uskutečněné kontroly.~~

~~(3) V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, předloží starosta, popřípadě jím pověřený zástupce, spolu se seznámením s výsledky uskutečněné kontroly zastupitelstvu obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města též návrh opatření k nápravě~~

~~kontrolou zjištěných nedostatků a k zamezení jejich opakování, popřípadě jej seznámí se způsobem, jakým se tak již stalo. Informaci o jednání zastupitelstva obce, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města v této věci včetně návrhu opatření k nápravě, popřípadě sdělení o způsobu nápravy, obec, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města neprodleně vyvěsí na úřední desce obecního úřadu, úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části po dobu nejméně 15 dnů. Současně tuto informaci zašle obec Ministerstvu vnitra, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města magistrátu územně členěného statutárního města.~~

~~(4) Obec, městské obvody nebo městské části územně členěného statutárního města jsou povinny zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou.~~

§ 129a

Kontrola výkonu samostatné působnosti

(1) Obec je povinna zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou výkonu samostatné působnosti.

(2) Požádá-li obec o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.

(3) Starosta, popřípadě jím pověřený zástupce, seznámí s protokolem o kontrole zastupitelstvo obce na jeho nejbližším zasedání konaném po ukončení kontroly. V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup obce, přijme obec opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků.

(4) Informaci o přijatých nápravných opatřeních obec vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu nejméně 15 dnů.

(5) Obec informuje Ministerstvo vnitra o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4.

(6) Postup podle odstavců 1 až 4 se uplatní obdobně při kontrole výkonu samostatné působnosti městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města. Městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města informuje o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4 magistrát územně členěného statutárního města.

§ 134

(1) Městské obvody a městské části jednají za statutární město v záležitostech jim svěřených zákonem a v mezích zákona statutem.

(2) Městské obvody a městské části nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky nebo nařízení.

(3) Zrušen

~~———— (4) Velikostní kategorie městských obvodů a městských částí podle odstavce 3 jsou stanoveny v příloze k tomuto zákonu.~~

§ 153

(1) Zrušen

(2) Ministerstvo vnitra vydá vyhlášky k provedení § 33.

~~Příloha k zákonu č. 128/2000 Sb.~~

~~Velikostní kategorie obcí a městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst~~

Velikostní kategorie	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území obce nebo městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města
1.	do 300
2.	od 301 do 600
3.	od 601 do 1000
4.	od 1001 do 3000
5.	od 3001 do 5000
6.	od 5001 do 10000
7.	od 10001 do 20000
8.	od 20001 do 50000
9.	od 50001 do 100000 a územně nečleněná statutární města
10.	od 100001 do 200000 a územně členěná statutární města
11.	nad 200000

Koefficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev obcí

Číslo řádku - velikostní kategorie obce (městské části nebo obvodu)	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území obce (městské části nebo obvodu)		Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
			starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen zastupitelstva bez dalších funkcí
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	obec (městská část nebo obvod)	do 300	1,211	1,065	0,944	0,823	0,726	0,654	0,145	0,073	0,061	0,036
2		301 - 600	1,360	1,197	1,061	0,925	0,816	0,734	0,163	0,082	0,068	0,041
3		601 - 1 000	1,524	1,341	1,189	1,037	0,915	0,823	0,183	0,091	0,076	0,046
4		1 001 - 3 000	1,696	1,493	1,323	1,153	1,018	0,916	0,204	0,102	0,085	0,051
5		3 001 - 5 000	1,868	1,644	1,457	1,270	1,121	1,009	0,224	0,112	0,093	0,056
6		5 001 - 10 000	2,040	1,795	1,591	1,387	1,224	1,102	0,245	0,122	0,102	0,061
7		10 001 - 20 000	2,211	1,946	1,724	1,503	1,326	1,194	0,265	0,133	0,111	0,066
8		20 001 - 50 000	2,413	2,123	1,882	1,641	1,448	1,303	0,290	0,145	0,121	0,072
9		50 001 - 100 000 a územně nečleněná statutární města	2,621	2,307	2,045	1,782	1,573	1,415	0,315	0,157	0,131	0,079
10		100 001 - 200 000 a územně členěná statutární města	2,845	2,504	2,219	1,935	1,707	1,536	0,341	0,171	0,142	0,085
11		nad 200 000	3,451	3,037	2,691	2,346	2,070	1,863	0,414	0,207	0,173	0,104

II. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

§ 19

~~Usnesení, jímž zastupitelstvo nebo rada rozhodly o nabytí věci~~ **Informace týkající se nabytí věci krajem** v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo o jejím nabytí jiným obdobným ~~způsobem~~, **způsobem a informace týkající se vzniku užívacího nebo jiného práva kraje ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku či jiným obdobným způsobem** se až do ukončení dražby, veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku nebo jiného obdobného postupu nezpřístupňují podle tohoto zákona ani neposkytují podle jiného právního předpisu²²⁾, **pokud by jejich zpřístupnění mohlo kraj při nabývání této věci anebo při vzniku užívacího nebo jiného práva znevýhodnit proti jiným zájemcům.**

²²⁾ Zákon č. 106/1999 Sb.

§ 35

(1) Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti. Ve věcech přenesené působnosti zastupitelstvo rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon.

(2) Zastupitelstvu je vyhrazeno

- a) předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně,
- b) předkládat návrhy Ústavnímu soudu na zrušení právních předpisů,¹⁵⁾ má-li za to, že jsou v rozporu se zákonem,
- c) vydávat obecně závazné vyhlášky kraje,
- d) koordinovat rozvoj územního obvodu, schvalovat strategie rozvoje územního obvodu kraje podle zvláštních zákonů, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění,
- e) schvalovat koncepce rozvoje cestovního ruchu na území kraje, zajišťovat jejich realizaci a kontrolovat jejich plnění,
- f) stanovit rozsah základní dopravní obslužnosti pro území kraje,
- g) rozhodovat o spolupráci kraje s jinými kraji a o mezinárodní spolupráci,
- h) schvalovat ~~rozpočet~~ **střednědobý výhled rozpočtu kraje, rozpočet kraje**, schvalovat závěrečný účet kraje a schvalovat účetní závěrku kraje sestavenou k rozvahovému dni,
- i) zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky kraje; k tomu schvalovat jejich zřizovací listiny,
- j) rozhodovat o založení a rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, základací smlouvy a stanovy, **včetně jejich změn,** a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách,
- k) delegovat zástupce kraje, s výjimkou § 59 odst. 1 písm. j), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast,
- l) navrhopvat zástupce kraje do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má kraj majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání; to neplatí, rozhoduje-li rada ve věcech jediného společníka obchodní společnosti podle § 59 odst. 1 písm. j),
- m) volit a odvolávat hejtmana, náměstka (náměstky) hejtmana a další členy rady z řad svých členů a odvolávat je z funkce,
- n) stanovit funkce, pro které budou členové zastupitelstva uvolněni a od kterého dne,

- o) zřizovat a zrušovat výbory, volit a odvolávat jejich předsedy a členy,
- p) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva za měsíc,
- q) stanovit paušální částku náhrady výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce podle § 46 odst. 3, rozhodovat o mimořádných odměnách podle ~~§ 51, o § 51 a o~~ plněních pro členy zastupitelstva podle § 55 ~~a o poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou uvolněným členům zastupitelstva podle § 56a odst. 6,~~
- r) vyslovovat souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi krajem a členem zastupitelstva,
- s) stanovit pravidla pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva (§ 56),
- t) rozhodovat o peněžitých plněních spojených s výkonem funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva,
- u) udělovat ceny kraje,
- v) rozhodovat o vyhlášení krajského referenda,
- w) plnit další úkoly stanovené zákonem.

(3) Zastupitelstvo rozhoduje o zrušení usnesení rady, jsou-li mu předložena k rozhodnutí podle § 62.

¹⁵⁾ § 64 odst. 2 písm. e) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

§ 36

~~(4)~~ Zastupitelstvu je dále vyhrazeno rozhodování o těchto právních jednáních kraje:

- a) nabytí a převod hmotných nemovitých věcí, s výjimkou inženýrských sítí a pozemních komunikací,
- b) poskytování věcných a peněžitých darů podle zvláštního zákona v hodnotě nad ~~100 000 Kč~~ **500 000 Kč** jedné fyzické nebo právnické osobě v kalendářním roce,
- c) poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nad ~~200 000 Kč~~ **1 000 000 Kč** v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám ~~v kalendářním roce~~ a uzavření veřejnoprávních smluv o jejich poskytnutí, nejedná-li se o ~~úcelové~~ dotace z prostředků státního rozpočtu, **o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným krajem nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁸⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,**
- ~~d) poskytování dotací obcím z rozpočtu kraje nad 800 000 Kč a kontrola jejich využití, s výjimkou poskytování dotací v době vyhlášení krizového stavu podle jiného právního předpisu²⁸⁾, je-li dotace poskytována v souvislosti s vyhlášeným krizovým stavem,~~
- ~~e) vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než 200 000 Kč~~ **1 000 000 Kč,**
- e) ~~f)~~ zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než ~~200 000 Kč~~ **1 000 000 Kč,**
- f) ~~g)~~ dohody o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- g) ~~h)~~ postoupení pohledávky vyšší než ~~200 000 Kč~~ **1 000 000 Kč,**
- h) ~~i)~~ uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru, zápůjčky, o převzetí ručitélského závazku, o přistoupení k závazku a ke smlouvě o společnosti,
- i) ~~j)~~ zastavení nemovitostí,
- j) ~~k)~~ vydání komunálních dluhopisů,
- k) ~~l)~~ stanovení majetkové účasti na podnikání jiných právnických osob,
- l) ~~m)~~ peněžité a nepeněžité vklady do právnických osob,

- m) ~~n~~) nabytí a převod práva stavby a smluvní zřízení práva stavby k pozemku ve vlastnictví kraje,
- n) ~~o~~) zpeněžení hmotné nemovité věci ve vlastnictví kraje nebo práva stavby ve veřejné dražbě a nabytí hmotné nemovité věci nebo práva stavby krajem v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem; tuto pravomoc může zastupitelstvo zcela nebo zčásti svěřit radě nebo hejtmanovi.

²⁸⁾ § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 40

(1) Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Zasedání zastupitelstva písemně svolává a řídí zpravidla hejtman. **Do lhůty stanovené ve větě první se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.**

(2) K platnému usnesení, rozhodnutí nebo volbě zastupitelstva je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva.

§ 41

(1) Jestliže při zahájení zasedání zastupitelstva nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva, ukončí předsedající toto zasedání zastupitelstva. Do ~~15~~ **21** dnů se koná jeho náhradní zasedání.

(2) Požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva, hejtman je povinen svolat zasedání zastupitelstva tak, aby se uskutečnilo nejpozději do 21 dnů ode dne doručení žádosti krajskému úřadu.

(3) Nesvolá-li hejtman zasedání zastupitelstva podle předchozích odstavců, učiní tak náměstek hejtmana nebo jiný člen zastupitelstva.

(4) Do lhůt stanovených v odstavcích 1 a 2 se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.

§ 41a

(1) Stanoví-li tak předem jednací řád zastupitelstva, může se člen zastupitelstva účastnit jednání zastupitelstva též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti na jednání zastupitelstva distančním způsobem. Člen zastupitelstva má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva koná.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně i pro účast veřejnosti na jednání zastupitelstva.

(3) O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje krajský úřad v informaci podle § 42 odst. 1 nebo 2.

§ 42

(1) Zasedání zastupitelstva je veřejné. Krajský úřad zveřejní informaci o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva vždy nejméně 10 dnů předem na úřední desce²⁾ krajského úřadu, kromě toho může informaci zveřejnit způsobem v místě obvyklým.

~~(2) V době vyhlášení krizového stavu podle jiného právního předpisu²⁸⁾ se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva podle odstavce 1 zveřejní na úřední desce krajského úřadu alespoň po dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva; záležitosti, které se netýkají vyhlášeného krizového stavu, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna nejméně 10 dnů před zasedáním zastupitelstva.~~

(2) Je-li nezbytné konat zasedání zastupitelstva v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému³⁸⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, zveřejní se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva podle odstavce 1 na úřední desce krajského úřadu alespoň po dobu 2 dnů před zasedáním zastupitelstva. Záležitosti, které se netýkají řešení situací uvedených ve větě první, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna nejméně 10 dnů před zasedáním zastupitelstva.

(3) Návrh programu jednání zastupitelstva připravuje a předkládá zastupitelstvu ke schválení rada.

(4) O zařazení návrhů dalších bodů programu, přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva, rozhodne zastupitelstvo.

(5) Zúčastní-li se zasedání zastupitelstva člen vlády nebo jím pověřený zástupce, poslanec, senátor a požádá-li o slovo, musí mu být vždy uděleno.

³⁸⁾ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 43

O průběhu zasedání zastupitelstva se pořizuje zápis, který podepisuje hejtman nebo náměstek hejtmána a zvolení ověřovatelé. Zápis, který je nutno pořádit do 10 15 dnů po skončení zasedání, musí obsahovat údaj o počtu přítomných členů zastupitelstva, schválený program jednání, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení a musí být uložen u krajského úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva.

§ 45

(1) Klesne-li počet členů zastupitelstva o více než polovinu oproti počtu stanovenému v § 31 odst. 1 a nejsou-li náhradníci, do doby, než bude zvoleno zastupitelstvo nové, zabezpečuje jeho úkoly stávající zastupitelstvo. V takovém případě však nepřísluší zastupitelstvu vykonávat působnost podle § 35 odst. 2 a § 36, s výjimkou přijímání rozpočtových opatření, **rozhodování podle § 35 odst. 2 písm. m), n) a p) až t)** a stanovení pravidel rozpočtového provizoria. Tuto skutečnost krajský úřad bezodkladně oznámí ministerstvu.

(2) Jestliže se zastupitelstvo nesejde po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, nebo nezvolí-li hejtmána do 6 měsíců ode dne, kdy byl odvolán nebo se funkce vzdal, nebo do 6 měsíců ode dne ustavujícího zasedání, ministerstvo je rozpustí a ministr vnitra vyhlásí nové volby. Proti rozhodnutí o rozpuštění zastupitelstva může kraj podat žalobu k soudu. Ustanovení § 60a a 64b se použijí obdobně. **Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po níž se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.**

§ 47

(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva poskytuje kraj za výkon funkce odměnu **ve výši podle § 48 odst. 1**. Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, poskytuje kraj odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva může kraj poskytovat za výkon funkce odměnu **až do maximální výše podle § 48 odst. 2**. V takovém případě se odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva, kterým odměnu stanovilo.

(3) V usnesení podle odstavce 2 zastupitelstvo stanoví výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva za měsíc, a to částkou v celých korunách, přitom může přihlídnout k plnění individuálních úkolů, které jednotlivým neuvolněným členům zastupitelstva uložilo, a předem stanoveným způsobem k jejich účasti na jednání orgánů ~~kraje~~, jejichž jsou členy. Usnesení podle odstavce 2 pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva, které odměnu stanovilo.

(4) Neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána, poskytuje kraj odměnu v rozmezí od 0,3 do 0,6násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána. Pokud zastupitelstvo neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána, odměnu nestanovilo, náleží mu ode dne zvolení do funkce hejtmána odměna ve výši 0,3násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána.

(5) Odměna se členovi zastupitelstva poskytuje měsíčně. Pokud člen zastupitelstva vykonával funkci jen po část měsíce, náleží mu za tento měsíc odměna ve výši násobku jedné třicetiny jeho odměny a počtu kalendářních dnů, po které funkci v daném měsíci vykonával.

(6) Nevykonává-li uvolněný člen zastupitelstva funkci z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let podle zákona o nemocenském pojištění, odměna mu nenáleží, nestanoví-li tento zákon jinak.

(7) Uvolněnému členovi zastupitelstva za každý kalendářní den od prvního do čtrnáctého kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží odměna ve výši 60 % jedné třicetiny odměny. Pro účely stanovení výše odměny ve snížené výši podle věty první se jedna třicetina odměny upraví obdobným způsobem, jakým se upravuje denní vyměřovací základ pro stanovení nemocenského z nemocenského pojištění³³⁾.

(8) Odměna stanovená podle odstavce 7 se snižuje o 50 %, pokud se nemocenské podle právních předpisů o nemocenském pojištění snižuje na polovinu. Odměna ve snížené výši stanovená podle odstavce 7 a podle věty první za jednotlivý kalendářní den se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(9) Je-li člen zastupitelstva odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 49 odst. 2 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo.

³³⁾ § 21 a 22 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

§ 48

(1) Zrušen

~~(2) Velikostní kategorie krajů podle odstavce 1 jsou:~~

- ~~a) kraje s počtem obyvatel do 500 000,~~
- ~~b) kraje s počtem obyvatel od 500 001 do 1 000 000,~~
- ~~c) kraje s počtem obyvatel nad 1 000 000.~~

~~(3) Odměna uvolněného člena zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána, v kraji ve velikostní kategorii krajů do 500 000 obyvatel se stanoví tak, aby činila nejméně 2,5násobek odměny uvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, v obci ve velikostní kategorii obcí do 300 obyvatel. Odměna uvolněného člena zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána, v kraji ve velikostní kategorii krajů nad 1 000 000 obyvatel se stanoví tak, aby nebyla vyšší než odměna uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy.~~

(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie kraje.

(2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a podle velikostní kategorie kraje.

(3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhláší ministerstvo sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

(4) (5) Při určení výše odměny člena zastupitelstva se vychází z počtu obyvatel kraje³⁴⁾, kteří byli hlášeni v kraji k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva.

(5) (6) Změní-li se v průběhu volebního období zastupitelstva počet obyvatel kraje hlášených v kraji k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 5 o více než 10 % tak, že dojde ke změně zařazení kraje ve velikostní kategorii krajů podle ~~odstavce 2~~ **přílohy k tomuto zákonu**, náleží od 1. ledna ~~následujícího tohoto~~ kalendářního roku

- a) uvolněnému členovi zastupitelstva odměna ve výši odpovídající velikostní kategorii kraje,
- b) neuvolněnému členovi zastupitelstva dosavadní odměna, pokud nepřesahuje maximální výši odměny pro příslušnou velikostní kategorii kraje, jinak mu přísluší odměna v maximální výši.

(6) (7) Odměna se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

³⁴⁾ § 3 odst. 3 písm. g) zákona č. 133/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
§ 158 odst. 8 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 50

(1) Náměstkovi hejtmána, který po dobu delší než 4 týdny nepřetržitě zastupoval podle § 64 věty třetí hejtmána v plném rozsahu jeho funkce z důvodu jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy hejtmán nevykonával funkci, náleží od prvního dne zastupování odměna ve výši, která by v daném období náležela hejtmánovi, je-li tato odměna vyšší.

(2) Členovi rady, který byl zastupitelstvem pověřen výkonem pravomocí hejtmána podle § 64a věty druhé, náleží odměna ve výši, která by v daném období náležela hejtmánovi, je-li tato odměna vyšší.

(3) Členovi zastupitelstva, který Osobě, která nadále vykonává pravomoci hejtmána nebo náměstka hejtmána podle § 64b, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna do zvolení nového hejtmána nebo náměstka hejtmána za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce. Členovi rady, která vykonává své pravomoci podle § 60 odst. 2 nebo § 60a, náleží dosavadní odměna do zvolení nové rady. Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady podle § 60 odst. 2 nebo § 60a, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.

~~(4) Členovi zastupitelstva, který~~ **Osobě, která je předsedou nebo členem zvláštního orgánu, náleží po skončení funkčního období zastupitelstva do odvolání z funkce dosavadní odměna za výkon funkce předsedy nebo člena zvláštního orgánu této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.**

~~(5) Členovi zastupitelstva, který~~ **Osobě, která je předsedou nebo členem komise rady, náleží po skončení funkčního období zastupitelstva dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce po dobu výkonu pravomocí dosavadní rady podle § 60a.**

(6) Náležela-li by členovi zastupitelstva v jeden den odměna podle § 50 odst. 3, 4 nebo 5 a současně odměna podle § 47 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 49 odst. 2 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo.

§ 51

(1) Členovi zastupitelstva může kraj poskytnout mimořádnou odměnu za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů kraje.

~~(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce uvolněnému členovi zastupitelstva nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.~~

~~(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva nesmí být vyšší než dvojnásobek maximální výše odměny, kterou za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc stanoví zákon a prováděcí právní předpis.~~

(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být krajem poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

~~(4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva musí být uveden jako samostatný bod navrženého programu připravovaného zasedání zastupitelstva.~~

~~(5)~~ **(4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva musí být odůvodněn a projednán jako samostatný bod programu jednání zastupitelstva. Důvod poskytnutí mimořádné odměny musí být uveden v usnesení zastupitelstva, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta.**

§ 52

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána, a uvolněnému členovi zastupitelstva, jimž zanikl mandát člena zastupitelstva, poskytne kraj odchodné, pokud jim ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 47 odst. 6 se nepřihlíží.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána, a uvolněnému členovi zastupitelstva, kteří byli v průběhu funkčního období odvoláni nebo se vzdali funkce, poskytne kraj odchodné, pokud jim ke dni odvolání nebo vzdání se funkce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 47 odst. 6 se nepřihlíží.

(3) Odchodné podle odstavce 1 při zániku mandátu člena zastupitelstva dnem voleb do zastupitelstva členovi zastupitelstva nenáleží, pokud byl v novém funkčním období opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána, za niž mu náleží odměna. O opětovné zvolení do funkce podle věty první nejde, jde-li o druhé a následující obsazení uvedené funkce v průběhu funkčního období.

(4) Odchodné podle odstavce 2 členovi zastupitelstva nenáleží, pokud byl nejpozději na následujícím zasedání zastupitelstva opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána, **za niž mu náleží odměna.**

(5) Odchodné členovi zastupitelstva nenáleží, pokud byl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání.

(6) Vznikl-li členovi zastupitelstva nárok na odchodné v době, kdy je proti němu vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva, odchodné se nevyplatí. Byl-li člen zastupitelstva pro trestný čin uvedený ve větě první pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, platí, že nárok na odchodné nevznikl; v opačném případě se odchodné vyplácí.

(7) Odchodné podle odstavce 2 lze členovi zastupitelstva poskytnout ve funkčním období pouze jednou.

§ 53

(1) Odchodné se stanoví ve výši odměny, která členovi zastupitelstva náležela za měsíc ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva nebo ke dni odvolání nebo vzdání se funkce, k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejvíce však tři ukončených let výkonu funkce. Do rozhodné doby podle věty první se započte i doba, po kterou člen zastupitelstva podle § 52 odst. 3 nebo 4 do opětovného zvolení do funkce

nevykonával funkci uvolněného člena zastupitelstva anebo funkci neuvolněného člena zastupitelstva, který vykonává funkci hejtmána nebo náměstka hejtmána.

(2) Odchodné je splatné, jsou-li splněny podmínky stanovené v odstavci § 52 a předloženo čestné prohlášení podle odstavce 3, a vyplácí se jednorázově v nejbližším výplatním termínu. **Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 52 odst. 3 a 4, odchodné se vyplácí. Člen zastupitelstva, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 52 odst. 3 a 4.**

(3) Člen zastupitelstva je povinen předložit čestné prohlášení, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného stanovené v § 52 odst. 5 a 6.

§ 55

- (1) Členovi zastupitelstva lze z peněžního fondu nebo z rozpočtu kraje poskytnout
- a) příspěvek na podporu vzdělávání v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva,
 - b) příspěvek na stravování, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva,
 - c) příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění, ~~jde-li o uvolněného člena zastupitelstva,~~
 - d) odměnu při významném životním výročí,
 - e) příspěvek na pojištění rizik spojených s výkonem funkce člena zastupitelstva,
 - f) příspěvek na podporu zdravotních, kulturních a sportovních aktivit, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva,
 - g) příspěvek na rekreaci, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva,
 - h) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním kraje na veřejných občanských obřadech.**

(2) Plnění podle odstavce 1 lze členovi zastupitelstva poskytnout za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům kraje.

§ 56a

(1) Uvolněný člen zastupitelstva má nárok na dovolenou v délce 5 týdnů za kalendářní rok, přičemž nejvýše 25 dnů dovolené může připadnout na pondělí až pátek, pokud tento den není svátkem³⁶).

(2) Pokud výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva netrvá po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc výkonu funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Odměna se za dobu čerpání dovolené nekrátí.

(4) Kraj poskytne uvolněnému členovi zastupitelstva též tu část dovolené, kterou nevyčerpal u svého zaměstnavatele před uvolněním k výkonu veřejné funkce.

(5) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva dovolenou nebo její část v průběhu příslušného kalendářního roku, převádí se mu nárok na ni do bezprostředně následujícího

kalendářního roku, v němž se eviduje jako nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku a čerpá se přednostně. Do dalšího kalendářního roku se již tento nárok nepřevádí.

~~(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva, který je ke dni ukončení výkonu funkce v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, může mu na základě jeho žádosti kraj poskytnout náhradu za nevyčerpanou dovolenou nebo její část. Uvolňující zaměstnavatel poskytne zbývající část dovolené za příslušný kalendářní rok, která nebyla vyčerpana nebo nahrazena. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nepřevádí ani ji nelze nahradit.~~

(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu kraj náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.

~~(7) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva, který ke dni ukončení výkonu funkce není v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu kraj náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje.~~

(8) (7) Náhrada za nevyčerpanou dovolenou podle odstavců 6 a 7 odstavce 6 se určí jako násobek počtu kalendářních dnů, za které je poskytována, a jedné třicetiny odměny, která náleží uvolněnému členovi zastupitelstva ke dni ukončení výkonu funkce.

(9) (8) Vyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva dovolenou v rozsahu větším, než mu náleží podle odstavců 1 až 5, posuzuje se odměna za každý den čerpání dovolené nad rámec zákonného nároku jako přeplatek poskytnuté odměny.

(10) (9) Krajský úřad vede evidenci o čerpání dovolené uvolněných členů zastupitelstva. Člen zastupitelstva oznámí předem čerpání dovolené krajskému úřadu prostřednictvím hejtmána.

§ 58

(1) Rada se schází ke svým schůzím podle potřeby. Schůze rady svolává hejtmán. Schůze rady jsou veřejné. Rada může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat i dalšího člena zastupitelstva nebo jiné osoby.

(2) K platnému usnesení, volbě nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů rady.

(3) Rada vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady.

(4) Stanoví-li tak předem jednací řád rady, může se člen rady nebo jiná oprávněná osoba zúčastnit schůze rady též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na

schůzi. Jednací řád stanoví pravidla účasti na schůzi rady distančním způsobem. Člen rady má vždy právo účastnit se schůze rady osobně v místě, v němž se schůze rady koná.

(3) (5) O průběhu schůze rady se pořizuje zápis, ve kterém se vždy uvede počet přítomných členů rady, schválený program schůze rady, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis podepisuje hejtman nebo náměstek hejtmána, spolu s ověřovateli. Zápis, který je nutno pořídit do ~~10~~ **15** dnů po skončení schůze, musí být uložen u krajského úřadu k nahlédnutí členům zastupitelstva kraje. O námitkách člena rady proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady.

(4) (6) Rada podává na každém zasedání zastupitelstva zprávu o své činnosti.

§ 59

(1) Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Radě je vyhrazeno

- a) zabezpečovat hospodaření podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu svěřeném zastupitelstvem,
- b) stanovit počet zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, do zvláštních orgánů kraje a do organizačních složek a objem prostředků na platy těchto zaměstnanců,
- c) na návrh ředitele krajského úřadu (dále jen „ředitel“) jmenovat a odvolávat vedoucí odborů krajského úřadu v souladu se zvláštním zákonem; jmenování nebo odvolání vedoucích odborů bez návrhu ředitele je neplatné,
- d) zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady (dále jen „komise“), jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- e) ukládat krajskému úřadu úkoly v oblasti samostatné působnosti a kontrolovat jejich plnění,
- f) přezkoumávat opatření přijatá krajským úřadem v samostatné působnosti,
- g) vyřizovat návrhy, připomínky a podněty obcí a právnických osob z územního obvodu kraje,
- h) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- i) vykonávat zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám, organizačním složkám, které byly zřízeny nebo založeny krajem nebo které byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, včetně jmenování a odvolávání jejich ředitelů a stanovení jejich platu a odměn **a rozhodování o poskytování návratných finančních výpomocí příspěvkovým organizacím zřízeným krajem**; k tomu pravidelně jedenkrát ročně projednávat zprávu o jejich činnosti, o plnění jejich úkolů, pro které byly založeny nebo zřízeny, a přijímat příslušná opatření k nápravě,
- j) rozhodovat ve věcech kraje jako jediného společníka obchodní společnosti,
- k) vydávat nařízení kraje,
- l) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva nebo komisemi rady,
- m) plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem,
- n) schvalovat účetní závěrku krajem zřízené příspěvkové organizace sestavenou k rozvahovému dni.

(2) Rada rozhoduje o těchto právních jednáních kraje:

- a) o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí do ~~200 000 Kč~~ **1 000 000 Kč** v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám ~~v kalendářním roce~~

a uzavření veřejnoprávních smluv o jejich poskytnutí, nejedná-li se o ~~účelové dotace z prostředků státního rozpočtu, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným krajem nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁸⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,~~

- b) o vzdání se práva a prominutí dluhu nepřevyšující ~~200 000 Kč~~ **1 000 000 Kč**,
- c) o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě nepřevyšující ~~200 000 Kč~~ **1 000 000 Kč**,
- d) o uzavírání dohod o splátkách s lhůtou splatnosti nepřevyšující 18 měsíců,
- e) o nabytí a převodu movitých věcí na kraj včetně peněz,
- f) o poskytování věcných a finančních darů do ~~100 000 Kč~~ **500 000 Kč** ~~v jednotlivých případech fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce.~~

(3) Rada zabezpečuje rozhodování v ostatních záležitostech patřících do samostatné působnosti kraje, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu nebo pokud si je zastupitelstvo nevyhradilo.

(4) Rada může svěřit hejtmanovi, popřípadě krajskému úřadu **zcela nebo zčásti** rozhodování podle odstavce 2 písm. e) a f). Dále může svěřit hejtmanovi nebo krajskému úřadu zcela nebo zčásti rozhodování podle odstavce 3.

§ 60

(1) Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady tak, že rada není usnášeníschopná (§ 58 odst. 2) a na nejbližším zasedání zastupitelstva nebude počet členů rady doplněn tak, aby usnášeníschopná byla, vykonává její působnost, až do zvolení potřebného počtu členů rady, zastupitelstvo. V těchto případech zastupitelstvo může svěřit hejtmanovi výkon pravomoci rady **s výjimkou vydávání nařízení kraje.**

(2) Je-li rada odvolána jako celek a není-li současně s tím zvolena nová rada, vykonává dosavadní rada své pravomoci až do zvolení nové rady.

§ 60a

(1) Rada vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva až do zvolení nové rady. **Za zvolení nové rady podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady, který má být volen podle § 57 odst. 2, jestliže došlo ke zvolení hejtmana nebo náměstka hejtmana.**

(2) Jestliže soud vyhoví návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování, je rada ode dne právní moci rozhodnutí soudu do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva, kromě pravomocí stanovených v odstavci 1, oprávněna stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření^{19a)}.

^{19a)} § 13 odst. 2 a § 16 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

§ 61a

Je-li to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému³⁸⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území kraje vztahuje krizový stav²⁸⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, může hejtman rozhodovat v záležitostech podle § 59 odst. 2 písm. e) a f) a § 59 odst. 3 namísto rady, popřípadě zastupitelstva, pokud si podle § 37 rozhodování v těchto záležitostech předem vyhradilo. Tím není dotčeno předchozí svěřené pravomoci radou podle § 59 odst. 4.

§ 64

Hejtmana zastupuje náměstek hejtmana. Zastupitelstvo může zvolit více náměstků hejtmana a svěřit jim některé úkoly. Náměstek hejtmana, kterého určí zastupitelstvo, zastupuje hejtmana v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy hejtman nevykonává funkci (~~§ 48 odst. 2 a § 54~~).

§ 64b

Dosavadní hejtman v období ode dne voleb do zastupitelstva do zvolení ~~nového hejtmana nebo náměstka hejtmana~~ **nové rady podle § 60a** vykonává pravomoci podle § 61; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní náměstek hejtmana. Nevykonává-li dosavadní hejtman své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní náměstek hejtmana, a je-li dosavadních náměstků hejtmana více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo zastupováním hejtmana, jinak ten, kterého pověřil dosavadní hejtman. Vykonával-li ke dni voleb pravomoci hejtmana člen rady podle § 64a, použijí se věty první a druhá obdobně.

§ 81

(1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška kraje zákonu, vyzve ministerstvo kraj ke zjednání nápravy. Nejednala-li kraj nápravu do 60 dnů od doručení výzvy **nebo ministerstvu sdělí, že nápravu nezjedná**, rozhodne ministerstvo o pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky. Účinnost obecně závazné vyhlášky kraje je pozastavena dnem doručení rozhodnutí ministerstva kraji. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví kraji přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo kraje nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška kraje, kterou byla zjednána náprava.~~

(2) V případě zřejmého rozporu obecně závazné vyhlášky kraje s lidskými právy a základními svobodami může ministerstvo pozastavit její účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost obecně závazné vyhlášky kraje je pozastavena dnem doručení rozhodnutí ministerstva kraji. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví kraji lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo kraje nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška kraje, kterou byla zjednána náprava.~~

(3) Nezjedná-li zastupitelstvo kraje nápravu ve stanovené lhůtě a není-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky kraje. Je-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo takový návrh Ústavnímu soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li zastupitelstvo kraje nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3, sdělí kraj neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a ministerstvu. Ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky kraje zruší do 15 dnů od doručení sdělení kraje o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška kraje, kterou byla zjednána náprava.~~

§ 82

(1) Je-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nejde-li o obecně závaznou vyhlášku kraje, vyzve ministerstvo kraj ke zjednání nápravy. Nezjedná-li příslušný orgán kraje nápravu do 60 dnů od doručení výzvy **nebo ministerstvu sdělí, že nápravu nezjedná**, pozastaví ministerstvo výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti. Výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí ministerstva kraji. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví kraji přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti se zákonem může ministerstvo pozastavit výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí ministerstva kraji. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví kraji lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(3) Nezjedná-li příslušný orgán kraje ve stanovené lhůtě nápravu a není-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu příslušnému soudu návrh na zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti. Je-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo takový návrh příslušnému soudu do 30

dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán kraje před rozhodnutím soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí kraj neprodleně tuto skutečnost soudu a ministerstvu. Ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti zruší do 15 dnů od doručení sdělení kraje o zjednání nápravy, jehož přílohou je usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(5) Ministerstvo o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v samostatné působnosti nerozhodne, jestliže již bylo vykonáno; v takovém případě podá pouze návrh soudu na jeho zrušení.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nepoužijí v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případě, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu samostatné působnosti krajů upraveny zvláštním právním předpisem²⁵⁾.

²⁵⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

§ 83

(1) Odporuje-li nařízení kraje zákonu nebo jinému právnímu předpisu, vyzve věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad kraj ke zjednání nápravy. **Nezjedná-li příslušný orgán kraje nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu sdělí, že nápravu nezjedná,** rozhodne věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad o pozastavení účinnosti tohoto nařízení kraje. Účinnost nařízení kraje je pozastavena dnem doručení rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu kraji. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad v rozhodnutí současně stanoví kraji přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení kraje zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení kraje, kterým byla zjednána náprava.~~

(2) V případě zřejmého rozporu nařízení kraje s lidskými právy a základními svobodami může věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad pozastavit jeho účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost nařízení kraje je pozastavena dnem doručení rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu kraji. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad v rozhodnutí současně stanoví kraji přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení kraje zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení kraje o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení kraje, kterým byla zjednána náprava.~~

(3) Nejedná-li příslušný orgán kraje nápravu ve stanovené lhůtě, podá věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu Ústavnímu soudu návrh na zrušení nařízení kraje. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu o pozastavení účinnosti nařízení kraje pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán kraje před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí kraj neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení kraje zruší do 15 dnů od doručení sdělení kraje o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení kraje, kterým byla zjednána náprava.~~

§ 84

(1) Odporuje-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje v přenesené působnosti zákonu, jinému právnímu předpisu a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnicí ústředního správního úřadu nebo opatření věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu přijatému při kontrole výkonu přenesené působnosti, vyzve věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad kraj ke zjednání nápravy. Nejedná-li kraj nápravu do 60 dnů od doručení výzvy **nebo věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu sdělí, že nápravu nezjedná**, věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje zruší a o rozhodnutí o zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v přenesené působnosti informuje krajský úřad.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu kraje v přenesené působnosti se zákonem může věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu kraje zrušit bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy.

§ 87

~~Kontrola výkonu samostatné působnosti~~

~~(1) Požádá-li kraj o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.~~

~~(2) Hejtman, popřípadě jím pověřený zástupce, na nejbližším zasedání zastupitelstva konaném po ukončení kontroly seznámí zastupitelstvo s výsledky uskutečněné kontroly.~~

~~(3) V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup kraje, předloží hejtman, popřípadě jím pověřený zástupce, spolu se seznámením s výsledky uskutečněné kontroly zastupitelstvu též návrh opatření k nápravě kontrolou zjištěných nedostatků a k zamezení jejich opakování, popřípadě jej seznámí se způsobem, jakým se tak již stalo. Informaci o jednání zastupitelstva v této věci včetně návrhu opatření k nápravě, popřípadě sdělení o způsobu nápravy, kraj neprodleně vyvěsí na úřední desce krajského úřadu po dobu nejméně 15 dnů. Současně tuto informaci zašle kraj ministerstvu.~~

~~(4) Kraj je povinen zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou.~~

§ 87

Kontrola výkonu samostatné působnosti

(1) Kraj je povinen zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou výkonu samostatné působnosti.

(2) Požádá-li kraj o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.

(3) Hejtman, popřípadě jím pověřený zástupce, seznámí s protokolem o kontrole zastupitelstvo na jeho nejbližším zasedání konaném po ukončení kontroly. V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup kraje, přijme kraj opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků.

(4) Informaci o přijatých nápravných opatřeních kraj vyvěsí na úřední desce krajského úřadu po dobu nejméně 15 dnů.

(5) Kraj informuje ministerstvo o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4.

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev krajů

Číslo řádku - velikostní kategorie kraje	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území kraje	Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
		hejtman	náměstek hejtmana	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	hejtman	náměstek hejtmana	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen zastupitelstva bez dalších funkcí
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	kraj do 500 000	3,632	3,196	2,906	2,470	2,179	1,961	0,436	0,254	0,218	0,182
2	kraj 500 001 - 1 000 000	3,753	3,303	3,003	2,552	2,252	2,027	0,450	0,263	0,225	0,188
3	kraj nad 1 000 000	3,874	3,409	3,100	2,635	2,325	2,092	0,465	0,271	0,232	0,194

III. Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

§ 17

(1) Hlavní město Praha upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města Statutem. Ve Statutu stanoví zejména

- a) výčet jednotlivých městských částí a vymezení jejich území (§ 11),
- b) záležitosti, které se svěřují do samostatné a přenesené působnosti městských částí nad rozsah stanovený zákonem, včetně vymezení území, na němž je vykonávána přenesená působnost městských částí,
- c) způsob projednání návrhu rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí a závěrečného účtu hlavního města Prahy a městských částí a výsledků jejich hospodaření,
- d) vzájemnou součinnost mezi orgány hlavního města Prahy a orgány městských částí,
- e) zdroje peněžních příjmů městských částí a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,
- f) způsob projednání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení hlavního města Prahy s městskými částmi a způsob jejich vyhlášení v městských částech,
- g) způsob projednání územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy a strategie rozvoje hlavního města Prahy s městskými částmi,
- h) majetek hlavního města Prahy, který se svěřuje městským částem, a rozsah oprávnění městských částí při nakládání s tímto majetkem,
- i) další záležitosti, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

(2) Návrh Statutu nebo jeho změny projedná hlavní město Praha vždy s městskými částmi. **V případě změny Statutu spočívající ve svěření věci z majetku hlavního města Prahy do správy městské části nebo odejmutí věci z majetku svěřeného městské části se návrh této změny projedná pouze s dotčenou městskou částí.** Připomínky a návrhy městských částí k projednávanému Statutu, jeho doplňkům či změnám musí být vždy projednány zastupitelstvem hlavního města Prahy.

(3) Statut vydává hlavní město Praha obecně závaznou vyhláškou.

§ 24

(1) Hlavní město Praha může uzavřít s obcemi smlouvu o vytvoření dobrovolného svazku obcí (dále jen „svazek“). Hlavní město Praha může též vstupovat do svazků již vytvořených.

(2) Předmětem činnosti svazku mohou být zejména

- a) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- b) zabezpečování čistoty hlavního města Prahy, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadné úpravy, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- c) zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,

- d) úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přeměn topných systémů k vyloučení ekologicky nevhodných paliv v bytech a obytných objektech nebo k zabezpečování energeticky úsporných opatření stavby,
- e) provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- f) správa majetku hlavního města Prahy, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných hlavním městem Prahou,
- g) správa datových fondů a poskytování informací o území.

(3) Přílohou smlouvy o vytvoření svazku jsou jeho stanovy, v nichž musí být uvedeno

- a) název a sídlo členů svazku,
- b) název a sídlo svazku a předmět jeho činnosti,
- c) orgány svazku, způsob jejich ustavování, jejich působnost a způsob jejich rozhodování,
- d) majetek členů svazku, který vkládají do svazku,
- e) zdroje příjmů svazku,
- f) práva a povinnosti členů svazku,
- g) způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku,
- h) podmínky přistoupení ke svazku a vystoupení z něj včetně vypořádání majetkového podílu,
- i) obsah a rozsah kontroly svazku hlavním městem Prahou a obcemi, které svazek vytvořily.

(4) Stanovy mohou určit, že o jejich změně rozhoduje orgán svazku složený ze zástupců všech obcí; v takovém případě současně vymezí počet hlasů členských obcí nutných ke schválení této změny, nejméně však dvoutřetinovou většinu všech hlasů členských obcí.

(5) Občané hlavního města Prahy a obcí, které vytvořily svazek, jsou oprávněni

- a) účastnit se zasedání orgánu svazku a nahlížet do zápisů o jeho jednání,
- b) podávat orgánu svazku písemné návrhy.

(6) Svazek nabývá právní osobnosti zápisem do rejstříku svazků obcí vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla svazku. Do rejstříku svazků obcí se zapisuje den vzniku svazku, den jeho zrušení s uvedením právního důvodu, den jeho zániku, název a sídlo svazku, identifikační číslo osoby svazku poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, předmět činnosti svazku, orgány, kterými svazek jedná, a jméno, příjmení a adresa bydliště osob vykonávajících jejich působnost spolu s uvedením způsobu, jakým tento orgán svazek zastupuje, a údaje o dni vzniku nebo zániku jejich funkce; ~~rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík, přičemž jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku spolu se stanovami a změny těchto dokumentů a údaje o členských obcích svazku obcí v rozsahu název obce a její identifikační číslo osoby, včetně údaje o dni vzniku a zániku jejich členství. Rejstřík svazků obcí je veřejný rejstřík; jeho součástí je sbírka listin, v níž jsou uloženy smlouva o vytvoření svazku obcí spolu se stanovami a změny těchto dokumentů.~~ Krajský úřad vede rejstřík svazků obcí v přenesené působnosti. Je-li sídlem svazku hlavní město Praha, vede rejstřík svazků obcí Magistrát hlavního města Prahy v přenesené působnosti.

(7) K návrhu na zápis do rejstříku svazků obcí se přikládá smlouva o vytvoření svazku spolu se stanovami; součástí této smlouvy nebo stanov je také určení, kdo jsou první členové statutárního orgánu. Návrh podává osoba zmocněná obcemi, které jsou členy svazku. **Návrh**

změn údajů zapisovaných do rejstříku svazků obcí podává svazek obcí do jednoho měsíce ode dne, kdy změna nastala.

§ 42

~~Usnesení, jímž zastupitelstvo hlavního města Prahy, rada hlavního města Prahy, zastupitelstvo městské části nebo rada městské části rozhodly o nabytí Informace týkající se nabytí věci hlavním městem Prahou nebo městskou částí v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo o jejím nabytí jiným obdobným způsobem, způsobem a informace týkající se vzniku užívacího nebo jiného práva hlavního města Prahy nebo městské části ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem se až do ukončení dražby, veřejné soutěže o nejvhodnější nabídku nebo jiného obdobného postupu nezpřístupňují podle tohoto zákona ani neposkytují podle jiného právního předpisu³²⁾, pokud by jejich zpřístupnění mohlo hlavní město Prahu nebo městskou část při nabývání této věci anebo při vzniku užívacího nebo jiného práva znevýhodnit proti jiným zájemcům.~~

³²⁾ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

§ 46

(1) Hlavní město Praha projedná vždy návrhy právních předpisů hlavního města Prahy před jejich přijetím s městskými částmi, **nestanoví-li tento zákon jinak.**

(2) Městské části jsou oprávněny se k návrhu právních předpisů hlavního města Prahy vyjádřit ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení návrhu. Lhůta může být ve výjimečných případech na základě rozhodnutí rady hlavního města Prahy zkrácena, nesmí však být kratší než 15 dnů. Jestliže se městská část ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že s návrhem souhlasí.

(3) Podrobnosti k projednání návrhů právních předpisů hlavního města Prahy stanoví Statut.

§ 53

(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy poskytuje hlavní město Praha za výkon funkce odměnu **ve výši podle § 54 odst. 1.** Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo hlavního města Prahy určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva hlavního města Prahy uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo hlavního města Prahy jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, poskytuje hlavní město Praha odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy může hlavní město Praha poskytovat za výkon funkce odměnu **až do maximální výše podle § 54 odst. 2.** V takovém případě se odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem hlavního města Prahy, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva hlavního města Prahy, kterým odměnu stanovilo.

(3) V usnesení podle odstavce 2 zastupitelstvo hlavního města Prahy stanoví výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva hlavního města Prahy za měsíc, a to částkou v celých korunách, přitom může přihlídnout k plnění individuálních úkolů, které jednotlivým neuvolněným členům zastupitelstva hlavního města Prahy uložilo, a předem stanoveným způsobem k jejich účasti na jednání ~~orgánů hlavního města Prahy~~ **orgánů**, jejichž jsou členy. Usnesení podle odstavce 2 pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva hlavního města Prahy, které odměnu stanovilo.

(4) Neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy, poskytuje hlavní město Praha odměnu v rozmezí od 0,3 do 0,6 násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy. Pokud zastupitelstvo hlavního města Prahy neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy, odměnu nestanovilo, náleží mu ode dne zvolení do funkce primátora hlavního města Prahy odměna ve výši 0,3 násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy.

(5) Odměna se členovi zastupitelstva hlavního města Prahy poskytuje měsíčně. Pokud člen zastupitelstva hlavního města Prahy vykonával funkci jen po část měsíce, náleží mu za tento měsíc odměna ve výši násobku jedné třicetiny jeho odměny a počtu kalendářních dnů, po které tuto funkci v daném měsíci vykonával.

(6) Nevykonává-li uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy funkci z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let podle zákona o nemocenském pojištění, odměna mu nenáleží, nestanoví-li tento zákon jinak.

(7) Uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy za každý kalendářní den od prvního do čtrnáctého kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží odměna ve výši 60 % jedné třicetiny odměny. Pro účely stanovení výše odměny ve snížené výši podle věty první se jedna třicetina odměny upraví obdobným způsobem, jakým se upravuje denní vyměřovací základ pro stanovení nemocenského z nemocenského pojištění³⁵).

(8) Odměna stanovená podle odstavce 7 se snižuje o 50 %, pokud se nemocenské podle právních předpisů o nemocenském pojištění snižuje na polovinu. Odměna ve snížené výši stanovená podle odstavce 7 a podle věty první za jednotlivý kalendářní den se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(9) Je-li člen zastupitelstva hlavního města Prahy odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 55 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo hlavního města Prahy.

§ 54

(1) Zrušen

~~(2) Odměna uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy, se stanoví tak, aby činila nejméně 3násobek odměny uvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, v obci ve velikostní kategorii obcí do 300 obyvatel.~~

(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle zastávané funkce.

(2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle zastávané funkce.

(3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhláší ministerstvo sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

~~(3)~~ **(5) Odměna se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.**

§ 55

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který je oprávněn k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství³⁶⁾, může zastupitelstvo hlavního města Prahy s přihlédnutím k časové náročnosti a četnosti obřadů zvýšit odměnu až o 2 000 Kč nad maximální výši odměny stanovenou za výkon jeho funkce podle tohoto zákona ~~a prováděcího právního předpisu.~~

(2) V případě souběhu výkonu více funkcí náleží uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy odměna za tu z jeho funkcí, za kterou náleží nejvyšší odměna.

(3) V případě souběhu výkonu více funkcí může být neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy poskytnuta odměna až do výše souhrnu odměn za tři různé funkce. Do tohoto souhrnu lze zahrnout pouze odměny za výkon funkce člena rady hlavního města Prahy, předsedy nebo člena výboru zastupitelstva hlavního města Prahy, předsedy nebo člena komise rady hlavního města Prahy anebo předsedy nebo člena zvláštního orgánu hlavního města Prahy. Pokud zastupitelstvo hlavního města Prahy nerozhodne o poskytnutí odměny podle věty první, náleží neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy odměna za funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna schválená zastupitelstvem hlavního města Prahy.

³⁶⁾ § 11a odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 56

(1) Náměstkovi primátora hlavního města Prahy, který z pověření zastupitelstva hlavního města Prahy nebo primátora hlavního města Prahy po dobu delší než 4 týdny nepřetržitě zastupoval primátora hlavního města Prahy v plném rozsahu jeho funkce z důvodu jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy primátor hlavního města Prahy nevykonával funkci, náleží od prvního dne zastupování odměna ve výši, která by v daném období náležela primátorovi, je-li tato odměna vyšší.

(2) ~~Členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který~~ **Osobě, která** nadále vykonává pravomoci primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy podle § 75, náleží **po dobu výkonu těchto pravomocí** dosavadní odměna ~~do zvolení nového primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy~~ **za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.** ~~Členovi rady hlavního města Prahy, která vykonává své pravomoci~~ **Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady hlavního města Prahy** podle § 69a, náleží dosavadní odměna **za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce** do zvolení nové rady hlavního města Prahy.

(3) ~~Členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který~~ **Osobě, která** je předsedou nebo členem zvláštního orgánu hlavního města Prahy, náleží po skončení funkčního období **zastupitelstva hlavního města Prahy** do odvolání z funkce dosavadní odměna za výkon ~~funkee předsedy nebo člena zvláštního orgánu hlavního města Prahy~~ **této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.**

(4) ~~Členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který~~ **Osobě, která** je **předsedou nebo** členem komise rady hlavního města Prahy, náleží po skončení funkčního období **zastupitelstva hlavního města Prahy** dosavadní odměna za výkon této funkce **a další související nároky spojené s výkonem této funkce** po dobu výkonu pravomocí dosavadní rady hlavního města Prahy podle § 69a.

(5) Náležela-li by členovi zastupitelstva hlavního města Prahy v jeden den odměna podle § 56 odst. 2, 3 nebo 4 a současně odměna podle § 53 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 55 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo hlavního města Prahy.

§ 57

(1) Členovi zastupitelstva hlavního města Prahy může hlavní město Praha poskytnout mimořádnou odměnu za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů hlavního města Prahy.

(2) ~~Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.~~

~~(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy nesmí být vyšší než dvojnásobek maximální výše odměny, kterou za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc stanoví zákon a prováděcí právní předpis.~~

(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva hlavního města Prahy, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být hlavním městem Prahou poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

~~(4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva hlavního města Prahy musí být uveden jako samostatný bod navrženého programu připravovaného zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy.~~

(5) (4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva hlavního města Prahy musí být odůvodněn a projednán jako samostatný bod programu jednání zastupitelstva hlavního města Prahy. Důvod poskytnutí odměny musí být uveden v usnesení zastupitelstva hlavního města Prahy, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta.

§ 58

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy, a uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, jimž zanikl mandát člena zastupitelstva hlavního města Prahy, poskytne hlavní město Praha odchodné, pokud jim ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva hlavního města Prahy náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 53 odst. 6 se nepřihlíží.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy, a uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy, kteří byli v průběhu funkčního období odvoláni nebo se vzdali funkce, poskytne hlavní město Praha odchodné, pokud jim ke dni odvolání nebo vzdání se funkce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 53 odst. 6 se nepřihlíží.

(3) Odchodné podle odstavce 1 při zániku mandátu člena zastupitelstva hlavního města Prahy dnem voleb do zastupitelstva hlavního města Prahy členovi zastupitelstva hlavního města Prahy nenáleží, pokud byl v novém funkčním období opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy nebo náměstka

primátora hlavního města Prahy, za niž mu náleží odměna. O opětovné zvolení do funkce podle věty první nejde, jde-li o druhé a následující obsazení uvedené funkce v průběhu funkčního období.

(4) Odchodné podle odstavce 2 členovi zastupitelstva hlavního města Prahy nenáleží, pokud byl nejpozději na následujícím zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy, **za niž mu náleží odměna.**

(5) Odchodné členovi zastupitelstva hlavního města Prahy nenáleží, pokud byl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva hlavního města Prahy, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání.

(6) Vznikl-li členovi zastupitelstva hlavního města Prahy nárok na odchodné v době, kdy je proti němu vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva hlavního města Prahy, odchodné se nevyplatí. Byl-li člen zastupitelstva hlavního města Prahy pro trestný čin uvedený ve větě první pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, platí, že nárok na odchodné nevznikl; v opačném případě se odchodné vyplátí.

(7) Odchodné podle odstavce 2 lze členovi zastupitelstva hlavního města Prahy poskytnout ve funkčním období pouze jednou.

§ 58a

(1) Odchodné se stanoví ve výši odměny, která členovi zastupitelstva hlavního města Prahy náležela za měsíc ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva hlavního města Prahy nebo ke dni odvolání nebo vzdání se funkce, k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejvíce však tří ukončených let výkonu funkce. Do rozhodné doby podle věty první se započte i doba, po kterou člen zastupitelstva hlavního města Prahy podle § 58 odst. 3 nebo 4 do opětovného zvolení do funkce nevykonával funkci uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy nebo funkci neuvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy, který vykonává funkci primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy.

(2) Odchodné je splatné, jsou-li splněny podmínky stanovené v ~~odstavci~~ **§ 58 a předloženo čestné prohlášení podle odstavce 3**, a vyplácí se jednorázově v nejbližším výplatním termínu. **Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 58 odst. 3 a 4, odchodné se vyplátí. Člen zastupitelstva hlavního města Prahy, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 58 odst. 3 a 4.**

(3) Člen zastupitelstva hlavního města Prahy je povinen předložit čestné prohlášení, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného stanovené v § 58 odst. 5 a 6.

§ 58c

(1) Členovi zastupitelstva hlavního města Prahy lze z peněžního fondu nebo z rozpočtu hlavního města Prahy poskytnout

- a) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku, jde-li o primátora hlavního města Prahy, náměstka primátora hlavního města Prahy nebo člena zastupitelstva hlavního města Prahy pověřeného k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství³⁶⁾,
- b) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním hlavního města Prahy na veřejných občanských obřadech,
- c) příspěvek na podporu vzdělávání v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva hlavního města Prahy,
- d) příspěvek na stravování, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy,
- e) příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění, ~~jde-li o uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy,~~
- f) odměnu při významném životním výročí,
- g) příspěvek na pojištění rizik spojených s výkonem funkce člena zastupitelstva hlavního města Prahy,
- h) příspěvek na podporu zdravotních, kulturních a sportovních aktivit, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy,
- i) příspěvek na rekreaci, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy.

(2) Plnění podle odstavce 1 lze členovi zastupitelstva hlavního města Prahy poskytnout za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům hlavního města Prahy.

³⁶⁾ § 11a odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 58e

(1) Uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy má nárok na dovolenou v délce 5 týdnů za kalendářní rok, přičemž nejvýše 25 dnů dovolené může připadnout na pondělí až pátek, pokud tento den není svátkem³⁸⁾.

(2) Pokud výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy netrvá po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc výkonu funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Odměna se za dobu čerpání dovolené nekrátí.

(4) Hlavní město Praha poskytne uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy též tu část dovolené, kterou nevyčerpal u svého zaměstnavatele před uvolněním k výkonu veřejné funkce.

(5) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy dovolenou nebo její část v průběhu příslušného kalendářního roku, převádí se mu nárok na ni do bezprostředně následujícího kalendářního roku, v němž se eviduje jako nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku a čerpá se přednostně. Do dalšího kalendářního roku se již tento nárok nepřevádí.

~~(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy, který je ke dni ukončení výkonu funkce v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, může mu na základě jeho žádosti hlavní město Praha poskytnout náhradu za nevyčerpanou dovolenou nebo její část. Uvolňující zaměstnavatel poskytne zbývající část dovolené za příslušný kalendářní rok, která nebyla vyčerpána nebo nahrazena. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nepřevádí ani ji nelze nahradit.~~

(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu hlavní město Praha náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.

~~(7) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy, který ke dni ukončení výkonu funkce není v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu hlavní město Praha náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje.~~

~~(8)~~ **(7)** Náhrada za nevyčerpanou dovolenou podle ~~odstavců 6 a 7~~ **odstavce 6** se určí jako násobek počtu kalendářních dnů, za které je poskytována, a jedné třicetiny odměny, která náleží uvolněnému členovi zastupitelstva hlavního města Prahy ke dni ukončení výkonu funkce.

~~(9)~~ **(8)** Vyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva hlavního města Prahy dovolenou v rozsahu větším, než mu náleží podle odstavců 1 až 5, posuzuje se odměna za každý den čerpání dovolené nad rámec zákonného nároku jako přeplatek poskytnuté odměny.

~~(10)~~ **(9)** Magistrát hlavního města Prahy vede evidenci o čerpání dovolené uvolněných členů zastupitelstva hlavního města Prahy. Člen zastupitelstva hlavního města Prahy oznámí předem čerpání dovolené Magistrátu hlavního města Prahy prostřednictvím primátora hlavního města Prahy.

³⁸⁾ Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 59

(1) Zastupitelstvo hlavního města Prahy rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti hlavního města Prahy.

(2) Zastupitelstvu hlavního města Prahy je vyhrazeno

- a) předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně,
- b) předkládat návrhy na zrušení jiných právních předpisů Ústavnímu soudu, jsou-li v rozporu se zákonem,
- c) vydávat územně plánovací dokumentaci pro celé území hlavního města Prahy,
- d) schvalovat po projednání s městskými částmi a uskutečňovat strategii rozvoje hlavního města Prahy podle zvláštních právních předpisů; zastupitelstvem hlavního města Prahy

- musí být vždy projednány připomínky městských částí k návrhu strategie rozvoje hlavního města Prahy, které se dotýkají jejich území,
- e) schvalovat po projednání s městskými částmi **střednědobý výhled rozpočtu hlavního města Prahy**, rozpočet hlavního města Prahy, závěrečný účet hlavního města Prahy a účetní závěrku hlavního města Prahy sestavenou k rozvahovému dni,
 - f) vydávat obecně závazné vyhlášky ve věcech patřících do samostatné působnosti hlavního města Prahy,
 - g) volit primátora hlavního města Prahy a náměstkyni primátora hlavního města Prahy, jakož i další členy rady hlavního města Prahy (radní) a odvolávat je z funkce,
 - h) určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva hlavního města Prahy uvolněni,
 - i) rozhodovat o účasti v mezinárodním sdružení s územními samosprávnými celky jiných států a o spolupráci s jinými kraji a obcemi, zakládat, zřizovat, kontrolovat a rušit právnické osoby a organizační složky jako zařízení bez právní subjektivity a schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy, zakládací listiny, stanovy a zřizovací listiny, **včetně jejich změn**, a rozhodovat o účasti hlavního města Prahy v již založených nebo zřízených právnických osobách,
 - j) schvalovat po projednání s městskými částmi program rozvoje územního obvodu hlavního města Prahy včetně stanovení rozsahu dopravní obslužnosti území hlavního města Prahy,
 - k) schvalovat po projednání s městskými částmi koncepci rozvoje informačních systémů pro potřeby hlavního města Prahy a městských částí,
 - l) zřizovat a rušit trvalé a dočasné peněžní fondy hlavního města Prahy,
 - m) rozhodovat o vyhlášení místního referenda na celém území hlavního města Prahy,
 - n) navrhopvat změny katastrálních území uvnitř hlavního města Prahy,
 - o) zřizovat a rušit výbory zastupitelstva hlavního města Prahy a volit jejich členy,
 - p) zřizovat a rušit městskou policii hlavního města Prahy,
 - q) rozhodovat o spolupráci hlavního města Prahy s jinými územními samosprávnými celky a o formách této spolupráce,
 - r) rozhodovat o zrušení usnesení rady hlavního města Prahy, jehož výkon primátor pozastavil podle § 73,
 - s) udělovat a odnímat čestné občanství a ceny hlavního města Prahy,
 - t) delegovat zástupce hlavního města Prahy, s výjimkou § 68 odst. 2 písm. h), na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má hlavní město Praha majetkovou účast,
 - u) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva hlavního města Prahy za měsíc,
 - v) stanovit paušální částku náhrady výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce podle § 52 odst. 5, rozhodovat o mimořádných odměnách podle § 57, ~~a o plněních pro členy zastupitelstva hlavního města Prahy podle § 58c a o poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou uvolněným členům zastupitelstva hlavního města Prahy podle § 58e odst. 6,~~
 - w) stanovit pravidla pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva hlavního města Prahy,
 - x) rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva hlavního města Prahy, za výkon funkce členů výborů zastupitelstva hlavního města Prahy, komisí rady hlavního města Prahy a zvláštních orgánů hlavního města Prahy,
 - y) vyslovovat souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi hlavním městem Prahou a členem zastupitelstva hlavního města Prahy,
 - z) další záležitosti, které zastupitelstvu hlavního města Prahy svěří zákon.

(3) Zastupitelstvu hlavního města Prahy je vyhrazeno rozhodování o těchto právních jednáních:

- a) o vydání komunálních dluhopisů,
- b) o majetkové účasti hlavního města Prahy na podnikání jiných osob s výjimkou právnických osob založených nebo zřízených hlavním městem Prahou o hodnotě vyšší než 5 000 000 Kč **25 000 000 Kč**,
- c) o přijetí a poskytnutí úvěru nebo zápůjčky a uzavření smlouvy o společnosti²⁶⁾, jde-li o závazek větší než 10 000 000 Kč **50 000 000 Kč**,
- d) o převzetí dluhu, ručení za závazky jiných osob, převzetí ručitého závazku a přistoupení k závazku, jde-li o závazek větší než 5 000 000 Kč **25 000 000 Kč**,
- ~~e) o přijetí dotace, jde-li o závazek vyšší než 50 000 000 Kč, není-li dále stanoveno jinak,~~
- ~~f) o poskytnutí dotace a návratné finanční výpomoci, jde-li o závazek vyšší než 50 000 000 Kč, a uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí, není-li dále stanoveno jinak,~~
- e) ~~g)~~ o poskytování dotací a půjček městským částem z rozpočtu hlavního města Prahy, s výjimkou dotací poskytovaných ze státního rozpočtu nebo rozpočtu státního fondu a s výjimkou poskytování dotací v době vyhlášení krizového stavu podle jiného právního předpisu²⁵⁾, je-li dotace poskytována v souvislosti s vyhlášeným krizovým stavem v době trvání krizového stavu²⁵⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,
- f) ~~h)~~ o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nad 200 000 Kč spolkům, humanitárním organizacím a jiným fyzickým a právnickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí a uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí,
o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nad 1 000 000 Kč v jednotlivých případech fyzickým nebo právnickým osobám a o uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí, nejedná-li se o dotace z prostředků státního rozpočtu, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným hlavním městem Prahou nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁵⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,
- g) ~~i)~~ o bezúplatném postoupení pohledávek vyšších než 10 000 000 Kč **50 000 000 Kč**,
- h) ~~j)~~ o zastavení nemovitých věcí,
- i) ~~k)~~ o nabytí a převodu hmotných nemovitých věcí, s výjimkou inženýrských sítí a pozemních komunikací,
- j) ~~l)~~ o peněžitých i nepeněžitých vkladech do obchodních společností, nadací a obecně prospěšných společností a svazků obcí v hodnotě vyšší než 5 000 000 Kč **25 000 000 Kč**,
- k) ~~m)~~ o darování movitých věcí včetně peněz v celkové hodnotě vyšší než 2 000 000 Kč **10 000 000 Kč** ročně jedné a téže osobě fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce, s výjimkou poskytování jednorázových sociálních výpomocí občanům a s výjimkou darování ztracených a opuštěných zvířat fyzickým a právnickým osobám,
- l) ~~n)~~ o vzdání se práva a prominutí dluhu vyšší než 5 000 000 Kč **25 000 000 Kč**,

- m) ~~o~~ o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než ~~5 000 000 Kč~~ **25 000 000 Kč**,
- n) ~~p~~ o dohodách o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- o) ~~q~~ nabytí a převod práva stavby a smluvní zřízení práva stavby k pozemku ve vlastnictví hlavního města Prahy,
- p) ~~r~~ zpeněžení hmotné nemovité věci ve vlastnictví hlavního města Prahy nebo práva stavby ve veřejné dražbě a nabytí hmotné nemovité věci nebo práva stavby hlavním městem Prahou v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem; tuto pravomoc může zastupitelstvo hlavního města Prahy zcela nebo zčásti svěřit radě hlavního města Prahy nebo primátorovi hlavního města Prahy.

(4) Zastupitelstvo hlavního města Prahy si může vyhradit další pravomoci v samostatné působnosti hlavního města Prahy mimo pravomoci vyhrazené radě hlavního města Prahy dle § 68 odst. 2.

(5) Ve věcech přenesené působnosti rozhoduje zastupitelstvo hlavního města Prahy, jen stanoví-li tak zákon.

²⁵⁾ § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²⁶⁾ § 2716 a násl. občanského zákoníku.

§ 60

(1) Zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy svolává písemně a se sdělením navrženého programu jednání primátor hlavního města Prahy, a to podle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce.

(2) Primátor hlavního města Prahy je povinen svolat zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy na základě písemné žádosti alespoň jedné třetiny všech jeho členů. Zasedání se v takovém případě musí konat nejpozději do ~~15~~ **21** dnů ode dne, kdy byla doručena písemná žádost, která musí obsahovat předmět jednání, Magistrátu hlavního města Prahy.

~~(3) Magistrát hlavního města Prahy informuje občany hlavního města Prahy o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy na úřední desce^{11a)} Magistrátu hlavního města Prahy, a to nejméně 7 dní před jeho konáním. V době vyhlášení krizového stavu podle jiného právního předpisu²⁵⁾ se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy zveřejní na úřední desce Magistrátu hlavního města Prahy alespoň po dobu 2 dnů před jeho konáním; záležitosti, které se netýkají vyhlášeného krizového stavu, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna nejméně 7 dnů před zasedáním zastupitelstva hlavního města Prahy.~~

(3) Magistrát hlavního města Prahy informuje občany hlavního města Prahy o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy na úřední desce^{11a)} Magistrátu hlavního města Prahy, a to nejméně 7 dní před jeho konáním. Je-li nezbytné konat zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁴¹⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území hlavního města Prahy vztahuje krizový stav²⁵⁾, mimořádné opatření při

epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, zveřejní se informace o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy na úřední desce Magistrátu hlavního města Prahy alespoň po dobu 2 dnů před jeho konáním; záležitosti, které se netýkají řešení situací uvedených ve větě před středníkem, mohou být na tomto zasedání projednávány pouze tehdy, jestliže byla informace zveřejněna nejméně 7 dnů před zasedáním zastupitelstva hlavního města Prahy.

(4) Zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy je veřejné.

(5) Požádá-li na zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy o slovo člen vlády nebo jím určený zástupce, senátor nebo poslanec, musí mu být uděleno.

(6) Jestliže při zahájení zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy není zastupitelstvo hlavního města Prahy usnášeníschopné (§ 62), primátor hlavního města Prahy zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy ukončí a svolá jeho náhradní zasedání tak, aby se uskutečnilo nejpozději do ~~15~~ **21** dnů ode dne ukončeného zasedání.

(7) Do lhůt stanovených v odstavcích 1, 2 a 6 se nezapočítává doba, po níž se na území hlavního města Prahy vztahuje krizový stav²⁵⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.

^{11a)} § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

⁴¹⁾ § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁵⁾ § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 60a

(1) Stanoví-li tak předem jednací řád zastupitelstva hlavního města Prahy, může se člen zastupitelstva hlavního města Prahy účastnit jednání zastupitelstva hlavního města Prahy též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti na jednání zastupitelstva hlavního města Prahy distančním způsobem. Člen zastupitelstva hlavního města Prahy má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva hlavního města Prahy osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy koná.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně i pro účast veřejnosti na jednání zastupitelstva hlavního města Prahy.

(3) O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva hlavního města Prahy distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje Magistrát hlavního města Prahy v informaci podle § 60 odst. 3.

§ 65

O průběhu zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy se pořizuje zápis, který musí obsahovat počet přítomných členů zastupitelstva hlavního města Prahy, schválený pořad

jednání zastupitelstva hlavního města Prahy, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis podepisuje primátor hlavního města Prahy nebo náměstek primátora hlavního města Prahy a určení ověřovatelé. Zápis, který je nutno pořídit do 7 15 dnů po skončení zasedání, musí být uložen na Magistrátu hlavního města Prahy k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva hlavního města Prahy proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy.

§ 67

(1) Nastanou-li důvody pro nové volby,³⁾ do doby, než bude zvoleno zastupitelstvo hlavního města Prahy nové, zabezpečuje jeho úkoly stávající zastupitelstvo hlavního města Prahy. V takovém případě však nepřísluší zastupitelstvu hlavního města Prahy vykonávat působnost uvedenou v § 59 odst. 2 a 3, s výjimkou schválení rozpočtu a hospodaření podle něj, **rozhodování podle § 59 odst. 2 písm. g), h) a u) až y)** a stanovení výše osobních a věcných nákladů na činnost Magistrátu hlavního města Prahy. Tuto skutečnost Magistrát hlavního města Prahy bezodkladně oznámí ministerstvu.

(2) Nebude-li zastupitelstvo nebo jiný orgán hlavního města Prahy postupovat v souladu s rozhodnutím soudu o povinnosti vyhlásit místní referendum v záležitosti samostatné působnosti hlavního města Prahy na celém území hlavního města Prahy, vyzve ministr vnitra zastupitelstvo hlavního města Prahy, aby do 2 měsíců zjednálo nápravu. Jestliže tak zastupitelstvo hlavního města Prahy neučiní, ministerstvo je rozpustí a ministr vnitra vyhlásí do 30 dnů nové volby.

(3) Nesejde-li se zastupitelstvo hlavního města Prahy po dobu delší než 6 měsíců tak, aby bylo schopno se usnášet, rozpustí je ministerstvo. Proti tomuto rozhodnutí může hlavní město Praha podat žalobu k soudu. Do doby, než bude zvoleno nové zastupitelstvo hlavního města Prahy, zabezpečuje úkoly v samostatné působnosti hlavního města Prahy rada hlavního města Prahy; není-li schopna tyto úkoly plnit nebo není-li zvolena, zabezpečuje je primátor hlavního města Prahy. V tomto případě radě hlavního města Prahy, a není-li zřízena, ani primátorovi nepřísluší rozhodovat ve věcech vyhrazených zastupitelstvu hlavního města Prahy podle § 59 odst. 2 a 3, s výjimkou schválení rozpočtu hlavního města Prahy. **Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po níž se na území hlavního města Prahy vztahuje krizový stav²⁵⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření.**

³⁾ Zákon č. 152/1994 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 247/1995 Sb.

²⁵⁾ § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

§ 68

(1) Rada hlavního města Prahy je výkonným orgánem hlavního města Prahy v oblasti samostatné působnosti odpovědným ze své činnosti zastupitelstvu hlavního města Prahy. Rada hlavního města Prahy připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva hlavního města Prahy a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení.

- (2) Radě hlavního města Prahy je vyhrazeno
- a) zabezpečovat hospodaření hlavního města Prahy podle schváleného rozpočtu a kontrolovat hospodaření podle něj,
 - b) provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem hlavního města Prahy,
 - c) ukládat Magistrátu hlavního města Prahy úkoly v oblasti samostatné působnosti hlavního města Prahy a kontrolovat jejich plnění,
 - d) projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva hlavního města Prahy, komisemi rady hlavního města Prahy nebo městskými částmi,
 - e) stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
 - f) na návrh ředitele Magistrátu hlavního města Prahy zřizovat a rušit odbory Magistrátu hlavního města Prahy a vydávat organizační řád Magistrátu hlavního města Prahy,
 - g) plnit vůči právnickým osobám a zařízením zřízeným nebo založeným zastupitelstvem hlavního města Prahy úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních právních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu hlavního města Prahy, a schvalovat účetní závěrku příspěvkové organizace zřízené hlavním městem Prahou, sestavenou k rozvahovému dni,
 - h) plnit funkci valné hromady, je-li hlavní město Praha jediným akcionářem nebo jediným společníkem,
 - i) zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady hlavního města Prahy, jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
 - j) přezkoumávat na základě podnětů opatření přijatá Magistrátem hlavního města Prahy a komisemi rady hlavního města Prahy v samostatné působnosti,
 - k) plnit úkoly stanovené zvláštním zákonem,
 - l) ~~rozhodovat o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nepřesahujících 200 000 Kč v jednotlivých případech spolkům, humanitárním organizacím a jiným fyzickým a právnickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí a uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí,~~
rozhodovat o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nepřesahujících 1 000 000 Kč v jednotlivých případech fyzickým nebo právnickým osobám a o uzavření veřejnoprávní smlouvy o jejich poskytnutí, nejedná-li se o dotace z prostředků státního rozpočtu, o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným hlavním městem Prahou nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁵⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,
 - m) rozhodovat o majetkové účasti hlavního města Prahy na podnikání jiných osob s výjimkou právnických osob založených nebo zřízených hlavním městem Prahou o hodnotě nižší než ~~5 000 000 Kč~~ **25 000 000 Kč**,
 - n) rozhodovat o přijetí a poskytnutí úvěru nebo zápůjčky a uzavření smlouvy o společnosti²⁶⁾, nejde-li o závazek vyšší než ~~10 000 000 Kč~~ **50 000 000 Kč**,
 - o) rozhodovat o převzetí dluhu, ručení za závazky jiných osob, převzetí ručitelského závazku a přistoupení k závazku, nejde-li o závazek vyšší než ~~5 000 000 Kč~~ **25 000 000 Kč**,
 - p) rozhodovat o bezúplatném postoupení pohledávek v hodnotě nepřevyšující ~~10 000 000 Kč~~ **50 000 000 Kč**,

- q) rozhodovat o peněžitých i nepeněžitých vkladech do obchodních společností, nadací, obecně prospěšných společností a svazků obcí v hodnotě nepřevyšující ~~5 000 000 Kč~~ **25 000 000 Kč**,
- r) rozhodovat o vzdání se práva a prominutí dluhu nepřevyšující ~~5 000 000 Kč~~ **25 000 000 Kč**,
- s) rozhodovat o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě nepřevyšující ~~5 000 000 Kč~~ **25 000 000 Kč**,
- t) rozhodovat o dohodách o splátkách s lhůtou splatnosti nepřevyšující 18 měsíců,
- u) rozhodovat o stanovení počtu zaměstnanců hlavního města Prahy zařazených do Magistrátu hlavního města Prahy, do zařízení hlavního města Prahy bez právní subjektivity, do organizačních složek a do městské policie a o objemu prostředků na platy těchto zaměstnanců,
- v) rozhodovat o jmenování a odvolání ředitelů odborů Magistrátu hlavního města Prahy na návrh ředitele Magistrátu hlavního města Prahy; jmenování nebo odvolání ředitelů odborů bez návrhu ředitele Magistrátu hlavního města Prahy je neplatné.

(3) Rada hlavního města Prahy rozhoduje v záležitostech samostatné působnosti hlavního města Prahy, pokud nejsou zákonem vyhrazeny zastupitelstvu hlavního města Prahy nebo pokud si je zastupitelstvo hlavního města Prahy nevyhradí; rada hlavního města Prahy může tyto pravomoci zcela nebo zčásti svěřit primátorovi hlavního města Prahy nebo Magistrátu hlavního města Prahy; rada hlavního města Prahy může svěřit městské policii hlavního města Prahy zcela nebo zčásti rozhodování o právních jednáních souvisejících s činností městské policie hlavního města Prahy.

(4) Rada hlavního města Prahy vydává v přenesené působnosti hlavního města Prahy nařízení. O ostatních otázkách přenesené působnosti hlavního města Prahy může rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.

²⁶⁾ § 2716 a násl. občanského zákoníku.

§ 69a

(1) Rada hlavního města Prahy vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva hlavního města Prahy až do zvolení nové rady hlavního města Prahy. **Za zvolení nové rady hlavního města Prahy podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady hlavního města Prahy podle § 69 odst. 1, jestliže došlo ke zvolení primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy.**

(2) Jestliže soud vyhoví návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování, je rada hlavního města Prahy ode dne právní moci rozhodnutí soudu do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva hlavního města Prahy, kromě pravomocí stanovených v odstavci 1, oprávněna stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření^{19b)}.

(3) Jestliže nedošlo ke zvolení zastupitelstva hlavního města Prahy, protože okrsková volební komise neodevzdala zápis o průběhu a výsledku hlasování, vykonává rada hlavního města Prahy ode dne následujícího po dni, ve kterém končila lhůta okrskové volební komise

k odevzdání zápisu o průběhu a výsledku hlasování, do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva hlavního města Prahy, pravomoci podle odstavce 2.

^{19b)} § 13 odst. 2 a § 16 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

§ 70

(1) Rada hlavního města Prahy se schází ke svým schůzím podle potřeby. Schůze rady hlavního města Prahy svolává primátor hlavního města Prahy. Schůze rady jsou neveřejné. Rada hlavního města Prahy může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat i dalšího člena zastupitelstva hlavního města Prahy nebo jiné osoby.

(2) K platnému usnesení, volbě nebo rozhodnutí rady hlavního města Prahy je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

(3) Rada hlavního města Prahy vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání rady hlavního města Prahy.

(4) Stanoví-li tak předem jednací řád rady hlavního města Prahy, může se člen rady hlavního města Prahy nebo jiná oprávněná osoba zúčastnit schůze rady hlavního města Prahy též distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na schůzi. Jednací řád stanoví pravidla účasti na schůzi rady hlavního města Prahy distančním způsobem. Člen rady hlavního města Prahy má vždy právo účastnit se schůze rady hlavního města Prahy osobně v místě, v němž se schůze rady hlavního města Prahy koná.

~~(3)~~ **(5)** Rada hlavního města Prahy pořizuje ze své schůze zápis, který podepisuje primátor hlavního města Prahy spolu s náměstkem primátora hlavního města Prahy nebo jiným radním. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů rady hlavního města Prahy, pořad schůze rady hlavního města Prahy, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis ze schůze rady hlavního města Prahy musí být pořízen do **7 15** dnů od jejího konání. O námitkách člena rady hlavního města Prahy proti zápisu rozhodne nejbližší schůze rady hlavního města Prahy. Zápis ze schůze rady hlavního města Prahy musí být uložen u Magistrátu hlavního města Prahy k nahlédnutí.

~~(4)~~ **(6)** Rada hlavního města Prahy podává pololetně na zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy zprávu o své činnosti.

§ 72a

Je-li to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události podle zákona o integrovaném záchranném systému⁴¹⁾, k zabránění jejího vzniku nebo k odstraňování jejích následků, anebo jestliže se na území hlavního města Prahy vztahuje krizový stav²⁵⁾, mimořádné opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádné veterinární opatření, může primátor hlavního města Prahy rozhodovat v záležitostech podle § 68 odst. 3 namísto rady hlavního města Prahy, popřípadě zastupitelstva hlavního města Prahy, pokud si podle § 59 odst. 4 rozhodování v těchto záležitostech předem

vyhradilo. Tím není dotčeno předchozí svěření pravomoci radou hlavního města Prahy podle § 68 odst. 3.

§ 75

Dosavadní primátor hlavního města Prahy v období ode dne voleb do zastupitelstva hlavního města Prahy do zvolení ~~nového primátora hlavního města Prahy nebo náměstka primátora hlavního města Prahy~~ **nové rady hlavního města Prahy podle § 69a** vykonává pravomoci primátora hlavního města Prahy podle § 72; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní náměstek primátora hlavního města Prahy. Nevykonává-li dosavadní primátor hlavního města Prahy své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní náměstek primátora hlavního města Prahy, a je-li dosavadních náměstků primátora hlavního města Prahy více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo hlavního města Prahy zastupováním primátora hlavního města Prahy, jinak ten, kterého pověřil dosavadní primátor hlavního města Prahy.

§ 87

(1) Zastupitelstvo městské části je složeno z členů zastupitelstva městské části.

(2) Slib člena zastupitelstva městské části zní: „Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu městské části a jejích občanů, řídit se Ústavou a zákony České republiky.“

(3) Na postavení a jednání zastupitelstva městské části a na práva a povinnosti jeho členů se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání zastupitelstva hlavního města Prahy a na práva a povinnosti členů zastupitelstva hlavního města Prahy, není-li zákonem stanoveno jinak. Na rozhodování zastupitelstva městské části se použije ustanovení vztahující se na rozhodování zastupitelstva hlavního města Prahy, není-li zákonem nebo Statutem stanoveno jinak.

(4) Zrušen

~~(5) Velikostní kategorie městských částí podle odstavce 4 jsou stanoveny v příloze č. 2 k tomuto zákonu.~~

(4) Odměna uvolněného člena zastupitelstva městské části se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie městské části.

(5) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva městské části se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie městské části.

(6) Za základnu pro výpočet odměny od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(7) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 6 vyhlašuje ministerstvo sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

~~(6)~~ **(8)** Při určení výše odměny člena zastupitelstva městské části se vychází z počtu obyvatel městské části³⁹⁾, kteří byli hlášeni v městské části k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva městské části.

~~(7)~~ **(9)** Změní-li se v průběhu volebního období zastupitelstva městské části počet obyvatel městské části **hlášených v městské části k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 8** o více než 20 % tak, že současně dojde ke změně zařazení městské části ve velikostní kategorii městských částí podle přílohy č. 2 k tomuto zákonu, náleží od 1. ledna ~~následujícího~~ **tohoto** kalendářního roku

- a) uvolněnému členovi zastupitelstva městské části odměna ve výši odpovídající velikostní kategorii městské části,
- b) neuvolněnému členovi zastupitelstva městské části dosavadní odměna, pokud nepřesahuje maximální výši odměny pro příslušnou velikostní kategorii městské části, jinak mu přísluší odměna v maximální výši.

(10) Odměna se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

³⁹⁾ § 3 odst. 3 písm. g) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

§ 89

(1) Zastupitelstvu městské části je vyhrazeno rozhodovat ve věcech jemu svěřených tímto nebo zvláštním zákonem. Dále je zastupitelstvu městské části vyhrazeno

- a) volit starostu městské části, místostarostu (místostarosty) městské části a další členy rady městské části a odvolávat je z funkce,
- b) určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva městské části uvolněni,
- c) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva městské části za měsíc,
- d) vyjadřovat se k návrhu územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy,
- e) vyjadřovat se k návrhu rozpočtu hlavního města Prahy,
- f) vyjadřovat se k návrhu strategie rozvoje hlavního města Prahy,
- g) schvalovat strategii rozvoje městské části v souladu se strategií rozvoje hlavního města Prahy,
- h) schvalovat rozpočet a závěrečný účet městské části,
- i) zřizovat a rušit trvalé a dočasné peněžní fondy městské části,
- j) zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky jako zařízení bez právní subjektivity a schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakladací smlouvy, zakladací listiny, stanovy a zřizovací listiny, **včetně jejich změn**, a rozhodovat o účasti městské části v již založených nebo zřízených právnických osobách,
- k) rozhodovat o spolupráci městské části s jinými městskými částmi, jakož i územními samosprávnými celky a o formě této spolupráce,
- l) rozhodovat o vyhlášení místního referenda na území městské části,
- m) udělovat a odnímat čestné občanství a ceny městské části,

- n) rozhodovat o zrušení usnesení rady městské části, jehož výkon starosta městské části pozastavil podle § 102,
- o) stanovit paušální částku náhrady výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce podle § 52 odst. 5, rozhodovat o mimořádných odměnách podle ~~§ 57 a o~~ **§ 57 a o** plněních pro členy zastupitelstva městské části podle § 58c ~~a o poskytnutí náhrady za nevyčerpanou dovolenou uvolněným členům zastupitelstva městské části podle § 58e odst. 6,~~
- p) stanovit pravidla pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva městské části,
- q) rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva městské části, za výkon funkce členů výborů zastupitelstva městské části, komisí rady městské části a zvláštních orgánů městské části,
- r) vyslovovat souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi městskou částí a členem zastupitelstva městské části.

(2) Zastupitelstvu městské části je vyhrazeno rozhodovat o těchto právních jednáních, pokud jsou městským částem zákonem nebo Statutem svěřeny:

- a) o uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru, zápůjčky, o převzetí dluhu, o převzetí ručitého závazku, o přistoupení k závazku a smlouvy o společnosti²⁶⁾ orgány městské části,
- b) o poskytování dotací a návratných finančních výpomocí nad ~~50 000 Kč~~ **250 000 Kč** v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám a uzavření veřejnoprávních smluv o jejich poskytnutí, **nejedná-li se o návratné finanční výpomoci příspěvkovým organizacím zřízeným městskou částí nebo o dotace nebo návratné finanční výpomoci poskytované v době trvání krizového stavu²⁵⁾, mimořádného opatření při epidemii nebo nebezpečí jejího vzniku nebo mimořádného veterinárního opatření a v souvislosti s nimi,**
- c) o peněžitých a nepeněžitých vkladech orgánů městské části do obchodních společností a svazků,
- d) o majetkové účasti městské části na podnikání jiných osob s výjimkou právnických osob založených nebo zřízených městskou částí,
- e) o nabytí a převodu hmotných nemovitých věcí,
- f) o darování movitých věcí včetně peněz v celkové hodnotě vyšší než ~~50 000 Kč~~ **250 000 Kč** ročně jedné ~~a též osobě fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce,~~ s výjimkou poskytování jednorázových sociálních výpomocí občanům a s výjimkou darování ztracených a opuštěných zvířat fyzickým a právnickým osobám,
- g) o bezúplatném postoupení pohledávek městské části,
- h) o vzdání se práva, prominutí dluhu a úplatném postoupení pohledávky vyšší než ~~100 000 Kč~~ **500 000 Kč,**
- i) o zastavení nemovitých věcí,
- j) o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než ~~100 000 Kč~~ **500 000 Kč,**
- k) o dohodách o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- l) nabytí a převod práva stavby a smluvní zřízení práva stavby k pozemku ve vlastnictví hlavního města Prahy,
- m) zpeněžení hmotné nemovité věci ve vlastnictví hlavního města Prahy nebo práva stavby ve veřejné dražbě a nabytí hmotné nemovité věci nebo práva stavby hlavním městem Prahou v dražbě, ve veřejné soutěži o nejvhodnější nabídku nebo jiným obdobným způsobem; tuto pravomoc může zastupitelstvo městské části zcela nebo zčásti svěřit radě městské části nebo starostovi městské části.

(3) Zastupitelstvu městské části nepřísluší vydávat obecně závazné vyhlášky.

(4) Zastupitelstvo městské části rozhoduje v otázkách přenesené působnosti, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.

²⁶⁾ § 2716 a násl. občanského zákoníku.

§ 93

(1) Ředitel Magistrátu jmenuje správce městské části, pokud

- a) se neuskuteční v městské části vyhlášené volby do zastupitelstva městské části pro nedostatek kandidátů na členy zastupitelstva městské části^{22a)},
- b) ~~poklesne počet členů zastupitelstva městské části o více než o polovinu z celkového počtu stanoveného podle § 88, nebo zanikne mandát všem členům zastupitelstva městské části a na uprázdněné mandáty nenastoupí náhradníci, nebo~~
- c) ~~dojde k rozpuštění zastupitelstva městské části z důvodů, které stanoví tento zákon~~
dojde ke sloučení městských částí.

(2) Správce městské části zabezpečuje úkoly v oblasti samostatné působnosti podle § 89 odst. 1 písm. h), § 94 odst. 2 a 3, § 97 až § 99. Správce městské části stanoví pravidla rozpočtového provizoria^{22b)}. Správce městské části zastupuje městskou část navenek a je v čele úřadu městské části. Správce městské části svolává ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva městské části.

(3) Ředitel Magistrátu kontroluje činnost správce městské části. Osobní a věcné výdaje spojené s výkonem funkce správce městské části hradí hlavní město Praha.

(4) Činnost správce městské části končí dnem ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva městské části. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva městské části podá správce městské části zprávu o výkonu své funkce a o stavu hospodaření a majetku městské části.

§ 96a

(1) Rada městské části vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva městské části až do zvolení nové rady městské části nebo do zvolení starosty městské části nebo místostarosty městské části v případě, že se rada městské části nevolí. Ustanovení § 69a odst. 2 a 3 se použijí obdobně. Za zvolení nové rady městské části podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady městské části, který má být volen podle § 95 odst. 1, jestliže došlo ke zvolení starosty městské části nebo místostarosty městské části.

(2) V městských částech, v nichž rada městské části nebyla před ukončením funkčního období zastupitelstva městské části volena, vykonává její pravomoci v období podle odstavce 1 dosavadní starosta městské části v rozsahu podle § 95 odst. 2. Ustanovení § 69a odst. 2 a 3 se použijí obdobně.

§ 99a

Dosavadní starosta městské části v období ode dne voleb do zastupitelstva městské části do zvolení nového starosty městské části nebo místostarosty městské části, a jde-li o městskou část, v níž je volena rada městské části, až do zvolení nové rady městské části podle § 96a, vykonává pravomoci starosty městské části; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní místostarosta městské části. Nevykonává-li dosavadní starosta městské části své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní místostarosta městské části, a je-li dosavadních místostarostů městské části více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo městské části zastupováním starosty městské části, jinak ten, kterého pověřil dosavadní starosta městské části.

§ 106

(1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy zákonu, vyzve ministerstvo hlavní město Prahu ke zjednání nápravy. Nejednají-li hlavní město Praha nápravu do 60 dnů od doručení výzvy **nebo ministerstvu sdělí, že nápravu nezjedná**, rozhodne ministerstvo o pozastavení účinnosti této obecně závazné vyhlášky. Účinnost obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy je pozastavena dnem doručení rozhodnutí ministerstva hlavnímu městu Praze. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví hlavnímu městu Praze přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo hlavního města Prahy nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy, kterou byla zjednána náprava.~~

(2) V případě zřejmého rozporu obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy s lidskými právy a základními svobodami může ministerstvo pozastavit její účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy je pozastavena dnem doručení rozhodnutí ministerstva hlavnímu městu Praze. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví hlavnímu městu Praze lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li zastupitelstvo hlavního města Prahy nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy, kterou byla zjednána náprava.~~

(3) Nejednají-li zastupitelstvo hlavního města Prahy nápravu ve stanovené lhůtě a není-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy. Je-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo takový návrh Ústavnímu soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže Ústavní soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li zastupitelstvo hlavního města Prahy nápravu před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3, sdělí hlavní město Praha neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a ministerstvu. Ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně

závazné vyhlášky zruší do 15 dnů od doručení sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy; jehož přílohou je i ~~obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy, kterou byla zjednána náprava.~~

§ 107

(1) Je-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a nejde-li o obecně závaznou vyhlášku hlavního města Prahy, vyzve ministerstvo hlavní město Prahu ke zjednání nápravy. **Nezjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo ministerstvu sdělí, že nápravu nezjedná,** pozastaví ministerstvo výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti. Výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí ministerstva hlavnímu městu Praze. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví hlavnímu městu Praze lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti se zákonem může ministerstvo pozastavit výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Výkon takového usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí ministerstva hlavnímu městu Praze. Ministerstvo v rozhodnutí současně stanoví hlavnímu městu Praze lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy nápravu ve stanovené lhůtě, ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(3) Nezjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy ve stanovené lhůtě nápravu a není-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu příslušnému soudu návrh na zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti. Je-li proti rozhodnutí ministerstva podle odstavce 1 a 2 podán rozklad, podá ministerstvo takový návrh příslušnému soudu do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o rozkladu, kterým byl rozklad zamítnut. Jestliže soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí ministerstva o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy před rozhodnutím soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí hlavní město Praha neprodleně tuto skutečnost soudu a ministerstvu. Ministerstvo své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti zruší do 15 dnů od

doručení sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(5) Ministerstvo nerozhodne o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v samostatné působnosti, jestliže již bylo vykonáno; v takovém případě podá pouze návrh soudu na jeho zrušení.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nepoužijí v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případě, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu samostatné působnosti hlavního města Prahy upraveny zvláštním právním předpisem²³⁾.

²³⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

§ 108

(1) Odporuje-li nařízení hlavního města Prahy zákonu nebo jinému právnímu předpisu, vyzve věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad hlavní město Prahu ke zjednání nápravy. **Nezjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu sdělí, že nápravu nezjedná,** rozhodne věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad o pozastavení účinnosti tohoto nařízení hlavního města Prahy. Účinnost nařízení hlavního města Prahy je pozastavena dnem doručení rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu hlavnímu městu Praze. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad v rozhodnutí současně stanoví hlavnímu městu Praze lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy nápravu ve stanovené lhůtě, věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení hlavního města Prahy zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení hlavního města Prahy, kterým byla zjednána náprava.~~

(2) V případě zřejmého rozporu nařízení hlavního města Prahy s lidskými právy a základními svobodami může věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad pozastavit jeho účinnost bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy. Účinnost nařízení hlavního města Prahy je pozastavena dnem doručení rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu hlavnímu městu Praze. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad v rozhodnutí současně stanoví hlavnímu městu Praze přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy. Zjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy nápravu ve stanovené lhůtě, věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad své rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení hlavního města Prahy zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení hlavního města Prahy, kterým byla zjednána náprava.~~

(3) Nezjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy nápravu ve stanovené lhůtě, podá věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu Ústavnímu soudu návrh na zrušení nařízení hlavního města Prahy. Jestliže Ústavní

soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, rozhodnutí věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu o pozastavení účinnosti nařízení hlavního města Prahy pozbývá platnosti dnem, kdy rozhodnutí Ústavního soudu nabude právní moci.

(4) Zjedná-li příslušný orgán hlavního města Prahy před rozhodnutím Ústavního soudu o návrhu podle odstavce 3 nápravu, sdělí hlavní město Praha neprodleně tuto skutečnost Ústavnímu soudu a věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu. Věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení hlavního města Prahy zruší do 15 dnů od doručení sdělení hlavního města Prahy o zjednání nápravy, ~~jehož přílohou je i nařízení hlavního města Prahy, kterým byla zjednána náprava.~~

§ 109

(1) Odporuje-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu hlavního města Prahy v přenesené působnosti zákona, jinému právnímu předpisu a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnici ústředního správního úřadu nebo opatření věcně příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu přijatému při kontrole výkonu přenesené působnosti, vyzve věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad hlavní město Prahu ke zjednání nápravy. **Nezjedná-li hlavní město Praha nápravu do 60 dnů od doručení výzvy nebo věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu sdělí, že nápravu nezjedná,** věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu hlavního města Prahy zruší a o rozhodnutí o zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v přenesené působnosti informuje Magistrát.

(2) V případě zřejmého a závažného rozporu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu hlavního města Prahy v přenesené působnosti se zákonem může věcně příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad takové usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu hlavního města Prahy zrušit bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy.

Dozor nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů městských částí hlavního města Prahy

§ 110

(1) Je-li usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu městské části v samostatné působnosti v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem, pozastaví Magistrát jeho výkon. Výkon usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městské části v samostatné působnosti je pozastaven dnem doručení rozhodnutí Magistrátu městské části. Magistrát v rozhodnutí současně stanoví městské části lhůtu ke zjednání nápravy, která nesmí být delší než 3 měsíce. Zjedná-li příslušný orgán městské části nápravu ve stanovené lhůtě, Magistrát své rozhodnutí zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení městské části o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu městské části v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(2) **Nezjedná-li příslušný orgán městské části ve stanovené lhůtě nápravu nebo Magistrátu sdělí, že nápravu nezjedná,** podá Magistrát do 60 dnů od jejího uplynutí návrh na zrušení usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městské části v samostatné

působnosti soudu. Jestliže soud tento návrh odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, pozbývá rozhodnutí Magistrátu o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městské části v samostatné působnosti platnosti dnem, kdy rozhodnutí soudu nabude právní moci.

(3) Zjedná-li příslušný orgán městské části před rozhodnutím soudu nápravu, sdělí městská část neprodleně tuto skutečnost soudu a Magistrátu. Magistrát své rozhodnutí o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městské části v samostatné působnosti zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení městské části o zjednání nápravy, jehož přílohou je i usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření orgánu městské části v samostatné působnosti, kterým byla zjednána náprava.

(4) Magistrát o pozastavení výkonu usnesení, rozhodnutí nebo jiného opatření orgánu městské části v samostatné působnosti nerozhodne, jestliže již bylo vykonáno; v takovém případě podá pouze návrh soudu na jeho zrušení.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 se nepoužijí v případě porušení právních předpisů občanského, obchodního nebo pracovního práva a v případě, kdy jsou dozor nebo kontrola výkonu samostatné působnosti obcí upraveny zvláštním právním předpisem²³⁾.

(6) Postup Magistrátu podle odstavců 1 až 4 je výkonem přenesené působnosti.

²³⁾ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

§ 114

Kontrola výkonu samostatné působnosti

~~(1) Požádá-li hlavní město Praha nebo městská část o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.~~

~~(2) Primátor hlavního města Prahy, popřípadě jím pověřený zástupce, nebo starosta městské části, popřípadě jím pověřený zástupce, na nejbližším zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy nebo městské části konaném po ukončení kontroly seznámí zastupitelstvo hlavního města Prahy nebo městské části s výsledky uskutečněné kontroly.~~

~~(3) V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup hlavního města Prahy nebo městské části, předloží primátor hlavního města Prahy, popřípadě jím pověřený zástupce, nebo starosta městské části, popřípadě jím pověřený zástupce, spolu se seznámením s výsledky uskutečněné kontroly zastupitelstvu hlavního města Prahy nebo městské části též návrh opatření k nápravě kontrolou zjištěných nedostatků a k zamezení jejich opakování, popřípadě jej seznámí se způsobem, jakým se tak již stalo. Informaci o jednání zastupitelstva hlavního města Prahy nebo městské části v této věci včetně návrhu opatření k nápravě, popřípadě sdělení o způsobu nápravy, hlavní město Praha nebo městská část neprodleně vyvěsí na úřední desce Magistrátu nebo úřadu městské části po dobu nejméně 15 dnů. Současně tuto informaci zašle hlavní město Praha ministerstvu, městská část Magistrátu.~~

~~(4) Hlavní město Praha nebo městské části jsou povinny zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou.~~

§ 114

Kontrola výkonu samostatné působnosti

(1) Hlavní město Praha nebo městské části jsou povinny zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou výkonu samostatné působnosti.

(2) Požádá-li hlavní město Praha nebo městská část o doporučení opatření k nápravě nedostatků zjištěných kontrolou, uvede kontrolující tato doporučení v protokolu o kontrole.

(3) Primátor hlavního města Prahy, popřípadě jím pověřený zástupce, nebo starosta městské části, popřípadě jím pověřený zástupce, seznámí s protokolem o kontrole zastupitelstvo hlavního města Prahy nebo městské části na jeho nejbližším zasedání konaném po ukončení kontroly. V případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup hlavního města Prahy nebo městské části, přijme hlavní město Praha nebo městská část opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zamezení opakování kontrolou zjištěných nedostatků.

(4) Informaci o přijatých nápravných opatřeních hlavní město Praha nebo městská část vyvěsí na úřední desce Magistrátu nebo úřadu městské části po dobu nejméně 15 dnů.

(5) Hlavní město Praha informuje ministerstvo o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4. Městská část informuje Magistrát o splnění povinností stanovených v odstavcích 1, 3 a 4.

§ 120

~~(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 54 odst. 1 a § 87 odst. 4.~~

~~(2) Ministerstvo vydá vyhlášky k provedení § 14.~~

~~Příloha č. 2 k zákonu č. 131/2000 Sb.~~

Velikostní kategorie městských částí

Velikostní kategorie	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území městské části
1.	do 300
2.	od 301 do 600
3.	od 601 do 1 000

4.	od 1 001 do 3 000
5.	od 3 001 do 5 000
6.	od 5 001 do 10 000
7.	od 10 001 do 20 000
8.	od 20 001 do 50 000
9.	od 50 001 do 100 000
10.	od 100 001 do 200 000
11.	nad 200 000

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstva hlavního města Prahy a členů zastupitelstev městských částí

Číslo řádku – velikostní kategorie městské části a hl. m. Praha		Počet obyvatel s trvalým pobytem na území dané městské části a hl. m. Praha	Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
			starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen zastupitelstva bez dalších funkcí
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	městská část	do 300	1,211	1,065	0,944	0,823	0,726	0,654	0,145	0,073	0,061	0,036
2		301 - 600	1,360	1,197	1,061	0,925	0,816	0,734	0,163	0,082	0,068	0,041
3		601 - 1 000	1,524	1,341	1,189	1,037	0,915	0,823	0,183	0,091	0,076	0,046
4		1 001 - 3 000	1,696	1,493	1,323	1,153	1,018	0,916	0,204	0,102	0,085	0,051
5		3 001 - 5 000	1,868	1,644	1,457	1,270	1,121	1,009	0,224	0,112	0,093	0,056
6		5 001 - 10 000	2,040	1,795	1,591	1,387	1,224	1,102	0,245	0,122	0,102	0,061
7		10 001 - 20 000	2,211	1,946	1,724	1,503	1,326	1,194	0,265	0,133	0,111	0,066
8		20 001 - 50 000	2,413	2,123	1,882	1,641	1,448	1,303	0,290	0,145	0,121	0,072
9		50 001 - 100 000	2,621	2,307	2,045	1,782	1,573	1,415	0,315	0,157	0,131	0,079
10		100 001 - 200 000	2,845	2,504	2,219	1,935	1,707	1,536	0,341	0,171	0,142	0,085
11		nad 200 000	3,451	3,037	2,691	2,346	2,070	1,863	0,414	0,207	0,173	0,104
hl. m. Praha			3,995	3,516	3,196	2,717	2,397	2,158	0,479	0,280	0,240	0,200

IV. Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

§ 25

(1) Uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště a která není

- a) v pracovněprávním vztahu nebo ve služebním poměru, s výjimkami uvedenými v odstavcích 3 a 6,
- b) osobou samostatně výdělečně činnou; za osobu samostatně výdělečně činnou se považuje fyzická osoba, která se pro účely důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu²⁷⁾ považuje za osobu samostatně výdělečně činnou,
- c) společníkem nebo jednatelem společnosti s ručením omezeným nebo komanditistou komanditní společnosti nebo ředitelem obecně prospěšné společnosti anebo vedoucím organizační složky zahraniční právnické osoby vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- d) členem představenstva nebo správní rady akciové společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- e) členem dozorčí rady obchodní společnosti vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k této společnosti pro společnost práci, za kterou je touto společností odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- f) členem družstva vykonávajícím mimo pracovněprávní vztah k družstvu pro družstvo práci, za kterou je družstvem odměňován a jeho měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- g) soudcem,
- h) poslancem nebo senátorem Parlamentu nebo poslancem Evropského parlamentu,
- i) členem zastupitelstva územního samosprávného celku **nebo jinou osobou**, jestliže jsou ~~mu~~ jim vypláceny odměny jako členům zastupitelstev územních samosprávných celků, kteří tyto funkce vykonávají jako uvolnění členové,
- j) prezidentem republiky,
- k) členem vlády,
- l) prezidentem, viceprezidentem nebo členem Nejvyššího kontrolního úřadu,
- m) Veřejným ochráncem práv nebo zástupcem Veřejného ochránce práv,
- n) členem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, členem Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členem Rady Energetického regulačního úřadu, členem Rady Českého telekomunikačního úřadu, členem Národní rozpočtové rady, finančním arbitrem nebo zástupcem finančního arbitra,
- o) nuceným správcem nebo správcem podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾, prokuristou nebo likvidátorem podle zvláštního právního předpisu,²⁹⁾ a to v době, kdy tuto činnost vykonává,
- p) osobou pečující o dítě nebo osobou, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena

odměna pěstouna podle § 47j odst. 1 písm. c) a d) zákona o sociálně-právní ochraně dětí,

- q) výdělečně činná v cizině,
- r) fyzickou osobou soustavně se připravující na budoucí povolání, s výjimkou uvedenou v odstavci 4, nebo
- s) fyzickou osobou pověřenou obchodním vedením, která tuto činnost vykonává za odměnu mimo pracovněprávní vztah a její měsíční nebo průměrná měsíční odměna spolu s případným výdělkem (odměnou) podle odstavce 3 přesáhne polovinu minimální mzdy,
- t) předsedou nebo místopředsedou Rady Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství.

...